

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 1-2 / 2011. - SIJEČANJ-VELJAČA

POHOD SVETOGLA OCA BENEDIKTA XVI. HRVATSKOJ
NACIONALNI SUSRET HRVATSKIH KATOLIČKIH OBITELJI
4. - 5. LIPNJA 2011.

ZAJEDNO U KRISTU !

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Izdaje: Nadbiskupski ordinarijat, Jurja Biankinija 2, 23000 Zadar
tel: 023/208-650; faks: 208-640;

e-mail: izdavstvo@zadarskanadbiskupija.hr

Odgovara: Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski

Uredništvo: Don Josip Lenkić, don Šimun Šindija, mr. don Dario Tičić, prof. Ines Grbić, prof. Livio Marijan

Fotografije: Ines Grbić; Računalni slog: Livio Marijan

Tisak:

Na vanjskoj korici: Minijatura Raspeća, kraj XIII. st., Zadar (SICU), Monografija "Slikarstvo", Zadar 2006., str.120.

Na unutarnjim koricama: Nadbiskup na koncertu "Tisuću glasova Božiću", 28. 12. 2010.;
Sarkofag i moćnik sv. Stošije, 15. 01. 2011.

Nadbiskup krsti u Kistanjama, Nedjelja krštenja Gospodinova, 2011.

Nadbiskupova riječ

Molitva učvršćuje duhovni sklad obitelji

Obradovali smo se kad nam iz Vatikana javiše kako će nas početkom lipnja ove godine pohoditi papa Benedikt XVI. Tom prigodom održat će se i prvi svehrvatski susret naših obitelji pod gesлом 'Zajedno u Kristu'. Kad nas je prije sedam godina pohodio sluga Božji Ivan Pavao II., geslo susreta bilo je također obiteljsko: 'Obitelj je put Crkve i naroda'. Obitelj je važna stanica društva i trajna briga Crkve i države. Normalno je, naime, da dijete raste, uči i napreduje u obiteljskom okružju. Jer, obitelj je obzorje preko kojeg se 'umrežuju' njegove veze i odnosi s drugim ljudima i s drugim obiteljima.

Božja zamisao o obitelji zorno je opisana na prvim stranicama Biblije. A rođenjem u obitelji Isus se osobito sjedinio s ljudima. Veliki pak dio svoga života on je proveo u obitelji, u nazaretskoj skrovitosti, gdje je, poslušan Josipu i Mariji, 'rastao, jačao se i napunjao mudrošću i milošću Božjom koja je bila u njemu' (Lk 2, 40). Stoga Crkva drži jednom od svojih glavnih zadaća i ciljeva služiti obitelji. Ovogodišnjim prvim susretom hrvatskih katoličkih obitelji u Zagrebu očituje ljubav i skrb prema našim obiteljima koje su odvijeka smatrane 'kućnom Crkvom'. I dok nam misli hrle prema nazaretskoj obitelji, valjalo bi ovo vrijeme priprave na susret s Papom, iskoristiti pa pogledati što crkveni dokumenti govore o toj temi. Uz temeljne misli saborskih dokumenata valjalo bi proučiti i pobudnicu Ivana Pavla II. 'Obiteljska zajednica' (1981.), njegovo okružno pismo 'Evangelje života' (1995.), kao i 'Direktorij za obiteljski pastoral Crkve u Hrvatskoj' što su ga hrvatski biskupi objavili 2002. godine.

Ne smijemo, međutim, gubiti iz vida kako bi svaka pastoralna djelatnost bila beskorisna, ukoliko je ne bi pratio duh molitve u obiteljima i za obitelji. Župnici su kod blagoslova obitelji dijelili molitvene letke kako bi potakli vjernike na molitvu. Potičem svećenike, redovnice i redovnike, katehistice i katehete neka pomognu obiteljima da prodube svoj molitveni odnos s Bogom. Priprema spomenutog susreta dobra je prigoda podsjetiti ih na onaj blagoslov kod vjenčanja kada je svećenik ovako molio: 'Bože, koji si uzvišenim otajstvom posvetio bračnu vezu, pogledaj na ove svoje sluge koji združeni u bračnu zajednicu ištu zaštitu tvoga blagoslova. Neka ljubavlju tvojom razlivenom u srcima njihovim ostanu vjerni u bračnom savezu. Bili plodni potomstvom i roditelji prokušanih vrlina; oboje vidjeli sinove sinova svojih, te dostigavši željenu starost, stigli u život blaženih u nebesko kraljevstvo'.

Blagoslov koji svećenik podjeljuje u prigodi vjenčanja, nije darovan jednom zauvijek. Valja ga svakoga dana moliti i isprositi da se Sin Božji nastani u obiteljima i bude njihov dragi suputnik. Ta, obećao je biti tamo gdje su dvojica ili trojica sabrana u njegovo ime (Mt, 18,20). Molitva učvršćuje duhovni sklad obitelji i pridonosi njezinoj sigurnosti i stabilnosti. Neka se ona protegne na sve obitelji naše nadbiskupije i obuhvati i one koji su sretni i bez problema, kao i one koji pate i trpe zbog poteškoća i pogibli kojima su izloženi. Uključimo u našu 'zbornu molitvu' i one koji su doživjeli obiteljski brodolom. Nikoga ne zaboravimo. Neka svi osjete molitveni zagrljaj i brigu braće i sestara. I neka u trajnom zajedništvu Katoličke Crkve mognu uživati obilje Božjeg blagoslova, zdravlja, sloge i mira ovdje na zemlji, a u nebu vječno spasenje.

Nadbiskup

SVETA STOLICA

Poruka Pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mira 2011.

Vjerska sloboda – put koji vodi do mira

1. Na početku nove godine želim da moja čestitka dođe do svih; u toj čestitci svima želim mir i blagostanje, no nadasve mir. I godina koja je na izmaku bilaje, nažalost, označena progonima, diskriminacijom, užasnim nasiljima i vjerskom nesnošljivošću.

U mislima mi je osobito dragi Irak, koji je na svojem putu prema željenoj stabilnosti i pomirenju i dalje prizorište nasilja i atentata. U sjećanje dolaze nedavna trpljenja kršćanske zajednice i, na osobit način, podmukli napad na sirsko-katoličku katedralu Marije Pomoćnice u Bagdadu, gdje su 31. listopada ubijena dva svećenika i više od pedeset vjernika, dok su sudjelovali na misnom slavlju. Nakon toga su uslijedili, narednih dana, i drugi napadi, također na privatne kuće, šireći strah u kršćanskoj zajednici i želju, koju su izrazili mnogi njegini članovi, da emigriraju iz zemlje u traženju boljih uvjeta života. Njima izražavam svoju blizinu i blizinu čitave Crkve, koja je konkretno izražena na nedavnoj Posebnoj biskupskoj sinodi za Bliski Istok. S toga je skupa upućeno ohrabrenje katoličkim zajednicama u Iraku i na čitavom Bliskom istoku da žive zajedništvo i da nastave pružati hrabro svjedočanstvo vjere u tim krajevima.

Živo zahvaljujem vladama koje se trude da ublaže trpljenja te braće ljudi i pozivam katolike da mole za svoju braću u vjeri koja trpe nasilja i netrpeljivost te da budu solidarni s njima. Koristim zato ovu priliku da podijelim sa svima vama neka razmišljanja o vjerskoj slobodi, kao putu koji vodi k miru. Naime, sa žalošću možemo konstatirati da u nekim krajevima svijeta ljudima nije moguće isповijedati i slobodno izražavati vlastitu vjeru, a da time ne izlože opasnosti vlastiti život i osobnu slobodu. U nekim drugim krajevima postoje prikriveniji i profinjeniji oblici predrasude i protivljenja prema vjernicima i vjerskim simbolima. Kršćani su danas vjerska zajednica koja trpi najveće progone zbog svoje vjere. Mnogi od njih su svakodnevno izloženi uvredama i često žive u strahu zbog svojega traženja istine, zbog svoje vjere u Isusa Krista i svojeg iskrenog apeliranja na poštivanje vjerske slobode. Sve je to neprihvatljivo jer predstavlja uvredu Bogu i judskom dostojanstvu; osim toga, to predstavlja prijetnju sigurnosti i miru i sprječava ostva-

renje istinskog i cjelovitog čovjekova razvoja (1.) U vjerskoj slobodi, naime, dolazi do izražaja ono što je jedinstveno osobi, jer zahvaljujući njoj može usmjeriti vlastiti osobni i društveni život prema Bogu, u čijem se svjetlu u punini razumiju identitet, smisao i svrha osobe. Nijekati ili samovoljno ograničavati tu slobodu znači gajiti ograničeni pogled na osobu; potamniti javnu ulogu religije znači stvarati nepravedno društvo, jer ne uzima u obzir pravu narav osobe; to znači onemogućiti postizanje istinskog i trajnog mira čitave ljudske obitelji.

Pozivam, dakle, muškarce i žene dobre volje da ponovno revno prionu izgrađivanju svijeta gdje će svi moći slobodno isповijedati vlastitu vjeroispovijest ili vjeru i živjeti vlastitu ljubav prema Bogu sa svim srcem, sa svom dušom i sa svim umom (usp. Mt 22, 37). To je osjećaj koji nadahnjuje i vodi Poruku za XLIV. Svjetski dan mira posvećen temi Vjerska sloboda – put koji vodi do mira.

Sveto pravo na život i na duhovni život

2. Pravo na vjersku slobodu ima svoj korijen u samom dostojanstvu osobe (2) čija se transcendentna narav ne smije zanemarivati ili zabacivati. Bog je stvorio muškarca i ženu na svoju sliku, sebi slične (usp. Post 1, 27). Zato je svaka osoba nositelj svetog prava na cjelovit život također s duhovnoga gledišta. Bez priznavanja vlastitog duhovnog bića, bez otvaranja transcendentnom, čovjek ostaje prignut nad samim sobom, ne uspijeva pronaći odgovore na pitanja vlastitoga srca o smislu života i domaći se trajnih vrijednosti i etičkih načela, a ne uspijeva čak ni iskusiti istinsku slobodu i izgrađivati pravedno društvo (3).

Sveto pismo, kao odjek samoga našeg iskustva, otkriva duboku vrijednost ljudskog dostojanstva: "Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti - pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš? Ti ga učini malo manjim od Boga, slavom i sjajem njega okruni. Vlast mu dade nad djelima ruku svojih, njemu pod noge sve podloži" (Ps 8, 4-7).

Suočeni s uzvišenom stvarnošću ljudske naravi, i mi možemo iskusiti isto divljenje što ga izražava psalmist. Ona se očituje kao otvorenost Misteriju, kao čovjekova sposobnost da postavlja duboka pitanja o samom sebi i porijeklu svemira, kao duboki odraz najviše Božje ljubavi, počela i svrhe svih stvari, svake osobe i svih naroda (4). Vrhunaravno dostojanstvo osobe je bitna vrijednost židovsko-kršćanske mudrosne tradicije, ali, zahvaljujući tome što se svi ljudi služe razumom, može se priznati svima. To dostojanstvo, shvaćeno kao čovjekova sposobnost da se izdigne iznad materijalnog svijeta i traži istinu, treba priznati kao opće dobro, koje je nužno za izgrađivanje društva usmjerena k čovjekovu ostvarenju i punini. Poštivanje bitnih sastavnica ljudskog dostojanstva, kao što su pravo na život i pravo na vjersku slobodu, je uvjet moralnog legitimiteta svake društvene i pravne norme.

Vjerska sloboda i uzajamno poštivanje

3. Vjerska sloboda je u ishodištu moralne slobode. Otvorenost istini i dobru, otvorenost Bogu, ukorijenjena u ljudskoj naravi, daje puno dostojanstvo svakom čovjeku i jamstvo je punog uzajamnog poštivanja među osobama. Zato slobodu vjerovanja treba shvatiti ne samo kao zaštićenost od prisile, već još prije kao sposobnost da čovjek može činiti vlastite izbore u skladu sa istinom. Postoji neraskidiva veza između slobode i poštivanja; naime, "u ostvarivanju svojih prava pojedini ljudi i društvene skupine vezani su moralnim zakonom da se obaziru i na prava drugih i na svoje dužnosti prema drugima, i na zajedničko dobro sviju" (5).

Sloboda koja je neprijatelj ili je ravnodušna prema Bogu u konačnici nijeće samu sebe i ne jamči puno poštivanje drugoga. Volja koja smatra da je potpuno nesposobna tražiti istinu i dobro nema drugih objektivnih razloga ni motiva da djeluje osim onih koje joj nameću njezini trenutačni i prolazni interesi, ona nema neki "identitet" koji treba čuvati i izgradivati pomoću doista slobodnih i svjesnih opredjeljenja. Ne može dakle tražiti poštivanje od strane drugih "volja", koje su i same otrgnute od vlastitog najdubljeg bića i koje zato mogu afirmirati druge "razloge" ili čak nijedan "razlog". Iluzija da će se u moralnom relativizmu naći ključ za mirni suživot je zapravo izvor podjela i nijekanja dostojanstva ljudskih bića. Zato je razumljiva nužnost da se u jedinstvu osobe prepozna dvojak vidik: vjerski i društveni. U vezi s tim je nezamislivo da vjernici "moraju zatirati jedan dio samih sebe – svoju vjeru – da bi bili aktivni građani; ne bi se smjelo nikada dogoditi da se radi uživanja vlastitih prava mora nijekati Boga" (6).

Obitelj – škola slobode i mira

4. Ako je vjerska sloboda put koji vodi do mira, vjerski odgoj je povlašteni put za osposobljavanje novih naraštaja da prepoznaju u drugome svoga brata i svoju sestru, s kojima se želi zajedno kročiti i suradivati kako bi se svi osjetili živim udovima iste ljudske obitelji, iz koje nitko ne smije biti isključen. Obitelj utemeljena na ženidbi, kao izraz dubokog jedinstva i komplementarnosti između jednog muškarca i jedne žene, uključuje se u taj kontekst kao prva škola odgoja i društvenog, kulturnog, moralnog i duhovnog rasta i napredovanja djece, koja bi morala uvijek imati u ocu i majci prve svjedočike života usmjerena k traženju Božje istine i ljubavi. Sami bi roditelji morali biti uvijek slobodni prenositi, bez ikakvih prisila i odgovorno, svojoj djeci vlastitu baštinu vjere, vrijednosti i kulture. Obitelj, ta prva stanica društva, ostaje prvi prostor odgajanja za skladne odnose na svim razinama ljudskog suživota, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini. To je put kojim treba mudro ići da bi se izgradivalo stabilno i solidarno društvo, da bi se pripravilo mlade da preuzmu vlastite odgovornosti u životu, u jednom slobodnom društву, u duhu razumijevanja i mira.

Zajednička baština

5. Moglo bi se reći kako, među temeljnim pravima i slobodama ukorijenjenim u dostojanstvu osobe, vjerska sloboda zauzima posebno mjesto. Kada je vjerska sloboda priznata, dostojanstvo osobe se poštuje u njegovu korijenu i jačaju se ethos i društvene institucije. Naprotiv, kada se vjersku slobodu nijeće, kada se pokušava sprječiti ljudi da isповijedaju vlastitu religiju ili vlastitu vjeru i da žive u skladu s njima, tada se vrijeđa ljudskog dostojanstva i, u isti mah, ugrožava se pravednost i mir, koji se temelje na onom ispravnom društvenom poretku izgrađenom na svjetlu Najviše Istine i Najvišeg Dobra. Vjerska sloboda je, u tome smislu, također tekovina političke i pravne kulture. Ona je osnovno dobro: svaka osoba mora imati mogućnost da slobodno ostvaruje pravo da, kao pojedinac ili zajednica, isповijeda i očituje vlastitu religiju ili vlastitu vjeru, bilo javno bilo privatno, u naučavanju, u praksama, u tiskovinama, u bogoslužju i obdržavanju obreda. Osoba ne bi smjela nailaziti na prepreke ako bi, eventualno, htjela prijeći na drugu vjeru ili ne isповijedati nijednu vjeru. U tome kontekstu, međunarodni zakonodavni poredak može poslužiti za primjer i osnovna je referentna točka za sve

SVETA STOLICA

države, jer ne dopušta nikakvo ograničavanje vjerske slobode, sve dok se poštuju opravdani zahtjevi javnog reda i mira (7). Međunarodni zakoni priznaju tako da prava vjerske prirode imaju isti status kao i pravo na život i osobnu slobodu, čime potvrđuju da ona pripadaju samo jezgri ljudskih prava, onih općih i naravnih prava koje ljudski zakon ne smije nikada nijekati.

Vjerska sloboda nije isključiva baština vjernika, već čitave obitelji naroda koju čine svi narodi na zemlji. To je nezaobilazna sastavnica pravne države; ne može ju se nijekati a da se istodobno ne ugroze sva prava i vjerske slobode, budući da je ona njihova sinteza i vrhunac. Ona je "lakmus papir kojim se provjerava poštivanja svih ostalih ljudskih prava" (8). Dok potpomaže ostvarivanje čisto ljudskih sposobnosti, stvara preduvjete za ostvarivanje cjelovitog razvoja, koji obuhvaća čitavu osobu u svim njezinim vidicima (9).

Javna dimenzija religije

6. Vjerska sloboda, kao svaka sloboda, proizlazi iz osobnog područja i ostvaruje se u odnosu s drugima. Sloboda bez odnosa nije puna sloboda. I vjerska se sloboda ne ograničava isključivo na individualnu dimenziju, već je vezana uz zajednicu i društvo, budući da je osoba biće odnosa a religija ima javnu narav. Relacionalnost je presudna sastavnica vjerske slobode, koja potiče zajednice vjernika da prakticiraju solidarnost za opće dobro. U toj dimenziji zajedništva svaka je osoba jedinstvena i neponovljiva i, istodobno, upotpunjuje se i ostvaruje u punini. Neporeciv je doprinos koje vjerske zajednice daju društву. Postoje mnogobrojne karitativne i kulturne ustanove koje svjedoče o konstruktivnoj ulozi vjernika u društvenom životu. No još je važniji etički doprinos religije na političkom području. On se ne smije marginalizirati ili braniti, već se mora shvatiti kao valjan prilog promicanju općeg dobra. U vezi s tim treba spomenuti religijsku dimenziju kulture, koja je nastajala tijekom mnogih stoljeća zahvaljujući društvenim i nadasve etičkim doprinosima religije. Ta dimenzija ne predstavlja ni na koji način diskriminaciju onih koji ne dijele to vjerovanje, već, naprotiv, jača društvenu koheziju, integraciju i solidarnost.

Vjerska sloboda, snaga slobode i kulture: opasnosti njezine instrumentalizacije

7. Instrumentalizacija vjerske slobode sa ciljem da se prikriju skriveni interesi, kao što je rušenje postojećeg poretka, prigrabljivanje dobara ili

zadržavanja moći od strane neke skupine može nanijeti veoma goleme štete društvu. Fanatizam, fundamentalizam, djelovanja koja se protive ljudskom dostojanstvu, ne mogu se nikada opravdati, utoliko manje ako se čine u ime religije. Ispovijedanje neke religije ne smije se instrumentalizirati niti silom nametati. Treba, dakle, da države i razna društva nikada ne zaborave da je vjerska sloboda uvjet za traženje istine, a istina se ne nameće nasiljem već "snagom same istine" (10). U tome smislu, religija je pozitivna i pokretačka snaga za izgradivanje građanskoga i političkog društva.

Kako zanjekati doprinos velikih religija svijeta razvoju civilizacije? Iskreno traženje Boga dovelo je do većeg poštivanja čovjekova dostojanstva. Kršćanske zajednice, sa svojom baštinom vrijednosti i načela, dale su snažan doprinos buđenju svijesti kod ljudi i naroda o vlastitom identitetu i dostojanstvu, kao i nastanku demokratskih institucija i afirmiranju čovjekovih prava i s tim povezanih dužnosti.

Kršćani su i danas, u društvu koje je sve više globalizirano, pozvani, ne samo odgovornim radom na društvenom, ekonomskom i političkom području, nego i svjedočenjem vlastite ljubavi i vjere, pružati dragocjeni doprinos zahtjevnom i uzvišenom zalažanju za pravdu, za cjeloviti ljudski razvoj kao i za ispravno uređenje ljudskih stvarnosti. Isključivanje religije iz javnog života oduzima ovom potonjem životni prostor koji ga otvara transcendenciji. Bez toga primarnog iskustva teško je usmjeriti društvo prema općim etičkim načelima i postaje isto tako teško uspostaviti nacionalne i međunarodne poretke u kojima će temeljna prava i slobode biti potpuno priznata i ostvarivana, što su upravo – nažalost još uvijek zanemarivani i osporavani – ciljevi Opće deklaracije o ljudskim pravima iz 1948.

Pitanje pravednosti i civilizacije: fundamentalizam i neprijateljstvo protiv vjernika narušavaju pozitivni laicitet država

8. Istrom odlučnošću kojom se osuđuju svi oblici religijskog fanatizma i fundamentalizma, nužno se oduprijeti također svim oblicima neprijateljstva protiv religije, koji ograničavaju javnu ulogu vjernika u građanskom i političkom životu. Ne smije se zaboraviti da su religijski fundamentalizam i laicizam ekstremni nazori i oblici odbacivanja legitimnog pluralizma i načela laiciteta. I jedan i drugi, naime, apsolutiziraju ograničen i djelomičan pogled na osobu, dajući prednost, u prvom slučaju, oblicima religijskog integralizma, odnosno, u drugom, racionalizmu.

Društvo koje želi nametati ili, naprotiv, silom zatirati religiju, čini nepravdu čovjeku i Bogu, ali i samom sebi. Bog doziva sebi čovječanstvo nautom ljubavi koji, dok uključuje čitavu osobu u njezinoj naravnoj i duhovnoj dimenziji, zahtijeva da se na nj odgovori slobodno i odgovorno, čitavim srcem i čitavim bićem, bilo kao pojedinac bilo kao zajednica. I društvo, dakle, kao izraz osobe i svih njezinih konstitutivnih sastavnica, mora živjeti i organizirati se tako da potpomaže njezino otvaranje transcendenciji. Upravo se zato pri oblikovanju zakona i institucija nekog društva nipošto ne smije zanemarivati ili čak uopće ne uzimati u obzir religijski vidik svojih građana. Putem demokratskog djelovanja građana svjesnih vlastitog uzvišenog poziva, ti zakoni i institucije moraju biti prikladan odraz istinske naravi osobe i podupirati njezinu vjersku dimenziju. Budući da ova potonja nije tvorevina države, država njome ne smije manipulirati, već ju mora priznavati i poštivati.

Kada pravni poredak na svim razinama, nacionalnom i međunarodnom, dopušta ili tolerira religijski ili protureligijski fanatizam, zakazao je u svojem poslanju, koje se sastoji u tome da štiti i promiče pravdu i pravog svakog pojedinca. Te se stvarnosti ne mogu prepustiti slobodnoj odluci zakonodavca ili većine, jer, kao što je učio već Ciceron, pravda je nešto više od pukog produkta zakona i njegove primjene. Ona uključuje priznavanje dostojanstva svake osobe (11), koja je, bez vjerske slobode, zajamčene i življene u svojoj biti, okrnjena i povrijeđena, izložena opasnosti da padne pod utjecaj idola, relativnih dobara pretvorenih u apsolutne. Sve to izlaže društvo opasnosti političkih i ideoloških totalitarizama, koji veličaju javnu vlast i istodobno umanjuju ili ograničavaju slobodu savjesnosti, misli i vjeroispovijesti kao potencijalne takmace.

Dijalog između gradanskih i vjerskih institucija

9. Baština načela i vrijednosti koje izražava istinska religioznost je bogatstvo za narode i njihov ethos. Ona se izravno obraća savjesti i religiji muškaraca i žena, doziva u svijest imperativ moralnog obraćenja, potiče na njegovanje kreposti i pristupanje drugima s ljubavlju kao braći i sestrnama, kao članovima velike ljudske obitelji(12).

Uz dužno poštivanje pozitivne laičnosti državnih institucija, javna dimenzija religije mora se uvjek priznati. U vezi s tim, zdravi dijalog između civilnih i vjerskih institucija je od temeljne važnosti za cjeloviti razvoj osobe i društveni sklad.

Živjeti u ljubavi i istini

10. U globaliziranom svijetu, kojeg karakteriziraju društva koja su sve više višeetička i višereligijska, velike religije mogu predstavljati važan faktor jedinstva i mira za ljudsku obitelj. Na temelju vlastitih vjerskih uvjerenja i traženja s pomoću razuma općeg dobra, njihovi su sljedbenici pozvani odgovorno se zauzimati na području vjerske slobode. Potrebno je iz raznih religijskih kultura preuzeti ono što je pozitivno za građanski suživot a odbaciti sve ono što se protivi dostojanstvu muškarca i žene.

Javni prostor, kojeg međunarodna zajednica ustupa religiji i njihovu predlaganju onoga što čini "dobar život", pridonosi stvaranju one suglasnosti oko istine i dobra, kao i moralnog konzenzusa, koji su temeljni za pravedni i miroljubivi suživot. Vode velikih religija, zahvaljujući svojoj ulozi, svojem utjecaju i svojem autoritetu u vlastitim zajednicama, pozvani su prednjačiti u uzajamnom poštivanju i dijalogu.

Kršćane, pak, sama vjera u Boga, Oca Gospodina Isusa Krista, potiče da žive kao braća koja se susreću u Crkvi i surađuju u izgrađivanju svijeta gdje se "zlo više neće činiti, neće se pustošiti na svoj svestoj gori mojoj (jer) zemљa će se ispuniti spoznajom Jahvinom kao što se vodom pune mora" (Iz 11, 9).

Dijalog kao zajedničko traženje

11. Dijalog između sljedbenika različitih religija predstavlja za Crkvu važno sredstvo za surađivanje sa svim vjerskim zajednicama oko općeg dobra. Sama Crkva ne odbacuje ništa što je u raznim religijama istinito i sveto. "S iskrenim poštovanjem promatra te načine djelovanja i življenja, zapovijedi i nauke koji, premda se umnogome razlikuju od onoga što ona sama drži i predlaže, ipak nerijetko odražavaju zraku one Istine koja prosvjetljuje sve narode" (13).

Put što ga ona pokazuje nije put relativizma ili religijskog sinkretizma. Crkva, naime, "naviješta i dužna je naviještati Krista, 'koji je put i istina i život' (Iv 14, 6), u kojem ljudi nalaze puninu religioznoga života i u kojem je Bog sve sa sobom pomirio" (14). To međutim nipošto ne isključuje dijalog i zajedničko traženje istine u raznim područjima života, jer, kao što je sveti Toma Akvinski volio reći, "svaka istina, iz kojih god da usta izlazila, dolazi od Duha Svetoga" (15).

Godine 2011. slavi se 25. obljetnica Svjetskog dana molitve za mir, kojeg je 1986. sazvao u Asizu časni služba Božji Ivan Pavao II. Tom su prigodom vođe

velikih svjetskih religija posvjedočili kako je religija činilac jedinstva i mira, a ne podjele i sukoba. Sjećanje na to iskustvo budi nadu u budućnost u kojoj će se svi vjernici smatrati, i to doista i biti, ljubiteljima pravde i istinskim mirotvorcima.

Moralna istina u politici i diplomaciji

12. Politika i diplomacija bi morale imati pred očima moralnu i duhovnu baštinu koju nude velike svjetske religije da bi priznale i afirmirale istinu, načela i opće vrijednosti koje se ne mogu nijekati a da se pritom zajedno s njima ne zaniječe i dostojanstvo osobe. Ali što, u praksi, znači promicati moralnu istinu u svijetu politike i diplomacije? To znači djelovati na odgovoran način na temelju stvarnog i cjelovitog poznavanja činjenica; to, nadalje, znači slamati političke ideologije koje guše istinu i ljudsko dostojanstvo i, pod izlikom mira, razvoja i ljudskih prava, žele promicati lažne vrijednosti; to također znači potpomagati stalno dostojanje da pozitivni zakon počiva na temeljima načela prirodnog zakona (16). Sve je to nužno i povezano s poštivanjem vrijednosti dostojanstva osobe, koju su potvrdili narodi svijeta u Povelji Ujedinjenih naroda iz 1945. u kojoj su opće vrijednosti i moralna načela predstavljeni kao referentna točka za norme, institucije i oblike društvenog suživota na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Nadilaziti mržnju i predrasude

13. Usprkos poukama iz povijesti i zalaganju država, međunarodnih organizacija na svjetskoj i lokalnoj razini, nevladinih organizacija i svih muškaraca i žena dobre volje koji svakoga dana ulažu napore oko očuvanja temeljnih prava i sloboda, u svijetu se i danas bilježe progoni, diskriminacije, čine nasilja i nesnošljivosti koji se temelje na religiji. Na osobit način, u Aziji i Africi, glavne žrtve su pripadnici vjerskih manjina, kojima se brani slobodno ispovijedati vlastitu vjeru odnosno mijenjati vjeroispovijest zastrašivanjem i kršenjem prava, temeljnih sloboda i osnovnih dobara, pri čemu se ide tako daleko da ih se lišava osobne sloboda pa čak i oduzima život. Postoje – kao što sam već rekao – profinjeniji oblici neprijateljstva protiv religije, koje se u zapadnim zemljama katkad izražava nijekanjem povijesti i uklanjanjem vjerskih simbola koji odražavaju identitet i kulturu većine građana. Ti oblici neprijateljstva često raspiruju mržnju i predrasude i u opreci su sa ozbilnjom i uravnoteženim vizijom pluralizma i laiciteta institucija, a da ni ne spominjemo da su novi naraštaji zbog toga izloženi opasnosti da izgube doticaj s dragocjenom duhovnom baštinom svojih zemalja.

Religija se brani tako da se brane prava i sloboda vjerske zajednice. Vođe velikih svjetskih religija i čelnici država moraju zato s novom zauzetošću raditi na promicanju i obrani vjerske slobode, napose obrani vjerskih manjina, koje ne predstavljaju prijetnju identitetu većine, već su, naprotiv, prilika za dijalog i za uzajamno kulturno obogaćivanje. Njihova obrana idealan je način za jačanje duha dobrohotnosti, otvorenosti i uzajamnosti s kojim se moraju štititi temeljna prava i slobode u svim krajevima i regijama svijeta.

Sloboda vjerovanja u svijetu

14. Obraćam se, na kraju, kršćanskim zajednicama koje trpe progone, diskriminacije, nasilja i nesnošljivosti, osobito u Aziji, Africi, na Bliskom istoku i napose u Svetoj zemlji, mjestu koju je Bog izabrao i blagoslovio. Dok im ponovno izražavam svoju očinsku ljubav i jamčim svoju molitvu, tražim od svih predstavnika vlasti da spremno i žurno porade na okončanju svih nasilja protiv kršćana koji žive u tim krajevima. Neka Kristovi učenici, u sadašnjim nevoljama, ne klonu duhom, jer svjedočenje evanđelja jest, i uvijek će biti, praćeno protivštinama.

Razmišljajmo u svojem srcu o riječima Gospodina Isusa: "Blago ožalošćenima: oni će se utješiti (...). Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi (...). Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima! Ta progobili su tako proroke prije vas!" (Mt 5, 4-12). Obnovimo zato "obavezu o opravštanju koju preuzimamo na sebe kada u molitvi Očenaša tražimo Božje oproštenje. Naime, i nama je postavljen uvjet i mjera željenog milosrđa kada molimo: 'I opusti nam duge naše kako i mi otpustimo dužnicima svojim!' (Mt 6, 12)"(17). Nasilje se ne pobjeđuje nasiljem. Neka naš krik boli bude uvijek praćen vjerom, nadom i svjedočenjem Božje ljubavi. Izražavam također želju da se na Zapadu, osobito u Europi, prekinu neprijateljstva i predrasude prema kršćanima zato što su odlučili živjeti dosljedno vrijednostima i načelima izraženim u Evanđelju. Neka se Europa, radije, zna pomiriti s vlastitim kršćanskim korijenima, koji su od temeljne važnosti za shvaćanje uloge koju je imala, koju ima i koju želi imati u povijesti; na taj će način iskusiti pravednost, slogu i mir, njegujući iskreni dijalog sa svim narodima.

Vjerska sloboda – put koji vodi do mira

15. Svijet treba Boga, treba opće i zajedničke etičke i duhovne vrijednosti, a religija može dati svoj dragocjeni doprinos u njegovu traženju, kako bi se, na nacionalnoj i međunarodnoj razini, izgradio pravedni i miroljubivi društveni poredak.

Mir je Božji dar i istodobno nikada potpuno dovršen zadatak. Društvo pomireno s Bogom je bliže miru, koji nije puka odsutnost rata, niti puki plod vojne ili ekonomске premoći, a još manje prijevarnih lukavština ili vještih manipulacija. Mir je, naprotiv, rezultat procesa kulturnog, moralnog i duhovnog čišćenja i izdizanja svake osobe i naroda, u kojem se ljudsko dostojanstvo potpuno poštije. Pozivam sve one koji žele biti mirotvorci, a napose mlade, da osluškuju glas koji govori u njihovu srcu tako da pronađu u Bogu čvrsto uporište za postizanje prave slobode, nepresušnu snagu koja može svjetu dati novi smjer i novi duh, tako da ne ponavlja greške iz prošlosti.

Kao što uči sluga Božji Pavao VI., čijoj se mudrosti i dalekovidnosti duguje ustanovljenje Svjetskog dana mira: "Potrebno je prije svega dati miru druga oružja, koja ne služe ubijanju i uništenju čovječanstva. Bit će potrebna prije svega moralna oružja, koja daju snagu i premoć međunarodnom pravu; oružja, nadasve, poštivanja sporazum" (18).

Vjerska sloboda je istinsko oružje mira, s povijesnim i proročkim poslanjem. Ona naime vrednuje i dovodi do punog ostvarenja duboke osobine i skrivene mogućnosti osobe, koje su kadre promjeniti i učiniti svijet boljim. Ona dopušta gajiti nadu u budućnost pravednosti i mira, usprkos teškim nepravdama i materijalnim i moralnim bijedama. Neka svi ljudi i društva na svim razinama i u svim krajevima svijeta što prije uzmognu iskusiti vjersku slobodu – put koji vodi do mira.

Iz Vatikana, 8. prosinca 2010.

Papa Benedikt XVI.

Bilješke

- (1) Usp. Benedikt XVI., Enc. Caritas in veritate (Ljubav u istini), 29.55-57.
- (2) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja Dignitatis humanae, 2.
- (3) Usp. Benedikt XVI., Enc. Caritas in veritate (Ljubav u istini), 78.
- (4) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o odnosima Crkve prema nekršćanskim religijama Nostra aetate, 1.
- (5) Isti, Deklaracija o slobodi vjerovanja Dignitatis humanae, 7.
- (6) Benedikt XVI., Govor na Općoj skupštini Organizacije Ujedinjenih Naroda (18. travnja 2008.): AAS 100 (2008.), 337.
- (7) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja Dignitatis humanae, 2.
- (8) Ivan Pavao II., Obraćanje sudionicima Parlamentarne skupštine Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) (10. listopada 2003.), 1: AAS 96 (2004.), 111.
- (9) Usp. Benedikt XVI., Enc. Caritas in veritate, 11.
- (10) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja Dignitatis humanae, 1.
- (11) Usp. Ciceron, De inventione, II, 160.
- (12) Usp. Benedikt XVI., Govor predstavnicima ostalih religija Ujedinjenog Kraljevstva (17. rujna 2010.): L'Osservatore Romano od 18. rujna 2010., str. 12.
- (13) Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o odnosu Crkve prema nekršćanskim religijama Nostra aetate, 2.
- (14) Isto.
- (15) Super evangelium Joannis, I, 3.
- (16) Usp. Benedikt XVI., Govor predstavnicima građanskih vlasti i diplomatskog zbora u Cipru (5. lipnja 2010.); L'Osservatore Romano od 6. lipnja 2010., str. 8; Međunarodna teološka komisija, U traženju opće etike: jedan pogled na prirodni zakon, Vatikan 2009.
- (17) Pavao VI., Poruka za Svjetski dan mira 1976.: AAS 67 (1975.), 671.
- (18) Isto, str. 668.

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan bolesnika 2011.

Bog – čovjekov supatnik
"Njegovom se modricom izlijeciste"
(usp. 1 Pt 2, 24).

Draga braćo i sestre, na liturgijski spomen Gospe Lurdske, koji se slavi 11. veljače, Crkva predlaže slaviti Svjetski dan bolesnika. Ta proslava, prema želji časnog sluge Božjega Ivana Pavla II., zgodna je prigoda da se razmišlja o tajni trpljenja i, prije svega, da se naše zajednice i građansko društvo učini osjetljivijima prema bolesnoj braći i sestrama. Ako je svaki čovjek naš brat, utoliko više oni koji su slabici, koji trpe i koji trebaju skrb moraju biti u središtu naše pažnje, kako se nitko ne bi osjetio zaboravljenim i marginaliziran; naime "mjera čovječnosti se određuje na osnovu toga kako se društvo i pojedinac odnose prema trpljenju i onima koji trpe. Društvo koje ne uspijeva prihvati one koji trpe i ne pridonosi stvaranju ozračja u kojem će njegovi članovi dijeliti tuđu bol i duboko suošćeati s onima koji trpe okrutno je i neljudsko društvo" (Enc. Spe salvi, 38). Neka inicijative koje će se organizirati u pojedinim biskupijama u prigodi toga Dana budu poticaj da skrb za one koji trpe bude djelotvornija, također u perspektivi svečane proslave, koja će se 2013. održati u marijanskom svetištu u Altöttingu u Njemačkoj.

1. Još uvijek pamtim trenutak u kojem sam, tijekom pastoralnog pohoda Torinu, imao priliku zadržati se u razmišljanju i molitvi pred Torinskim platnom, pred onim trpećim licem koje nas poziva razmišljati o Onome koji je ponio na sebi trpljenje ljudi svih vremena i svih mjesta, također naša trpljenja, naše teškoće, naše grijeha. Koliko je samo vjernika u tijeku povijesti prošlo pokraj toga pogrebnog platna, u kojem je bilo umotano tijelo raspetog čovjeka, koje u svemu odgovara onome što nam Evanelja govore o Isusovoj muci i smrti! Njegovo promatranje poziva razmišljati o onome što piše sveti Petar: "njegovom se modricom izlijeciste" (usp. 1 Pt 2, 24). Božji je Sin trpio, umro, ali je uskrsnuo i upravo zato te rane postaju znak našeg otkupljenja, oproštenja i pomirenja s Ocem; one, međutim, postaju također kamen kušnje za vjeru učenika i za našu vjeru: svaki put kada Gospodin govorí o svojoj muci i smrti, oni ne razumiju, odbacuju, protive se. Za njih, kao i za nas, trpljenje ostaje uvijek bremenito tajnom, teško ga je prihvati i ponositi. Dvojica učenika na putu za Emaus bili su ožalošćeni zbog događaja

koji su se zbili tih dana u Jeruzalemu i tek kada im se Uskrsli pridružio na putu oči im se otvorile te počesse na te događaje gledati drugim očima (usp. Lk 24, 13-31). Apostol Toma također pokazuje da mu je teško vjerovati u put otkupiteljske muke: "Ako ne vidim na njegovim rukama biljež čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati" (Iv 20, 25). Ali pred Kristom koji pokazuje svoje rane, njegov se odgovor pretvara u dirljivu isповijest vjere: "Gospodin moj i Bog moj!" (Iv 20, 28). Ono što je ranije bila nepremostiva prepreka, jer je znak prividnog Isusova neuspjeha, postaje, u susretu s Uskrslim, dokaz pobjedničke ljubavi: "Samo Bog koji nas ljubi do te mjere da na sebe preuzima naše rane i našu bol, osobito onih nevinih, dostojan je vjere" (Poruka Urbi et orbi, Uskrs 2007.).

2. Dragi bolesnici i patnici, upravo po Kristovim ranama možemo vidjeti, očima nade, sva zla koja muče čovjeka. Isus svojim uskrsnućem nije uklonio trpljenje i zlo iz svijeta, ali ih je suzbio u korijenu. Nadutoj sili zla suprotstavio je svemoć svoje ljubavi. Pokazao nam je, dakle, da je put mira i radosti Ljubav: "kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge" (Iv 13, 34). Krist, pobjednik smrti, živ je među nama. I dok sa svetim Tatom i mi govorimo: "Gospodin moj i Bog moj!", slijedimo našeg Učitelja u raspoloživosti utrošiti život za našu braću (usp. 1 Iv 3, 16), postajući glasnici radosti koja se ne plaši boli – uskrsne radosti. Sveti Bernard kaže: "Bog ne može patiti, ali može suošćeati". Bog, utjelovljena istina i ljubav, htio je trpjeti za nas i s nama; postao je čovjekom da može patiti zajedno sa čovjekom, na stvaran način, u tijelu i krvi. U svako je trpljenje, dakle, ušao Onaj koji dijeli i podnosi trpljenje; u svakom se trpljenju širi con-solatio, utjeha ljubavi Boga koji dijeli čovjekove patnje kako bi ponovno svanula zvijezda nade (usp. enc. Spe salvi, 39). Vama, draga braćo i sestre, ponavljam tu poruku, da budete njezini svjedoci svojim trpljenjem, svojim životom i svojom vjerom.

3. Upirući svoj pogled prema susretu u Madridu u kolovozu 2011. prigodom Svjetskog dana mladih, želim uputiti također posebnu misao mladima, osobito onima koji žive iskustvo bolesti. Često

patnja, Isusov križ ulijevaju strah, jer kao da su negacija života. Zapravo je riječ o nečem potpuno suprotnom! Križ je Božji "da" čovjeku, najviši i najsnažniji izraz njegove ljubav i izvor iz kojeg izbjiga život vječni. Iz Isusova probodenog srca potekao je taj božanski život. Samo On je kadar oslobođiti svijet od zla i učiniti da poraste njegovo Kraljevstvo pravednosti, mira i ljubavi kojem svi težimo (usp. Poruka za Svjetski dan mladih 2011.). Dragi mladi, naučite "vidjeti" i "susresti" Isusa u euharistiji, gdje je prisutan na stvaran način za nas, do te mjere da je postao hranom kojom se hranimo na našem životnom putu, ali ga znajte prepoznati i služiti mu također u siromašnima, bolesnima, u braći koja trpe i koja su u nevolji, koja trebaju vašu pomoć (usp. isto, 4). Svima vama, bolesni i zdravi, ponavljam poziv da gradite mostove ljubavi i solidarnosti, kako se nitko ne bi osjećao osamljenim i napuštenim, već bliskim Bogu i dijelom velike obitelji njegove djece (usp. Opća audijencija, 15. studenoga 2006.).

4. Promatrajući Isusove rane naš se pogled upravlja k njegovu Presvetom Srcu, u kojem se Božja ljubav očituje u najvišem stupnju. Presveto Srce je raspeto Srce, s bokom kojeg je probio mač iz kojeg teku krv i voda (usp. Iv 19, 34), "simbol sakramenata Crkve, da se svi ljudi, privučeni Spasiteljevu Srcu, s radošću napajaju na nepresušnom izvoru spasenja" (usp. Rimski misal, Predslovje svetkovine Presvetog Srca Isusova). Osobito vi, dragi bolesnici, osjetiti blizinu toga Srca punog ljubavi i crpite s vjerom i radošću iz toga izvora, moleći: "Vodo iz prsiju Kristovih, operi me. Muko Kristova, okrijepi me. O dobri Isuse, usliši me. U svoje rane sakrij me" (Molitva svetog Ignacija Loyole).

5. Na kraju ove moje poruke za idući Svjetski dan bolesnika, želim izraziti svoju ljubav svima i sva-

kome, osjećajući se dionikom patnji i nada koje živite svakodnevno u jedinstvu s Kristom raspetim i uskrslim, da vam on dadne mir i ozdravljenje srca. Neka zajedno s njim uz vas bdije Djevica Marija, kojoj se s pouzdanjem obraćamo zazivima Zdravlje bolesnih i Utjeha žalosnih. Podno križa za nju se ostvarilo Šimunovo proroštvo: njezino je majčinsko srce probodeno (usp. Lk 2, 35). Iz ponora svoje boli, kojom je sudjelovala u boli svoga Sina, Marija je ospozobljena prihvatići novo poslanje: postati Kristovom majkom u njegovim udovima. U času križa, Isus joj prikazuje svakog od svojih učenika govoreći joj: "Evo ti sina" (usp. Iv 19, 26-27). Majčinsko suošjećanje prema Sinu postaje majčinsko suošjećanje prema svakom od nas u našim svakodnevnim trpljenjima (usp. Homilija u Lurdu, 15. rujna 2008.).

Draga braćo i sestre, na ovaj Svjetski dan bolesnika pozivam također vlasti da ulažu sve veće energije u zdravstvene strukture koje će biti pomoći i potpora onima koji trpe, osobito najsiromašnjima i najpotrebitijima, i, okrećući se u mislima svim biskupijama, upućujem srdačan pozdrav biskupima, svećenicima, posvećenim osobama, sjemeništarcima i bogoslovima, zdravstvenim djelatnicima, dragovoljcima i svima onima koji se s ljubavlju posvećuju brizi i ublažavanju rana svakog bolesnog brata i sestre, u bolnicama ili lječilištima, u obiteljima: znajte na licima bolesnih uvijek vidjeti lice nad licima – Kristovo lice.

Svima jamčim svoj spomen u molitvi, dok svima podjeljujem posebni apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 21. studenoga 2010., blagdan Krista Kralja svega stvorenja

Papa Benedikt XVI.

Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2011.

"S Kristom ste suukopani u krštenju, s njime ste i uskrsli!"
(usp. Kol 2, 12)

Draga braćo i sestre, korizma, koja nas vodi prema proslavi svetog Uskrsa, za Crkvu je vrlo dragocjeno i važno liturgijsko vrijeme. Tim povodom vam s radošću upućujem posebnu riječ kako bi se to vrijeme živjelo s dužnom zauzetošću. Dok upire svoj pogled prema konačnom susretu sa svojim Zaručnikom u vječnom Vazmu, crkvena zajednica, ustrajna u molitvi i djelatnoj ljubavi, snažnije prianja čišćenju u duhu, da izobilnije iz otajstva utjelovljenja crpi novi život u Kristu Gospodinu (usp. Predslovje Prve korizmene nedjelje).

1. Taj isti nam je život već prenesen na dan našega krštenja, kada je, nakon što smo "postali dionicima Kristove smrti i uskrsnuća", započela za nas "radosna i zanosna pustolovina učenika" (Homilija na blagdan Krštenja Gospodinova, 10. siječnja 2010.). Sveti Pavao u svojim poslanicama opetovano ustvraje na jedinstvenom zajedništvu sa Sinom Božnjim ostvarenom u toj kupelji. Činjenica da u većini slučajeva ljudi krštenje primaju još kao djeca ističe da je riječ o Božjem daru: nitko ne zaslužuje vječni život vlastitim snagama. Božje milosrđe, koje briše grijeh i daje nam iskusiti u vlastitim životima kako je to imati "isto mišljenje kao i u Kristu Isusu" (Fil 2, 5), besplatno se daje čovjeku.

Apostol naroda, u Poslanici Filipljanima, izražava značenje preobrazbe koja se ostvaruje dioništvo u Kristovoj smrti i uskrsnuću, naznačujući njegov krajnji cilj, a taj je "da upoznam njega i snaagu uskrsnuća njegova i zajedništvo u patnjama njegovim, ne bih li kako, suočiš smrti njegovoj, prispio k uskrsnuću od mrtvih" (Fil 3, 10-11). Krštenje nije, zato, neki obred iz prošlosti, već susret s Kristom koji oblikuje čitav život krštenika, daje mu božanski život i poziva ga na iskreno obraćenje; potaknuto i poduprto milošću, ono omogućuje kršteniku postići mjeru uzrasta punine Kristove.

Posebna veza povezuje krštenje s korizmom kao pogodnim vremenom da se iskusi milost koja spašava. Oci Drugoga vatikanskog koncila potaknuli su sve pastire Crkve da koriste "obilatije... krsne elemente svojstvene korizmenoј liturgiji" (konst. Sacrosanctum Concilium, 109). Crkva, naime, oduvijek povezuje uskrsno bdjenje s krsnim slavljem: u tom se sakramenu ostvaruje ono veliko otajstvo po kojem čovjek umire grijehu, postaje

dionikom novoga života u Kristu Uskrsom i prima istog onog Duha Božjega koji je uskrisio Isusa od mrtvih (usp. Rim 8, 11). Taj besplatni dar mora se uvijek iznova oživljavati u svakome od nas a korizma nam pruža put sličan katekumenatu, koji je za kršćane prve Crkve, kao i za današnje katekumene, nezamjenjiva škola vjere i kršćanskog života: oni doista žive krštenje kao čin od odsudne važnosti za cijeli život.

2. Da bismo se ozbiljno zaputili na put prema Uskrsu i pripravili se za proslavu Gospodinova uskrsnuća – najradosniju i najsvečaniju svetkovinu čitave liturgijske godine – ima li išta primjerene od toga da dopustimo da nas vodi Božja riječ? Zato nas Crkva, u evandeoskim tekstovima koji se čitaju na korizmene nedjelje, vodi k posebno snažnom susretu s Gospodinom, pomažući nam ponovno proći dionice puta kršćanske inicijacije: katekumenima to služi kao priprava za primanje sakramenta preporođenja, a onima koji su već kršteni da učine nove i odlučne korake u nasljeđovanju Krista i u punijem darivanju njemu.

Prva nedjelja korizmenog puta otkriva naše ljudsko stanje na ovoj zemlji. Pobjednička borba protiv napasti, kojom započinje Isusovo poslanje, je poziv čovjeku da postane svjestan vlastite krhkosti da bi prihvatio milost koja oslobađa od grijeha i ulijeva novu snagu u Kristu, koji je Put, Istina i Život (usp. Ordo Initiationis Christianae Adulorum, br. 25). Snažni je to podsjetnik kako kršćanska vjera uključuje, po Isusovu primjeru i u jedinstvu s njim, borbu "protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta" (Ef 6, 12), u kojem je đavao na djelu i neumorno, do dana današnjeg, napastuje svakog onog koji se želi približiti Gospodinu: Krist iz nje izlazi kao pobjednik, da otvori također naše srce nadi i vodi nas kako bismo pobijedili zasjede zloga.

Evandeoski ulomak o Gospodinovu preobraženju stavlja pred naše oči Kristovu slavu, koja anticipira uskrsnuće i koja najavljuje divinizaciju čovjeka. Kršćanska zajednica postaje svjesna da je, poput apostola Petra, Jakova i Ivana, povedena "na goru visoku, u osamu" (Mt 17, 1), da ponovno primi u Kristu, kao sinovi i kćeri u Sinu, dar Božje milosti: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!" (r. 5). To je poziv udaljiti se od svakodnevne buke i uroniti u Božju prisutnost: on nam želi, svakoga dana,

prenijeti Riječ koja prodire u dubine našega duha, gdje razlikuje dobro i zlo (usp. Heb 4, 12) i jača volju da slijedimo Gospodina.

Gospodinovo pitanje Samarijanki: "Daj mi piti!" (Iv 4, 7), koje slušamo u liturgiji Treće korizmene nedjelje, izražava veliku Božju ljubav prema svakom čovjeku i želi pobuditi u našem srcu želju za darom "vode koja struji u život vječni" (r. 14): to je dar Duha Svetoga, koji čini vjernike "istinskim klanjateljima" koji će se moliti Ocu "u duhu i istini" (r. 23). Samo ta voda može utaziti našu žđ za dobrom, istinom i ljepotom! Samo ta voda, koju nam je dao Sin, može natopiti pustinje nemirne i nezadovoljne duše, "dok ne pronađe spokoj u Bogu", prema glasovitim riječima svetog Augustina.

"Nedjelja slijepca od rođenja" predstavlja Krista kao svjetlo svijeta. Evangelje sve nas postavlja pred pitanje: "Ti vjeruješ u Sina Čovječjega?" "Vjerujem, Gospodine" (Iv 9, 35.38), kaže s radošću slijepac od rođenja, govoreći uime svih vjernika. Čudo ozdravljenja znak je da Krist, zajedno s vidom, želi otvoriti oči našeg duha, da naša vjera postane sve dublja te uzmognemo prepoznati u njemu jedinog Spasitelja. On prosvjetljuje sve tmine života i vodi čovjeka da živi kao "sin svjetla".

Kada nam se, na Petu korizmenu nedjelju, proglašava Lazarovo uskrsnuće, nalazimo se pred vratima posljednjeg misterija našega života: "Ja sam uskrsnuće i život... Vjeruješ li ovo?" (Iv 11, 25-26). Za kršćansku je zajednicu kucnuo čas da, zajedno s Martom, ponovno iskreno stavi čitavu svoju nadu u Isusa iz Nazareta: "Da, Gospodine! Ja vjerujem da si ti Krist, Sin Božji, Onaj koji dolazi na svijet!" (r. 27). Zajedništvo s Kristom u ovome životu pripravlja nas da prijedemo granicu smrti, kako bismo zauvijek živjeli s njim. Vjera u uskrsnuće od mrtvih i nuda vječnog života otvaraju naše oči prema posljednjem smislu našega života: Bog je stvorio čovjeka za uskrsnuće i za život i ta istina daje istinsku i konačnu dimenziju povijesti ljudi, njihovom osobnom i društvenom životu, kulturi, politici, ekonomiji. Bez svjetla vjere, cijevi ostaje zatvoren u grobu bez budućnosti i nade.

Korizma nalazi svoje ispunjenje u Vazmenom trodnevju, osobito u velikom bdjenju u svetoj noći: obnovom krsnih obećanja ponovno potvrđujemo da je Krist Gospodar našega života, onoga života kojeg nam je Bog objavio kada smo ponovno rođeni "iz vode i Duha Svetoga" i ponovno potvrđujemo naše čvrsto opredjeljenje da ćemo uzvratiti na djelovanje milosti da bismo bili njegovi učenici.

3. Naše uranjanje u Kristovu smrt i uskrsnuće po sakramantu krštenja potiče nas svakoga dana oslobađati naše srce tereta materijalnih stvari, egoističnog odnosa sa "zemljom" koji nas osiromašuje i sprječava nas da budemo raspoloživi i otvoreni Bogu i bližnjemu. U Kristu, Bog se objavio kao Ljubav (usp. 1 Iv 4, 7-10). Kristov križ, "besjeda o križu" očituje spasenjsku moć Boga (usp. 1 Kor 1, 18), koji se daruje da ponovno pridigne čovjeka i donese mu spasenje: ljubav u njezinu najradikalnijem obliku (usp. enc. Deus caritas est, 12). Tradicionalnim praksama posta, milostinje i molitve, koje predstavljaju izraze naše zauzetosti oko obraćenja, korizma uči živjeti Kristovu ljubav na sve radikalniji način. Post, koji može imati različite motivacije, zadobiva za kršćanina duboko religijsko značenje: osiromašivanjem svoga stola učimo pobjeđivati sebičnost da bismo živjeli u logici dara i ljubavi; odricanjem od nečega – i to ne samo od onoga što nam je suvišno – učimo odvraćati pogled od svoga "ja", da bismo otkrili Nekoga pored nas i prepoznali Boga u licima mnoge naše braće. Post ne samo da ne čini vjernika potištenim, već ga, naprotiv, sve više otvara Bogu i potrebama ljudi te tako omogućuje da se ljubav prema Bogu pretoči u ljubav prema bližnjemu (usp. Mk 12, 31).

Na našem putu često se također suočavamo s napašću da imamo sve više, to jest pohlepon za novcem, koja ugrožava primat Boga u našem životu. Žudnja za posjedovanjem izaziva nasilje, izrabljivanje i smrt; zato Crkva, osobito u korizmeno vrijeme, podsjeća na praksu milostinje, to jest na sposobnost dijeljenja. Klanjanje dobrima, naime, ne samo da udaljava čovjeka od drugoga, već ga čini sve siromašnijim i nesretnijim, zavarava ga, obmanjuje i ne ostvaruje ono što obećava, jer postavlja materijalne stvari na mjesto koje pripada Bogu, jedinom izvoru života. Kako čovjek može shvatiti Božju očinsku dobrotu ako mu je srce puno sebičnosti i vlastitih planova, kojima se zavarava da si može zajamčiti budućnost? Čovjek je tada u napasti da, baš poput bogataša iz prisподобе, pomisli: "dušo, evo imaš u zalihi mnogo dobara za godine mnoge...". Poznat nam je Gospodinov sud: "Bezumnič! Već noćas duša će se tvoja zaiskati od tebe!" (Lk 12, 19-20). Praksa milostinje podsjetnik je da Bog mora uvjek biti na prvome mjestu kao i na pozornost prema drugome, kako bismo ponovno otkrili našeg dobrog Oca i primili njegovo milosrđe.

U čitavom korizmenom vremenu Crkva nam nudi s posebnim obiljem Božju riječ. Njezinim razmatranjem i interioriziranjem a zatim i svakodnevnim

SVETA STOLICA

življenjem, učimo dragocjeni i nezamjenjivi oblik molitve, jer nas pozorno slušanje Boga, koji nastavlja govoriti našemu srcu, hrani na putu vjere koji smo započeli na dan krštenja. Vjera nam omogućuje također steći novu svijest o vremenu: naime, bez perspektive vječnosti i transcendentcije, ono naprsto upravlja naše korake prema obzoru bez budućnosti. U molitvi, međutim, nalazimo vremena za Boga, da shvatimo da "riječ njegove neće uminuti" (usp. Mk 13, 31), da uđemo u ono prisno zajedništvo s njim "koje nam nitko neće moći oteti" (usp. Iv 16, 22) i koje nas otvara nadi koja ne razočarava – vječnom životu. Ukratko, tijekom korizmenog puta, na kojem smo pozvani razmatrati otajstvo križa, upoznajemo "zajedništvo u patnjama njegovim" (Fil 3, 10) da bismo ostvarili duboko obraćenje našega života, tako da dopustimo da nas preobrazi djelovanje Duha Svetoga, kao svetog Pavla na putu za Damask i oslobođimo se svoje sebičnosti, pobjeđujući nagon za dominiranjem nad drugima i otvarajući se Kristovoj ljubavi. Korizma predstavlja pogodno vrijeme da spoznamo naše slabosti i prihvatimo,

iskrenim preispitivanjem vlastitoga života, obnoviteljsku milost sakramenta pokore te odlučno upravimo svoje korake prema Kristu.

Draga braćo i sestre, po osobnom susretu s našim Otkupiteljem i postu, milostinji i molitvi, put obraćenja prema Uskrsu vodi nas k ponovnom otkrivanju našega krštenja. Obnovimo u ovoj korizmi prihvaćanje milosti koju nam je Bog dao u tome času, da nas ona prosvjetljuje i vodi u svim našim djelima. Ono što taj sakrament označava i ostvaruje, pozvani smo živjeti svakoga dana u sve velikodušnijem i autentičnijem nasljedovanju Krista. Na tome našem putu povjerimo se Djevici Mariji, koja je rodila Božju riječ u vjeri i tijelu, da bismo poput nje utonuli u smrt i uskrsnuće njezina Sina Isusa i imali vječni život.

Iz Vatikana, 4. studenoga 2010.

Papa Benedikt XVI.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Priopćenje s XIII. zajedničkoga zasjedanja

HBK i BK BiH

Zagreb, 24. siječnja 2011.

Zajedničko zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, 13. po redu, pod predsjedanjem nadbiskupa đakovačko-osječkog Marina Srakića i biskupa banjolučkog Franje Komarice, održano je 24. siječnja u dvorani Bogoslovskog sjemeništa u Zagrebu. Na zasjedanju je, osim članova dviju biskupskih konferencija, sudjelovao i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari.

Pozdravljujući sve nazočne, nadbiskup Srakić istaknuo je da je biskupe sabrala briga za vjernike istoga naroda, rasute širom svijeta, kao i zajednička odgovornost na raznim područjima crkvenoga života.

Biskup Komarica u svom je pozdravu upozorio na dramatično smanjenje broja katolika u Bosni i istočnoj Hercegovini, a napose na području entiteta Republike Srpske, gdje sada živi jedva 5% od predratnog broja katolika. Zahvalio je biskupima HBK na pomoći u rješavanju mnogih problema s kojima se suočavaju katolici u BiH.

Pozdrav je uputio i nuncij Cassari, ističući da je zajedničko zasjedanje konkretan primjer crkvenoga zajedništva. Zahvalio je biskupima u Hrvatskoj za sve što čine kako bi pomogli mjesnim Crkvama u BiH te izrazio divljenje prema biskupima u BiH zbog njihove trajne zauzetosti za dobrobit povjerenog im naroda. Iskazao je zabrinutost zbog opasnosti da se u budućnosti još više smanji prisutnost katolika Hrvata u BiH.

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup metropolit zagrebački, kao domaćin zaželio je dobrodošlicu svim prisutnim biskupima. U vremenu kada se zbog negativnih vijesti širi bezvoljnost i gubitak nade u narodu, kardinal Bozanić kao poseban dar i znak nade istaknuo je skorašnji pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj.

U radnom dijelu zasjedanja o suradnji Hrvatskoga Caritasa i Caritasa BK BiH s posebnim osvrtom na akciju Tjedna solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH, izvjestili su predsjednici dvaju Caritasa mons. Josip Mrzljak i mons. Komarica. Razmotriviši provedbu dosadašnjih akcija, koje je

pokrenula Hrvatska biskupska konferencija, biskupi su dali smjernice za što bolju provedbu ovogodišnjega Tjedna solidarnosti koji će se održati od 21. do 27. ožujka pod geslom: "Vama pak braćo neka ne dodija činiti dobro" (2 Sol 3, 13). Biskupi BK BiH zahvalili su svima koji su se uključili u spomenutu akciju i dali potporu Crkvi i ljudima u BiH.

O stanju u hrvatskoj inozemnoj pastvi biskupe je upoznao predsjednik mjerodavnog vijeća mons. Pero Sudar. Svjesni novih izazova s kojima se susreću pastoralni djelatnici u hrvatskim katoličkim misijama, koje su s jedne strane specifične za Europu a s druge strane za prekoceanske zemlje, biskupi su dali smjernice za temeljitu analizu sadašnjeg stanja i pronaalaženje najboljih rješenja. Ponovno su izrazili zahvalnost svim pastoralnim djelatnicima u misijama širom svijeta potičući Hrvate katolike u inozemstvu na očuvanje vjere i nacionalnog identiteta.

O redovitoj godišnjoj vizitaciji Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima biskupe je izvjetio mons. Valter Župan. Prenio je radost svećenika studenata, koji dolaze iz četiri države i jedanaest biskupija, zbog obnovljenih prostora u kojima žive i studiraju. Pohvalio je zauzetost poglavara zavoda oko obnove te stvaranja pozitivnog ozračja u toj ustanovi od posebne važnosti za Crkvu u hrvatskome narodu.

Biskupi su izrazili radost zbog najavljenoga dolaska pape Benedikta XVI. u Zagreb, ističući da je to pohod cijelom hrvatskom narodu u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i šire pod geslom: "Zajedno u Kristu". Naglašeno je da su pozvani osobito mladi s kojima će se Sveti Otac susresti na Trgu bana Josipa Jelačića u subotu 4. lipnja, kao i katoličke obitelji u cijelom hrvatskom narodu koje će se okupiti na euharistijskom slavlju na zagrebačkom hipodromu u nedjelju 5. lipnja.

Tijekom zasjedanja nuncij Cassari objavio je vijest da je papa Benedikt XVI. imenovao svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije Matu Uzinića dubrovačkim biskupom.

Tiskovni ured HBK

**Poruka predsjednika Vijeća HBK za obitelj
krčkoga biskupa Valtera Župana za XVI. dan života,
nedjelja, 6. veljače 2011.**

Obitelj – najveća pomoć djeci

"I blagoslovi ih Bog te im reče: Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite" (Post 1,28). Već se iz ovog blagoslova koji Bog upućuje ljudima otkriva se temeljni cilj obitelji: služenje životu. No, bračna se ljubav ne svodi samo na rađanje djece. U obiteljskom ambijentu koji je prožet ljubavlju i odanošću prema Bogu i ljudima stvaraju se mogućnosti koje pogoduju punom osobnom i društvenom razvoju djece. Temeljna vrednota koja usmjeruje odgoj i rast djeteta je očinska i majčinska ljubav. Ljubav roditelja postaje glavna pokretačka snaga koja podržava i usmjeruje čitav odgojni napor te obogaćuje djecu blagošću i dobrotom. Te se vrednote onda preljevaju na njihovu okolinu. Ljubav između oca i majke postaje djeci uzor i mjerilo u odnosima prema braći i sestrama i prema svim osobama, i onima starijima, koje žive zajedno u istom domu. To zajedništvo u ljubavi koje se svakog dana, i u teškim i radosnim trenucima, živi u obitelji, najbolje i najviše pomaže djeci da se pravilno i odgovorno uključe u društvo oko sebe.

Ujedinjeni narodi su 20. studenoga 1989. prihvatali Međunarodnu konvenciju o mjerama zaštite djeteta (o pravima djeteta). Sveti je Otac Benedikt XVI. 8. veljače 2010., prigodom dvadesete obljetnice te Konvencije, sudionicima plenarnog zasjedanja Papinskog vijeća za obitelj naveo riječi koje stoje u njezinoj preambuli, da je obitelj prirodna sredina za razvoj i dobrobit svih njezinih članova, osobito djece", i ustvrdio da je upravo obitelj zasnovana na braku muškarca i žene najveća pomoć koja se može pružiti djeci. Djeca žele biti voljena od majke i oca koji se vole, te trebaju stanovati, rasti i živjeti zajedno s oba roditelja jer su majčinski i očinski lik komplementarni u odgoju kao i u izgradnji osobnosti i identiteta djece. Obiteljsko ozračje koje nije radosno, rekao je papa, odijeljenost oca od majke te osobito rastava, imaju posljedice za djecu. Podupiranje obitelji, njezinog jedinstva i stabilnosti najbolji je način za zaštitu prava i istinskih potreba djece.

Predsjednik Papinskog vijeća za obitelj kardinal Ennio Antonelli je u svom prikazu djelovanja tog Vijeća nakon VI. svjetskog susreta obitelji u Meksiku naveo, kako je rekao, neke zapanjujuće postotke (no nad koje se kako izgleda nadvila određena urota šutnje i određena cenzura medija)".

Predsjednik Antonelli navodi da u Francuskoj djeca rastavljenih roditelja u 25% slučajeva i nakon dugo godina imaju psihološke probleme, probleme s društvenom prilagodbom te postignućima u školi i na poslu. Oni predstavljaju 50% ovisnika o drogi i 80% onih koji se liječe na psihijatriji. U Sjedinjenim Američkim Državama djeca koja su odrasla bez očeva prisustva čine 60% silovatelja, 63% mladih samoubojstava, 69% žrtava seksualnoga zlostavljanja, 72% adolescenata ubojica, 85% mladih u zatvorima i 90% beskućnika.

Podaci koje navodi kardinal Antonelli su zabrinjavajući. Ako želimo zaštitići djecu trebamo promicati obitelj – doživotnu zajednicu muža i žene. Treba promicati pravo djeteta da ima oca i majku koji se vole i koji ga vole, te da ga oni odgajaju prema svojim vrijednostima.

Zbog toga sve bračne parove, koji i po ne malu cijenu žrtve i odricanja, svjedoče svojoj djeci kako je brak i obitelj prvotno mjesto odgoja za ljubav i zajedništvo, potičemo da i onda kada se nađu pred velikim izazovima traženja naoko lakih rješenja, ne odustaju od svog bračnog zajedništva i suživota u obitelji koju su osnovali.

Riječ ohrabrenja upućujemo i onim bračnim parovima koji, nakon rastave od svog bračnog druga, nisu zanemarili svoju djecu te čine sve što im je moguće, da i u tako, nesavršenoj situaciji za rast i odgoj djece, ne odmažu ondje gdje mogu pomoći.

Neka ova riječ strpljive ljubavi dođe i do onih osoba koje u raznim odgojnim, socijalnim i medicinskim ustanovama po svojoj stručnosti a još više nesebičnoj ljubavi nadopunjaju ono što roditelji nisu mogli ili znali prenijeti svojoj djeci.

I konačno, neka ova riječ bude usrdna molba svima koji vjeruju da u Isusu Kristu imamo posinstvo i mir, da ne prestanu uzdizati svoje molitve Bogu, gospodaru života za sve naše obitelji, za muževe, žene i djecu i za sve, često mučne i teške situacije kroz koje prolaze.

Zato se i posebno radujemo Danu obitelji koji ćemo, u Hrvatskoj po prvi put, proslaviti 5. lipnja 2011. Nije slučajno što je Sveti Otac Benedikt XVI. zaželio naznačiti ovom dogadjaju i proslaviti ga zajedno s nama. Potičem vjerničke obitelji da se u što većem broju odazovu na ovaj susret.

Neka nam on bude poticaj da posvjedočimo i jedni druge ohrabrimo u nastojanjima

janjima oko što kvalitetnijeg, i vjerom i ljubavlju ispunjenog bračnog i obiteljskog života.

U Krku, na blagdan Svete obitelji, 26. prosinca 2010.

Mons. Valter Župan, krčki biskup,
predsjednik Vijeća HBK za obitelj

Peticija Komisije Iustitia et pax HBK Vladi i Saboru RH

U povodu Svjetskoga dana ljudskih prava i uoči popisa pučanstva 2011. godine

Dosadašnji pozivi naše Komisije

Tijekom posljednjih godina ova je Komisija u više navrata isticala potrebu stvaranja preduvjeta za pomirenje i oproštenje na osnovama istine i pravde, ne samo kod nas, nego i na drugim prostorima bivše države. Tako je zajedno s istovrsnim komisijama biskupskih konferencija Bosne i Hercegovine i Slovenije u izjavi o pravu na grob i dužnosti pjeteta, ukazala na nepoštivanje temeljne ljudskosti, ali i preporukā europskih institucija, posebice Parlamentarne skupštine Vijeća Europe (VE) od 27. lipnja 1996. i 25. siječnja 2006., koje su pozvalе države članice ove političke europske integracije na donošenje konkretnih mјera za demontiranje naslijeda bivših komunističkih totalitarnih režima, te upozorile na neophodnost međunarodne osude zločina totalitarnih komunističkih režima.

Naša je Komisija tada podsjetila da je i hrvatski državni Sabor, na žalost, tek 17 godina nakon prvih pluralnih izbora (1990.), donio Deklaraciju o osudi zločina počinjenih tijekom totalitarnog komunističkog poretka u Hrvatskoj od 1945. do 1990. godine, ali da je ta izjava ostala samo blijeđo verbalno pristajanje uz neke od preporuka rezolucija VE, pošto u njoj nije bilo ni odluke o istraživanju zločina, pa čak ni o popisu žrtava komunističkog režima - koji nije nikad učinjen - a posebice ne o kažnjavanju nezastarivih ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti. Nije, međutim, bilo ni svijesti o tome da se bez objektivne i suglasne povijesne istine ne mogu odgajati budući naraštaji, niti nepristrano ocjenjivati prošlost i pogubna pošast triju totalitarnih režima - fašizma, nacizma i komunizma kod nas. Potom je naša Komisija prošle godine, nakon što je parlament Europske unije proglašio

- 23. kolovoza Europskim danom spomena na žrtve svih totalitarnih i autoritarnih režima, upozorila na tu izjavu i na njezinu etičku dimenziju, pošto to nije učinio Hrvatski sabor kome je to bila i međunarodna obveza i dužnost prema vlastitim građanima. Naša komisija je tada ponovno podsjetila na potrebu čišćenja pamćenja kao osnove pomirenja i oproštenja. U međuvremenu se, u više navrata, otvarala netrpeljiva rasprava o ratnim i poratnim žrtvama i o vrednovanju pojedinih povijesnih osoba i ideoloških pokreta. Pri tome se nije vodilo računa o tome da do sada nije bilo ni prigode, ni političke volje, da se na sustavan i objektivan način utvrde povijesne činjenice, pa se stoga ponavlaju - kod nas i u našem okružju - s jedne strane zavjera šutnje o komunističkoj strahovladi, a s druge potvorno kriminaliziranja čitavih naroda.

Neke od bolnih posljedica negacionizma

Ovu odsutnost političke volje sustavno koriste oni kojima nije do povijesne istine i do suglasne povijesti, koja bi otvorila perspektivu sigurnosti u činjenice i pomirenja sadašnjih i budućih naraštaja. To smo, na žalost, konstatirali ponovno minulih dana, o 19. obljetnici vukovarske tragedije, jer o sudbini velikog broja žrtava još uvijek ništa ne znamo, a proteklo je već gotovo dva desetljeća od njihova stradanja. U slučaju tog mučeničkog grada ponovno se nastoji prebacivati odgovornost s napadača na žrtve i tako nijekati strašni zločin njegove hirošimizacije i pokolja ranjenika iz vukovarske bolnice. Zločin negacionizma i ovdje je na djelu, što je uvreda i žrtvama i povijesnoj istini, a što predstavlja prepreku za napore u pravcu pravde i mira.

S druge pak strane, zločini fašizma i nacizma, kao i njihovih saveznika kod nas, bili su obznanjivani i surovo kažnjavani još u vrijeme onoga rata i vladavine trećeg, komunističkog totalitarizma, najčešće bez suda ni suđenja. Međutim, žrtve ideološkog komunizma i slijepe nacionalističke osvete - osim rijetkih objavljenih, prijekih ili montiranih suđenja i stvarnih egzekucija - nikad nisu bile cjelovito istražene ili popisane, nego se, upravo obratno, o njima nije smjelo ni govoriti. Kod nas je, kao i u zemljama tada srodnih režima, pored te zavjere šutnje, bilo velikih potvora i podmetanja. Sjetimo se samo ishitrene brojke od "1,4 milijuna ratnih žrtava" bivše države, ili još i danas isticanih "700.000 jasenovačkih žrtava", ili pak masovnih likvidacija poljskih časnika u Katynu (SSR). Sve to ukazuje na neophodnost da povijesne znanosti porade na provjeri ideoloških "povijesnih istina", da konsenzualno ustanove činjenice i tako utru pût nekonfliktnom pamćenju i suglasnoj povijesti. To je preduvjet stvaranju zdravih osnova za procese pomirenja i oprosta.

Popis pučanstva 2011: prilika za povijesnu istinu i minimalnu zadovoljštinu

Popis pučanstva 2011. je na žalost prva, ali zacijelo i posljednja prilika da se prvi put popišu i ustanove prešućene, zatajene i prezrene, silno brojne žrtve komunističkog totalitarizma. Valja naime podsjetiti da se kod triju popisa žrtava II. svjetskog rata, 1946., 1950. i 1964. po službenim uputama SUBNOR-a i Saveznog zavoda za statistiku, nije popisivalo one koji su u toku Narodnooslobodilačke borbe izgubili život na strani okupatora ili domaćih izdajica bilo na koji način (kao borci pomagači, simpatizeri), jer ih se ne smatra žrtvama rata. Osim toga, ovi popisi su se odnosili samo na razdoblje od 6. travnja 1941. do 10. svibnja 1945., pa žrtve poslijeratne, komunističke odnosno šovinističke represije nisu ni mogle, ni na koji način, biti popisane.

Tim ratnim i poratnim žrtvama, najčešće sumarnih likvidacija, režim je zanijekao postojanje, pošto ih je zbrisao s lica zemlje. To su bili ljudi, osobe, zabilježene u maticama rođenih, koji su imali obitelji, živjeli i radili, a zatim su, bilo kao civili, bilo kao vojnici, najvećim dijelom unovačeni silom državnih vlasti, netragom nestali u tenkovskim jarcima, rudokopima, kraškim jamama, fojbama...

Tako su postali "nepostojeće osobe" jer je totalitarni režim u njima vidio ili stvarne neprijatelje, ili moguće suparnike, ili pak za njega opasne uglednike i značaje. Bolna je, ali i znakovita činjenica da se ove "ne-osobe" (unpersons) prvi put cjelovito "pojavljuju" tek u novijim, opreznim, demografski temeljenim procjenama žrtava rata i porača dvojice autora, jednog u inozemstvu (B. Kočović), a drugog u Hrvatskoj (Vl. Žerjavić), a potom i drugih demografa, kao i djelomičnih, često uže lokalnih istraživanja.

Popis pučanstva 2011. posljednja je mogućnost da se te žrtve ustanove na kako-tako siguran, jedinstven i znanstveni način za cjelinu Republike Hrvatske. Bez toga će činjenica likvidacije čitavih obitelji, pa čak i sela, kao i opće starenje i raseljavanje ljudi i obitelji otežati i taj postupak i s vremenom ga učiniti nemogućim. Sljedeća bi prigoda bio popis 2021. godine, ali tada bi već bilo prekasno za bilo kakav ozbiljan popis žrtava komunizma. Stoga naša Komisija predlaže i očekuje od Vlade i Sabora Republike Hrvatske da ne propuste ovu jedinstvenu priliku da se sve do sada nepopisane i zanijekane žrtve unesu u popis pučanstva 2011. godine. Kako? Na statističarima i demografima je da iznađu najbolji način.

Ovaj se naš prijedlog ne temelji ni na kakvoj morbidnoj ideji prevrtanja kostiju, a niti "ravnoteže zločina" i strahota triju totalitarizama. On teži, baš obratno, tome da se prestane nijekati ili umanjivati, pače prezirati žrtve, a s druge strane licitirati s ljudskom patnjom i obiteljskim tragedijama. To nam nalaže dužnost osnovnog pijeteta, ali i kršćanskog humanizma. To je zahtjev i potreba suglasne povijesne istine i nekonfliktnog povijesnog spomena. Takvo priznanje činjenica tek je skromna osnova za nešto više mira u srcima obitelji žrtava, za pomirenje i samoodrživi mir unutar našeg naroda i svih naših sugrađana, kao i za izgradnju zdravih odnosa s narodima nama susjednih država.

U Zagrebu, 7. prosinca 2010.

Mons. Vlado Košić, biskup sisački
Predsjednik Komisije HBK "Iustitia et pax"

Izjava Komisije Iustitia et pax Hrvatske biskupske konferencije**Neprihvatljivost predloženih izmjena zakona o vodama**

"Zabrinutost zbog zakona o vodama" bio je razlog i naslov izjave Komisija "Iustitia et pax" HBK od 23. rujna 2009. godine. Naime, tada je Vlada iznenada iz zakonodavnog postupka povukla nacrte zakona o vodama i o financiranju vodnoga gospodarstva koji su već bili prošli drugo čitanje u Hrvatskom saboru. Novoimenovano povjerenstvo samo je za nekoliko dana izradilo posve nove nacrte.

U toj smo izjavi naveli razloge zabrinutosti. Zакони су у међuvremenu doneseni. Sada, godinu dana poslije, Vlada predlaže nove izmjene zakona o vodama. Zapravo se predlaže preustroj javne ustanove Hrvatskih voda u trgovačko društvo. I ovaj put način donošenja i sam sadržaj povećavaju zabrinutost za to najvažnije hrvatsko nacionalno blago (Naše temeljne postavke s obzirom na odnos prema vodi kao javnom dobru iznijeli smo, među ostalim, u naše dvije izjave objavljene u knjizi "U Službi pravde i mira", Zagreb, 2009.: Prava i dužnosti prema vodi i moru, str. 153 – 164; Zabrinutost zbog zakona o vodama, str. 201 – 205).

Predložene izmjene ne podržavamo jer otvaraju vrata privatizaciji i poskupljenju usluga. No, to ne znači da Hrvatske vode kao javno poduzeće mora izvršiti stanovite promjene. To smo naglašavali tijekom izrade Strategije gospodarenja vodama. Zajedno je tadašnji otpor određenih lobija da se provede nužni preustroj jedan od razloga da ono što danas imamo kao Strategiju nije strategija koja bi odražavala jasan društveno-politički konsenzus s obzirom na to veliko nacionalno dobro i jasne mehanizme zaštite od bilo kakvog ugrožavanja njegova općedruštvenoga karaktera javnog dobra univerzalne namjene i nacionalnog strateškoga interesa. U nedostatku takve strategije pojedini su lobiji mogli kroviti i provoditi planove i programe sukladno vlastitim interesima. Jednako tako je bilo moguće ishitreno donošenje novih zakona, poput najnovijega koji se nalazi na klupama narodnih zastupnika u Hrvatskom saboru, koji zbog neadekvatnih interdisciplinarnih studija teško mogu biti kvalitetni. Oni mogu samo pobudjivati nepovjerenje s pretpostavkama da se radi o borbi već postojećih i nekih novih interesnih skupina za prevlast nad onim što ne može biti ničije vlasništvo.

-Osim posve neadekvatnog načina predlaganja promjena zakona, obzirom na smjernice Okvirne direktive Europske unije o vodama, nejasni su motivi i problematični sadržaji predloženih promjena:

-- Trgovačko društvo ne može i neće braniti niti obraniti javni interes u sektoru voda. Cilj trgovačkog društva je profit, a ne obrana javnog interesa.

-- Korisnici usluga – a to su svi hrvatski građani – neminovno će morati plaćati više nego sada, jer će trebati pokriti porez za usluge posredstvom trgovackog društva.

-- Trgovačko društvo po svojoj naravi lakše je privatizirati nego javnu ustanovu, što su Hrvatske vode danas. Isti je položaj i opasnost za tvrtke koje upravljaju lokalnim sustavima vodovoda i odvodnje, ali što doduše postojeći zakon isključuje kao mogućnost. No, poučeni vještinom zloporaba i lakoćom ishitrenih promjena zakona, kao i u nedostatku adekvatne strategije, ni te stavke u zakonu ne ostaju nedodirljive pojedinim interesnim skupinama. Uostalom, izgleda da se takvim intencijama odskrivaju vrata medijskim najavama da bi i Crkva uzela svoj paket dionica za namirivanje državnih dugova za nepovrativa crkvena dobra. Na takvo što Crkva zacijelo ne bi nikada pristala jer bi time kompromitirala temeljne etičke vrijednosti i stavke socijalnoga nauka Crkve o javnom dobru univerzalne namjene.

- Osim toga, najavljeni preustroj Hrvatskih voda ne jamči bolju zaštitu vodnog dobra. Tako, primjerice, nema govora ni u postojećem zakonu ni u predloženim promjenama odluke o socijalnom rangiranju cijena vode što bi imalo dvojake učinke: s jedne strane, jamčilo bi siromašnjim slojevima naših građana pristupačnu cijenu za opskrbu životno neophodnim količinama vode; s druge pak strane, taj bi mehanizam stimulirao odgovorniju potrošnju svih, a time i povećanje svijesti odgovornosti u svim segmentima potrošnje, zaštite i očuvanja tog životnoga elementa. Raditi nam je sve do razine stava strahopštanja pred vodom, tim životnim Božjim darom. Nipošto se ne može nadati niti očekivati da će neko trgovacko društvo učinkovito provoditi mjere svekolike zaštite i svijesti odgovornosti.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Stoga apeliramo na narodne zastupnike da predložene promjene ne usvoje, već da traže od predlagatelja da u ovom i svim drugim oblicima promjena legislative u sektoru voda u te procese uključi predstavnike svih relevantnih struka, te da sve bude "on line", dostupno svim zainteresiranim stranama i građanima. Takav proces je, uostalom, u skladu i s Okvirnom direktivom Europske unije o vodama. No, više od toga, vode su javno (nacionalno) dobro, kao i vodna infrastruktura - a posebno komunalna. Stoga se to ne može prodavati, otuđivati niti može biti sredstvom stvaranja profita trgovačkih društava. To znači da političari i državne institucije nisu ovlašteni trgovati javnim dobrom ili ga otuđiti jer ih za to nitko nije ovlastio. To im je pravo Ustavom uskraćeno. Oni prema Ustavu moraju održavati to dobro i njime upravljati na dobrobit svih građana, kojima javno dobro pripada.

Apeliramo na sve stručnjake koji su se u začuđujućoj mjeri dali ušutkati, ili koji se zbog raznih razloga ne usuđuju oglasiti u javnosti, da udruže svoje znanje i daju svoj doprinos u obrani tog, gotovo posljed-

njeg "obiteljskoga srebra" svima zajedničke domovine Hrvatske. Od predlagatelja pak tražimo da ih angažira u tom procesu, ali ne tek pro forma. Osim toga, neophodno je institucionalno osnažiti baš tu struku i oslobođiti prostor njezina stručnog i savjesnog djelovanja.

Posebno apeliramo na sve renomirane znanstvene ustanove i udruženja u Republici Hrvatskoj da svojim znanjem i autoritetom dadu svoj doprinos u ovoj prevažnoj tematici. Naše uključivanje u javnu raspravu o vodama proizlazi isključivo iz socijalnog nauka Crkve čiji je integralni dio zalaganje, zaštita i promocija općeg dobra, a voda je nedvojbeno dio općeg dobra i ne može se promatrati isključivo kroz tržišne kategorije.

U Zagrebu, 9. veljače 2011.

Mons. Vlado Košić, biskup sisački
Predsjednik Komisije HBK "Iustitia et pax"

Blagdan Svijećnice, 2011., svetište sv. Šime

MONS. MATE UZINIĆ - NOVI DUBROVAČKI BISKUP

Apostolski upravitelj dubrovačke biskupije, zadarški nadbiskup mons. Želimir Puljić, priopćio je danas, 24. siječnja, u podne svojim suradnicima, gradskim župnicima, kao i poglavarima redovničkih zajednica u Gradu da je papa Benedikt XVI. imenovao dubrovačkim biskupom mr. don Mata Uzinića, dosadašnjeg rektora Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu.

Ova vijest je istovremeno objavljena u Vatikanu, Splitu, Dubrovniku, a Apostolski nuncij u RH, mons. Mario Roberto Cassari, priopćio je ovu odluku pape Benedikta XVI. biskupima okupljenima na zasjedanju HBK u Zagrebu.

Mons. Mate Uzinić rođen je 17. rujna 1967. u Dubravi (Splitsko-makarska nadbiskupija). U Dubravi je pohađao osnovnu školu, a gimnaziju u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu.

Od 1986. do 1987. služio je vojni rok na Prevlasti (blizu Dubrovnika). Od 1987. do 1993. studirao je teologiju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu i postigao akademski stupanj bakalaureata 1993. godine. Od 1992. do 1993. pastoralno djeluje kao đakon u župi Trilj. Za svećenika je zaređen 27. lipnja 1993. u Splitu i inkardiniran je u Splitsko-makarsku nadbiskupiju.

Obavljao je slijedeće dužnosti: od 1993. do 1995. župni vikar u Omišu; od 1995. do 1996. župnik u župi Otrić-Struge; od 1996. do 2000. studirao je u

Rimu na Papinskom Lateranskom Sveučilištu gdje je postigao licencijat iz crkvenog i civilnog prava; od 2000. do 2002. vrši službu sudskog vikara i sudca na Crkvenom interdijecezanskom sudu I. stupnja u Splitu.

Sadašnja su mu zaduženja: od 2000. suradnik je u pastoralu u župi Strožanac-Podstrana; od 2001. rektor je Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu; od 2001. sudac je na Crkvenom interdijecezanskom sudu I. stupnja u Splitu; od 2002. član je Prezbiterorskog vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije; od 2004. član je Vijeća HBK za Sjemeništa i promicanje zvanja.

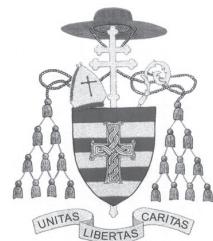
Osim hrvatskog jezika govori i piše na talijanskom jeziku, a poznaje i engleski.

Papa Benedikt XVI. imenovao ga je dubrovačkim biskupom 24. siječnja 2011. godine, na blagdan sv. Franje Saleškog, biskupa i crkvenog naučitelja.

Mons. Mate Uzinić

**ČESTITKA MONS. ŽELIMIRA PULJIĆA NOVOIMENOVANOM
DUBROVAČKOM BISKUPU**

Biskupski ordinarijat
Broj: 16/2011.
Dubrovnik, 24. siječnja 2011.

Preuzvišeni gospodine biskupe!

Obradovali smo se kad smo danas čuli vijest o Vašem imenovanju za dubrovačkog biskupa. U neposrednoj pripravi za Festu našega Parca sv. Vlaha ovo je najljepša čestitka koju su svećenici, redovnici, redovnice i vjerni Božji puk dobili za svečanost svoga zaštitnika. Posebice nam je draga što dolazite iz naše Bogoslovije gdje se školuju svećenici naše splitsko-makarske metropolije.

Ovim kratkim pismom želimo Vam najprije čestitati na ukazanom povjerenju koje Vam je očitovao papa Benedikt XVI., te izraziti našu srdačnu dobrodošlicu. Dubrovnik se raduje. Svećenici, redovnici i redovnici, te vjernici dubrovačke biskupije očekuju Vas s radošću i prate svojim molitvama.

Dragi naš novi Pastiru! Pozdravljamo Vas i s radošću očekujemo susret s Vama. I pratimo Vas svojim molitvama, ljubavlju i naklonošću.

Uz iskrene čestitke primite i srdačan pozdrav iz Dubrovnika od mene i mojih suradnika. Neka Vas Gospodin prati svojim blagoslovom, a naš nebeski zaštitnik sveti Vlaho neka Vas čuva 'od bolesti grla i svakog drugog zla'.

Odani u Gospodinu,

mons. Želimir Puljić,
nadbiskup zadarski
i apostolski upravitelj Dubrovačke biskupije

mons. Ivan Šimić, kancelar

mons. Mirko Maslać,
delegat Apostolskog upravitelja

dr. Petar Palić,
ravnatelj biskupijskih ureda

mr. don Bernardo Pleše, ekonom

don Ivica Pervan,
dekan dubrovačkog dekanata

don Marin Lučić,
upravitelj biskupskog dvora

ZADARSKA NADBISKUPIJA

Svećenička rekolekcija, 12. siječnja 2011.

Predavanje

Mons. dr. Ratko Perić

JAVNA I PRIVATNA OBJAVA, KARIZMA SVEĆENIŠTVA I SVEĆENIKOVE KARIZME

Kao što je iz naslova vidljivo, dvije su teme predložene za obradbu: objava i karizma. A u tim dvjema temama po dva su podnaslova, s obzirom na objavu: javna i privatna, a s obzirom na karizmu: sámo svećeništvo kao karizma i razne karizme u svećenikovu življenju i djelovanju. Najprije ćemo odrediti pojmove, njihove uzajamne odnose i pokušati primijeniti na naše dnevno dušobrižništvo.

OBJAVA

Objaviti znači otkriti, proglašiti javnom neku tajnu, istinu ili činjenicu. Može to učiniti čovjek čovjeku, a može Bog čovjeku. Kada to Bog čini, može to biti preko cijelokupne prirode, njezinih zakona i ustaljena reda, a može biti mimo prirode ili naravi tako da Bog izravno otkriva ili objavljuje neku istinu, apokalipsa, ali ne odmah u smislu otkrivanja dramatičnih događaja. To nazivamo i Božjim govorom ili jezikom: putem prirode i putem objave. Objava je, dakle, očitovanje istine bilo naravne ili nadnaravne koju Bog kazuje čovjeku na auktorativan način; govor Boga svjedoka. Pod tajnom se obično misli na neku skrivenu istinu, a pod otajstvom neki skriveni događaj.

Biblijka. O toj objavi u kršćanskoj vjeri, utemeljenoj na Starom i Novom Zavjetu, ovdje će biti riječi. Od svih korisnih razlika koje smo učili u fundamentalci ili apologetici de revelatione na skolastičan način - unutarnja-vanska, individualna-kolektivna, subjektivna-objektivna - mi ćemo najprije razlučiti objavu javnu od one privatne. Javna je objava otkrivanje Božje istine ili događaja na razne načine: čudesima, govorima, znacima, proroštvinama, i to na služben način tako da obvezuje sav narod, sve ljude kojima je upućena, a ne samo pojedinca. Primjeri:

- Božji govor Abrahamu kada mu obećaje zemlju, potomstvo i blagoslov;

- Božji govor na Horebu Mojsiju kada mu daje svojih Deset zapovijedi.

- Božji govor Izajiji kada navješće Djevicu koja će rodit Emanuela, odnosno kada nagovješće Mesiju - Slugu svoga, koji će patiti.

- Božji govor Jobu u kojem patnik kaže da zna da njegov Otkupitelj živi.

Tako na mnogo mjesta. Ipak valja bitno razlikovati objavu od inspiracije ili nadahnúća. Sve je Sveti Pismo bogoduho, nadahnuto, Bogom potaknuto, i korisno za život, ali nije sve u Svetom Pismu objavljeno za naše spasenje. Prava se objava u konačnici odnosi na čovjekov spas i o njoj ima mjerodavnu i smjerodavnu riječ Crkveno učiteljstvo.

U Novome Zavjetu ispunila su se sva drevna proroštva i Bog je odlučio objaviti se na savršen i završen način u svome vječnom Sinu, začetu po Duhu Svetom i rođenu u vremenu od Djevice Marije.

Ta je dakle objava u Kristu javna, službena i obvezatna za sve. Ona praktično završava smrću posljednjega apostola koji je crpio znanje i gledanje s izvora Kristova. I u Crkvi kroz ovih 2000 godina, ili malo manje, izvan te objave, nema nikakve druge nove javne službene i obvezatne.

Postoji *privatna* objava koja se odnosi na pojedinačne privatne osobe, privatno dana, koja nikoga ne obvezuje u vjeri i savjesti, nema nikakva službena karaktera, tj. ako to ne prihvaćamo i toga se ne držimo, a držimo se svega Evanđelja, ostajemo potpuni vjernici, pravi katolici. Tu je razliku između službene javne i odobrenih privatnih objava klasično formulirao papa Benedikt XIV. (1740.-1758.): "Valja znati da to odobrenje nije ništa drugo nego da se [privatne objave] razglase radi odgoja i koristi vjernika, nakon zrela ispitit-

vanja. To jest, takvim objavama koje su tako odobrane, iako im se ne duguje, niti se može dati, pristanak katoličke vjere, duguje im se ipak pristanak ljudske vjere prema pravilima razboritosti, po kojima su naime takve objave vjerojatne ili pobožno vjerodostojne”.¹

Drugi vatikanski koncil u svih šesnaest dokumenata ne spominje uopće binom „javan-privatan“ s obzirom na objavu. Javan se, razumljivo, spominje u vezi s objavom, ali privatan ni u bilješkama. Pa čak ni da se bolje uoči njezina razlika u odnosu na javnu; ne spominje se ni u svemu poglavlju o Blaženoj Djevici Mariji u 17 točaka, od 52. do 69. broja *Lumen gentium*, gdje bi se to možda i očekivalo, jer se, prema nekim, radi o 90% marijanskih objava i ukazanja od svih privatnih priviđenja u Crkvi prijavljenih. Koncil izričito naučava, i to više puta, da kršćani ne mogu očekivati nikakvu novu javnu objavu: „Rimski Biskup i biskupi po svojoj dužnosti i prema važnosti stvari marljivo se trude prikladnim sredstvima, da ona bude točno istražena i prikљano izložena, ali ne primaju neku novu javnu objavu kao dio božanske riznice vjere”.²

Iz ove je rečenice također korisno upozoriti na razliku između prikladna izlaganja i same objave; između izražaja i sadržaja istine, tj. između vanjske formule i jezgrovite dogme. Nema nove istine koja nije sadržana u Evandjeljima odnosno u Bibliji. Tako na primjer:

Bezgrješno je začeće Djevičino naviješteno na početku Geneze, ostvareno u Nazaretu, a dogmatizirano u Vatikanu 1854. godine, četiri godine prije nego se Bezgrješna privatno tako predstavila sv. Bernardici u Lurdru.

Papin primat vlasti Isus je u Cezareji Filipovoj nalogivjestio Petru, s kojim ostaje do svršetka svijeta, a podijelio na obali Galilejskoga mora u uskrsnom vremenu, dok je to dogmatski izraženo tek 1870. u bazilici sv. Petra u Rimu.

Istina Marijina uznesenja nije izričito prikazana, ali jest naslućena u spisima Novoga Zavjeta, i Pre-dajom prenesena, formulirana je kao obvezatna vjerska činjenica u vatikanskoj bazilici 1950. godine.

Jedno je dakle čvrsta jezgra i sadržaj istine, a drugo je vanjsko istraživanje i prikladno ruho izlaganja. Jedno je istina u sebi, a drugo je naša spoznaja te istine. Slično kao što postoji činjenica struje u zidovima ove dvorane, bez obzira jesmo li upalili svjetla ili nismo, a drukčije je ako užežemo i pokaže se svjetlosni sjaj.

U dogmatskoj konstituciji o Božanskoj objavi „Dei Verbum“ (18. studenoga 1965.) citamo prvu rečenicu iz Poslanice Hebrejima: „Više puta i na više načina Bog nekoć govoraše ocima u prorocima; konačno, u ove dane, progovori nama u Sinu“ (Heb 1,1-2). Na temelju te biblijske rečenice i drugih sličnih, osobito iz Ivanova evanđelja, Koncil definicijski ističe da Krist „sveukupnom svojom prisutnošću i pojavom, riječima i djelima, znacima i čudesima, a osobito svojom smrću i slavnim uskrsnućem od mrtvih i konačno poslanjem Duha istine - On objavi daje puninu i dovršava je te božanskim svjedočanstvom potvrđuje: Bog je s nama da nas iz tmina grijeha i smrti oslobodi i na vječni život uskrisi“.³

I ovdje je dobro uočiti i naglasiti da je Krist Gospodin svojom „sveukupnom pojavom“ punina Božje objave: od začeća do uzašašća i slanja Duha Svetoga zajedno s Ocem. Mi uzimamo pojedine njegove geste iz njegova javnog života kao spasonosne znake, sakramentalne čine: njegovo krštavanje u Judejskoj zemlji (Iv 3,22), njegovo izbavljenje mlađenaca iz nevolje i blagoslovljanje njihova novoga života u Kani (Iv 2,11), njegovo praštanje grijeha, pretvorbu kruha i vina u presveto Tijelo i Krv njegovu, ređenje učenika za apostole na Posljednjoj večeri, kao punina svetoga Reda.

Katekizam Katoličke Crkve. Ovu koncilsku misao i tvrdnju o svršenoj i savršenoj objavi preuzima i preriče još kraće *Katekizam Katoličke Crkve*. Ponavljujući rečenicu Hebrejima kako je Bog kroz Stari Zavjet govorio više puta i na više načina - „multifariam multisque modis“ - po prorocima, a u ove dane progovori u Sinu svome, Kristu Gospodinu, *Katekizam* nastavlja: „Krist, Sin Božji, koji je postao čovjekom, jest jedina, savršena i konačna Očeva Riječ. U njemu nam Otac kaže sve, i neće biti druge riječi do ove“.⁴

Koncil dakle govorи samo o javnoj objavi kao raspoređuju spasenja ili ekonomiji, kao novom i konačnom savezu, koji nikada ne će minuti, i stoga: „nemamo više očekivati nikakvu javnu objavu prije nego se u slavi pojavi naš Gospodin Isus Krist (usp. 1 Tim 6,1; Tit 2,13)“.⁵ I ta se tvrdnja doslovno ponavlja u *Katekizmu*.⁶

Ovdje *Katekizam* u svome dalnjem tekstu uvodi razliku između javne objave i raznih privatnih objava i ukazanja i odmah nas upozorava jednim velikim auktoritetom, crkvenim učiteljem, na nužnu razludžbu. „Sveti Ivan od Križa, slijedeći tolike druge, sjajno to razlaže tumačeći Heb 1,1-2: ‘Darovavši nam svoga Sina, koji je njegova jedina

i konačna Riječ, Bog nam je odjednom tom jedinom Riječju rekao sve' [...] Što je naime nekoć djelomično govorio prorocima, to nam je sve rekao u svome Sinu davši nam to sve, pošto jest njegov Sin. Stoga tko bi htio Boga još ispitivati ili iskati od njega viđenja i objave, ne samo da bi činio glupost, nego bi Boga vrijedao jer ne bi svoj pogled upravio na Krista jedinoga, nego bi izvan njega tražio još kakve stvari i novine".⁷ Tako mističar sv. Ivan od Križa.

Katekizam je posvetio cio jedan broj razlikovanju između javne i privatne objave. Upravo nam je to jezgra ovoga prvog dijela izlaganja.

Katekizam: „Tijekom stoljeća bilo je takozvanih ‘privatnih’ objava. Neke od njih je priznao crkveni autoritet. One ipak ne pripadaju u polog vjere. Uloga im nije da ‘poboljšaju’ ili ‘upotpune’ konačnu Kristovu objavu, nego da pomognu da se od nje u određenom povijesnom razdoblju potpunije živi. Pod vodstvom crkvenog učiteljstva osjećaj vjernika znade razlučiti i prihvatići ono što je u takvim objavama Crkvi istiniti poziv Krista ili njegovih svetaca. Kršćanska vjera ne može prihvatići ‘objavā’ koje bi htjele nadići ili ispraviti objavu koja je u Kristu dovršena. Toga ima u nekih nekršćanskih religija, a i u nekih novijih sekta koje se na takvim objavama ‘zasnivaju’.⁸ Ovdje nam se čine značajne tri katekizamske teze.

- Prva, privatne objave, kako god bile razglašene i koliko god dugo trajale, ne pripadaju u polog vjere, *depositum fidei*. U polog vjere naime ulazi pisana i predana Božja riječ, auktorativno prihvaćena i odobrena. Stoga privatne objave nemaju ni službeni ni obvezujući karakter da im se katoličkom vjerom daje pristanak.

- Druga teza, privatne objave niti poboljšavaju niti upotpunjuju Kristovu objavu, niti mogu što dodati niti oduzeti javnoj objavi. I sve što se kaže u tim privatnim objavama kao na primjer u 10 svezaka Marije Valtorte⁹ ili u 850 dana kazivanja Gospe na životu „vidjelici“ u Međugorju i drugdje, a što nema u Svetom Pismu, ulazi u svijet literarne vrste i mašte, a ne u polog vjere, i uopće nikoga ni na što ne obvezuje da vjeruje. Ipak iako ne ulazi u *depositum fidei*, ako se ukazanje ne kosi s crkvenim naukom a odobreno je od Crkve, može pomoći da se potpunije živi Kristova objava u određenom razdoblju. Potpunije, u određenom razdoblju.

- Treća teza, *sensus fidelium*, i *naturalis i supernaturalis*, zna razlučiti što je pravi i istiniti poziv a što izmišljotina, ali to se razlučivanje uvijek čini pod vodstvom crkvenoga učiteljstva, a ne da crkveni učitelji trče za pučkim glasovima: „Evo ga ovdje!“

ili: „Eno ga ondje!“ (Lk 17,21). Jedan od kriterija autentičnosti privatne objave jest poslušnost vidjelaca i vidjelica mjerodavnoj crkvenoj vlasti.

Papina Pobudnica. Sve ovo što je gore citirano, doslovno donosi Papina Pobudnica od 11. studenoga 2010. „Verbum Domini“, izrađena na temelju propozicija sinodalnih otaca. Ona dodaje i ono što je iz Svećeva teksta izostavljeno i u Katekizmu¹⁰ i u Brevijaru.¹¹ A Pobudnici tomu posvećuje cio jedan broj.¹²

Ona preporučuje da se “vjernicima pomogne da razluče Riječ Božju od privatnih objava”, kojima je uloga “ne da... upotpune konačnu Kristovu Objavu, nego da pomognu živjeti je potpunije u određenom povijesnom periodu”, navodi se Katekizam. „Vrijednost privatnih objava bitno je različita od jedincate javne objave: ova zahtijeva našu vjeru; u njoj naime s pomoću ljudskih riječi i posredstvom žive zajednice Crkve sam nam Bog govori. Kriterij za istinu privatne objave jest njezino usmjerjenje prema samom Kristu. Kad se od njega udaljuje, onda ona sigurno ne dolazi od Duha Svetoga, koji nas vodi u okviru a ne izvan Evandelja. Privatna je objava pomoći ovoj vjeri, i ukazuje se vjerodostojnom upravo jer upućuje na jedincatu javnu objavu. Zato crkveno odobrenje privatne objave bitno naznačuje da dotična poruka ne sadrži ništa što se protivi vjeri i čudoredu; dopušteno je objaviti, i vjernici su ovlašteni dati joj u razboritu obliku svoj pristanak. Privatna objava može uvesti nove naglaske, istaknuti nove oblike pobožnosti i produpsti stare. Ona može imati neki proročki značaj (usp. 1 Sol 5,19-21) i može biti vrijedna pomoći za bolje shvaćanje i življenje Evandelja u ovom trenutku; stoga se ne smije zanemariti. To je pomoći, koja je ponuđena, ali koju nije obvezatno rabiti. U svakom slučaju, mora se raditi o hrani vjere, nade i ljubavi, koje su za sve trajan put spasenja“.¹⁴

I ovdje ćemo istaknuti tri teze.

- Prva, vrijednost raznih privatnih objava *bitno* je različita od jedincate javne objave. Razlika je dakle bitna, a ne *stupnjevna* ili *vremenska*, ili čak takva da se onoga koji te razne privatne objave - u kojima se nađe puno smjese zabluda i poneka istina - po svojoj razboritosti i savjesti ne prihvata, smatra heretikom ili manje dostoјnjim službenikom Božjim. Govorimo o biti po kojoj se razlučuju tisuće i tisuće poruka koje pojedine vidjelice i vidioci senzacionalno i megalomansi šire po stadionima ovoga svijeta kao da nismo nikada ni čuli ni prakticirali Evandelje, post i molitvu, ispovijed i pomirenje.

- Druga teza, kriterij za istinitost poruke jest njezina odnosnost prema Kristu. Što se izvorna poruka više približava Kristovu nauku i djelu, to je ispravnija; što se više udaljuje od Krista, to je iskrivljena. Manipulatori ukazanja znaju za te razlike i kriterije, pa nastoje što više usmjeravati takozvane poruke prema Kristu, pa im opet ostane obilje ne samo budalaština nego i pravih zabluda.

- Treća teza, poruka proglašena autentičnom, koliko god može biti korisna s novim naglascima, s novim oblicima pobožnosti i produbljenjem starih pobožnosti, koliko god imala proročki značaj i vrijedna pomoći za shvaćanje i življenje Evandelja u ovom trenutku, i kao takva nezanemariva, ona ipak nikada nema snagu obvezu u savjesti da se prihvati i provodi, kao što ima u savjesti obvezu obdržavanje svih Deset Božjih zapovijedi ili primanje sedam darova Duha Svetoga u krizmi ili poštovanje dviju evanđeoskih zapovijedi: prema Bogu iznad svega, a prema bližnjemu kao prema samomu sebi. Ili da neki „vidjelac“ ili „vidjelica“ obveže neku osobu da prihvati svećeničko ili redovničko zvanje. Ili da svećenik u isповijedi kao pokoru zada penitentu da obavi hodočašće u neko mjesto ukazanja, i to koje uopće nije odobreno!

Korolarij. Ovdje bi bilo uputno iz praktičnih i pastoralnih razloga, kao neka vrsta korolarija, podsjetiti na brojne izmišljotine i nedoličnosti vezane za jedno od suvremenih najrazvikanijih mjeseta neprebrojivih privatnih „ukazanja“ i „poruka“, Međugorje, i to od samoga početka tih „viđenja“, 1981. godine. A sve vezano ne samo za župu Međugorje, nego i za stotine drugih mjesta po svijetu, uvijek pod šifrom Međugorja i međugorskih „vidjelaca“. Zato je ovdje značajno razlučiti pojmove viđenja i ukazanja. *Viđenje - visio* nešto je unutarnje, subjektivno i ne izlazi izvan psihe ili mašte, i *ukazanja - apparitio* kao nešto vanjsko, objektivno, vezano uz neki predmet ili mjesto. Međugorski „vidioci“ i „vidjelice“ dokazuju da se njihova ukazivačka pojave veže uz njihove osobe i psihomašte, a ne uz određeno i stalno mjesto. To bi dakle bila neka njihova „viđenja“ ili prividjenja, a ne objektivna ukazanja. Uostalom stotine osoba u raznim župama i mjestima u Hercegovini tvrdile su osamdesetih godina prošloga stoljeća da im se ukazuje Krist, Gospa, anđeli, đavli, okreće križ, sunce itd. Danas još troje vidjelaca ima svakodnevna „ukazanja“ i sve troje žive izvan Međugorja, a drugo troje, koje žive u Međugorju, imaju „ukazane“ jednom godišnje. Jedna je „vidjelica“ uspjela od 1987. godine da se to obećano ukazanje ne događa

jednom godišnje, o njezinu rođendanu, nego jednom mjesecno! S „porukom“ sličnom onoj 25. dana u mjesecu druge „vidjelice“!

Pogledajmo neke neistine, koje su uostalom opsežno i dokumentirano prikazane na službenim internetskim stranicama Biskupskoga ordinarijata u Mostaru pod nazivom „Međugorski fenomen“, i to prije nego je Kongregacija za nauk vjere ustavila Komisiju za proučavanje međugorskih pojava, 17. ožujka 2010.

Doktrinarna odudaranja. U tim privatnim porukama postoji niz neobičnih nedosljednosti i neslaganja s katoličkim naukom, i to sve iz pera kroničara svećenika, koji prenosi i zapisuje takve „objave“. I malo zrno teološkoga znanja ne bi smjelo propustiti takve neistine. A Crkva je uvijek bila najosjetljivija na depositum fidei, na biblijski i koncilski nauk. Nikada se nije ustručavala apokrife nazvati apokrifima, zablude zabludama. Prema raskajanu grješniku uvijek je imala milosrđa u isповjetaoniči, a prema tvrdokornu heretiku nije popuštala. Mi ovdje donosimo samo neke od tih „poruka“.¹⁵

Liturgijska odudaranja. U takozvanim porukama postoji podosta neslaganja s obzirom na ustaljeni liturgijski način života, tako da se eventualnim prihvaćanjem tih „poruka“ unosi pravi nered u pastoralnu i liturgijsku praksu. Razumije se, mjesna Crkva, ni Apostolska Stolica, nije nikada prihvatile takve privatne sugestije i promjene liturgijskoga karaktera. Navodimo samo neke takve „poruke“.¹⁶

Kanonska odudaranja. Vidjeli smo da se autentična ukazanja i istinite poruke, priznate od Crkve, događaju ne da bi se mijenjao ustaljeni dogmatski, kanonski i liturgijski oblik života među vjernicima, nego da bi se vjernike potaknulo na potpunije proživljavanje Evandelja. Poznat je bolni „hercegovački slučaj“, koji desetljećima razdire Crkvu u Hercegovini. „Poruke“ iz Međugorja taj su tužni slučaj svjedobno puno više rasplamsavale negoli smirivale.¹⁷

Kada vjernici u Međugorju sudjeluju u svetoj Misi, isповijedaju svoje grijeha, pokazuju štovanje prema Euharistiji i Blaženoj Djevici Mariji i svecima Crkve i čine dobra djela, time uopće ne dokazuju da se Gospa i jednom ukazala i jednomu vidiocu ili vidjelicu. I Međugorje kao takvo ne razlikuje se od drugih župa. Ali se pokazalo iz „poruka“ i kroničnih zapisu da je to mjesto brojnih laži i prijevara, formalnih zabluda i besmislica, teških neposluha koje izmišljena pojava štiti, a škandale prešućuje.¹⁸ Ni vješto priređivane „duhovne vježbe svećenika“, ni tajanstveno organizirani „Mladifest“, ni brojna

privatna "hodočašća" ne mogu prikriti očite laži niti očitovati autentičnost ukazanja!

KARIZMA

Grčka riječ *haris/haritos* – milost, transkribirana na latinski *charis* i izgovarana kao *karis* izvor je i riječi *hàrisma/harísmatos*, tj. karizma, ili prema francuskom izgovoru šarm ili šarmantnost. Odатle također *charitas/charitatis*. Karizma ulazi među šezdesetak najznačajnijih riječi Novoga Zavjeta kao što su: *agape* - ljubav; *apolytrosis* - otkupljenje; *diakonia* - služenje; *diatheke* - savez; *ekklesia* - Crkva Božja; *energeia* - Božja moć na djelu; *Euangelion* - Radosna vijest; *hamartia* - promašaj, grijeh; *koinonia* - kršćansko zajedništvo; *leitourgia* - kršćansko služenje; *Logos* - Riječ kršćanske poruke; *Parakletos* - Zagovornik, odvjetnik, tješitelj, osnažitelj; *parousia* - drugi Isusov dolazak; *poikilos* - šaren, mnogobojan, različit; *sophia* - mudrost; *sopheria* - spasenje, itd.

Riječ *chàrisma* ili karizma - dar Božji spominje se 17 puta u Novom Zavjetu, i to 16 puta u sv. Pavla, i jednom u sv. Petra. Mogle bi se razlučiti te karizme po njihovu podrijetlu, sadržaju ili svrsi.

1. - *Dar kao „prirodni talent“*. Sveti Pavao Korinćanima piše: „Svatko ima svoj dar od Boga - chàrisma ek Theou - ovaj ovako, onaj onako“ (1 Kor 7,7). Tu se pod darom ili *charismom* misli na bilo koji naravni talent u životu: jedan je talentirani svirač, drugi pjevač, treći igrač; jedan je karizmatični govornik, drugi matematičar, treći poliglot. Jedan ima dar ženidbe, drugi ima dar beženstva. Upravo je to kontekst u kojem Pavao govori da svatko ima svoj dar, a on bi htio „da svi ljudi budu kao i ja“, tj. neoženjen. Tako slično o daru kaže i sv. Petar da je svatko primio svoj dar - *charisma*, i neka svatko djeluje i služi po tome, kao dobri upravitelji različitih Božjih milosti - ovdje je riječ *charis/charitos*, a korijen je i *charis-u i charismi* isti. Ali je uz ovu riječ *charis* zanimljiv izvorni izraz *poikilos* koji je preveden kao različit. A zapravo znači višebojan, raznobojan, šaren. Tako da imamo i „šarene kušnje“ u istoj Petrovoj Poslanici (1 Petr 1,6) i „šarene milosti“ (4,10). Koliko god šarenih kušnji, koliko i šarenih milosti! Ne možeš ti toliko „šarati“ i koliko šarenih crta napraviti, a da to ne može milost Božja pokriti!

2. - *Karizma kao milost oproštenja ili opravdanja*. Rimljanim 5,16: „presuda nakon jednoga grijeha posta osudom, a dar - to chàrisma - nakon mnogih grijeha - opravdanjem“. A na kraju 6. poglavlja: „Plaća je grijeha smrt, a dar je Božji - to chàrisma tou Theou - život vječni u Kristu Isusu, Gospodinu

našemu (Rim 6,23). Dakle karizmom se naziva život vječni. Dar nad darovima. Milost nad milošću.

3. - *Karizma kao osobni duhovni dar milosti*. Pavao čezne vidjeti Rimljane da im preda „nešto dara duhovnoga“ - *ti chàrisma pneumatikòn/gratia spiritalis* - (1,11), da se ojačaju, odnosno da se užajamno obodre u zajedničkoj vjeri, njegovoj i njihovoj. Korinćani, Bogu hvala, ne oskudijevaju „ni na jednom daru“ (1 Kor 1,7), stoga ih moli da čeznu za „višim darima“ - *ta charismata ta meizonà/charismata meliora* (1 Kor 12,31). I onda cijelo 13. poglavlje Prve Korinćanima posvećuje himnu Božjim darovima ili karizmama. Kad bi se čovjek služio:

- jezicima ljudskim i andeoskim
- darom prorokovanja
- znanjem otajstava, nebeskih i zemaljskih,
- svim spoznanjem, prirode i objave;
- svom vjerom da njome i brda premješta
- razdanjem svega svog imetka,
- predanjem svoga tijela da se sažeže,
- a vrhunskoga dara ljubavi ne bi imao – piši veliko ništa! To su dakle karizme u kršćanskom životu.

4. - *Karizma je dar koji je čovjeku dan kada je zaređen za službenika Božjega*. 1 Tim 4,14: „Ne zanemari milosnog dara – *tou charismatos/gratiā* – koji je u tebi, koji ti je dan po proroštvu zajedno s polaganjem ruku starjeinstva“, poručuje Pavao svomu učeniku Timoteju. Ista riječ i u 2 Tim 1,6: „Raspriruj milosni dar Božji – *to chàrisma tou Theou/gratia Dei* – koji je u tebi po polaganju mojih ruku“. Sakrament ređenja za đakona, za prezbitera, za biskupa jest vrhunski Božji milosni dar, čist besplatan poklon. Istina, po tom se svetom redu čovjek ustaljuje, ustanovljuje, ovjekovjećuje, institucionalizira, u službi je institucije Crkve, čak je taj milosni dar, *sfragis-pečat-character* neizgubiv, neuništiv, ali time nije nimalo prestao biti Božji dar, charisma.

I zato ništa nije stranije Pavlovu Evandjelu nego suprotstaviti karizmu i instituciju. Kao da je crkvena ustanova neka okoštala, oguglala, oronula, šablonizirana institucija, mehanička organizacija, a karizma bi bila nešto što se neprestano ekstra ulijeva, „tenkira“, daje po karizmaticima i karizmatičnim benzinskim postajama.

- Petrov je primat karizma. Rečeno je to i u samoj dogmi!²⁰
- Papin je primat karizma! Papina je nezabludivost karizma! To je i u dogmi izričito naglašeno!²¹
- Biskupov je ministerij karizma.
- Prezbiterat je karizma.
- Redovništvo je karizma!
- Apostolska su društva karizma.

I sva je Crkva milosni dar. A sve se tijekom vremena institucionalizira, ustrojava u sustav s pravima i obvezama, a ne samo s razlivenim nekontrolivim karizmama. Jer sve je milosni dar i sve ostaje milosni dar koliko se god institucionaliziralo. I uopće ne znači da se taj institut kad se institucionalizira istodobno i dekarizmatizira, razmilošćuje. I stoga neispravno naučavaju oni koji govore da postoji Crkva institucije, a to bi bila petrovska; i Crkva karizma, a to bi bila pavlovska. To je jedna institucionalno-karizmatična Crkva, petro-pavlovaska.

5. - *Darovi u službi dara Crkve.* Charismata se uzimaju kao posebni darovi koji su u službi crkvene zajednice. Postoje dva popisa tih darova. Jedan je u 1 Kor 12, 28-30: prvo apostoli, drugo, proroci, treće učitelji, četvrto čudotvorci; dari - charismata - liječenja; zbrinjavanja, upravljanja, razni jezici - eto ih osam.

A drugi je popis u Rim 12,6-8: Dare pak imamo različite po milosti - charismata katà ten chàrin - koja nam je dana: prorokovanje, služenje, poučavanje, bodrenje, u dijeljenju darežljivost, u predstojništvu revnost, u milosrđu radost. Eto ih sedam. To su charismata - donativa, donaciones, gratiae. Kao da ti netko sada dadne ček od 50 tisuća eura. Samo onako. Ti ne možeš k sebi doći.

Zaključak. Bog nama daje *charismata* - darove - talente neizmjerne vrijednosti. Ali uz taj dar Bog daje sposobnost za rad, daje odgovornost i obvezu da se dar obradi, da se od materijala podigne crkva kao zgrada, crkva kao župna ili biskupijska zajednica, crkva kao zajedništvo vjere, ufanja i ljubavi, Crkva kao punina raznolikih institucija i raznolikih milosti.

„A svakom je od nas dana milost pomjeri dara Kristova“ (Ef 4,7).

Ratko Perić, biskup

Bilješke

1 *De Servorum Dei beatificatione et Beatorum canonizatione*, Liber II, str. 32, No. II. "... Sciendum est approbationem istam nihil aliud esse quam permissionem ut edantur ad fidelium institutionem et utilitatem, post maturum examen: siquidem hisce revelationibus taliter approbatis, licet non debeatur, nec possit adhiberi, assensus fidei catholicae, debetur tamen assensus fidei humanae iuxta prudentiae regulas, iuxta quas nempe tales revelationes sunt probabiles et pie credibiles..." Navedeno prema: J. GALOT, "Le apparizioni private nella vita della Chiesa", u: *La Civiltà Cattolica*, 6. IV. 1985., str. 19-33; citat str. 32.

2 LG 25

3 DV, 4.

4 KKC, 65.

5 DV, 4.

6 KKC, 66.

7 SV. IVAN OD KRIŽA, *Uspon na goru*, II., 22: „Sanctus Ioannes a Cruce mirabiliter hanc veritatem ostendit: « Dando quippe nobis, sicut dedit, Filium suum, qui est unicum solumque ipsius Verbum, omnia nobis simul unaque vice hoc suo unico Verbo locutus est et revelavit, neque illi quidquam dicendum manet [...]. Id enim quod antea per partes loquebatur prophetis, iam nobis totum in ipso dixit, ipsum nobis totum dando, id est, Filium suum. Quamobrem ille qui nunc vellet aliquid a Deo sciscitari, vel visionem aliquam aut revelationem ab eo postulare, non modo stultitiam faceret, iniuriam Deo inferret, non defigendo omnino suos oculos in Christum, vel aliam rem aut novitatem extra illum requirendo».

8 KKC, 67.

9 MARIA VALTORTA, *Il poema dell'Uomo-Dio*, prvo iz-

danje u četiri sveska: 1956.-59., drugo izdanje u deset svezaka: 1961.-67., treće izdanje samo s promijenjenim naslovom: *L'Evangelo come mi è stato rivelato*: 1993.-98., četvrto izdanje: 2001. Valtortino djelo stavljeno je na Indeks zabranjenih knjiga, 16. prosinca 1959. A 6. siječnja 1960. u dnevniku *L'Osservatore romano* upućena mu je oštra kritika pod naslovom: „Isusov život loše romansiran“ (*Una vita di Gesù malamente romanzzata*).

10 Pobudnica *Verbum Domini* dodaje ono što je pod točkicama izostalo u Katekizmu iz citata SV. IVANA OD KRIŽA, *Uspon na goru*, II., 22: „i objavio niti mu ostaje bilo što da rekne“.

11 Ovu oštru rečenicu: „ne samo da bi činio glupost“, Brevijar je iz 1971. izostavio. Vjerojatno i zato što je od Brevijara 1971. do Katekizma 1992. prošlo dvadeset godina u kojima je porasla znatiželja i traženje viđenja i privatnih objava, što se ni Katekizam ni Pobudnica ne ustručavaju, zajedno s crkvenim naučiteljem sv. Ivanom od Križa, nazvati „glupošću“, odnosno „uvredom Bogu“.

12 VD, 14.

13 Propozicija 47

14 Usp. CONGREGAZIONE PER LA DOTTRINA DELLA FEDE, *Il messaggio di Fatima* (26. VI. 2000): Ench. Vat. 19, nn. 974-1021.

15 Prema međugorskoj župnoj „Kronici ukazanja“ navodimo samo neke rečenice ili „poruke“:

- 16. rujna 1981. zapisuje kroničar: „Također im je rekla da ne trebaju moliti za se jer da ih je ona najbolje nagradila. Nek mole za druge.“ - To je zabluda! Svatko se dužan moliti za svoje spasenje, i za druge!

- 1. listopada 1981. pojava kaže: „Sve su vjere pred Bo-

gom iste. Bog njima vlada kao vladar u svome kraljevstvu...". - Nije onda jasno zašto je došao na svijet Isus, jedini Otkupitelj i Spasitelj.

- 6. svibnja 1982. na pitanje jesu li osobe u nebu nazočne samo s dušom ili s dušom i tijelom: „Prisutne su i dušom i tijelom - odgovoreno im je“. - Znamo i vjerujemo da su u nebu dušom i tijelom samo Isus Krist i njegova Majka Marija. Mi vjerujemo u uskrsnuće tijela o Sudnjem danu! Uostalom same duše ne nazivaju se osobama. Osoba je duša i tijelo!

- 21. srpnja 1982. pojava kaže: „U čistilištu ima dosta duša koje su tamo dugo, jer se za njih nitko ne moli“.

- Crkva već 2000 godina u misnom mementu pokojnih uvijek moli za sve vjerne mrtve! Kako se onda „nitko ne moli“?

- 18. kolovoza 1982. na pitanje može li se jedna djevojka udati za pravoslavca, navodna pojava odgovara: „U mojim i Božjim očima sve je jednako. Nije jednako za vas koji ste se razdijelili. Bolje je onda, ako je moguće, da se ne udaje za toga, jer će trpjeti ona i djeca, teško će moći živjeti na putu vjere...“. - A hoće li trpjeti pravoslavac? Tko je to u ženidbenom staležu da ne pati: i otac, i mati, i djeca!

- 7. svibnja 1985. ukaza veli jednoj vidjelici, kojoj su tada prestala „ukazanja“: „Milost koju si ti imala i tvoja braća i sestre nitko nije imao na ovoj zemlji.“ - To jednostavno nije točno. Koliko je bilo mističara i mističarki, „vidjelaca“ i „vidjelica“ u povijesti Crkve koji su imali „milost na milost“!

16 Međugorska pojava:

- 21. listopada 1981. proglašava "svecem" jednoga živoga franjevca, koji će biti teško sankcioniran od svoga Reda i mjesnoga Ordinarija zbog svoje ustrajne neposlušnosti, pa i u odnosu na Međugorje.

- 5. ožujka 1984. jednomu „vidiocu“ preporučuje jednoga franjevca da se njemu povjeri "da ga duhovno upućuje". - A taj će duhovni vođa, „glasnogovornik Djevičin i vidjelaca“, iz različitih motiva biti razriješen redovničkih zavjeta i dispenziran od svećeničke službe, i to sve u „kontekstu međugorskog fenomena“, s kojim ne smije više imati nikakve posla.

- 28. svibnja 1984. mijenja dosadašnji Gospin rođendan s 8. rujna i uvodi „za kršćansku javnost“ novi blagdan njezina rođenja, 5. kolovoza. A rođendan je inače ta ista pojava slavila kroz tri godine prije toga s „vidiocima“ prema starom kalendaru! Sada najednom liturgijska reforma! Trebalo bi mijenjati i datum Bezgrješnoga začeća. Biskup je Žanić zabranio da se o tome i govoril!

- 3. veljače 1985. pojava određuje tko će od franjevaca ostati u Međugorju da na kraju svih ukazanja dadne „preglednu sliku“ svih događaja. Taj franjevac, koji to piše o samome sebi, umire 2000. godine, a pojava se i dalje ukazuje do danas i ne zna se dokle će se još ukazivati. Niti se zna tko će konačno dati tu „preglednu sliku“!

- 25. studenoga 2000. izjavljuje da jedan svećenik-redovnik, koji se izričito pokazao neposlušnim Crkvi,

preminuo predhodoga dana, nalazi u nebu i zagovara „vidioce“.

17 Jedan se „vidjelac“ 21. lipnja 1983. obraća pisanom porukom biskupu Žaniću: „Šalje mu predzadnju opomenu. Ako se ne obrati [ovim događajima] ili popravi slijedi ga moj sud i sud moga sina Isusa. Ako ne ostvari ovo što mu poručujem znači da nije pronašao put moga sina Isusa“. Osim što krivo naučava da postoje dva „suda“, Gospin i Isusov, ovo je direktno protiv crkvenoga nauka o privatnim ukazanjima koje nikoga ne obvezuju pa i kad su crkveno priznata!

- Služi se svojim aktivistima i propagandistima "vidiocima" koji kažu da su spremni slušati neki dvoznačni glas, a ne Papu i biskupa.

- Međugorska pojava nije nikada intervenirala da prekorci antiliturgijski i antikanonski život brojnih frataru, osobito devetorice ex-fratara koji su istjerani iz Reda i suspendirani a divinis, jer ne pripadaju nijednoj zajednici:

- slave Misu i druge sakramente svetogrdno već godinama;

- obavljuju sakramente isповijedi, krizme i vjenčanja, ne samo svetogrdno, nego i nevaljano;

- uzurpiraju nasilnički pet župnih ureda sa župnim crkvama i svom crkvenom imovinom:

- priječe da zakoniti župnici uđu u okupirane župe. Kako njima nema nikakve poruke?!

Zalaže se u barem 15 intervenata za dvojicu neposlušnih kapelana da ostanu u Mostaru gdje priječe pastoralni život nove katedralne župe, posvećene Majci Crkve 1980., a 15. travnja 1982. preporučuje im: "Ne slušajte nikoga!"

18 *Ogledalo pravde. Biskupski ordinariat u Mostaru o navodnim ukazanjima i porukama u Međugorju*, Mostar, 2001.

19 W. BARCLAY, *New Testament Words*, 17. pretisak, London, 1983. O karizmi – charisma, str. 62-64.

20 DS, 3053: Dare/dar - „tibi dabo“ - „contulit“!

21 DS, 3071: „Hoc igitur veritatis e fidei numquam deficientis charisma Petro eiusque in hac cathedra successoribus divinitus collatum est“.

Prva obljetnica smrti nadbiskupa Ivana Prendje, 25. siječnja 2011.

MISA ZA PASTIRA KOJI JE LJUBIO CRKVU

Čitanja: 2 Mak. 12, 43—46 (br. 89); Iv 6, 51-58 (br. 139)

1. Na sutrašnji dan, prije godinu dana bio sam u Zagrebu na zasjedanju HBK. U jutarnjim satima susreo sam na hodniku varaždinskog biskupa mons. Josipa Mrzljaka koji mi je priopćio tužnu vijest o smrti nadbiskupa Prendje. Pošli smo odmah na Duhovni stol pomoliti se za njegovu plemenitu dušu. Još mi je pred očima ta posljednja ovozemna slika o njemu kojoj najbolje odgovara onaj uobičajeni izričaj da je 'blago usnuo u Gospodinu'. Upravo tako. Samo dan prije toga ovdje je dogovarao i planirao sa svojim suradnicima. No, čovjek snuje, a Bog određuje. U njegovim su rukama vrhunci planina. Njegovo je more i sve što je u njemu...

Prije devet mjeseci preuzeo sam kormilo lađe zadarske crkve koju je punih 15 godina vodio mons. Ivan Prenda. Rodio se u Gornjem Zemuniku 1939., za svećenika je zaređen 1964. Imenovan je nadbiskup koadjutor i zaređen 1990. kada i ja. Njegovo svećeničko geslo 'Dođi kraljevstvo tvoje', kao i biskupsko 'Ljubiti Crkvu' jasno govore koji su bili njegovi ideali. Budući da je imao u planu biti u Rimu na svečanostima završetka Svećeničke godine, na svetkovinu Srca Isusova (11. lipnja 2010), zamijenio sam ga na tom susretu s Petrom naših dana. Pomolio sam se na grobu sluge Božjega Ivana Pavla II. za pokoj njegove plemenite duše kao i za sve svećenike, redovnice i redovnike, bogoslove, sjemeništarce i vjernike laike ove Nadbiskupije koju je nadbiskup Ivan vodio i volio. Iako je naš duhovni poziv, braća i sestre, predodređen ostati vječnom tajnom koju samo Bog u potpunosti razumije, očima vjere ipak uspijevamo ponekad 'desifrirati' tu tajnu koju je Bog položio u srce onih koje je pozvao. Tako prepoznajemo da je pastir ove zadarske crkve u Augustinovom duhu uzeo riječi 'ljubiti crkvu'. S tom ljubavlju je dugi niz godina neumorno i zauzeto pratio sjemeništarce i bogoslove na njihovom rastu i hodu. Pa i onda kad je postao nadbiskupom, reče netko, nije 'prestao biti rektorom'. I nije krio svoju osobitu ljubav prema sjemeništu, koje je nazivao "zjenicom nadbiskupije".

2. Koliko je pak volio ovu krajevnu Crkvu pokazano je pri preuzimanju službe Nadbiskupa kada je

veliko područje bilo porušeno, a ljudi raseljeni i osiromašeni. I dok je zauzeto obavljao pastirske pohode po župama, veselio se obnovi kuća i sakralnih objekata i povratku raspršenih vjernika. S osobitom pak radošću i ponosom ugostio je i pozdravio 9. lipnja 2003. papu Ivana Pavla II. S kakvom se radošću pripremao za susret mladih 8. i 9. svibnja ove godine, to najbolje znaju njegovi najbliži suradnici. Pamtim ga kao ugodnog sugovornika i zauzetog pastira koji je bio pun optimizma i ljubavi za sve što je Božje i crkveno. Upravo u duha svoga gesla 'Ljubiti Crkvu'.

U večerašnjoj liturgiji slušali smo odlomak iz knjige Makabejaca i iz Ivanova evanđelja. Knez Juda naručuje da se u Jeruzalemu prinese žrtva za duše poginulih vojnika. Vjerovao je on u uskrsnuće mrtvih i znao kako je dobro i plemenito djelo moliti za pokojne. Na sprovodima često čujemo kako ljudi jadikuju da se 's pokojnikom više se nikada neće vidjeti'. To nisu riječi nevjere i sumnje kako na prvi mah izgleda, nego odraz žalosti, zbog rastanka od osobe koju se poštivalo. U trenutku smrti, naime, pucaju rodbinske, prijateljske i druge veze. A ljudi osjećaju bol i samoću. Smrt je zaista rastanak, ali nije kraj. Vjera nas hrabri i sokoli. Ona nam pomaže shvatiti neshvatljivo: naši pokojni prijatelji su nevidljivi, ali živi. S njima ćemo se kasnije sastati. No, to po molitvi možemo i prije učiniti. I dok nas uspomene na pokojne vode u prošlost koja više ne postoji, molitva po vjeri vodi nas k Bogu koji nije mrtva uspomena, nego živo Otajstvo, velika Stvarnost, pravi Život.

'Tko blaguje tijelo moje i piye krv moju, ima život vječni, i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan' (Iv 6, 54). Zbog toga kada molimo za pokojnike i blaguješmo tijelo Kristovo mi se u Bogu susrećemo. Molitva nam omogućuje dozvati u pamet sve koje smo ljubili, kako bi im pomogli i iskazali milosrđe. To je vjerovao knez izraelski kad je za svoje suborce pale u borbi s poganima 'prinio žrtvu okajnicu da im se oproste grijesi'.

3. Uz divni psalam u kojemu nas Jahve vodi na vrutke tihane i krijeći dušu našu; jer, on je pastir naš i nikoga se ne bojimo, čuli smo Isusa kako govori da je on 'kruh živi koji je s neba sišao'. Mons.

Prendža je punih 46 godina lomio kruh nebeski, hranio ljude riječju i svetim sakramentima. Posebice euharistijom za koju je Crkva stoljećima vjerovala i ispovijedala da je središte i vrhunac zajedništva Božjeg naroda. Zbog toga je ljubomorno čuvala i branila ovaj dragocjeni dar vjere u Kristovu stvarnu prisutnost u euharistiji, te ostala vjerna onomu "što je primila od Gospodina" (1 Kor 11, 23). 'Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni, i ja će ga uskrisiti u posljednji dan' (Iv 6, 54).

Euharistija je središte crkvenog i narodnog života. Ona je sakrament kršćanskog jedinstva oko kojeg se okuplja novo mesijansko pokoljenje, koje ispovijeda da je Isus 'kruh koji je s neba sišao' (Iv 6, 50). Velika je to i nedokučiva tajna pred kojom i mi

poput sv. Tome mucajući izgovaramo: 'Ne shvaćamo, ne gledamo, al' po jakoj vjeri znamo, što van reda biva tu!' O sveta gozbo na kojoj se Krist blaguje, slavi se spomen muke njegove; duša se napunjila milošću i daje nam se zalog buduće slave.

Zahvalni smo mons. Prendži što je Riječ Božju naviještao i kruh nebeski s vjerom lomio, zajednicu Božjeg naroda oko stola Gospodnjeg okupljao, te pjevao i molio, slušao i razmatrao. I dok počiva u kripti naše katedrale, on nas pred tajnom smrti, a u kontekstu nekrvne žrtve Novoga Saveza, poziva da s vjerom ponovljamo: 'Tvoju smrt, Gospodine, navijestamo, tvoje uskrsnuće slavimo i tvoj slavni dolazak iščekujemo!' Kruh s neba dao si njima, koji svaku slast u sebi ima. Amen.

Mons. Želimir Puljić, nadbiskup

50. svećenička skupština Zadarske nadbiskupije, 23. veljače 2011.

Svećenička solidarnost i razumijevanje

(Čitanja: Sir 4, 11-19; Mk 9, 38-40)

1. 'Gdje je ljubav, prijateljstvo, onđe je i Bog' pjevamo u jednoj crkvenoj pjesmi. Ako je to točno, a vjerujemo jest, onda je Bog svuda, gdje ljudi jedan drugomu pomažu, zauzimaju se jedan za drugoga, nose breme jedan drugoga, kako veli Pavao Galaćanima (Gal 6, 2). Gdje Božji Duh djeluje, zlo uzmiče, razbija se uskogrudnost, nestaje zavisti, pobjeđuje dobro. U kratkom Markovom izvješću čuli smo kako su Apostoli bili na popravnom ispitu. Zahvalni smo Marku što je objektivno izvijestio o apostolima i ništa nije uljepšavao. Tako izvješćuje kako se Isusovi učenici prepiru oko toga 'tko je od njih naj-veći i najvažniji'. A danas, evo, slušamo kako su bili 'netolerantni' prema nekome čovjeku koji je izgonio zloduhe u Isusovo ime, a nije pripadao njihovom društvu. Apostoli su ga optužili pred Isusom i hvalili se "kako su mu branili da to čini, jer ne ide s nama." (Mk 9, 38). Očekivali su Isusovu podršku što su uklonili konku-renta stranca. I premda su mu htjeli zabraniti da to radi, on se nije dao smesti. Zbog toga su pošli k Isusu nagovoriti ga neka mu svojim mesijanskim autoritetom to zabrani. A on se stavio na njegovu stranu i uzeo ga u zaštitu: "Ne branite mu!" Tumačeći im kako taj čovjek nije njihov neprijatelj, Isus im daje zlatno pravilo ponašanja: "Tko nije protiv nas, za nas je!" (Mk 9, 39-40).

Nešto slično nalazimo i u Starom Zavjetu, u Mojsije vrijeme kada je Duh Božji dao nekim ljudima proročkoga dara pa su stali proricati. Knjiga Brojeva (Br 11, 25-29) spominje dvojicu: Eldada i Medada koji nisu bili s ostalima u taboru. Kod Jozue i čuva-ra tabora pojavila se zavist. Zbog toga neki mladići požuri javiti Mojsiju kako bi im on zabranio prorokovati. "Mojsije, gospodaru moj, ušutkaj ih!" A Mojsije ga poput Isusa prekorava: "Zar si zavidan! O kad bi sav narod Gospodnji postao prorokom!" (Br 11,29). Oh, kad bi Gospodin na njih izlio svoga duha!" (Br 11,25-29).

2. U današnjem evanđeoskom odlomku učenici se ne ravnaju Isusovim, nego svojim uskogrudnim pravilom: Tko nije s nama, protiv nas je. Ne treba im to odveć zamjeriti. Ta, još su studenti. Tek su prije koju godinu dana upisali studij Isusove trogodišnje teologije. Ispite redovito polažu. Ali, neke i ponavljuju. Isus ih, naime, iznenađuje svo-

jim govorom i tvorom. Zbog toga su već imali nekoliko "popravnih ispita". Nedavno ih je, npr. povukavši se u Feniciju iznenadio svojim 'razgovorom' sa ženom Kanankom, pogankom kojoj je i kćer ozdravio.

A nju pohvalio zbog vjere njezine: 'Ženo, velika je vjera tvoja. Neka ti bude kako si željela' (Mt 15, 28). A prije par mjeseci, dok je ulazio u Kafarnaum, čuo je molbu jednog poganina satnika koji se zaževo za svoga bolesnoga slugu. Taj satnik ne traži da Isus dođe u njegov dom, nego 'neka samo rekne jednu riječ'. Zadivljen takvim ponašanjem Isus veli svojima koji su isli za njim: 'Zaista, ni u koga u Izraelu ne nađoh tolike vjere' (Mt 8, 10). A radilo se opet o paganinu kao i u slučaju žene Kananke.

Isus je kao i Mojsije odgajao učenike za toleranciju i širinu pogleda. Premda ih je pripremao da 'idu po svem svijetu liječiti bolesne, izgoniti zloduhe, navješćivati Radosnu vijest svakomu čovjeku, oni su bili još uvijek uskogrudni i sebični. Još ne shvaćaju, a i ne prihvataju kako 'činiti dobro' nije ograničio samo na Crkvu. Svi su ljudi na to pozvani. I gdjegod se čini dobro, slavi se Gospodina, raste čovječnost, širi se kraljevstvo Božje. Zbog toga se treba radovati kad se to događa. No, valja to uočiti, priznati i ne biti uskogrudni i zavidni. Tragikomično je, međutim, kad takva netoleranca i isključivosti vlada među crkvenim ljudima, ustanovama i društvima, redovima i družbama, pokretima i karizmama. Mi, pa mi. Mi karizmatici ovoga ili onoga nadahnuća. Mi smo 'jedini ispravni'. Pogotovu, mi 'Petrovi ili Pavlovi, Apolonovi ili Benediktovi, Franjini, Dominikovi ili Ignacijevi'.

3. Kad nam dušu obuzimaju osjećaji takve isključivosti, budimo sigurno Bog nije na djelu, nego naši uskogrudni interesi. Jer, isključivost nije djelo njegova Duha. A 'isključivi' stvaraju 'svoj geto', svoju zajednicu, svoje prijatelje i okružje. Zbog toga je Drugi vatikanski sabor pozvao sve vjernike, posebice katolike neka imaju širinu pogleđa i shvaćanja. Neka ne zaborave kako Bog djeluje na različite načine u svim ljudima i iskrenim vjernicima. Katolika danas na svijetu ima preko milijardu, a ljudi preko šest milijarda. Zar bi netko mogao pomisliti da ljudi koji nisu katolici ni kršćani, nisu Bogu dragi ako žive iskreno i po

svojoj savjesti?! Ili možda, da se oni neće spasiti? Veliki suvremeni teolog Karl Rahner nazivao je one koji ne pripadaju Crkvi, ali se trude živjeti po svojoj savjesti i ispunjavati svoje ljudske dužnosti, anonimnim kršćanima. Oni, dakle, žive kršćanski, a da to i ne znaju. Na taj način i oni pripadaju Kristu i kršćanstvu.

Humanitarna društva, koja se zauzimaju za potrebne u elementarnim nepogodama, u ratom zahvaćenim ili stradalim područjima, za ljude u nerazvijenim, siromašnim zemljama, vrše Božje

djelo, makar to ne činili izričito u ime Božje. Isus nas danas u Markovom evanđelju potiče i upozorava da ne upadnemo u napast ljubomore, zavisti i isključivosti. Ne smijemo, dakle, Božjem djelovanju stavljati ograničenja. Njegov Duh puše gdje hoće. A zlatno mjerilo i pravilo ponašanja za kršćane Isus je danas oblikovao riječima: "Tko nije protiv nas, za nas je!"

Mons. Želimir Puljić, nadbiskup

ODREDBE I OBAVIJESTI

DEVETNICA ZA SV. STOŠIJU

Broj: 2353/2010.

Zadar, 9. prosinca 2010.

*Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u gradu Zadru,
crkvenim pokretima, zajednicama, udrugama i ustanovama u Zadarskoj nadbiskupiji*

Draga braćo i sestre!

Na svetkovinu Bogoavljenja, 6. siječnja 2011., započinje devetnica u čast sv. Stošije, naslovnice naše Katedrale i zaštitnice naše Nadbiskupije.

Pozivam, Vas župnike svih župa u gradu Zadru, redovnike i redovnice, da sudjelujete u ovoj devetnici. Dovedite svoje župe, župne zborove, ministrante, obitelji, djecu, mlade i ostale župljane.

Poslije sv. Mise potaknite vjernike da mogu iskazati štovanje sv. Stošiji u njezinoj kapeli gdje se nalazi i sarkofag. Ujedno je to i prilika da se vjernici pomole na grobu blakopokojnih nadbiskupova zadarskih. Vas župnike molim da predvodite sv. Misu u Katedrali i propovijedate kada hodočaste Vaše župe, po dogовору. Sve ostalo dogovorite sa župnikom Katedrale.

Devetnica započinje u četvrtak, 6. siječnja 2011., u 18 sati.

Šaljem Vam ovim putem raspored devetnice, odnosno hodočašća u Katedralu, kako slijedi:

6. 1. 2011. Bogoavljenje - svetuju se u župama
7. 1. 2011. Župa Bezgrješnog začeća BDM – Puntamika, Diklo i Kožino
8. 1. 2011. Župa Uznesenja BDM - Belafuža, Sv. Josip - Plovanija i Bokanjac
9. 1. 2011. Blagdan Krštenja Gospodinova – svetuju se u župama
10. 1. 2011. Župa sv. Ante Pad. - Smiljevac, Zadar - Ploče i Dračevac Zadarski
11. 1. 2011. Župa sv. Stošije, Sv. Šime i Gospe Loretske - Arbanasi
12. 1. 2011. Župa bl. Alojzija Stepinca - Bili Brig i Kraljice mira - Stanovi
13. 1. 2011. Župa Presvetog Srca Isusova - Voštarnica i Sv. Ivan – Relja
14. 1. 2011. SVEČANA VEĆERNJA SVETKOVINE SV. STOŠIJE.

Svima Vam želim čestit Božić i blagosloviju novu 2011. godinu.

† Želimir, v.r., nadbiskup

U SUSRET SVETKOVINI SV. STOŠIJE

Broj: 2453/2010.

Zadar, 31. prosinca 2010.

'Popjevkom veselom blagdan objavite, Stošiju blaženu, Zadrani, častite!

Ona je obrana Zadra nam rodnoga, Dalmacije ures uzvišen'.

Poznata su Stošijina djela ljubavi prema siromasima, posebice u vrijeme teških progona kršćana za vladavine cara Dioklecijana (284.-305.). Ona će to posvjedočiti pred prefektom Ilirika Probom koji joj je predbacio 'da ispovijeda vjeru Galilejca, da pomaže utamničene kršćane i da ih u toj vjeri učvršćuje'. Na te prigovore ona bez straha odgovara: 'Jest, pazila sam ih ko zjenicu oka i ako bi koga uhvatila malodušnost hrabrilala sam ga; ako je tko bio tužan tješila sam ga. Cjelivala sam noge nevoljnima kako izmoreni i iscrpljeni ne bi klonuli'. Zbog toga je bila osuđena na smrt, te spaljena na lomači 25. prosinca 304.

Imajući u vidu njezinu zauzetost za ugrožene koje je pomagala, tješila i hrabrilala, kao i mučeništvo koje je junački podnijela, a u kontekstu Obiteljskog dana i susreta s papom Benediktom XVI. predlažem neka se na večernjim misama tijekom devetnice govori o slijedećim temama:

Dan	Predložena tema propovijedi	Župa koja sudjeluje
7. siječnja	Obitelj mjesto vjere i svjedočanstva , s osrvtom na život sv. Ivane Beretta Molla , uzorne lijećnice, supruge i majke	Puntamika, Diklo, Kožino
8. siječnja	O mučeništvu općenito, s posebnim osrvtom na život sv. Marka Križevčanina	Belafuža, Plovanija, Bokanjac
9. siječnja	O sakramentu krštenja i njegovo važnosti za osobnu i narodnu povijest	Blagdan Krštenja Gospodinova (svetkuje se u župama)
10. siječnja	Stošija je hrabrilala malodušne: ' Otkrijmo snagu koja vraća nadu ' (poruka biskupa HBK)	Smiljevac, Ploče, Dračevac Zadarski
11. siječnja	Odgoj u obitelji i odgoj obitelji za više vrjednote (o važnosti odgoja)	Sv. Stošija, Sv. Šime, Arbanasi
12. siječnja	Stošijina ljubav prema siromasima - nadahnuće karitativnom radu danas	Bili Brig, Stanovi
13. siječnja	Obitelj - mjesto molitve i sakramentalnog života : Ninski zavjet...	Voštarnica, Sv. Ivan-Relja
14. siječnja	Svečana Večernja - predvodi nadbiskup Puljić. O sluzi Božjem Miroslavu Bulešiću propovijeda mons. Ivan Milovan, biskup porečko-pulski	
15. siječnja	Svetu Misu u 11 sati predvodi nadbiskup Puljić, a večernju svetu Misu predvodi mons. Ivan Milovan, biskup porečko-pulski	

Molim predvoditelje euharistijskog slavlja neka homiliju pripreme u duhu zadane teme. Bio bih zahvalan ako propovijed dostavite Ordinarijatu za arhiv. Želim plodne dane priprave za svetkovinu naše nebeske zaštitnice, te svakim Božjim blagoslovom ispunjene dane Nove 2011. godine.

Uz pozdrav u Gospodinu,

† Želimir, v. r., nadbiskup

ODREDBE I OBAVIJESTI

HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU I JORDAN, 1.-10. 4. 2011.

Broj: 2432/2010.

Zadar, 28. prosinca 2010.

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo svećenici!

Zadarska nadbiskupija organizira hodočašće u Svetu Zemlju i Jordan od 1. travnja (petak) – 10. travnja (nedjelja) 2011. godine. Hodočašće vodi prof. dr. Adalbert Rebić. U ovom hodočašću bit će upriličen pohod grobu sv. Šime Pravednika u Jeruzalemu.

Cijena aranžmana iznosi 600 € i 1.100,00 USD (zrakoplovna karta, puni pansion u hotelima u Izraelu, u Jordanu na bazi polupansiona, putovanje autobusom, brodica po jezeru, taxi na Tabor, vodstvo i aerodromske pristojbe). U Nadbiskupskom ordinarijatu uplaćuju se samo EURI dok USD nosite sa sobom. USD uplaćujemo kod našeg agenta u Jordanu.

U cijenu nije uračunat organizirani prijevoz autobusom Zadar - Zagreb - Zadar i obvezno putno zdravstveno osiguranje koje će se naknadno utvrditi.

Prijave se primaju u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru, Jurja Biankinija 2 (Ured Kancelara, tel. 208 - 612), radnim danom od 9 – 12 sati.

Kod prijave je potrebno uplatiti 200 € kao jamstvo, a sve ostalo u 2 rate, tako da se cijeli iznos uplati do 1. 3. 2011. godine.

Pri uplati treba dati svoj JMBG /OIB i priložiti preslik prve stranice važeće putovnice.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

† Želimir, v. r., nadbiskup

POVJERENSTVO ZA OBITELJ ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 5/2011.

Zadar, 5. siječnja 2011.

Budući da je dosadašnjem Povjerentvu istekao petogodišnji mandat, ovim s današnjim danom, na prijedlog don Emila Bilavera, povjerenika za obitelj imenujem na pet (5) godina novo

POVJERENSTVO ZA OBITELJ ZADARSKE NADBISKUPIJE

kako slijedi:

1. don Emil BILAVER, pročelnik	7. dr. Dominik RUKAVINA, ginekolog
2. mr. don Mario SIKIRIĆ, zamjenik	8. Martina i Ivan ŠIMUNIĆ, bračni par
3. mr. don Zdenko MILIĆ, crkveni pravnik	9. Davor i Marijana UKALOVIĆ, bračni par
4. doc. dr. sc. Mira KLARIN, psiholog	10. Mladen i Ljilja KLANAC, bračni par
5. Ana URANIJA, psiholog	11. Marija ŠPOLJARIĆ, Udruga 'Pro vita'
6. Mirjana TADIĆ, dipl. soc. radnica	12. Neda TRTANJ, Zajednica obitelji s četvero i više djece

ODREDBE I OBAVIJESTI

Zadaća je Povjerenstva promicanje katoličkog nauka o braku i obitelji, sustavno pripremanje tečajeva za brak, briga za mlade obitelji, suradnja s Obiteljskim savjetovalištem pri Caritasu, s udrugom "Obitelji s četvero i više djece" te udrugom "Pro vita", sudjelovanje na Obiteljskim školama i slično te pribavljanje kateheza i materijala za rad s obiteljima; promicanje obiteljskih duhovnih vježbi i bračnih vikenda.

Pozdrav Vam i blagoslov u Gospodinu.

† Želimir, v. r., nadbiskup

PROSLAVA SVETKOVINE SV. STOŠIJE

Broj: 8/2011.

Zadar, 3. siječnja 2011.

*Svim župnim uredima i upraviteljima crkava i
svim redovničkim zajednicama u Zadarskoj nadbiskupiji*

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice, dragi Kristovi vjernici!

U subotu, 15. siječnja 2011. godine, slavimo svetkovinu svete Stošije, mučenice, zaštitnice naše Nadbiskupije i naslovnice naše prvostolne crkve. Katedrala je majka svih crkava u našoj Nadbiskupiji, a sveta Stošija naša zaštitnica i zagovornica svih vjernika Zadarske nadbiskupije. Blagdan svete Stošije je stoga blagdan cijele Nadbiskupije i svih njenih župa i crkava.

Sve Vas pozivam da sudjelujete u proslavi njezina blagdana, koji započinje u petak, 14. siječnja 2011., svečanom Večernjom u 18 sati, koju predvodi o. Nadbiskup, a nastavlja se na sam blagdan, u subotu 15. siječnja 2010., svetim misama u 7, 8 i 9 sati, te svečanom koncelebracijom u 11 sati, koju predvodi o. Nadbiskup. Svečanu koncelebraciju biskupa i svećenika, u 18 sati, predvodit će mons. Ivan Milovan, porečko – pulski biskup.

Svojim sudjelovanjem u svetim Otajstvima posvjedočimo svoju vjeru Kristu Gospodinu i privrženost našoj nebeskoj zaštitnici, mučenici sv. Stošiji.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

† Želimir, v. r., nadbiskup

OBLJETNICA SMRTI BLAGOPOKOJNOG NADBISKUPA IVANA PRENĐE

Broj: 90/2011.

Zadar, 11. siječnja 2011.

Draga braćo svećenici, redovnici, sestre redovnice, dragi Kristovi vjernici!

U utorak, 25. siječnja 2011. navršava se prva obljetnica smrti zadarskog nadbiskupa mons. Ivana Prendže. To je prigoda da ga se sjetimo u našim molitvama i ujedno pozovemo vjernike na molitvu. Budući da je tih dana zasjedanje HBK u Zagrebu, sv. Misu zadušnicu za blagopokojnog nadbiskupa Ivana Prendžu služit će u ponедjeljak, 24. siječnja 2011. u katedrali sv. Stošije u Zadru u 18.00 sati.

Gospodin mu bio nagrada za sve što je učinio i ostavio kao duhovnu baštinu u Zadarskoj nadbiskupiji.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

† Želimir, v. r., nadbiskup

ODREDBE I OBAVIJESTI

ZAJEDNICA "DOBRI PASTIR"

Broj: 23/2011. – Prez.

Zadar, 11. siječnja 2011.

Župnim uredima u Nadbiskupiji/Svećenicima Zadarske nadbiskupije na znanje

1. Budući da se među svećenicima priča o 'slučaju zajednice Dobri Pastir', a u tim 'pričama' ima nepotpunih informacija (ponekad i dezinformacija), otac Nadbiskup mi je naložio da kao zapisničar susreta dostavim svećenicima najosnovnije podatke o tomu.

Naime, na poziv mons. Želimira Puljića održan je sastanak u Nadbiskupskom ordinarijatu, 9. prosinca 2010. Sastanku je predsjedao otac Nadbiskup, a nazočni su bili: don Milivoj Bolobanić, generalni vikar, don Boris Pedić, župnik Škabrnje i Nadina, don Srećko Petrov, ekonom, don Zdenko Milić, imenovani delegat za zajednicu 'Dobri Pastir' i don Dario Tičić, tajnik i zapisničar.

Glavni razlog susreta bilo je don Borisovo pismo (br. 146/2010) koje je uputio iz župnog ureda Škabrnje 4. studenog 2010. svećenicima diljem Hrvatske i drugdje. U tom pismu don Boris je tražio materijalnu pomoć za 'rješavanje stambenog pitanja male Zajednice koja ima konačni cilj redovnički život' (iz spomenutog pisma). Budući da Crkveni Zakonik strogo 'zabranjuje svojevoljno prikupljanje milodara svakoj fizičkoj i privatnoj pravnoj osobi za bilo koju pobožnu ili crkvenu ustanovu ili svrhu bez pismenog dopuštenja vlastitog Ordinarija' (vidi: kan 1265 & 1), tražilo se načina kako don Borisu predočiti težinu toga prekršaja. Zaključeno je da don Boris mora provesti nekoliko odredbi kako ne bi došao pod udar crkvenih sankcija.

2. Ovo su Nadbiskupove odredbe koje don Boris ima izvršiti do svete Stošije 2011.:

a. Budući da zajednica Dobri Pastir nema crkveno pravnog utemeljenja u Nadbiskupiji (za priznavanje neke zajednice redovničkom, traži se najmanje 40 članova), određeno je neka don Boris (zastupnik zajednice) riješi 'ugovorno' boravak triju djevojaka u župnoj kući u Smilčiću s don Jurom Zubovićem, dekanom, koji vodi pastoralnu skrb o Smilčiću (ugovor će pomoći sastaviti don Zdenko Milić i don Srećko Petrov).

b. Što se tiče žiro-računa, koji je naznačen u dopisu traži se izvješće o prikupljenim sredstvima.

c. Isto tako traži se da don Boris obustavi prikupljanje dalnjih priloga, te da odluku o obustavi prikupljanja priloga pošalje svećenicima i župama kojima je slao molbu za pomoć, kao i biskupijama spomenutih župa.

d. Zatraženo je neka se iz pečata zajednice 'Dobri Pastir' ukloni riječ 'Zadarska nadbiskupija', jer za to nema nikakva pravnog temelja.

e. Don Borisu je dobromjerno savjetovano neka djevojkama priopći ove zaključke. I neka im rekne kako, sukladno smjernicama Kongregacije za posvećeni život, njih tri ne mogu postati redovničkom zajednicom. Ukoliko pak osjećaju duhovni poziv postoje u Nadbiskupiji i diljem Hrvatske brojne Družbe i Redovi u kojima mogu ostvariti ideale duhovnog poziva ako to žele. Don Boris je izvršio sve što je traženo.

Zapisničar:

mr. don Dario Tičić, v.r.

SVEĆENIČKO VIJEĆE ZADARSKE NADBISKUPIJE*Broj: 93/2011.**Zadar, 12. siječnja 2011.*

Ovim, na temelju Pravilnika Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije imenujem članove Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije na pet (5) godina (od 12. siječnja 2011. do 12. siječnja 2016.) kako slijedi:

Po službi (Pravilnik čl. 4.):

1. Generalni vikar: don Milivoj Bolobanić
2. Prepozit Stolnog kaptola: mons. dr. Pavao Kero
3. Ravnatelj Visoke teološko-katehetske škole: mr. don Elvis Ražov
4. Ravnatelj Klasične gimnazije Ivana Pavla II.,: prof. mons. Joso Kokić
5. Ravnatelj sjemeništa 'Zmajević': don Čedomil Šupraha
6. Ekonom Nadbiskupije: don Srećko Petrov

Po izboru svećenika (Pravilnik čl. 2. - 3.):

7. Izborna jedinica dekanat Zadar - Istok: don Tomislav Sikirić
8. Izborna jedinica dekanat Zadar - Zapad: don Mladen Kačan
9. Izborna jedinica dekanatâ Benkovac i Novigrad: mr. don Elvis Ražov
10. Izborna jedinica dekanatâ Biograd i Pašman: mr. don Mario Sikirić
11. Izborna jedinica dekanatâ Nin i Zemunik: don Zdenko Dundović
12. Izborna jedinica dekantâ Pag i Ražanac: don Ivan Rončević
13. Izborna jedinica dekanatâ Ugljan, Dugi otok i Silba: prof. don Mario Soljačić
14. Svećenici - redovnici u Samostanima na području Nadbiskupije: fra Diego Deklić OFM

Po Nadbiskupovu izboru (Pravilnik čl. 5.):

15. don Emil Bilaver (za obitelj)
16. don Srećko Frka - Petešić (za umirovljenike)
17. mons. Ivan Mustać (delegat za pokrete u nadbiskupiji)
18. mr. don Zdenko Milić (pravnik)
19. don Šimun Šindija (za medije)

U duhu Koncilskog učenja i propisa Zakonika kanonskog prava, Svećeničko vijeće skupština je svećenika koji, predstavljajući prezbiterij Nadbiskupije, kao Nadbiskupov senat prema pravnoj odredbi pomaže Nadbiskupu u upravljanju i sudabise u napredivala pastoralna dobrobit Nadbiskupije (usp. Kan. 495 § 1).

Nadam se da ćete, nadahnuti Koncilskim duhom i poznavanjem naših prilika, biti djelotvoran član Svećeničkog vijeća. Dosadašnjim članovima Svećeničkog vijeća, zahvaljujem na vršenju službe.

Pozdrav Vam i blagoslov u Gospodinu.

† Želimir, v. r. , nadbiskup

ODREDBE I OBAVIJESTI

SJEDNICA SVEĆENIČKOG VIJEĆA - POZIV

Broj: 345/2011.

Zadar, 28. siječnja 2011.

Članovima Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije

Draga braćo svećenici!

Ovim pozivam članove Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije na sjednicu koja će se održati 16. veljače 2011. godine u velikoj dvorani Ordinarijata (J. Biankinija 2) s početkom u 10 sati, sa slijedećim programom:

1. Konstituiranje Svećeničkog vijeća (Pravilnik: čl. 1; 24; 26; 29; 30)

2. Izbor tajnika Svećeničkog vijeća (čl. 29. Pravilnika)

3. Izbor članova Upravnog vijeća Nadbiskupijske Ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika (Statut Ustanove, čl. 9).

4. Permanentno obrazovanje: :

a. Svećenika (odbor za rekolekcije - Vjesnik 9-10, str. 33)

b. Redovnica (odbor za rekolekcije redovnica - Vjesnik 11-12, str. 27)

c. Mogućnost obrazovanja župskih suradnika: ministranti, članovi župnih i ekonomskih vijeća, pjevači (zborovi, 'Zlatna harfa', klape...), crkveni pokreti. Sto za njih učiniti u vidu obrazovanja? Kako to uobličiti i ostvariti? Zamolio bih članove vijeća neka u svezi točke c. napišu konkretne prijedloge.

5. Što činiti gledom na pripravu susreta obitelji u Zagrebu, 4.-5. lipnja 2011.?

a. Za blagoslov obitelji prije Božića dijeljeni su letci s molitvenim obrascima. Može li se 'letkom' potaknuti i intenzivirati osobnu ili zajedničku molitvu koja se, nažalost, malo pomalo gasi u našim obiteljima?

b. U vidu susreta s Papom u Zagrebu imali smo susret obitelji za Božić na Višnjiku.

Tada sam najavio još jedan susret naših obitelji i predložio Vranu. Valjalo bi na susretu Svećeničkog vijeća dogоворити dan i sat susreta. Zamolit ću don Emila Bilavera neka predstavi provizorni program toga susreta.

Nekoliko informacija.

Svima pozdrav i blagoslov od Gospodina,

† Želimir, v. r., nadbiskup

SVIJEĆNICA - BLAGDAN PRIKAZANJA GOSPODINOVA I DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

Broj: 354/2011.

Zadar, 24. siječnja 2011.

*Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u gradu Zadru,
svim redovnicima i redovnicama u Zadarskoj nadbiskupiji*

Draga braćo i sestre!

Na blagdan Prikazanja Gospodinova - Svjećnicu, Crkva slavi Dan posvećenog života. To je dan redovnika i redovnica i svih drugih osoba posvećenog života.

Na ovaj dan Crkva zahvaljuje za sve posvećene osobe koje je Bog posvetio i Crkvi svojoj darovao. Zahvalna za taj veliki Božji dar, Crkva moli za posvećene osobe da u svom posvećenju sve više rastu.

Dan posvećenog života i ove godine proslaviti ćemo u crkvi sv. Šimuna u Zadru. U starcu Šimunu, koji je otvorena srca primio Isusa, redovnici i redovnice prepoznaju veliki dar koji su u svom posvećenom životu primili i svojim prikazanjem Bogu za nj zahvaljuju.

Dragi redovnici i redovnice, srdačno Vas pozivam na svečanu Večernju uoči blagdana Prikazanja Gospodinova, u utorak, 1. veljače 2011., u crkvu sv. Šimuna u 18.00 sati, kako biste svoje posvećenje Bogu obnovili, a ostali Kristovi vjernici za vas molili.

Na sam blagdan, u srijedu, 2. veljače 2011. u crkvi sv. Šimuna euharistijsko slavlje, blagoslov svjeća i ophod bit će u 18.00 sati.

Sve Vas pozivam da okupljeni zajedno, svečano, molitvom i pjesmom proslavimo blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu.

Primite moj pozdrav i blagoslov u Gospodinu.

† Želimir, v. r., nadbiskup

SVJETSKI DAN BOLESNIKA

Broj: 423/2011.

Zadar, 2. veljače 2011.

Svim župnim uredima u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo svećenici,

Ove godine, na spomandan Gospe Lurdske, 11. veljače 2011., proslavit ćemo još jedan Svjetski dan bolesnika, kojega je ustanovio blage uspomene papa Ivan Pavao II. U ovom broju Vjesnika donosimo posebnu poruku Svetog Oca pape Benedikta XVI. za ovogodišnji Svjetski dan bolesnika, koja nosi naslov „Bog – čovjekov supatnik“. Bilo bi vrijedno i poželjno prenijeti glavne Papine misli vjernicima, osobito bolesnicima i njihovim obiteljima, kao i djelatnicima u zdravstvenim i njegovateljskim ustanovama. Priroda je to da se ukaže na kršćansko vrednovanje onih koji trpe i da se progovori o otkupiteljskoj vrijednosti trpljenja kad se ono živi u dimenziji povezanosti s Otkupiteljem i njegovom Majkom Marijom – „zdravljem bolesnih“.

Svjetski dan bolesnika je prigoda za pohod bolesnicima i ponudu sakramenta pomirenja, pričesti i bolesničkog pomazanja. Osobito je uputno objasniti pravi smisao bolesničkog pomazanja u svjetlu Katekizma Katoličke Crkve (br. 1499-1532). Prikladno je održati i posebno euharistijsko slavlje ili Službu riječi za bolesnike u župnoj zajednici, s posebnom molitvom vjernika sastavljenom za tu prigodu.

Svima pozdrav i blagoslov u Gospodinu.

† Želimir, v. r., nadbiskup

ODREDBE I OBAVIJESTI

PEPELNICA U KATEDRALI

Broj: 424/2011.

Zadar, 2. veljače 2011.

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u gradu Zadru

U nedjelju, 6. ožujka 2011. godine na sv. Misama s narodom oglasite sljedeće:

Čistom srijedom – Pepelnicom, koja ove godine pada 9. ožujka, započinje godišnja liturgijska proslava najsržnijeg otajstva naše vjere, Vazmenog, a koja svoj vrhunac dostiže u svečanom svetkovlju Pashe Gospodinove – Uskrsa. Prema drevnoj predaji Svetе Crkve, na svoj godišnji hod prema Vazmu kršćanska zajednica kreće četrdeset dana prije, na Pepelnici s kojom započinje pokorničko vrijeme Korizme.

Na Pepelnicu je obavezan post i nemrs, kao i na Veliki petak. Svakog korizmenog petka je također obvezatan nemrs. Zakon nemrsa obvezuje sve koji su navršili četrnaestu godinu života; zakon posta obvezuje sve punoljetne do započete šezdesete godine. U tom duhu, pozivam Vas na euharistijsko slavlje s blagoslovom pepela i pepeljanjem, koje će predvoditi u Katedrali sv. Stošije, na Pepelnici, 9. ožujka 2011., s početkom u 18 sati.

Primitate moj pozdrav i blagoslov u Gospodinu.

† Želimir, v. r., nadbiskup

KORIZMENA AKCIJA 2011.

Broj: 425/2011.

Zadar, 2. veljače 2011.

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u Zadarskoj nadbiskupiji, osnovnim i srednjim školama, vjeroučiteljima osnovnih i srednjih škola gradovima i općinama u Zadarskoj županiji

Poštovani,

Zadarska nadbiskupija već više godina pokreće ‘korizmenu akciju’ koja nailazi na dobar prijem kod djece, mladih, župa, škola, ustanova i pojedinaca. Prikupljenim sredstvima nabavilo se nekoliko vrijeđnih aparata, prometnih sredstava i pomagala za brojne ustanove u Nadbiskupiji koja služe općem dobru.

Ovogodišnjom ‘korizmenom akcijom’ želimo pomoći obnovu škole i športske dvorane u Maipu, u Čileu, koju je prošle godine u veljači razorio jaki potres. U školi u Maipu ima oko 1.200 djece. U školi djeluju naše sestre misionarke, Kćeri Milosrđa, od kojih su dvije iz naše Nadbiskupije: č. s. M. Adelina Franov i č. s. M. Bogoljuba Stanić rodom iz Preka i Ugljana. Časne sestre Družbe Kćeri Milosrđa djeluju u Čileu od 1936. godine. Obavljaju različite pastoralne djelatnosti, među kojima je na prvom mjestu školski odgoj djece i mladih, osobito siromašnih. Budući da je spomenuti potres do temelja srušio dvoranu koja se koristi za razne akademiske, pastoralne, športske i socijalne djelatnosti, želja nam je skupiti dovoljno sredstava kako bismo im pomogli dovršiti započetu gradnju. Kako sestre javljaju, nedostaje im ca. 90.000,00 Eura.

Ovogodišnjom ‘korizmenom akcijom’ želimo dati svjedočanstvo naše djelotvorne vjere i ljubavi. Stoga vas pozivam: odazovite se i dajte svoj korizmeni obol za našu braću i sestre u Čileu. Župnicima stavljam na srce provođenje akcije tijekom ovogodišnje korizme na način koji najbolje odgovara prilikama u župi koju poslužuju. Svoj prilog možete uplatiti u vašem Župnom uredu ili na žiro račun s naznakom ‘za Čile’:

**NADBISKUPSKI ORDINARIJAT - ZADAR
2407000 - 1100041082 Poziv na broj: 02 00755877 - 536**

Svima pozdrav i blagoslov od Gospodina,

† Želimir, v. r., nadbiskup

KORIZMA – MILOSNO I POKORNIČKO VRIJEME

Broj: 426/2011.

Zadar, 2. veljače 2011.

Draga braćo svećenici, redovnici, redovnice,
draga braćo i sestre Kristovi vjernici,

Prema propisima Biskupske konferencije, uzdržavanje od mesne hrane (nemrs) obdržava se svakog petka u godini, osim ako se taj dan podudara s danom ubrojenim u svetkovine. Post podrazumijeva uzimanje jednog obroka dnevno i obvezuje sve punoljetne krštenike do 60. godine života, pod uvjetom da su zdravi. Post i nemrs obvezni su na Čistu srijedu (Pepelnicu) i na Veliki petak (Kan. 1251). Na temelju ovlasti Biskupske konferencije, vjernici mogu kroz godinu nemrs zamijeniti nekim drugim načinom pokore. Pastiri, vjeroučitelji i roditelji dužni su poučiti one koji zbog maloljetnosti nisu obvezni na post i nemrs o potrebi i pravom smislu pokore i odricanja (Kan. 1252).

Korizmeno nas vrijeme pripravlja za najveću godišnju svetkovinu – Gospodnje Uskršnuće. Sastavim je prikladno da se baš u to vrijeme redovitije, zauzetije i usrdnije molimo, obnavljamo askezom i iskazuјemo djelima ljubavi prema braći. U tom smislu treba poticati sve na usrdniju pojedinačnu i zajedničku molitvu Časoslova, sudjelovanje u sakramentalnom životu (ispovijed i pričest), u pobožnosti Križnoga puta i karitativnom životu Crkve (Korizmena akcija).

Neka Gospodin udijeli svima milost obraćenja i obilnoga duhovnoga rasta.

† Želimir, v. r., nadbiskup

*Minijatura Raspeća, nepoznati minijaturist, kraj XIII. st.,
Stalna izložba crkvene umjetnosti Zadar*

ODREDBE I OBAVIJESTI

RASPORED SAVLJA SV. POTVRDE

Broj: 427/2011.

Zadar, 2. veljače 2011.

Raspored dijeljenja sakramenta sv. Potvrde za 2011. godinu sastavljen je prema prijedlozima župnika i odluci nadbiskupa. U skladu s kanonskim odredbama (Kan. 882 i Kan. 884 § 1) ovime dajem delegatima ovlast za podjeljivanje ovog sakramenta.

	Ordinarij	Generalni vikar	Provincijal franjevačke provincije sv. Jeronima	Don Srećko Frka-Petešić
30. 4.				
1. 5.		Dračevac Ninski	Vir	Biograd n/m
7. 5.		Zadar-Sv. Ivan	Zadar-Smiljevac	Zadar-Bili Brig
8. 5.	Sv. Filip i Jakov, Sikovo		Vrsi, Poljica	Vrana, Radošinovci
14. 5.	Nadbiskupijski susret obitelji u Vrani			
15. 5.	Zadar-Stanovi		Zemunik	Polača, Tinj, Raštević
21. 5.	Zadar-Plovanija	Zadar-Belafuža	Benkovac	Zadar-Arbanasi
22. 5.	Bibinje	Privlaka	Karin	
28. 5.	Pag	Starigrad, Seline, Tribanj	Zadar-Srce Isusovo	Sali, Žman
29. 5.	Zadar-Ploča	Sukošan		
4. 6.	Pohod Pape Benedikta XVI. Hrvatskoj - Nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji			
5. 6.				
11. 6.	Kali, Kukljica	Korlat	Perušić	Povljana, Dinjiška, Vlašići
12. 6.	Zadar-Katedrala, Sv. Šime, Bokanjac	Ražanac		Murvica, Briševi
18. 6.	Kistanje	Zadar-Puntamika		
19. 6.	Nin			Silba

U pripremi slavlja sakramenta Potvrde treba se držati sljedećega:

- Organizirati prije slavljenja Potvrde susret Dekana ili Djelitelja s krizmanicima, te sa roditeljima i kumovima, posebno.
- Treba na pregled pripremiti za susret:
 - Imenik krizmanika i njihovo pohađanje kateheza za pripravu primanja sakramenta;
 - Popis tema, odnosno udžbenik, po kojima su se krizmanici spremali;
 - S Djeliteljem dogоворити način odvijanja cijelog slavlja.
- Treba uvijek predstaviti krizmanike, nakon Evandelja, kako predviđa obred slavlja. Najbolje je kada to učini jedan od roditelja.
- Molitvu vjernika uvijek se uzima iz obrednika. Neka je predmole odrasli vjernici.
- Fotografiranje, zajedničko s Djeliteljem, kao i pojedinačno, mora biti obavljeno na doličan način. Nered koji se stvara u crkvi razbija njezinu sakralnost. Na to treba unaprijed upozoriti i spremiti krizmanike, roditelje i kumove.

O svim navedenim točkama trebate upoznati kako krizmanike tako i roditelje.

Svima pozdrav u Gospodinu.

† Želimir, nadbiskup, v.r.

MISNA TABLICA

Broj: 428/2011.
Zadar, 2. veljače 2011.

Svim svećenicima u Zadarskoj nadbiskupiji

Svi dijecezanski svećenici, aktivni i umirovljeni, župni vikari i svećenici redovnici, dužni su predati Nadbiskupskom ordinarijatu, popunjenu misnu tablicu za I. tromjeseće 2011. godine i dostaviti Ekonomatu do 15. travnja 2011.

Svima pozdrav u Gospodinu.

† Želimir, nadbiskup, v.r.

50. GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA

Broj: 458/2011.
Zadar, 7. veljače 2011.

Svim svećenicima Zadarske nadbiskupije

Draga braćo svećenici,

u srijedu, 23. veljače 2011., sazivam 50. godišnju svećeničku skupštinu, koja će se održati u Nadbiskupskom sjemeništu "Zmajević" u Zadru, sa sljedećim dnevnim redom:

I. Kapelica Sjemeništa:

- 8.30 sati: Prigoda za sakramenat pomirenja
- 9.00 sati: Euharistijsko slavlje, predvodi o. Nadbiskup

II. Dvorana Sjemeništa (10.00 sati)

Crkveni Zakonik nalaže neka upravitelji crkvenih materijalnih dobara obavljaju svoju službu 'brižljivošću dobra domaćina', 'paze da se dobra ne rasipaju i ne propadnu', 'uvažavaju sve propise svjetovnog zakona', 'brižljivo vode knjige' i 'podnose godišnje izviješće o stanju dobara' (kan. 1284 § 1-3).

a. Uz uvodne riječi oca Nadbiskupa bit će govora o povratu crkvene imovine, sređivanju vlasništva, kao i njezinom evidentiranju i upravljanju. Izviješćuju gosp. Ivan Tadić i gosp. Denis Gjergja.

b. Nekoliko riječi o obnovi i sanaciji crkvenih objekata, kao i o svećeničkoj solidarnosti uputit će don Šimun Šindija.

c. Diskusija i stanka

d. U susret beatifikaciji Ivana Pavla II. (mons. Želimir Puljić)

III. Zajednički objed u blagovaonici Sjemeništa (12.00 sati)

Očekujući naš susret kao bitan znak našeg zajedništva, sve Vas u Gospodinu pozdravljam i blagoslovim.

† Želimir, nadbiskup, v.r.

ODREDBE I OBAVIJESTI

HODOČAŠĆE U RIM PRIGODOM BEATIFIKACIJE IVANA PAVLA II.

Broj: 464/2011.

Zadar, 8. veljače 2011.

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo svećenici!

Zadarska nadbiskupija organizira hodočašće u Rim prigodom beatifikacije pape Ivana Pavla II. na Trgu sv. Petra 1. svibnja 2011. godine.

Program hodočašća:

- 27. travnja 2011. Polazak iz Zadra trajektom za Anconu u večernjim satima.
- 28. travnja 2011. Dolazak u Anconu, nastavak vožnje prema Asizu, posjet Asizu, sv. Misa i nastavak vožnje prema mjestu Bolsena (cca 100 km od Rima, jer u Rimu nije više moguće naći smještaj). Večera i noćenje u hotelu.
- 29. i 30. travnja 2011. Razgledavanje Rima i posjet bazilikama.
- 1. svibnja 2011. Sudjelovanje na sv. Misi i beatifikaciji na Trgu sv. Petra. Očekuje se oko 2 milijuna ljudi.
- 2. svibnja 2011. Povratak za Zadar kopnenim putem i dolazak u kasnim večernjim satima.

Cijena aranžmana iznosi 380 eura. U cijenu je uključeno: prejevoz autobusom, trajektna karta u jednom pravcu Zadar – Ancona, 4 polupansiona u hotelu u Bolseni (Lago di Bolsena).

Prijave se primaju u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru, Jurja Biakinija 2 (Ured Protokola tel. 208 - 660). Budući da je smještaj ograničen na dva autobrašta prijave se primaju odmah. Kod prijave je potrebno uplatiti 150 € kao jamstvo, 2. ratu od 130 € do 15. ožujka i 3. ratu od 100 € do 15. travnja 2011.

Pri uplati treba dati svoje podatke: datum rođenja, broj putovnice ili broj osobne iskaznice i kontakt telefon/mobitel.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

† Želimir, nadbiskup, v.r.

IMENOVANJE PROFESORA-PREDAVAČA NA VISOKOJ TEOLOŠKO-KATEHETSKOJ ŠKOLI U ZADRU

Broj: 478/2011.

Zadar, 10. veljače 2011.

VISOKA TEOLOŠKO - KATEHETSKA ŠKOLA U ZADRU
Ul. dr. Franje Tuđmana 24i
23000 ZADAR

Poštovani!

Na temelju Vašeg prijedloga (broj: 30/2011., od 31. siječnja 2011.), a u smislu Zakonika kanonskog prava (Kan. 810 § 1) i Statuta Visoke teološko - katehetske škole u Zadru (Čl. 5.) ovim imenujem profesore - predavače na Visokoj teološkoj – katehetskoj školi u Zadru za akademsku godinu 2010./2011. kako slijedi:

- doc. dr. sc. Robert Bacalja: Teorija književnosti s interpretacijom tekstova
- prof. dr. sc. Josip Čorić: Fundamentalni pastoral, Pastoral braka i obitelji, Pastoral sakramenata
- prof. dr. sc. Nikola Hohnjec: Uvod i egzegeza SZ I i II, Biblijska teologija SZ
- prof. dr. sc. Mira Klarin: Pedagoška psihologija
- prof. dr. sc. Blaženka s. Valentina Mandarić: Religiozni odgoj i kateheza adolescenata i mladih, Seminar iz religioznog odgoja i kateheze adolescenata i mladih
- mr. sc. Zdenko Milić: I. - III. knjiga Zakonika, IV. - VII. knjiga Zakonika
- prof. dr. sc. Ružica Razum: Kateheza i religiozna kultura odraslih, Seminar iz kateheze i religiozne kulture odraslih
 - mr. sc. Elvis Ražov: Kršćanska objava, Fundamentalno-teološka ekleziologija, Sakramenti
 - dr. sc. Stipe Tadić: Sociologija religije
 - dr. sc. Dario Tičić: Teologija liturgijskih slavlja
 - dr. sc. Josip Sopta: Povijest Crkve u Hrvata
 - doc. dr. sc. Jerko Valković: Sredstva društvenog priopćavanja u pastoralu
 - dr. sc. Marko Vučetić: Povijest filozofije III

S poštovanjem Vas pozdravljam.

† Želimir, nadbiskup, v.r.
moderator Visoke teološko-katehetske škole u Zadru

ODREDBE I OBAVIJESTI

ZBOR KONZULTORA

Broj: 509/2011.

Zadar, 10. veljače 2011.

Nakon što je uspostavljeno novo Svećeničko vijeće, ovim u smislu kan. 502 § 1. imenujem članovima Zbora konzultora slijedeće članove Svećeničkog vijeća:

1. don Milivoj BOLOBANIĆ
2. mons. Ivan MUSTAĆ
3. don Zdenko MILIĆ
4. don Srećko PETROV
5. don Šimun ŠINDIJA
6. don Čedomil ŠUPRAHA

Službe i poslovi, za koje je nadležan Zbor konzultora, određeni su normama Zakonika kanonskoga prava, a mandat traje kroz idućih pet (5) godina, počevši od 12. siječnja 2011. do 12. siječnja 2016. godine.

Dosadašnjim članovima zbora savjetnika, mons. Ivana Prendje, zahvaljujem na vršenju službe.

Uz pozdrav u Gospodinu,

† Želimir, nadbiskup, v.r.

“Zajedno u Kristu”

Logo pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj 2011.

SVEĆENIČKE REKOLEKCIJE U PASTORALNOJ GODINI 2010./2011.

2. rujna 2010.

- 34. KATEHETSKI DAN ZADARSKE NADBISKUPIJE

13. listopada 2010.

- Gospina krunica, predvodi dr. fra Špiro Marasović
- Predavanje: prof. dr. fra Špiro Marasović: Crkva i društvo danas (Svećenik danas)

10. studenoga 2010.

- Euharistijsko klanjanje, predvodi fra Tomislav Šanko
- Predavanje: prof. dr. don Pero Aračić: Obitelj danas

1. prosinca 2010.

- Pokorničko bogoslužje, predvodi o. Nadbiskup
- Predavanje: dr. Petar Krešimir Hodžić: Dan obitelji Zagreb 2011., kao poticaj razvoja obiteljskog pastoralna

12. siječnja 2011.

- Srednji čas, meditacija, predvodi o. Jozo Milanović, OSB
- Predavanje: mons. dr. Ratko Perić: Javna i privatna objava. Karizma svećeništva i svećenikove karizme

23. veljače 2011.

- Euharistijsko slavlje, predvodi o. Nadbiskup
- 50. GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA

16. ožujka 2011.

- Križni put, predvodi don Josip Dučkić
- Predavanje: prof. Ladislav Ilčić: Odnos društva i državnih institucija prema općeljudskim i kršćanskim vrednotama – osvrt kroz primjere uvođenja programa spolnog odgoja u škole i donošenja Zakona o suzbijanju diskriminacije.

13. travnja 2011.

- Pokorničko bogoslužje, predvodi fra Kristijan Kuhar TOR
- Predavanje: prof. dr. don Tonči Matulić: „Pojavak novog ateizma ili anti-teizma kao korak dalje od pomognog agnosticima u svjetlu sadašnjeg trenutka Crkve u Hrvata i hrvatske demokracije“.

11. svibnja 2011.

- Gospina krunica, don Mario Soljačić
- Predavanje: mons. dr. Ivan Šaško: Obitelj i liturgija

Lipanj, 2011.

- 50. SVEĆENIČKI DAN ZADARSKE NADBISKUPIJE

REKOLEKCIJE ZA REDOVNICE U PASTORALNOJ GODINI 2010./2011.

2. rujna 2010.

- 34. KATEHETSKI DAN ZADARSKE NADBISKUPIJE

17. studenoga 2010.

- Pokorničko bogoslužje: Ražanački dekanat
- Euharistijsko slavlje i predavanje: o. Nadbiskup

15. prosinca 2010.

- Pokorničko bogoslužje: Ugljanski dekanat
- Euharistijsko slavlje: mr. don Dario Tičić
- Predavanje: s. M Leopoldina Đurić, KBLJ: Drinske mučenice

19. siječnja 2011.

- Pokorničko bogoslužje: Dekanat Zadar – Zapad
- Euharistijsko slavlje; predavanje: fra Diego Deklič: „Ostanite u meni“ (Iv 15,14)

1. veljača 2011.

- DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA
- Svečana Večernja blagdana Svjećnice u crkvi sv. Šime u 18.00 sati.

23. ožujka 2011.

- Pokorničko bogoslužje: Dekanat Zadar – Istok; Euharistijsko slavlje
- Predavanje: s. Cecilija Milković, regionalna poglavarica ASC: Redovnice u poslanju Crkve danas

13. travnja 2011. (Samostan Školskih sestara franjevaka, Zadar – Arbanasi)

- Pokorničko bogoslužje; Euharistijsko slavlje
- Predavanje: s. Natanaela Radinović, ŠSF: U nadi budite radosni (Rim 12,12)

18. svibnja 2011. (Samostan svete Marije, Zadar)

- Pokorničko bogoslužje: Zemunički dekanat; Euharistijsko slavlje
- Predavanje: s. Benedikta Miš i s. Marina Kosina, ss. Karmelićanke BSI: Obiteljski duh redovničkih zajednica

Lipanj 2011.

- 31. DAN REDOVNICA - Pag

GRGO BATUR, pok. Nikole,
sinovac pok don Grge Batura, iz

Pridrage 58. 23226 Pridraga (u dalnjem
tekstu: Darovatelj) i ŽUPA PRIDRAGA (Sv. Martina),
zastupana po župnik u don Juri Zuboviću, (u dalnjem
tekstu: Daroprimac), poštivajući želju i volju pok. svećenika don
GRGE BATURA, pok. Stojana, rođenog 2. ožujka 1934.g.,
a umrlog 22. studenoga 2009.g., sklapaju slijedeći

DAROVNI UGOVOR

1. Ugovorne strane suglasno utvrđuju da je darovatelj pravomočnim Rješenjem o nasljeđivanju javnog bilježnika Vere Marčina iz Zadra, (posl.br. 0-1701/09, UPP-OS -187/09) od 15. travnja 2010. godine, donijetom po smrti svećenika Grge Batura, pok Stojana postao formalni vlasnik "biblioteke sa fundusom od

1.753 (tisuću sedamsto pedeset tri)

komada knjiga pohranjenih u Svećeničkom domu "Zmajević" u Zadru" - dalje: biblioteka, a sve prema Potvrdi Nadbiskupskog ordinarijata, Zadarske nadbiskupije, Zadar, Jurja Biankinija 2, od 31. ožujka 2010 g. koja je prilog ovog Ugovora.

2. Među ugovornim stranama je nesporno da je volja i želja pok. don Grge Batura, pok Stojana bila da nakon njegove smrti biblioteka pripadne upravo Župi Pridraga (Sv. Martina).

3. Ovim Ugovorom Darovatelj ispunjava volju i želju pok. don Grge Batura, pok Stojana, te biblioteku daruje Daroprimcu.

4. Daroprimac prima darovanu biblioteku sa zahvalnošću, te se ima smatrati da je u njezin posjed stupio odmah po potpisu ovog ugovora.

5. Daroprimac prima darovanu biblioteku bez posebnih uvjeta, ali se obvezuje najkasnije do blagdana Sv. Martina 2010. godine u Župnom domu u Pridrazi urediti posebnu prostoriju, primjerenu za smještaj biblioteke, u kojoj će izložiti sliku pok. don Grge Batura, pok Stojana, te vidno označiti da je biblioteka darovana njegovom voljom i željom.

6. Ugovorne strane izjavljuju da su s ovim Ugovorom suglasne, pa ga u znak prihvata potpisuju.

U Pridrazi, listopad 2010.

Darovatelj:
Grgo Batur

Daroprimac:
don Jure Zubović

Darovni ugovor kojim pok. don Grgo Batur, svećenik Zadarske nadbiskupije i kanonik Stolnog kaptola, oporučno ostavlja vlastitu biblioteku u visini od 1753 knjige rodnoj župi Pridraga (Nadbiskupski ordinarijat, broj: 564/2011., 23. veljače 2011.)

IMENOVANJA I RAZRIJEŠENJA

1. Mons. Ivan MUSTAĆ imenovan je delegatom za crkvene pokrete i zajednice, kao i koordinatorem njihovog djelovanja i rada u Nadbiskupiji (Broj: 226/2011., 18. 01. 2011.);
2. Mr. don Marinko DUVNJAK razriješen je službe ravnatelja Visoke teološko – katehetske škole u Zadru (broj: 415/2011., od 31. 01. 2011.);
3. Mr. don Elvis RAŽOV imenovan je ravnateljem Visoke teološko – katehetske škole u Zadru (broj: 391/2011., od 31. 01. 2011.).

Duhovne vježbe privatno obavili:

1. Don Dario Matak: Opatija, 20. – 23. rujna 2010.
2. Don Elvis Ražov: Opatija, 20. – 23. rujna 2010.

Bogojavljenje, Katedrala sv. Stošije, 2011.

NAŠI POKOJNICI

DON ANTE ERSTIĆ

Don Ante Erstić, svećenik Zadarske nadbiskupije, pokopan je u ponедјeljak, 3. сiječња, u Medviđi, župi svoga porijekla. Na ispraćaju su se okupili brojni svećenici i puk iz cijele Zadarske nadbiskupije ali i drugih krajeva Hrvatske. Misu zadušnicu u crkvi Prikazanja BDM u Medviđi predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić, a prigodnom rječju od don Ante se oprostio i upravitelj Svećeničkog doma don Srećko Frka Petešić. U propovijedi je Nadbiskup rekao da u pogodenosti patnjom čovjeku ne koristi, kako kaže narod, 'lijevati pjenušave riječi. U tim je trenucima bolje potiho i bratski šutjeti i trpjjeti. Tragom navještaja Božje riječi, Nadbiskup je rekao da je zapis iz Knjige o Jobu uvijek suvremen jer propituje koji je smisao života, smrti, patnje i nevolje. Pravednog Joba u nevoljama i poniženjima svih vrsta, lišenog svega što donosi životnu radost, njegovi su prijatelji obasipali suvišnim govorima; zato se Job od njih povukao te obratio Bogu smjelo i prijateljski. „Njegov govor veličanstveno je svjedočanstvo nerazorive vjere. Iako ga jadi tište, on vjeruje Bogu koji mu je kušnje pripustio; vjeruje Bogu za kojeg njegovi prijatelji govorahu da je okrutan i nepravedan. Job vjeruje svom Bogu protiv svake nade. I daje izjavu koja zaprepašće njegove suvremenike. Ali je tako važna da je Job poželio da se te riječi u mjed tvrdo urežu ili na vječni spomen u kamenu uklešu. To je čin Jobove vjere obilježen snažnim svjedočanstvom, pa nas u srce dira: 'Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi i posljednji će on nad zemljom ustati'. Iako ne razumije, Job je uvjeren da je taj neshvatljivi Bog živ, da je pobednik smrti i da će zadnju riječ pravedno izreći svom odanom sluzi“ rekao je mons. Puljić. U svjetlu Isusovog govora u Kafarnaumu 'Ja sam kruh živi koji je s neba sišao', Nadbiskup je rekao da je don Ante četiri desetljeća lomio kruh nebeski, hranio ljude riječju i sakramentima, osobito euharistijom koja sadrži utjelovljenu svetost, Svetog nad svetima. „Euharistija je središte obiteljskog, župnog, biskupijskog, crkvenog i narodnog života. Ona je sakrament kršćanskog jedinstva. Nigdje kao oko oltara, u slavljenju Gospodnje večere, Crkva ne izgleda tako savršeno jedna. Novo mesjansko pokoljenje, koje se okuplja u euharistijskom slavlju, ispovijeda da je Isus kruh naš koji je s neba sišao. Velika je to i nedokučiva tajna pred kojom naše umovanje

staje, a vjera nastupa. Zajednica Božjeg naroda u dubokoj vjeri zna da je na djelu Krist koji lomi kruh svojim učenicima. A euharistijska gozba sveti sastanak na kojem Isus sa svojom zajednicom dolazi pred Oca i moli: Oče naš, neka se sveti ime twoje, neka dođe kraljevstvo twoje - kako bismo svi imali kruha svagdanjeg i proslavili twoje ime, vršili twoju volju, oprاشtali jedni drugima i pobijedili zlo i Zloga“ rekao je mons. Puljić zaključivši: „Zahvalni smo don Anti što je Riječ Božju naviještao i kruh nebeski s vjerom lomio, zajednicu Božjeg naroda oko stola Gospodnjeg okupljao gdje je s njima pjevao i molio, slušao i razmatrao. Danas slušamo njegovu posljednju propovijed: 'Tvojim vjernima, Gospodine, život se mijenja, a ne oduzima'.

Don Ante je rođen 22. siječnja 1942. g. u Sikovu, župa Turanj, od roditelja Ivana i Anice r. Milković. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1970. g. u Komiži na otoku Visu. Osnovnu školu pohađao je na otoku Braču, srednju školu u Nadbiskupskom sjemeništu 'Zmajević' u Zadru, a Teologiju u Splitu. Molbu za dolazak u službu u zadarsku nadbiskupiju don Ante je uputio mons. Marijanu Oblaku 10. kolovoza 1973. g. Inkardiniran je u Zadarsku nadbiskupiju 3. listopada 1973. g. Bio je upravitelj župe Vir (1973-1978), Božava, Zverinac, Dragove, Soline i Veli Rat (1978-1981), Ražanac (1981-1996), poslužitelj Ljupča (1986-1996), voditelj župe Radovin (1990-1991), Poličnik i Suhovare (1996-2005), Slivnica (2005-2008), kad mu je određeno bolovanje i smještaj u Svećeničkom domu (19. 8. 2008.-31. 12. 2010.). Bio je i predstavnik Podvelebitske regije u Svećeničkom vijeću Zadarske nadbiskupije. Nakon duge i teške bolesti don Ante Erstić je preminuo u petak 31. prosinca u Svećeničkom domu 'Zmajević' u Zadru u 69. godini života i 41. godini svećeništva. Počivao u miru Krista, Velikoga Svećenika!

Ines Grbić

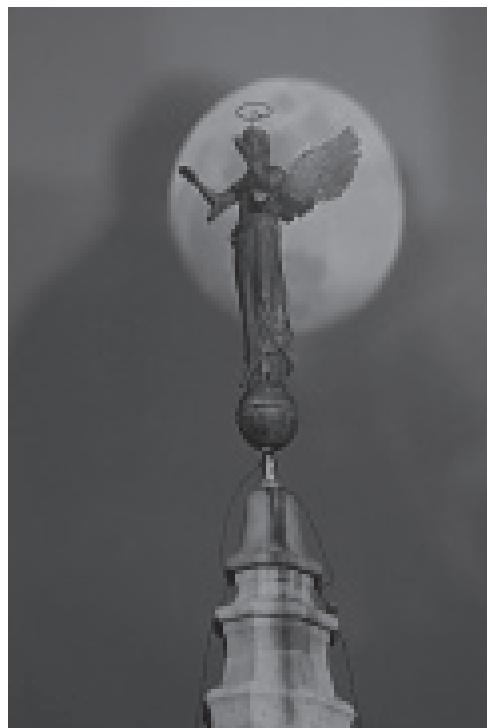
KRIŽO SIKIRIĆ

Križo Sikirić rođio se 20.svibnja 1927. godine, u Bibinjama, od oca Roka Sikirić i majke Ane rođene Šimunić. Među sedmoro braće i sestara bio je najmlađi. Od njih četvero braće jedan, fra Grgo, izabrao je i redovnički poziv, kod franjevacatrecoredaca (glagoljaša). Križo se vjenčao 1947. godine s Marijom Šimunić s kojom je imao četvero djece, među njima i don Marija, svećenika naše nadbiskupije.

Od svoje supruge Marije rastao se 21. listopada 2010. kada je preminula i otišla s ovoga svijeta. On je umro, od moždanog udara, 16. siječnja 2011. godine, u svojoj kući u Bibinjama gdje je živio zajedno sa svojim sinom Rokom.

Čitav svoj život živio je u Bibinjama gdje je radio na polju kao poljoprivrednik. Trudio se živjeti kršćanskim životom, pristupao je sakramentima a nedjeljom redovito bio na sv. Misi.

Pokopan je 18. siječnja 2011., na novom groblju u Bibinjama. Sprovodnu misu predvodio je don Tomislav Sikirić, župnik Sukošana i Debeljaka, kao delegat oca Nadbiskupa. Sprovodne obrede predvodio je don Radojica Pinčić, župnik Bibinja, uz sudjelovanje brojnih svećenika. Počivao u miru Božjem.

KRONIKA

PROSINAC, 2010.

- 1. SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA** – Na svećeničkoj rekolekciji u Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“, o. Nadbiskup je predvodio pokorničko bogoslužje. Predavanje je održao dr. Petar Hodžić na temu: „Dan obitelji kao poticaj razvoja obiteljskog pastoralista.“
- 2. POVJERENSTVO ZA POSVEĆENI ŽIVOT / POKOP FRA ROKA GREGOVA** – O. Nadbiskup je nazočio prvoj sjednici novoutemeljenog Povjerenstva za posvećeni život Zadarske nadbiskupije. Poslije podne je o. Nadbiskup predvodio sprovodne obrede za preminulog fra Roka Gregova, TOR, na Školjiću kod Preka.
- 5. NADBISKUP POHODIO OTOK IST** – O. Nadbiskup je pohodio župu i otok Ist. U zajedništvu sa župnikom don Čedomilom Šuprahom, u župnoj crkvi sv. Nikole, biskupa, predvodio je nedjeljnju sv. Misu, koju su Išćani ovom prigodom otpjevali na staroslavenskom (Adamićevu „Senjsku misu“), a poslije nazočio predstavljanju knjige o otocima Istu i Škardi, uz sudjelovanje brojnih župljana i gostiju iz Zadra. Knjiga je plod znanstvenog skupa o otocima Istu i Škardi koji se održao na Sveučilištu u Zadru.
- 7. STALNO VIJEĆE HBK / SCENSKI PRIKAZ U SJEMENIŠTU** – O. Nadbiskup je nazočio redovitoj sjednici Stalnog vijeća HBK u Zagrebu. Navečer je nazočio veoma uspješnoj izvedbi scenskog prikaza života bl. Alojzija kard. Stepinca, kojega su upriličili naši sjemeništari u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa „Zmajević“, pod vodstvom gđe Milene Dundov.
- 8. SVETKOVINA BEZGREŠNE** – Na svetkovinu Bezgrešnog začeća bl. Djevice Marije, o. Nadbiskup je ujutro predvodio koncelebraciju u kapelici Nadbiskupskog sjemeništa „Zmajević“, a navečer koncelebraciju u župnoj crkvi Bezgrešnog začeća, Zadar-Puntamika.
- 11. - 12. NADBISKUP POHODIO OTOK IŽ** – O. Nadbiskup je pohodio župe Veli i Mali Iž na otoku Ižu. Zajedno s župnikom don Krešom Ćirkom predvodio je nedjeljna misna slavlja u župnoj crkvi Uznesenja Marijina u Malom Ižu i Sv. Petra i Pavla u Velom Ižu, gdje se pjevala staroslavenska glagoljaška misa. Pohodio je obnovljenu staru romaničku crkvu sv. Marije u Malom Ižu, susreo se s proprieticnicima i krizmanicima te njihovim roditeljima u Velom Ižu, župnim vijećnicima obiju župa, pohodio bolesnike te predvodio Večernju treće nedjelje Došašća u Velom Ižu koja se pjevala po starom obredu.
- 12. – 16. NADBISKUP U DUBROVNIKU** – U svojstvu Apostolskog administratora Dubrovačke biskupije, o. Nadbiskup je redovitim poslom boravio u Dubrovniku.
- 17. PREDSTAVLJEN KONCERT „1000 GLASOVA BOŽIĆU“** – O. Nadbiskup je sudjelovao na konferenciji za tisak, sazvanoj u Nadbiskupskom ordinarijatu, zajedno s don Milivojem Bolobanićem, generalnom vikarom, predstavnicima Športske dvorane Višnjik te umjetničkim i organizacijskim voditeljima, na kojoj je javnosti predstavljen ovogodišnji tradicionalni koncert „Tisuću glasova Božiću“.
- 18. CARITASOVA AKCIJA „ZA 1000 RADOSTI“/ SJEDNICA SICU / BOŽIĆNO ČESTITANJE** – O. Nadbiskup se u jutarnjim satima, zajedno sa županom Stipom Zrilićem i gradonačelnikom Zvonimirovom Vrančićem, pridružio tradicionalnoj Caritasovoj dobrotvornoj prodajnoj akciji „Za tisuću radosti“ na Narodnom trgu. Zatim je nazočio redovitoj sjednici Vijeća Stalne izložbe crkvene umjetnosti u Zadru (SICU). U podne je, u novoobnovljenoj Nadbiskupskoj palači, upriličeno tradicionalno božićno čestitanje na kojem su se okupili svećenici, redovnici i redovnice grada Zadra te djelatnici Nadbiskupijskih ustanova. Nadbiskupu je uime sviju nazočnih čestitku izrekao mons. Milivoj Bolobanić, generalni vikar, na koju je Nadbiskup prigodno uzvratio. Tom prigodom je ujedno i blagoslovljena novouređena Nadbiskupska palača.
- 19. NADBISKUP POHODIO OTOK SESTRUNJ** – Četvrte nedjelje Došašća, o. Nadbiskup je pohodio župu i otok Sestrunj, gdje je predvodio nedjeljno misno slavlje u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla, u zajedništvu sa župnikom don Josipom Kerom. Usljedio je srađan susret sa župljanim, razgledavanje mjesta i crkvice Gospe od zdravlja u samome mjestu.

KRONIKA

20. BOŽIĆNI SUSRETI SA ŽUPANOM I GRADONAČELNIKOM – G. Stipe Zrilić, zadarski župan, i g. Zvonimir Vrančić, zadarski gradonačelnik, zajedno sa svojim najbližim suradnicima, u odvojenim su susretima pohodili o. Nadbiskupa u Nadbiskupskoj palači, kojom prigodom su izmijenjene božićne čestitke. Susretima je bio nazočan i generalni vikar, mons. Milivoj Bolobanić.
21. BOŽIĆNI SUSRETI U CARITASU I GIMNAZIJI – O. Nadbiskup je pohodio Caritas Zadarske nadbiskupije gdje se u predblagdanskom božićnom ozračju susreo s ravnateljem don Ivicom Jurišićem, te djelatnicima, korisnicima i štićenicima, među kojima beskućnici, djeca, roditelji poginulih branitelja. U večernjim satima, Nadbiskup je zajedno s ravnateljem, prof. mons. Josom Kokićem nazočio predbožićnoj večeri u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II., kojom prigodom je i blagoslovio tu ustanovu.
22. BOŽIĆNI SUSRET S DJELATNICIMA MEDIJA – U svečanom salonu Nadbiskupske palače, o. Nadbiskup je primio predstavnike raznih medija koji djeluju u Zadru, te im čestitao nadolazeće božićne i novogodišnje blagdane. Tom je prigodom ujedno medijima prenijeta božićna čestitka o. Nadbiskupa vjernicima Zadarske nadbiskupije i Dubrovačke biskupije.
23. PREDBOŽIĆNI POHOD DOMU SV. FRANE – Uoči svetkovine Božića, o. Nadbiskup je pohodio Dom za stare i nemoćne „Sv. Franu“ u Zadru gdje je predvodio sv. Misu, te se susreo s upravom, djelatnicima i štićenicima, izrazivši im blagdanske čestitke.
24. SVETKOVINA BOŽIĆA – O. Nadbiskup je u božićnoj noći, u ispunjenoj Katedrali sv. Stošije, predvodio svečanu Misu polnoću u 24 sata, koju je izravno prenosila lokalna televizija „VOX“. Na sam Božić, Nadbiskup je u katedrali slavio svečanu danju Misu, zajedno s pridruženim koncelebrantima, podijelio Papin potpuni oprost te svima čestitao svetkovinu Gospodnjega Porođenja.
26. BLAGDAN SV. OBITELJI – O. Nadbiskup je u katedrali predvodio svečano misno slavlje blagdana sv. Obitelji na kojoj su tradicionalno nazočili članovi udruge „Obitelji s četvero i više djece“ iz Zadra. Poslije misnog slavlja uslijedio je prigodni susret u Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“.
28. „1000 GLASOVA BOŽIĆU“ – U zadarskoj sportskoj dvorani na Višnjiku održan je tradicionalni božićni koncert „Tisuću glasova Božiću“ uz sudjelovanje brojnih zborova, skupina i pojedinačnih izvođača te velikim brojem posjetitelja. Na kraju koncerta o. Nadbiskup se obratio svima nazočnima, čestitavši im blagdane i zahvalivši im na organizaciji, uspješnim izvedama i odazivu. Nadbiskup je tom prigodom najavio posebnu čestitku i pozdrave Svetom Ocu Benediktu XVI. koji će mu biti upućeni uime Zadarske nadbiskupije s tog koncerta gdje se nadbiskupija „okupila kao jedna velika obitelj“ koja unaprijed s radošću izražava svoju dobrodošlicu Svetome Ocu prigodom njegova pohoda Hrvatskoj u lipnju 2011. godine.
31. ZAHVALNICA – Posljednjeg dana građanske 2010. godine, o. Nadbiskup je u prvostolnici slavio svečanu Misu zahvalnicu s himnom „Tebe Boga hvalimo“.

SIJEČANJ, 2011.

1. SVETKOVINA SV. BOGORODICE / NOVA GODINA – Na svetkovinu Svetе Bogorodice Marije i prvi dan Nove 2011. građanske godine, kada Crkva ujedno slavi i Svjetski dan mira, o. Nadbiskup je u katedrali predvodio svečanu koncelebraciju sa tradicionalnim zazivom Duha Svetoga za Novu godinu. U homiliji je prenio misli iz ovogodišnje Papine poruka za Svjetski dan mira te svima čestitao Mlado ljeto.

5. SASTANAK S OSVRTOM NA „1000 GLASOVA BOŽIĆU“ – O. Nadbiskup je nazočio sastanku organizatora i voditelja koncerta „Tisuću glasova Božiću“, koji se održao u Nadbiskupskom ordinarijatu i na kojem su se nazočni osvrnuli na protekli koncert.

6. SVETKOVINA BOGOJAVLJENJA – Na svetkovinu Bogojavljenja, o. Nadbiskup je predvodio svečanu koncelebraciju u katedrali i tom prigodom podijelio službu akolitata dvojici naših bogoslova, Šimi Zriliću i Ivanu Perkoviću. Čestitamo! Prijе misnog slavlja Nadbiskup se susreo s bogoslovima Zadarske nadbiskupije.

9. KRŠTENJA U KISTANJAMA – Na blagdan Krštenja Gospodinova, o. Nadbiskup je predvodio svečano misno slavlje u župnoj crkvi sv. Nikole, biskupa, u Kistanjama i tom prigodom, u jedinstvenom i radosnom događaju, krstio sedmero djece.

12. SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA – Na redovitoj svećeničkoj rekolekciji u Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“, na kojoj je sudjelovao i o. Nadbiskup, o. Jozo Milanović OSB je u prvom dijelu predvodio molitvu Trećeg časa. Potom je mons. dr. Ratko Perić, mostarsko-duvanjski biskup, održao predavanje na temu „Objava i karizma“.

14. UOČNICA SV. STOŠIJE – Uoči svetkovine sv. Stošije, mučenice, naslovnice katedrale i zaštitnice Zadarske nadbiskupije, o. Nadbiskup je predvodio svečanu prvu Večernju, u zajedništvu s kanonima Stolnog kaptola, svećenicima, đakonima, bogoslovima i sjemeništarcima naše Nadbiskupije, te pridošlim gostima mons. Ivanom Milovanom, biskupom porečko-pulskim, i mons. Ilijom Janjićem, biskupom kotorskim. Prigodnu homiliju o svećeniku-mučeniku sluzi Božjem Miroslavu Bulešiću, izrekao je mons. Milovan.

15. SVETKOVINA SV. STOŠIJE – Na svetkovinu naše zaštitnice svete Stošije, o. Nadbiskup je u katedrali ujutro predslavio svečanu koncelebraciju, uz suslavitelje kanonike Stolnog kaptola

i brojne svećenike, te mnoštvo vjerničkoga puka. Navečer je svečanu koncelebraciju predvodio mons. Ivan Milovan, biskup porečko-pulski. Su-slavili su o. Nadbiskup, mons. Marin Barišić, nadbiskup i metropolita splitsko makarski, mons. Ante Ivas, biskup šibenski, mons. Mile Bogović, biskup gospicko-senjski, mons. Vjekoslav Huzjak, biskup križevačko-bjelovarski, mons. Ilija Janjić, biskup kotorski, mons. Ivan Mustać, katedralni župnik, te brojni drugi svećenici. Tradicionalno su sudjelovali i hodočasnici Šibenske biskupije te mnoštvo vjernika. Pjevanje je na misama predvodio Katedralni zbor sv. Stošije pod ravnjanjem g. Žana Morovića.

20. BLAGOSLOV NOVOUREĐENE SJEMENIŠNE KAPELE – O. Nadbiskup je blagoslovio novouređenu kapelu Bezgrešnog začeća bl. Djevice Marije u Nadbiskupskom sjemeništu „Zmajević“, uz sudjelovanje rektora, preč. don Čedomila Šuprahe, te odgojitelja i sjemeništaraca.

24. IMENOVAN NOVI DUBROVAČKI BISKUP – O. Nadbiskup je u Dubrovniku, u svojstvu Apostolskog upravitelja Dubrovačke biskupije, obznanio tamošnjem kleru i puku da je Sv. Otac Benedikt XVI. imenovao preč. Matu Uzinića, dosadašnjeg rektora Centralnog bogoslovnog sjemeništa u Splitu, novim dubrovačkim biskupom. Čestitamo!

24. PRVA OBLJETNICA SMRTI NADBISKUPA IVANA PRENĐE – Dan uoči prve obljetnice smrti pokojnog zadarskog nadbiskupa mons. Ivana Prendje, u ispunjenoj katedrali, zajedno s brojnim svećenicima, o. Nadbiskup je predvodio svečanu Misu zadušnicu s Odrješenjem na grobu pok. nadbiskupa Ivana.

25. – 27. ZASJEDANJE HBK I BK BIH – O. Nadbiskup je sudjelovao na XIII. zajedničkom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine u Zagrebu.

31. SV. IVAN BOSCO – Nadbiskup je predvodio svečanu koncelebraciju u župnoj crkvi Gospe Loretke, Zadar-Arbanasi, o blagdanu sv. Ivana Bosca, utemeljitelja Salezijanaca, koji vode tu župu.

VELJAČA, 2011.

1.-7. NADBISKUP NA FESTI SV. VLAHA U DUBROVNIKU - O. Nadbiskup je sudjelovao u svečanostima otvaranja i proslave Feste sv. Vlaha u Dubrovniku, 2. i 3. veljače. U nedjelju, 6. veljače, predvodio je misno slavlje u obnovljenoj crkvi sv. Vlaha na Gorici, koju je tom prigodom i blagoslovio. Istoga dana, u prostorijama Biskupskog ordinarijata sudjelovao je na predstavljanju knjige "Ohrabri se, narode moj", posvećene njegovu djelovanju kao dubrovački biskup od 1990. do 1993. godine. Knjigu su predstavili Jakša Raguž, urednik, mons. Ratko Perić, mostarsko-duvanjski biskup, i Ivica Prlender, direktor Dubrovačkih ljetnih igara.

10. PROSLAVA STEPINČEVA - O. Nadbiskup je predvodio svečanu koncelebraciju o blagdanu bl. Alojzija Stepinca u njemu posvećenoj župnoj crkvi na Bilom Brigu u Zadru.

11. GOSPA LURDSKA / DAN BOLESNIKA - Na blagdan Gospe Lurdske, kada Crkva slavi i Svjetski dan bolesnika, o. Nadbiskup je predvodio misno

slavlje u Kapelici Opće bolnice u Zadru, a navečer u crkvi Sv. Mihovila franjevaca-trećoredaca (glagoljaša) gdje se posebno slavi ovaj Marijin blagdan.

16. SJEDNICA SVEĆENIČKOG VIJEĆA - O. Nadbiskup je predsjedao konstituirajućoj sjednici novoimenovanog Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije.

22. POSJET PROČELNICE KONZERVATORSKOG ODJELA - O. Nadbiskup je primio gđu Anastazu Magaš, pročelnicu Konzervatorskog odjela u Zadru.

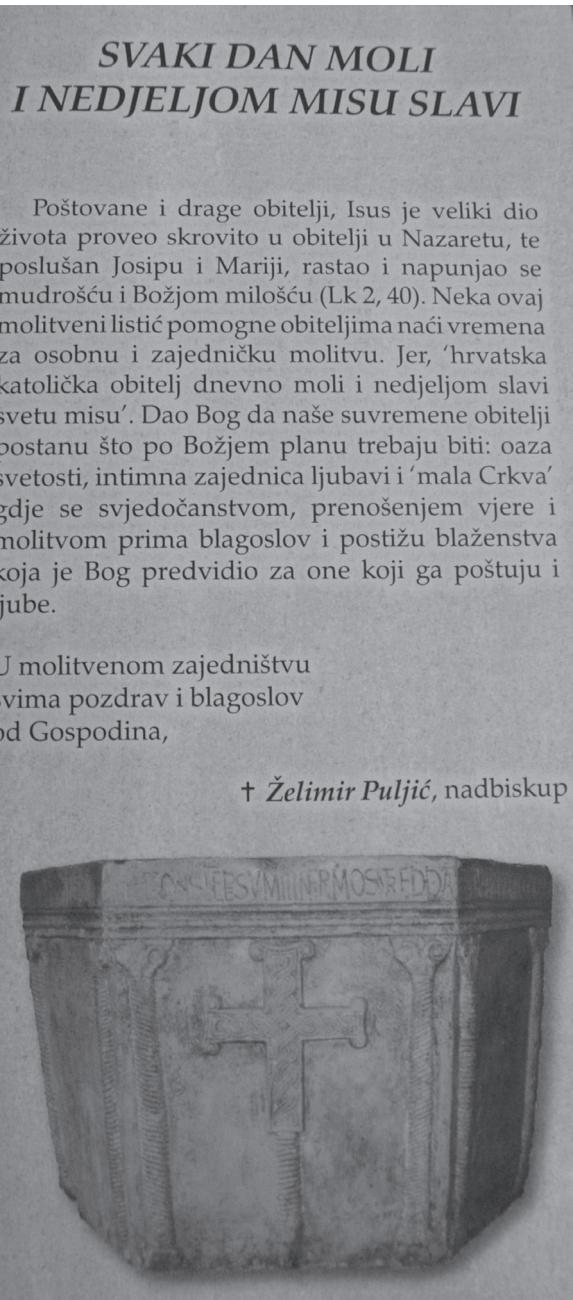
23. SVEĆENIČKA SKUPŠTINA - O. Nadbiskup je predvodio koncelebrirano euharistijsko slavlje s prezbiterijem Zadarske nadbiskupije u kapelici nadbiskupskog sjemeništa "Zmajević" na početku 50. svećeničke skupštine Zadarske nadbiskupije. Potom je u dvorani predsjedao drugom dijelu skupštine na kojem su izlagali g. Ivan Tadić, g. Dennis Đerđa i don Šimun Šindija.

50. svećenička skupština, 23. veljače 2011.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

POTICAJ ZADARSKOG NADBISKUPA NA ZAJEDNIČKU OBITELJSKU MOLITVU

SVAKI DAN MOLI I NEDJELJOM MISU SLAVI

Poštovane i drage obitelji, Isus je veliki dio života proveo skrovito u obitelji u Nazaretu, te poslušan Josipu i Mariji, rastao i napunjao se mudrošću i Božjom milošću (Lk 2, 40). Neka ovaj molitveni listić pomogne obiteljima naći vremena za osobnu i zajedničku molitvu. Jer, 'hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi svetu misu'. Dao Bog da naše suvremene obitelji postanu što po Božjem planu trebaju biti: oaza svetosti, intimna zajednica ljubavi i 'mala Crkva' gdje se svjedočanstvom, prenošenjem vjere i molitvom prima blagoslov i postižu blaženstva koja je Bog predvidio za one koji ga poštiju i ljube.

U molitvenom zajedništvu svima pozdrav i blagoslov od Gospodina,

+ Želimir Puljić, nadbiskup

U molitvenoj pripremi za nacionalni dan obitelji, a povodom božićnog blagoslova obitelji koji je počeo u župama zadarske nadbiskupije, nadbiskup Želimir Puljić uputio je molitveni poticaj obiteljima tiskan na letku s nazivom „Svaki dan moli i nedjeljom misu slavi“. Nadbiskup podsjeća da je Isus veliki dio života proveo u obitelji u Nazaretu, te se, poslušan Josipu i Mariji, ispunjao mudrošću i Božjom milošću. „Kao pastira već godinama me zabrinjava činjenica da je molitva iselila iz naših obitelji. U vrijeme mog djetinjstva imali smo, praktično, liturgiju u obitelji. Navečer se molila krunica, litanije, u korizmi se pjevalo Gospin plač, u Došašcu božićne pjesme, bilo je uvijek nešto duhovnoga u obitelji. Sad puno elemenata razbijja i raslojava obitelj. Sve je manje vremena da sjednemo oko stola i sklonosti za reći 'Hajdemo izmoliti molitvu'. Letak je na dvije stranice, potrebno je nekoliko minuta, ali bi jako značilo da se to zajednički učini i nađe vremena da se obitelj zajednički pomoli“ rekao je mons. Puljić. Letak sadrži jutarnju i večernju molitvu, molitvu prije i poslije jela, molitvu za Crkvu, papu, zvanja, domovinu, misli o obitelji, zagovornu molitvu hrvatskoj blaženici Mariji Propetog Isusa te obiteljska blaženstva poput: Blago obitelji u kojoj se članovi okupljaju na zajedničku molitvu kako bi Bog prebivao s njima. „Ali to ne dolazi samo od sebe. Otac mora reći 'Idemo se sad pomoliti'. Želio bih kod obitelji probuditi svijest odgovornosti jer djeca to neće sama učiniti. To je onda blagoslov koji ne donosi samo svećenik nego ga i same obitelji isprose“ rekao je mons. Puljić, dodavši da je puno takvih molitvenih inicijativa u Hrvatskoj, ali ih je pre malo, s obzirom kako je obitelj ugrožena i u opasnosti. Zato svaka sitnica može biti poticaj. Nadbiskup ističe da je Ivan Pavao II. osobito imao sklonost i ljubav za obitelj te je i jednu svoju budnicu naslovio 'Obitelji, postani ono što jesi'. „To

znači, obitelji, vrati se sebi; puno toga te rastresa. Ti si po Božjem planu posebna institucija. Proučavaj što je Bog želio kad te stvorio kao obitelj, moraš se vratiti sebi. Letak može biti pomoć da obitelji postanu ono što trebaju biti: oaza svetosti, inti-mna zajednica ljubavi i mala Crkva gdje se svjedočanstvom, prenošenjem vjere i molitvom prima blagoslov i postižu blaženstva za one koji Boga ljube“ rekao je mons. Puljić. Nadbiskup smatra da se danas ne čita kao u prošla vremena, knjiga ili molitvenik se odlože na ladicu, a letak je pogodnija, kraća forma pristupačnija svakodnevnoj uporabi. „Ljudi često kažu blagoslov kuća, no kad svećenici u božićnom susretu dolaze u obitelj, donose blagoslov. To je blagoslov obitelji. Rekao sam svećenicima: blagoslivljate očeve i majke, djecu, blagoslivljajte naše obitelji i ostavite im letak kao mali dar koji je prigoda da se zajednički pomole. Obvezu su velike i drugačije nego prije 40 godina.“

I napasti koje odvode da nismo zajedno su jače. Postali smo 'ovisnici' o televiziji, novinama, facebooku, internetu. Nemamo više vremena jedan drugoga sresti, razgovarati. Ne osuđujem te medije, korisni su, ali vladaju nama ako mi ne vladamo njima. Postali smo stranci jedni drugima. Zabrinut tom činjenicom dao sam letak svećenicima da ga pri blagoslovu ostave u obiteljima i potaknu ljude da nađu vremena zajedno se pomoliti" rekao je nadbiskup. Pohvaljuje inicijativu jednog zadarskog profesora koji je s ciljem osobnog susreta u obitelji pokrenuo akciju 'Sedam dana bez ekrana', te su se tako brojne obitelji povezale i umrežile. Uz božićnu i novogodišnju čestitku, nadbiskup Puljić je poželio da obitelji ispune zavjet Branimirove godine kad su baš u zadarskoj nadbiskupiji, u Ninu, hrvatski biskupi pokrenuli akciju 'Hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi svetu misu'.

DUHOVNA OBNOVA ZA DJEVOJKE KOD KARMELIĆANKI

Dvodnevna duhovna obnova za djevojke iz više župa zadarske nadbiskupije završena je u nedjelju 21. studenog u samostanu Karmelićanki Božanskog Srca Isusova u Bibinjama pod vodstvom tri karmeličanske redovnice: Marine Kosine, Dijane Mlinarić i Gabrijele Kolgeraj. Tema tog 'vikenda na drugačiji način' je 'Vjerujem, dakle postojim', sa željom pokazati mladima da jedino življenom vjerom i pouzdanjem u Boga čovjek može iskusiti puninu života i smislenost. S. Marina je rekla da su mladi vlastitim iskustvom slobode življene na raskalašeniji način vidjeli da to ne ispunjava i ostavlja rane koje može zacijeliti samo Gospodin. U produbljivanju vjere, promišljanju osobnih teškoća, kako prepoznati zamke, kako se podići nakon pada, djevojke su razmatrale tragom prisopobe o povratku izgubljenog sina i milosrdnom Ocu. „To je slika dinamizma vjere u našem životu punom uspona i padova, odlazaka i povrata, naše mlađosti i Očevog zagrljaja koji nas uvijek čeka raširenih ruku“ rekla je s. Dijana. Uz osobnu i zajedničku molitvu, predavanja, pjevanje, bio je organiziran i rad u skupinama, kreativne radionice, pisanje, likovno izražavanje, a dramski sadržaj uprizorili su i skećevima poput KTV-a; razgovorom na katoličkoj televiziji aktualizirali su prisopobu o izgubljenom sinu primjerima iz života. Djevojke su napisale i kakve osobne slike imaju o Bogu i kakvo viđenje Boga nudi društvo; sudac, prijatelj, reformator, nadnaravno biće. „Razmišljali smo o našim maskama prema Bogu i bližnjima i potrebi povjerenja. Svi su stali kod slike 'prijatelj', da imaju takvo iskustvo Boga u svom životu; koji ih sluša, prašta im i uz njih je“ rekla je s. Dijana. S. Marina je zadržana iskrenošću djevojaka i pristupom kojim zatraže razgovor sa sestrom i svećenikom. „Taj kontakt ostaje, dožive u sestrama duhovnu sestruru, prijateljicu, čak i duhovnu majku. To mladima treba, žele duhovne razgovore i pritom padaju mnoge predrasude. Sadržaj duhovne obnove je intenzivan i bogat, to je koncentrat kojeg kasnije 'odrađuju', vraćaju se na trenutke koji su ih dodirnuli, razmišljaju što je to i zašto. To im pomaže. Želimo u nadbiskupiji ponuditi duhovnu oazu, potaknuti srca mladih, da sudjeluju na duhovnim vježbama, dožive zajedništvo, molitvu i poticaj na sakramentalni život, dok njihovi vršnjaci vikendom provode vrijeme u izascima na kojekakva mjesta“ rekla je s. Marina izražavajući zadovoljstvo što zajednica, čija je karizma rad s djecom i mladima, može organizirati takav događaj otkad je dovršena izgradnja njihove samostanske kuće u Bibinjama. Istaknula je da joj je osobito draga kad to znaju prepoznati roditelji te i zahvale sestraru što takav susret organiziraju. „Potiču nas roditelji i svećenici koji znaju vrijednost duhovnog života. Puno ovisi o suradnji svih koji mogu doprinijeti da mladi sudjeluju u izazovu 'vikend u samostanu'. Ne znaju što ih čeka, no krenu te budu zadovoljni, ispunjeni i radosni“ zaključuje s. Marina Kosina.

BLAGOSLOV OBNOVLJENE SREDNJOVJEKOVNE CRKVE SV. KATARINE U NOVIGRADU

Drevna župa Novigrad svečano je proslavila svoju nebesku zaštitnicu sv. Katu na blagdan sv. Katarine Aleksandrijske, djevice i mučenice, u četvrtak 25. studenog, kad je zadarski nadbiskup Želimir Puljić blagoslovio obnovljenu srednjovjekovnu crkvu sv. Kate iz 14. st., najstariju crkvu u Novigradu. Nakon što 120 godina nije bila u liturgijskoj funkciji, jučer je u njoj mons. Puljić predvodio misno slavlje. Crkva se obnavljala deset godina sredstvima Ministarstva kulture RH s uloženih pola milijuna kuna a Općina Novigrad je uložila milijun kuna. „U djelu obnove starog Božjeg hrama svi smo sudjelovali. Radosni smo jer je to plod brojnih ruku i institucija. A narodna mudrost kaže 'Bog blagoslivlje mnogo ruku' – osobito kad su zajedno i u zajedništvu“ istaknuo je mons. Puljić. Slavlje koje govori o dubokim povijesnim korijenima počelo je svečanom procesijom koju je predvodio mons. Puljić središtem mesta, s barjacima i kipom sv. Katarine iz župne crkve Porodenja BDM do crkve sv. Kate. Za to je vrijeme puk pjevao litanije svih svetih na pučkom novigradskom napjevu. „Procesija i pjevanje litanija simbolika je našeg života.“

Mi smo putnici, ali pratnjom svetih zaštitnika sigurni smo u hodu i idemo u kuću Očevu. Stari napjevi naših pradjedova iz davnih stoljeća i obnovljena crkva govore da nismo tu od jučer. Sve to vraća u prošlost, crkva kao da je oživljava, čujemo jeku naših predaka“ rekao je mons. Puljić dodavši: „Iako izvrgnuti opasnostima ne bojimo se jer netko se za nas zauzima, prati i brine. Božja snaga je prisutna, Bog je među nama, nadahnjuje nas i daje snagu. Ne dajte se zavesti“ poručio je nadbiskup vjernicima, jer je i Novigrad primjer teške povijesti našeg naroda. Svjedok je i crkva sv. Kate; izgrađena je 1393. g. za vrijeme bana Butka Kurjakovića, zajedno s franjevačkim samostanom Mala braća. Turci su je srušili 1571. g., te je obnovljena 1700. g., no potres ju je srušio 1891. g. „I mi sami smo nedavno morali svjedočiti vjeru naših otaca. Hvala Bogu da smo imali Katu koja je vjerna idealima dala život. Žrtvovala se. Nije se bojala neprijatelja. Bog ju je nadahnuo i onda kad su je pokušali odvratiti sumnjom kako Bog može biti razapet, da dokažu da je na krivom putu. No nije se predala, nadahnuta Duhom Svetim pridobila ih je za sebe“ rekao je mons. Puljić. To je ponizilo tadašnjeg rimskog upravitelja te ju je podvrgnuo mučenju. Sv. Katarina, umrla za progona Dioklecijana, živi je svjedok da je znala komu je povjerovala i sad nas zagovara. „Potrebni su nam sveci, zagovornici i svetišta, mjesta u kojima se okupljamo, hranimo Božjom rječju kako bismo u svakodnevnom životu bili svjedoci onoga što smo povjerovali. Zato je crkvena mudrost ustanovala župne zajednice, kao prikladno sredstvo spasenja, da vjernici rastu u kreposti“ rekao je mons. Puljić istakнуvši da zato treba posvetiti brigu oko rasta župne svijesti. Svi smo pozvani biti odgovorni za to što imamo i što nam je Bog darovao. „Obnavljujući taj hram zahvaljujemo Bogu za naše dične očeve koji se nisu dali zavesti. Ustrajali su i prenijeli nam što smo i mi dužni prenijeti drugima. Crkva je vjerovala da ne možemo sami. Bog nam je potreban. To je važno istaknuti u današnjem vremenu izazova, atmosferi kao da Bog ne treba. To je opasno kao i progonstvo naših očeva. Potrebna nam je svijest da bez Boga ne možemo“ poručio je nadbiskup Puljić, potaknuvši na slavljenje euharistije koja je stoljećima bila nadahnuće našim ljudima. „Stopama naših otaca želimo vjerovati u moć molitve i nasljeđovati što su nam namrli u obitelji gdje su se molili i nedjeljom okupljali. To neka bude naše obećanje i u prigodi velikog događaja, kad dopuštamo da se opet u sakralnom objektu sv. Kate slavi euharistija“ zaključio je mons. Puljić u zahvalnosti za dar vjere, zemlje i naroda. Crkva se nalazi na brdskoj uzvisini tipičnoj za Novigrad, u prekrasnom ambijentu novouređenog parka

mediteranskog i ljekovitog bilja u obliku skalinade, jučer također službeno otvoren. Uz liturgijska slavlja, prostor crkve će se koristiti i za kulturne događaje, izložbe i koncerte. Uz loklane vlasti, u slavlju je sudjelovao i državni tajnik Ministarstva kulture Zoran Šikić. Istaknuo je veliko povijesno i kulturno nasljeđe Novigrada te je najavio da će Ministarstvo dati 100 000 kuna za uređenje interijera župne crkve Porođenja BDM čija je unutrašnjost oštećena i trenutno je u skelama.

DUHOVNA OBNOVA U RAŽANAČKOM DEKANATU

U iščekivanju svetkovine Božića, ciklus trodnevne duhovne obnove u četiri župe Ražanačkog dekanata: Vinjercu, Radovinu, Ražancu i Starigrad-Paklenici završen je u subotu 4. prosinca. U pripremi za božićne blagdane, duhovne susrete predvodili su svećenici Damir Juričin, Srećko Frka Petešić i Jerolim Lenkić, uz podršku don Ante Ivančeva te domaćina, starogradskog župnika Marinka Jelečevića i vinjeračkog Bože Barišića. U svakoj od župa na trodnevnom susretu govorilo se o značenju Biblije, važnosti čitanja Božje riječi i potrebe da bude prisutna u obiteljima; potom o značenju molitve te obitelji kao osnovne jedinice društva. Upriličeni su i animirana molitva krunice i euharistijsko klanjanje. Susreti su završavali misnim slavljem. S inicijativom takvog ciklusa duhovne obnove u svakoj župi dekanata svećenici su počeli u ovogodišnjoj korizmi. Tada su mnogi izrazili zadovoljstvo i opet poželjeli takvu okrepnu i blagdansku pripremu. Roditelji su htjeli termin početka u 18,00 sati kako bi mogli doći s djecom, što je posebno bogatstvo susreta. Sudjelovali su mladi, a osobito je pohvalna prisutnost muškaraca zrele životne dobi. Svećenici su naišli na gostoprivrštvo župljana gdje su bili, te su npr. u Radovinu svaku večer nakon susreta u crkvi bili ugošćeni kod druge obitelji, župnog vijećnika. Župljani su bili sretni zbog toga te su rekli da im je čast dolazak svećenika u zajedničko obiteljsko druženje, a baš proslava Božića na osobit način potiče okupljanje i zajedništvo u obitelji.

STRUČNI SKUP VJEROUČITELJA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Stručni skup za vjeroučitelje zadarske nadbiskupije o temi „Suvremeni govor o Božjim zapovijedima“ održan je u subotu 27. studenog u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa ‘Zmajević’ u Zadru. Dr. Božo Luić, pročelnik katedre Svetog Pisma Starog zavjeta na zagrebačkom KBF-u izlagao je o temi ‘Suvremenost biblijskog govora o zapovijedima’ te ‘Božje zapovijedi – izvor etičnosti i moralnosti u suvremenom svijetu’. „Današnje vrijeme je uvelike određeno nastojanjem odstranjivanja Boga iz svijeta kao osnovne prepreke za razvitak slobodnog čovjeka. Nikakvi zakoni i zapovijedi ne vrijede. Čovjek je sam sebi postao zakon. Rezultat takva poimanja je nov način ponašanja koje nema nikakvih ograničenja i načela koja bi je obvezivala. Sve je jači svijet bez Boga koji čovjeka vuče u svijet bez čovječna čovjeka“ rekao je dr. Luić dodavši da je govor o zapovijedima danas neaktualan i današnji ga čovjek nerado sluša. Zapovijedi u čovjeka ne pobuđuju strahopštovanje jer iza zapovijedi ne stoji primjerena autoritet koja bi štitio dostojanstvo zapovijedi. „Zato osjećamo poteškoće ako ljudima trebamo govoriti o zapovijedima i pokušati im razumski utemeljiti važnost njihova opsluživanja“ rekao je predavač. Stoga je osobito važno znati pokazati kako je život bez zapovijedi i zakona u potpunosti nemoguć. „Božje zapovijedi štite život i stvaraju prostor slobode, ali to je teško objasniti mladima jer se njima čini da im zapovijedi i zakoni ukrućuju život i smanjuju prostor slobode. Zato je teško obrazložiti zašto bi trebalo uvažavati Božje zapovijedi, kad se u svijetu osjeća manjak vjere u Boga i potisnutost Boga iz života čovjeka“ rekao je dr. Luić istaknuvši: „Božje zapovijedi su izvor etičnosti i moralnosti. S biblijskog gledišta često se reduciraju na Dekalog, što nije u potpunosti krivo, ali ni sasvim ispravno. Nije sva biblijska poruka sadržana u Dekalogu ali nije ni Dekalog zastario kodeks ljudskog ponašanja“ rekao je predavač. Naziv Dekalog potječe od hebrejskoga ‘aseret haddebarim’ što znači Deset riječi. „Zapovijedi su zapravo riječi a ne dekreti, zakoni, propisi u današnjem smislu riječi. Dekalog su više proročke riječi stavljene u ozračje Boga oslobođitelja i predstavljaju konkretizirani izraz saveza između Gospodina i naroda. Dekalog je napisan za narod i čovjeka pojedinca, a ne kao sustav zakona za discipliniranje čovjeka. Deset Božjih riječi nije čovjekovo iznašašće nego Božja objava koja uključuje sve ljude i sva vremena. Razlika Dekaloga i drugih zakona je u tome što je Dekalog skup općih zakona koji vrijede za sva vremena, sve ljude i gotovo sva područja života, dok su drugi zakoni vezani za jedno vrijeme i pojedine skupine ljudi. Mnogi drže da je Dekalog katekizam morala i etike za sve ljude i predstavlja vrhunsku sintezu teologije, antropologije i sociologije“ istaknuo je dr. Luić dodavši da je teološki ustroj Dekaloga označen kao deset Riječi koje je Bog uputio ljudima. „Ne bi se smjelo zaboraviti na tu činjenicu. U originalnom tekstu ne stoji zakon nego riječi. To je od presudne važnosti jer Bog s pomoću Dekaloga želi uspostaviti zdravu komunikaciju između sebe i ljudi te ljudi međusobno. Odnos između ljudi i Boga temelji se na dijalogu te se to traži i za čovjekov odnos prema drugim ljudima“ rekao je dr. Luić. Zapovijedi se dijele u dvije skupine; prvi ih je počeo razlikovati sv. Augustin koji je prve tri nazvao religioznima a drugih sedam moralnima. Prve određuju odnos prema Bogu a drugih sedam odnos prema bližnjemu. „Ne bi se smjelo izgubiti iz vida i da uvod u Dekalog u Knjizi

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

Ponovljenog zakona obrađuje kontekst izbavljenja naroda iz Egipta. Zapovijedi su obučene u ruho Božje spasiteljske djelatnosti koja kao proizvod ima slobodu za čovjeka. S gledišta Novog Zavjeta Dekalog se nalazi u novoj verziji u Isusovu Govoru na gori gdje je Isus u Mojsijevu duhu, ali daleko veći od Mojsija, izložio novi Dekalog. Uvod u njega čine Blaženstva koja imaju trodjelu strukturu: „Blago!“ ili „Sretni su!“; čovjekovo sadašnje stanje te teološki pasiv jer pretpostavlja Božji pothvat koji radikalno mijenja stanje nabolje“ rekao je dr. Lukić istaknuvši da se u okviru Govora na Gori nalazi i Zapovijed ljubavi koja u sebi u potpunosti sadrži Dekalog. Prve tri zapovijedi Dekaloga odnose se na zapovijed ljubavi prema Bogu, a drugih sedam uređuju odnos prema čovjeku i čine zapovijed ljubavi prema bližnjemu. „Ljubav prema Bogu izriče da je komunikacija prema Bogu moguća samo preko središta čovjekove osobe; da je ljubav duboko osobna stvarnost te da čovjek može s Bogom komunicirati jezikom ljubavi jer Bog razumije jedino taj jezik“ rekao je dr. Lukić. Novo u toj zapovijedi je da je kriterij ljubavi prema drugome ljubav prema vlastitom biću. „Najrevolucionarnije što je Isus donio je kategorija bližnjega kao objekta ljubavi. Treba ljubiti bližnjega, a bližnji nije određen pripadnošću krvi ni narodu nego ga određuje nevolja. Moj bližnji je čovjek koji je u nevolji i koji od mene treba i očekuje pomoći. Ja sam bližnji onome koji se nalazi u nevolji bez obzira na pripadnost vjeri ili naciji. S tom zapovijedi nastala je nova Isusova pedagogija u odnosu prema ljudima u kojoj glavnu riječ igra čovjekova nevolja i potreba, a to su univerzalne kategorije. To onda u čovjekovo djelovanje uključuje sve ljudi. U Novom zavjetu zapovijedi su nutarnji imperativi koji dolaze iz čovjekove nutrine, a nisu nametnuti čovjeku izvana“ zaključio je dr. Lukić poručivši: „Samo ljubav mijenja čovjeka - i ništa drugo. Samo zalaganjem vlastitog srca možemo nešto učiniti u školama, župama, fakultetima ili bilo gdje. Od ljubavi polazimo u stvaranju boljeg, zdravijeg i zahvalnjeg čovjeka“ - Nakon molitveno – meditativnog početka prigodne riječi su uputili don Gašpar Dodić, predstojnik Katedarskog ureda zadarske nadbiskupije i zadarski nadbiskup Želimir Puljić. „Svatko od vas kao navjestitelj Božje riječi i tumač Božjih zapovijedi svjestan je važnosti, odgovornosti ali i ljepote onoga što su nam Crkva i Bog povjerili u vremenu u kojem živimo i radimo. Zato bih vas zaista ohrabrio, usprkos svega što doživljavate, čujete i s čime se suočavate, usprkos teškoća i brojnih nejasnoća s kojima se susrećete vi i oni koji su vam povjereni u razredima“ poručio je mons. Puljić vjeroučiteljima poželjevši im da budu buditelji nade te tumači Božje riječi, ne samo na satu nego i svojim životom i drugim poticajima koje će ciniti. Na skupu su održane i pedagoške radionice po stručnim vijećima o temi 'Dekalog u metodičkoj obradi prema vjeronaučnom programu'.

SVEČANO OBILJEŽEN MEĐUNARODNI DAN VOLONTERA U ZADARSKOM CARITASU

„Volim volontirati“ piše na zahvalnici Caritasa zadarske nadbiskupije koju je povodom Međunarodnog dana volontera, koji se obilježava 5. prosinca, u Pučkoj kuhinji zadarskog Caritasa u ponedjeljak 6. prosinca ravnatelj Caritasa don Ivica Jurišić uručio osam volontera za nesebično volontiranje i najduže pomaganje programa Caritasa. To su Anto Erceg, Rajka Rajčić, Božica Knez, Nikola Jurišić, Božo Radulović, Glorija Zrilić, Mirko Dominiković i Ivo Puljek. Oni rade s djecom u dnevnoj školi, s beskućnicima, odvoze hranu po kućama i drugo. Rezultat ustrajnog poziva ravnatelja Jurišića za volontiranjem je 15 volontera koji sustavno pomažu Caritas. Njihov broj raste a volontiraju ljudi svih statusa: profesori, studenti, srednjoškolci, radnici, umirovljenici. Svjedočanstva volontera se nadmašuju u plemenitosti. Kad ne plovi morima svijeta, mladi pomorac Božo Radulović radi s djecom u Dnevnoj školi, u pomaganju zadaća i učenju, kao i student engleskog i francuskog Nikola Jurišić. „Prijateljica s fakulteta mi je rekla da to već dugo radi, a u sebi već dugo osjećam potrebu, želju i volju. Ove sam godine postao apsolvent i odlučio sam zbog svog slobodnog vremena svaki dan volontirati. Uz rad s engleskim jezikom, to su blizina, prisnost, znak pažnje, što djeci treba i odgovara im. To je ispunjenje koje je teško opisati. To se stvarno mora osjetiti. Mogu reći da je to ganuće, bliskost s njima, ali tko to ne osjeti ne može to razumijeti“ rekao je Jurišić. Rajka Rajčić, prof. filozofije i sociologije, trenutno je nezaposlena i zato je vrijeme odlučila posvetiti ljudima kojima to treba. „U životu sam stalno u tom smjeru, pomažem kome treba. U Caritasu sam svaki dan, s djecom u dnevnoj školi dva puta tjedno. Pokušavamo im pomoći u socijalizaciji, koncentraciji, najčešće kroz igru. Nema ocjenjivanja, opušteno je, pa lakše shvaćaju. Puno primam od njih. Sad ćemo raditi figurice za Božić. Mi smo na 'ti', u školi i gradu kad se sretnemo. To mi je donijelo veliko zadovoljstvo iznutra, ispunjena sam time. Puno dobivam i od beskućnika s kojima sam svaki dan i vrijeme zajedno provodimo. Tu je toliko zadovoljstvo. Rekli biste da ti ljudi imaju vile a ne da su beskućnici, kako

se postavljaju u životu i koliko dobra vide svaki dan, iako su u takvoj situaciji“ rekla je Rajka. Umirovljenik Anto Erceg, otac četvero djece, ima veći kamion od Caritasovih i zato je ponudio razvoziti hranu. On je Vukovarac koji je nekad kao prognanik u Zadru primao pomoć Caritasa, a sad kao volonter želi vratiti ljubav koju je primio u teškim trenucima koje je proživio. Volonter je postao i beskućnik Ivan koji tri puta dnevno odnosi obrok potrebnome kući. Rekao je: „Na to me potaknula ljubav prema ljudima. To je svjetlost pred Bogom, mali plus kroz život, bliže Bogu. Što je čovjek bliže Bogu, to bolje. I kolege beskućnici pomažu što treba, tako se duhovno obnavljaju. Inače, s ljudima je teško komunicirati, koji su ranjivi kao srne - al' se uvijek nade neki dijalekt. Ljudi brzo izbjegavaju beskućnika, a i njih može zadesiti ta situacija. Ne razumiju dok ne vide. Život je uspon i pad, sad si gore, dolje, u sredini. Zahvaljujem ravnatelju don Ivici Jurišiću i zamjenici Mirjani Tadić. Oni su uz nas i mi uz njih. I tako ćemo ići naprijed“ rekao je Ivan, beskućnik koji koristi Caritasovo Prenoćište i hrani se u Pučkoj kuhinji; počeo je rješavati svoj status, no želi pomoći Caritasu. „Potpisao je s nama ugovor o volontiranju jer je prije dvije godine izašao Zakon o volontiranju. Htio je da sve bude regularno i u ugovoru. Mi smo mu dali povjerenje i on ga zaista opravdava. Inače je uvijek bio na raspolaganju, što god je trebalo pomoći i bilo gdje poći, uvijek je bio spreman pomoći. To ga čini sretnim i ispunjava. Slobodnog vremena što ima, a sve mu je slobodno vrijeme, želi pomoći drugima, osjećajući sve ono što je Caritas učinio za njega; zapravo, pomaže ljudima koji su preko Caritasa pomagali njemu“ rekao je don Ivica. Nakon dodjele Zahvalnica, u Pučkoj kuhinji predstavnici vlasti predvođeni zadarskim županom Stipom Zrilićem dijelili su obrok potrebnima. Od dnevnih 260 obroka, don Ivica je upozorio na promjenu strukture korisnika: prije dvije godine obrok je primalo deset obitelji, a sad je to 50 obitelji. U pripremi obroka Caritasovim kuharicama pomogao je i poznati zadarski profesionalni kuhar Renato Kraljev. Susret u Pučkoj kuhinji, iako u okruženju ljudi u potrebi, protekao je u plemenitim svjedočanstvima volontera i optimizmu kakvo može potaknuti samo zajedništvo i međusobno pomaganje.

HUMANITARNA AKCIJA „VUKOVARU ZaDar“

Prikupljena pomoć poklon paketa iz cijele zadarske nadbiskupije za potrebne Vukovara u tegljaču je krenula u ponедjeljak 6. prosinca ispred zadarske OŠ Šimuna Kožičića Benje prema Vukovaru, uz blagoslov don Srećka Petrova, ekonoma zadarske nadbiskupije. Središnji dio humanitarne akcije "Vukovaru ZaDar" četvrtu godinu zaredom održan je u subotu 4. prosinca na Narodnom trgu u Zadru, kad su brojni Zadrani: obitelji, mladi i umirovljenici, na trg donosili pakete i donirali novac za pomoć potrebnih u deset župa Vukovarskog dekanata. Akciju je prije četiri godine pokrenula Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara i tehničara Zadar s predsjednicom s. Melhiorom Biošić, a sad raznim načinima konkretne podrške

okuplja sve subjekte grada, županije, gospodarstvenike, vrtiće i škole. Pod geslom 'Primati je lijepo a davati je uzvišeno' u akciji se prvenstveno prikuplja novac, hrana, higijenske potrepštine i školski pribor, jer je to najveća potreba Vukovaraca. U prigodnom programu na trgu sudjelovalo je 24 izvođača, pjevači, zborovi, klape i razna kulturno umjetnička društva. Pomoć vukovarskog Caritasa prima tisuću obitelji, a ako se svaka sastoji barem od četiri člana, to je pomoći tisućama potrebnih, rekla je s. Melhiora, dodavši da su Vukovarci izuzetno zahvalni za pomoći koju Zadrani prikupe, Bogu na slavu a Vukovarcima na pomoći. „Kad sam prije nekoliko dana razgovarala s voditeljem vukovarskog Caritasa, rekao mi je da od ovoga svibnja, kad smo kao Udruga donijeli 80 paketa hrane, do kraja listopada nisu dobili ni kilogram hrane. Zadržimo Vukovarce u njihovom gradu, ne govorimo samo o Vukovaru nego učinimo nešto, da mogu kupiti barem kruh i mlijeko. Zato je svaka kuna velika i jako potrebna“ rekla je s. Melhiora u želji da institucije pomognu otvaranjem radnih mjesta u tom skupom gradu velike nezaposlenosti. „Mlade obitelji nemaju perspektive, a otvoreni su životu, imaju troje, četvero djece. Rekli su mi da će morati napuštati Vukovar. Ove dane im se isključivala struja“ rekla je s. Melhiora istaknuvši: „Ne idemo u Vukovar iz parade nego idemo srcem. Neka se probude savjesti onih koji su živjeli u miru i imaju sve, nisu izgubili nikog od svoje obitelji, nisu izgubili svoj krov, da nešto učine. Uvijek se može odreći, čovjek je najveći kad daruje“. Istaknula je da se pomoći Vukovaru tjedan dana prije zadarske akcije organizirala i u Dubrovniku. Davorka Krnčević, predsjednica županijske Koordinacije za ljudska prava rekla je da su u pozivu Zadranima istaknuli kako su svjesni krize te da se zato mnogi od onih koji su se prethodnih godina odazivali sad neće odazvati, i za to imaju razumijevanja. „No očito je ta rečenica bila poticaj da svi koji imaju malo, od toga odvoje i pošalju za Vukovar“ kaže Krnčević zadovoljna što je prikupljena pomoći veća od prošle godine, a sve su novokupljene namirnice i potrepštine Zadrani su umatali u ukrasne papire, mašne, ispisivali pozdrave, božićne i novogodišnje čestitke te poruke ohrabrenja. Akcija je još jednom pokazala snagu i ljepotu zajedničkog djelovanja svih struktura: za plemenito subotnje događanje na trgu Grad Zadar je ustupio pozornicu i razglas, Prirodoslovno-grafička škola izradila je plakate po ideji profesora Tomislava Grbina, Škola za tekstil, dizajn i primjenjenu umjetnost izradila je bedževe s motivom vukovarskog vodotornja, a Sirovina d.o.o., kao i svake godine, besplatno kamionima vozi pomoći u Vukovar. U OŠ Simuna Kožičića Benje prikupljaju se donacije i pomaže u ukrcaju. Kamion s paketima prati i autobus ljudi koji u akciji sudjeluju te će nakon iskrcaja paketa Zadrani pohoditi crkvu sv. Filipa i Jakova, bolnicu, Ovčaru, memorijalno groblje i druga mjesta vukovarskog stradanja. Svi ljudi dobre volje mogu pomoći stanovnike Vukovara uplatom na broj žiro računa Caritasa vukovarskog dekanata: 2500009 – 1102034879 OIB 71639816238.

SVEČANA AKADEMIJA U ČAST BEZGREŠNE

„Još uvijek nismo iscrpili svu zaslugu kardinala Alojzija Stepinca. Hvala Bogu da se mladi u njegove riječi uživljavaju i igraju ga glumeći. To je sadržajno i lijepo i za naše vrijeme“, rekao je zadarski nadbiskup Želimir Puljić koji je sudjelovao na Svečanoj akademiji sjemeništaraca 'Zmajevića' u Zadru, u čijoj su dvorani uoči svetkovine Bezgrešne u utorak 7. prosinca sjemeništarci izveli dojmljivo snažan i kvalitetan scenski prikaz „U tebe se Gospodine uzdam“ autora fra Ive Perana. Među gledateljima su bili svećenici, redovnice te obitelji i prijatelji sjemeništarca. Svi su emotivno doživjeli vrhunsku izvedbu mladića u režiji umjetnice Milene Dundov.

Mons. Puljić čestitao je sudionicima projekta za koji je ravnatelj sjemeništa don Čedomil Šupraha rekao da su sjemeništarci spremni kao prava glumačka družina ponoviti predstavu po želji bilo koje zainteresirane skupine, župe ili dekanata, u sjemeništu ili gostujući. „Izvrsno u svakom pogledu: sadržajno, glumački i kontekstualno“, rekao je mons. Puljić, ističući aktualnost Stepinčeva života i poruka, smatrajući da još uvijek nisu iscrpljene. Predstava donosi epizode iz Stepinčeva života od 1934. g. kad ga je papa Pio XI. imenovao biskupom koadjutorom zagrebačkog nadbiskupa dr. Antuna Bauera; uprizorena je služba koadjutora i Stepinčev razgovor s mons. Bauerom, godine do drugog svjetskog rata i razgovori sa svojim tajnikom, kad npr. izražava sreću jer je Sveti Otac godinu od Petra 1940. do Petra 1941. g. proglašio Godinom hrvatskog naroda. Uprižoren je i vrijeme socijalizma od 1945. g.; kad ga je tajnik obavijestio da se prikupljaju potpisi sa zahtjevom da bude osuđen na smrt, Stepinac je rekao: „Danas je Badnjak. To je božićni dar. Ako pšenično zrno ne umre, ostaje samo...“. Dok ga u novinama nazivaju bivšim zagrebačkim nadbiskupom i ratnim zločincem, Stepinac piše o kršćanskom odgoju mlađeži i roditeljima da traže vjerouau u školi. Sjemeništarac Ivan Jordan u ulozi Stepinca dočarao je i smirenost Stepinca pri uhićenju, a pred Blaževićem izražava čistu i mirnu savjest, smatrajući da ništa nije propustio učiniti što je trebao. Pokušali su ga izrugati i spominjanjem njegova bavljenja gospodarstvom, zaruka, na što Stepinac odgovara da je Bog ljubav, a očituje se kroz brak i svećeničko posvećenje. Za oboje se treba dobro ispitati pa odlučiti. Prikazan je i Stepinčev boravak u kaznionici u Lepoglavi, saslušavanje i suđenje te boravak u župnoj kući u Krašiću. Na pitanje župnika Josipa Vranekovića otkud mu snaga, vedrina i darivanje za neprijatelje, Stepinac je rekao: časoslov, krunica, euharistija, adoracija, do nogu Učitelja. U završnoj sceni čuje se pjesma krašičke djece 'Sred te se pećine' te zvona zagrebačke katedrale koja su se oglasila nakon Stepinčeve smrti u predvečerje Gospe Lurdske 10. veljače 1960. g., kad je čvrsto držao blagoslovljenu svjeću u rukama ponavljajući Fiat voluntas tua. Pohvalna je i izvrsna scenografija, čiji su dijelovi brzo izmjenjivani za nove situacije, poput pročelja zagrebačke katedrale, sobe za saslušanje, kaznionice ili boravka u Krašiću. U pozadini su prikazivane i autentične fotografije Stepinca. Tehničku realizaciju projekta pripremio je duhovnik sjemeništa don Stanislav Wielinski.

U prigodnoj riječi ravnatelj Šupraha podsjetio je na prve akademije u tom prostoru na daskama koje su poslije ugradene u vrata i prozore sjemenišne zgrade. Zahvalio je Gospo i Crkvi za zdrava usmjerenja prema duhovnom zvanju i odgoj svećenika i drugih intelektualaca koji su pohađali sjemenište. „Kardinal Stepinac nas je odgajao i učvršćivao u zvanju po mučeništvu u tamnici, a fra Ivo Peran, autor prikazanog teksta, također kandidat za oltar, kao naš ispovjednik u sjemeništu te odgojitelj franjevačkih kandidata koji su boravili u samostanu sv. Frane, a s nama su bili u gimnaziji. S ponosom ih se sjećamo i molimo da ostanu uzori i zagovornici novih naraštaja“, rekao je don Čedomil, istaknuvši da su sjemeništarci poruka zbnjenoj generaciji kako je moguće da se mladi stave u školu Marijine duhovnosti i ideala.

MISA ZA PRVOG HRVATSKOG PREDSJEDNIKA

Povodom 11. godišnjice smrti prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana, u katedrali sv. Stošije u Zadru misu je predvodio katedralni župnik mons. Ivan Mustać. „Naš narod je imao san. Nekad je izgledao nemoguć: da ćemo imati slobodu, da ćemo slobodno moći isповijedati svoju vjeru i biti što jesmo, da ćemo imati državu. Taj san se jednog dana ostvario. Nemojmo to nikad bagatelizirati, podcjenjivati. Svi koji su na tome radili i radi toga trpjeli, u bilo kojem dijelu svijeta bili, doprinijeli su tome. I misa je prilog molitve za njih koji su umrli, da počivaju u miru, a žive da Gospodin uzdrži“ istaknuo je mons. Mustać, naglasivši da je prvi hrvatski predsjednik simbol svega što je hrvatski narod sanjao, dosanjao, što je htio i ostvario. „Sjetimo se svih koji su umrli i poginuli za tu ideju, za sve znane i neznane koji su trpjeli cijeli svoj život, koji su nepravedno trpjeli kao nevini“ potaknuo je mons. Mustać. Istaknuo je da pravedniku i kad trpi Bog neće uskratiti svoje naklonosti. „To se može protumačiti u životu i trpljenju Isusa.

Bio je udaren, osuđen, pravedan na križu, ali Bog mu nije uskratio svoje ljubavi. Mnogi su prolazili križni put, zatvore od Golog otoka, Gradiške do Lepoglave. Sreo sam te ljudi. Imali su brojne obitelji, živjeli su siromašno i oskudno, ali pri kraju svog života su rekli: „Za ničim ne žalimo; ni za trpljenjem, da sam nepravedno optužen. Moj život je ispunjen. Cijelo vrijeme trpljenja, zatvora, imao sam snagu: a to je vjera. Uvijek sam mogao imati oslonac u Bogu, ženi, djeci; i mogu umrijeti“ rekao je mons. Mustać istaknuvši veličinu Božjeg dara kad čovjek može vidjeti svoje potomstvo i vrijednosti koje iza njega ostaju. „Čovjek ne žali u svom životu ako se za nešto žrtvovao, ako je imao ideal za koji je trpio, živio i dao život. Obitelj takvoga može biti ponosna. Teško je, ali barem obitelj i najbliži ne smiju nikad izgubiti taj ponos zbog herojskog života i svjedočanstva. Nema većeg života, svjedočanstva i žrtve, nego davati svoj život za Božje, za drugoga, za dobro. Čovjek može živjeti u bilo kakvoj situaciji, ali biti vrlo miran. Mnogi su trpjeli kao ljudi, ali su imali sigurnost i mir. Jer trpjeli bez Boga je pakao, beznađe. Teško je imati nedaće u životu, a biti bez Boga, kad čovjek izgubi smisao, bez obzira koliko posjeduje“ rekao je mons. Mustać. Zato je naglasio Isusova blaženstva: blaženije je biti ožalošćen nego drugoga žalostiti, činiti pravdu nego nasilje, biti milosrdan nego u svoje ruke preuzimati pravdu. „Nema ništa ljepše u životu nego biti čovjek čistog srca. Radije biti progonjen, nego da drugi trpi nepravdu koju ćemo mi učiniti. Isus kaže da takav život ima budućnost, to govori o Božjem kraljevstvu i vječnom životu. Molimo da možemo živjeti kao vjernici - pa i trpjeli zbog toga“ poručio je katedralni župnik.

PODRUČNI SUSRET FRANJEVAČKE MLADEŽI IZ DALMACIJE I OBEĆANJA ZADARSKIH FRAMAŠA

Područni susret FRAMA-e zadarsko-šibenskog područja koje obuhvaća deset bratstava u mjesima između Šibenika i Zadra te Knina i Gračaca, održan je u nedjelju 12. prosinca u samostanu sv. Ivana Krstitelja u Zadru. U cjelodnevnom zajedništvu sudjelovali su framaši iz zadarskih župa sv. Ivana Krstitelja s Relje i Gospe Loretske Arbanasi, iz splitske župe Sv. Obitelji koju vode franjevci trećoredci, framaši iz Drniša, Knina, župa Gospa van Grada, Šubićevac i Meterize iz Šibenika te članovi Nacionalnog vijeća FRAMA-e iz Splita, Rijeke i Zagreba predvođeni nacionalnim predsjednikom Ivanom Bambicom. Sudjelovali su i nacionalni duhovni asistent fra Milan Krišto te područni duhovni asistent zadarsko-šibenskog područja fra Kristijan Kuhar. Mladima je predstavljen i novi područni asistent iz Reda manje braće, fra Ivan Lukač iz Knina. Svrha susreta je upoznati framaše iz Dalmacije s organizacijom područnog bratstva te Statutom hrvatskog nacionalnog bratstva FRAMA-e. To je temeljni dokument koji određuje život i rad bratstva. FRAMA je u Hrvatskoj organizirana na nacionalnoj, područnoj i mjesnoj razini. U Hrvatskoj postoji pet područja koje u kolegijalnosti i bratstvu duhovno asistiraju franjevci prvog i Trećeg samostanskog reda te animiraju članovi franjevačkog svjetovnog reda. Nakon izlaganja nacionalnog predsjednika FRAMA-e Ivana Bambira, mladi su izmijenili iskustva svog rada i života u mjesnim bratstvima. Zaključeno je da je zadarsko-šibensko područje po svom angažmanu u mjesnim bratstvima na dobroj razini organiziranosti, da FRAMA okuplja sve veći broj mlađih koji žele živjeti evanđelje po primjeru sv. Franje iz Asiza. Istaknuta je potreba boljeg povezivanja mjesnih bratstava radi boljeg svjedočenja vjere i zajedničkog poslanja. Vrhunac susreta bilo je svečano misno slavlje u crkvi sv. Ivana Krstitelja koje je predslavio fra Branko Lovrić, gvardijan samostana sv. Ivana Krstitelja, u suslavlju sedmorice franjevaca, duhovnih asistenata FRAMA-e. Na tom su misnom slavlju framaši iz mjesnog bratstva sv. Ivana dali obećanja da će kroz godinu dana živjeti „u skladu s evanđeljem, onim istim evanđeljem koje je raspršilo sumnje sv. Ivanu Krstitelju, koje je sv. Franjo učinilo da svoj život živi s pravim smislom, odnosno s nutrinom punom bogatstava“, rekao je u homiliji fra Branko. „Neka vaša obećanja i istinska želja urodi mnogim duhovnim plodovima. Neka urodi pravom i istinskom spoznajom, a nadasve odvažnošću, jer kršćanski mladić i djevojka nisu neveseli i nedruštveni, nego radosni“, poručio je fra Branko mladima koji su dali obećanja dodavši: „Postajete dio jednog bratstva, a pripadnost bratstvu, odnosno Crkvi Kristovoj, uvijek i u svemu treba biti svjetlo i snaga koje će razgoniti tamu vjere i sumnje. Kršćansko bratstvo uvijek će moći dati pravi odgovor i raspršuje sumnje, ali

i izgrađuje pravu sliku o Kristu, kojem je Franjo pjevaо kao svom Gospodinu kojeg u svemu i iznad svega želi ljubiti". Domaćini tog susreta su duhovni asistent fra Kristijan Kuhar i FRAMA sv. Ivana s predsjednicom Sabinom Eškinjom. To bratstvo FRAMA-e djeluje 11 godina u sklopu samostana i župe sv. Ivana Krstitelja u Zadru. Na poziv mjesne predsjednice Sabine dvadesetoro je mladih obećalo pred duhovnim asistentom fra Kristijanom i Crkvom da će godinu svoje mladosti posvetiti Kristu i evanđelju, hraneći se Riječju Božjom i euharistijom, te tako biti hrabri svjedoci neprolaznih vrijednosti kršćanske vjere po primjeru sv. Franje. Osmero mladih mjesna predsjednica je primila u bratstvo, u početak formacije u bratstvu FRAMA-e. Susret i misno slavlje animirao je mladi zbor FRAMA-e sv. Ivan sa Zajednicom mladih župe bl. Alojzija Stepinca iz Zadra.

„HRVATSKA PRIČA O AIDS-u“

Izlaganje „Hrvatska priča o AIDS-u“ u utorak 14. prosinca u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa „Zmajević“ u Zadru održao je dr. med. Rok Čiviljak, specijalist infektolog u Klinici 'Fran Mihaljević' u Zagrebu, u organizaciji zadarske podružnice Hrvatskog katoličkog liječničkog društva. Prevencija epidemije AIDS-a koja je počela 1985./86. podrazumijeva uzdržavanje od spolnih odnosa, vjernost jednom partneru te primjenu kondoma pri rizičnim spolnim odnosima. No dr. Čiviljak je upozorio da nije točno izjednačiti kondom sa zaštitom od HIV-a. Kondom smanjuje dodir sekreta, no nije zaštita. „Ne razmišlja se o kondomu kao o sredstvu nego se afirmira rizično spolno ponašanje i kod mladih se stvara lažan osjećaj sigurnosti da je spolni odnos u redu. To se servira mladima“ upozorio je predavač i istaknuo primjer engleskog kolege liječnika kako se još potiče rizično spolno ponašanje, i to primjenom lijekova. „Subotom se u Engleskoj čeka u redovima u ljekarnama kako bi se kupila tableta 'dan poslije'. Taj se antiretrovirusni lijek popije nakon spolnog odnosa kako bi se smanjila mogućnost zaraze. Ne potiče se odgovorno spolno ponašanje; absurd je da to preporučuju zdravstveni djelatnici“ rekao je dr. Čiviljak. U Hrvatskoj do studenog 2010. g. HIV/AIDS ima 846 osoba. Trenutno je u Hrvatskoj 670 osoba zaraženo HIV-om; broj novootkrivenih zaraženih iz godine u godinu raste. U Hrvatskoj je prevladavajući izvor zaraze homoseksualni odnos između muškaraca, oko 50 %; oko 23 % je to heteroseksualni odnos izvan trajne veze. „U Hrvatskoj se puno sredstava ulaže u prevenciju među homoseksualcima, ovisnicima, a stopa zaraženih raste.“

Potiču se prava homoseksualnih osoba, zastupa se slobodno spolno ponašanje, uporaba kondoma. Zašto onda broj zaraženih raste? Zašto se o tome šuti?" upitao je predavač, dodaši da HIV katolika može zanimati kao predmet profesionalnog interesa i zbog duhovne potpore. Dr. Čivljak profesionalno skrbi o zaraženima HIV-om. Kao katolički liječnik može dati novu dimenziju odnosu sa zaraženim. Potaknuo je potrebu destigmatizacije zaraženih koji u zdravstvu nisu primili razinu potrebne zaštite, u pravosuđu nemaju jednaku pravnu zaštitu ni jednaku mogućnost pri zapošljavanju. HIV se ne prenosi socijalnim kontaktom, rukovanjem, predmetima, upotrebom javnih zahoda, bazena, nego spolnim kontaktom sa zaraženom osobom, putem krvi, zajedničkim korištenjem igala i sprica te sa zaražene majke na dijete (trudnoća, porođaj, dojenje). „Majka Tereza i Ivan Pavao II. jednostavno i ljudski su pokazali kao pristupiti HIV zaraženima; dodirom, zagrljajem, podrškom i blizinom; ali su dali i jasnu poruku što misle o načinu prijenosa“ rekao je dr. Čivljak, dodavši da je i njegov poticaj u radu sa zaraženima Isusova riječ 'Što god učiniste jednom od najmanje braće, meni učiniste'. Upozorivši na netočnost poistovjećivanja kondoma sa sigurnim spolnim odnosom, dr. Čivljak je rekao da se i u školske udžbenike mogu 'progurati' razni svjetonazori, te je u udžbeniku iz prirode i društva kod svoje kćeri u 3. razredu video da se u opisu obitelji spominje 'mama, brat i ja', a ne spominje se otac.

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije, u svijetu je 30 milijuna ljudi zaraženo HIV-om, od čega su polovica žene. Svakodnevno je otkriveno 70 000 osoba zaraženih HIV-om, od čega je 97 % iz siromašnih dijelova svijeta. Dnevno je 1000 novozaražene djece. Trenutno je u svijetu između dva i tri milijuna djece zaraženo HIV-om. Oko dva milijuna ljudi godišnje umire od HIV-a. Dvije trećine zaraženih živi u Subsaharskoj Africi, koja je uz glad i sveopće siromaštvo pogodjena AIDS-om. Zatim je velik broj zaraženih u jugoistočnoj Aziji te u istočnoj Europi, osobito Rusiji, u kojoj raste broj zaraženih, najviše intravenskim putem. U zapadnoj Europi i u SAD-u broj zaraženih nije tako velik, a u srednjoj Europi virus se najviše prenosi homoseksualnim odnosom. „U siromašnim sredinama je porast zaraženih HIV-om, ali ne u rizičnim skupinama homoseksualaca i intravenskih ovisnika. Općenito je u siromašnim zemljama slaba zdravstvena skrb, nema kontrole zaraženih, liječenja ni dobre dijagnostike kojima bi se zaraženi otkrili; ne ulaže se u prevenciju, pa su zemlje pogodene s više strana: zbog neznanja, nemogućnosti prevencije i liječenja“ rekao je dr. Čivljak. U Europi se AIDS uglavnom izjednačava s pojavom među homoseksualcima i ovisnicima, no dr. Čivljak je rekao da na globalnoj razini to nije tako. U različitim dijelovima svijeta dominiraju različiti putevi prijenosa; 2,5 milijuna zaražene djece ne ponaša se rizično, a zaraženi su. Dr. Čivljak je spomenuo i termin Božje kazne koji se koristi kod zaraženih homoseksualnim putem i intravensko. „Bolest ne smatram grijehom. Grešno može biti ponašanje, ali bolest se ne smije tretirati kao grijeh. Kao liječnik pristupam svakom bolesniku jednakom. Uvažavam njegove tegobe, bolest i za svakog pokušavam naći najbolje rješenje za spašavanje života i olakšanje patnji. Grijeh je nešto što čovjek radi mimo bolesti: ako se upušta u rizične spolne odnose, intravensku ovisnost kao način života, to spada u kategoriju grijeha“ rekao je dr. Čivljak. U sklopu klinike postoji savjetovalište za one koji se testiraju, grupa zaposlenika, socijalni radnik, psiholog, sociolog koji pružaju podršku i psihosocijalnu zaštitu zaraženima. Zdravstveno osoblje u kontaktu s njima doznaje za njihove osobne probleme, sudjeluju kad priopće spoznaju o HIV infekciji djeci, roditeljima. „Nastojimo smanjiti psihosocijalni stres koji takve spoznaje i trenuci nose sa sobom. Nije lako svakodnevno nositi te njihove životne priče, ali to po prirodi posla i zvanju koje smo odabrali trebamo raditi. Zdravstveni djelatnici koji rade na takvim odjelima u svijetu dobivaju podršku. Djelatnicima koji rade s umirućima sustav treba pružiti psihosocijalnu podršku, ali kod nas to još nije slučaj“ rekao je dr. Čivljak. Smatra da će se ubrzo pronaći lijek za HIV/AIDS. „Spoznaja o tom novom virusu je doprinijela da se unaprijedi dijagnostika i lijekovi za liječenje zaraznih bolesti; industrija antivirusnih lijekova se znatno unaprijedila i pomogla da se u roku od četiri godine od pojave bolesti otkrije uzročnik, a u roku od sedam godina otkrije prvi lijek za liječenje. Dosad se nije dogodilo da je tako brzo otkriven učinkoviti lijek. Vjerujem da će se daljnjam napretkom farmakologije i zdravstvene struke otkriti cjepiva i uspješni lijekovi za liječenje HIV/AIDS-a“ zaključio je dr. Čivljak. Inače je doprdsjednik zagrebačke podružnice HKLD-a te urednik biblioteke 'Signa cordis' koja izdaje djela članova HKLD-a. Duhovnik HKLD-a Zadar fra Kristijan Kuhar je rekao da tema AIDS-a zadire u moralno ponašanje svih članova društva te o tome treba govoriti na ispravan način. Poslanje HKLD-a je biti glasom cijelovita zdravlja čovjeka, utemeljenog na nauku medicinske znanosti i Katoličke Crkve.

NADBISKUP POHODIO OTOK IŽ

U subotu i nedjelju, 11. i 12. prosinca 2010., zadarski nadbiskup mons. Želimir Puljić, u pratinji svoga tajnika mr. don Darija Tičića, pohodio je otok Iž. Na otoku Ižu dvije su župe – Veli Iž i Mali Iž. U Velom Ižu se župna crkva sv. Petra spominje još u 14. st. U Malom Ižu, pored nove župne crkve s početka 20. stoljeća, nalazi se stara romanička crkva (rotunda) sv. Marije iz 9. st. Danas na otoku ima oko 500 stalnih stanovnika (Veli Iž 350, Mali Iž 150), a u ljetnim mjesecima i do 2000, kada brojni domaći i strani turisti kao i seljenici borave na otoku. U Velom Ižu postoji osnovna škola koju pohađa dvadesetero djece. Obje su župe tijekom svoje duge povijesti bile glagoljaške. Bogoslužje se vršilo na staroslavenskom i starohrvatskom jeziku iz liturgijskih knjiga pisanih glagoljskim pismenima, od kojih su se mnoge sačuvale do danas. U Velom Ižu se sačuvalo i staro glagoljaško pjevanje pa se Misa prigodimice pjeva na „glagolici“, tj. na staroslavenskom jeziku. Te su župe u povijesti Crkvi dale oko 200 svećenika glagoljaš, čija je zasluga za duhovni i uljudbeni razvoj ovog otoka neprocjenjiva, ali i za očuvanje nacionalne svijesti koja je uvijek bila ugrožena u dugim stoljećima vladavine tuđinaca na našoj obali. Nadbiskup Puljić se u svom obraćanju vjernicima osvrnuo na izuzetnu vrijednost glagoljaške baštine i narodnog jezika u bogoslužju, upitavši što bi bilo od toga dijela našeg naroda da nije bilo glagoljaša i glagoljaškog bogoslužja. Pohvalio je čuvanje i njegovanje te naše autentične liturgijske tradicije na ovom otoku. Predvodeći misno slavlje III. nedjelje Došašća u župnoj crkvi sv. Marije u Malom Ižu, i potom u župnoj crkvi sv. Petra i Pavla u Velom Ižu, nadbiskup Puljić je govorio o pojmu iščekivanja u životu čovjeka i osobito kršćanina. Čovjek se neprestano nalazi u nekom iščekivanju, a riječ Božja koju Crkva pred nas stavlja Treće nedjelje Došašća preko proroka Izajije, apostola Jakova i napisljeku Ivana Krstitelja u Evangeliju, snažno proglašuje poziv na radosno iščekivanje dolaska Gospodnjega te upućuje na osobito radosno iščekivanje blagdana njegova Rođenja. Kršćanin u svom životu uvijek iznova iščekuje dolazak onoga koji je prepoznat kao Mesija, te je u svom iščekivanju pozvan poravnati i ispraviti sve krvudave putove svoga života, strpljivo i radosno živeći u nadi susreta s Gospodinom. Osvrnuo se i na dolazak pape Benedikta XVI. u Hrvatsku, u lipnju 2011., kojega čitava Crkva u Hrvata s velikom radošću iščekuje. Nadbiskup je obišao povijesnu crkvu sv. Marije u Malom Ižu, čiji jedan dio (rotunda) seže do u 9. stoljeće te mjesno groblje gdje je molio Odrješenje za sve pokojne. U Velom Ižu je predvodio „glagoljašku“ misu, dijelovi koje su se pjevali na staroslavenskom jeziku drevnim domaćim pućkim napjevima. U znak dobrodošlice, Nadbiskup je iz ruku mladića i djevojaka odjevenih u tradicijske nošnje primio na dar plodove otočke zemlje. Domaći župnik, don Krešo Ćirak, u svom je pozdravu zahvalio Nadbiskupu za ovaj njegov pohod koji je osobit znak pastirske brige i ljubavi. U poslijepodnevnim satima, nadbiskup Puljić je predvodio svečanu Večernju „po starom“.

U Velom Ižu se očuvala tradicija pjevanja Časoslova, te se i danas na velike blagdane i u posebnim zgodama slavi Večernja po starom redu kakav je bio prije liturgijske reforme, na domaćim pućkim napjevima. Poslije Večernje, Nadbiskup je predmolio Odrješenje za pokojne. Tijekom pohoda nadbiskup Puljić susreo se s članovima župnih vijeća Velog i Malog Iža, te sa školskom djecom, prvopričesnicima i krizmanicima, i njihovim roditeljima, a pohodio je i bolesnike u objema župama.

AKCIJA ZADARSKOG CARITASA „ZA TISUĆU RADOSTI“

Završni dio akcije Hrvatskog Caritasa "Za 1000 radosti" u zadarskoj nadbiskupiji, u kojoj tradicionalno sudjeluje i zadarski Caritas, održan je u subotu 18. prosinca na Narodnom trgu u Zadru. Zadarski nadbiskup Želimir Puljić, gradonačelnik Zvonimir Vrančić i župan Stipe Zrilić sudjelovali su u prodaji artikala koja je, za razliku od prošlih godina, počela u kasnijim jutarnjim satima zbog velikog snijega koji je na zadarskom području padaо prethodnu večer pa je u vremenskim okolnostima na koje nisu navikli Zadranima duže trebalo da izađu na gradske ulice i dođu u središte grada. Uz djelatnike zadarskog Caritasa predvođene ravnateljem don Ivicom Jurišićem, za štandom su bili i volonteri koji su u ulozi prodavača pomogli akciju Caritasa i u četvrtak 16. i petak 17. prosinca. Sredstva od prodaje čestitki, slastica, umjetničkih radova koje je izradila grupa iz Caritasova Antistigma programa i drugih prigodnih artikala i ukrasa koje izrađuju volonteri, namijenjena su obiteljima o kojima skrbi zadarski Caritas. Mons. Puljić je izrazio radost što će i ovog Božića ta akcija pomoći brojnim obiteljima i što se zadarski Caritas uključio u svehrvatsku akciju „Za tisuću radosti“. „Iščekivanje Božića u Zadru u znaku je dviju tisuća: „Akcijom 'Za tisuću radosti' ćemo pomoći siromašnima, a veliki blagdan Božića ćemo proslaviti i koncertom 'Tisuću glasova Božiću' u dvorani Višnjika 28. prosinca od 18,00 sati. U godini obilježenoj obitelji, u božićnom vremenu želimo započeti stvarati atmosferu kojom bismo Božić doživjeli kao obiteljski blagdan. Akcijom „Za 1000 radosti“ želimo obradovati obitelji u duhu poticaja sv. Pavla neka nam ne dosadi činiti dobro. Želim Božić podijeliti s onima koji su blizu potrebnima i uključili su se u akciju. Podijeljena radost je dvostruka radost“ rekao je mons. Puljić zahvalivši svima koji su sudjelovali i koji pomažu potrebnima, kako bi u vremenu kad mnogi imaju onima koji nemaju bili blizu i pomogli da dožive Božić u pravoj radosti. Akcija zadarskog Caritasa održana je i u Benkovcu, a u izradu božićnih ukrasa uključili su se i učenici zadarske gimnazije 'Vladimira Nazora'. Oni su nakon uspješno izvršenih školskih obveza s profesoricom u školi izrađivali razne radove, darujući svoje slobodno vrijeme, dobru volju i lijepе ukrase za pomoći potrebnima. Tako je plod akcije dvostruk: prikupljenim sredstvima se pomažu siromašni, ali se i volonteri osjećaju radosni, korisno kreativni i ispunjeni čineći dobro za čovjeka u potrebi.

**BOŽIĆNO ČESTITANJE ZADARSKOM NADBISKUPU
I BLAGOSLOV OBNOVLJENOG NADBISKUPSKOG DOMA**

Nakon tri godine obnove, u subotu 18. prosinca prvi je put u svečanoj dvorani Nadbiskupova doma u Zadru održano božićno čestitanje zadarskom nadbiskupu. Tom je prigodom mons. Želimir Puljić susreo svećenike, redovništvo i djelatnike nadbiskupijskih ustanova te su izmijenjene božićne i novogodišnje čestitke. Susret je počeo blagoslovom obnovljenog Nadbiskupskog doma koji je dom zadarskih biskupa od početka njihova stolovanja u Zadru od prvih stoljeća kršćanstva; prvi poznati zadarski nadbiskup Felix živio je u 4. st. Nadbiskupov dom se nalazi u sklopu episkopalnog kompleksa u središtu grada na Poluotoku, a kao rezidencija zadarskog nadbiskupa, uz katedralu sv. Stošije sa zvonikom i crkvu sv. Donata, natječe se i za ulazak na listu zaštićenih spomenika kulture UNESCO-a. Čestitku Nadbiskupu uputio je generalni vikar don Milivoj Bolobanić. Ovu godinu u nadbiskupiji je obilježila iznenadna smrt nadbiskupa Ivana Prendě, izbor novog pastira i uspješan Susret hrvatske katoličke mlađeži. „Neočekivani događaj nadbiskupove smrти pogodio je cijelu nadbiskupiju, no Svevišnji koji vodi tijek događaja u svom vječnom promislu pozvao je svoga slugu k sebi. Uslijedio je brzi izbor novog pastira mjesne Crkve. Došli ste nam kao dar s neba kojeg nam je uručio Sveti otac po rukama nuncija Maria Roberta Cassaria. Nastojali smo Vam iskazati što ljepšu i topliju dobrodošlicu koju ste, vjerujemo, više puta osjetili i proživjeli“ rekao je don Milivoj u obraćanju Nadbiskupu i istaknuo dovršenu pripremu SHKM-a. „Zahvalni smo svima koji su ugradili svoje srce, talente i vrijeme za taj važan događaj. Svi smo sretni što je sve prošlo vrlo dojmljivo i plodnosno. Zbog svoje brojnosti i odličnih odjeka sudionika susreta, to je bio najuspješniji SHKM do sada“ rekao je don Milivoj. „Nakon toga, krenuli ste se suočavati sa zahtijevnošću upravljanja lađom zadarske Crkve. Bilo je potrebno upoznavati kompletan život nadbiskupije, što ste prihvatali kao temelj daljnog rada. Utjeha nam je i redenje četvorice đakona koji obećavaju vitalnost duhovnih zvanja. Nova godina pred nama je izazov da zajedno još hrabrije s Gospodinom izgrađujemo Kraljevstvo Božje, osobito u obiteljima kojima će na poseban način biti posvećena ova godina“ rekao je don Milivoj, dodavši da je blagdan Isusova rođenja poziv da tražimo svjetlo i snagu na životnom putu, poput Svetе obitelji, gorljivo moleći i marljivo radeći. „Oče Nadbiskupe, Vaša uloga je nezamjenjiva u upravljanju i vođenju naše Crkve. Svjesni smo Vaše velike odgovornosti pred Bogom i Crkvom. Neka Vam Gospodin podari dar mudrosti, razboritosti i odvažnosti, da biste bili pastir kakvog Gospodin želi, koji će s pastoralnim suradnicima ostvarivati plan kojeg Providnost ima s nama. Želim Vam puninu duhovne radosti svetih božićnih dana i obilje Božjeg blagoslova u Novoj godini“ zaključio je don Milivoj.

Nadbiskup Puljić je zahvalio na prijemu rekavši da u božićnom otajstvu razmišljamo o osobitom Božjem zahvatu silaska među nas, kad je odlučio bit naš brat i utjelovio se, a Riječ je iz visina došla među nas. „Nijedan dan u godini nije tako topao kao Božić; zbog stvarnosti da Bog dolazi k nama i da nam je blizu u obitelji. Pred tim otajstvom se osjećamo zahvalnima i malenima. Malenima jer nismo zaslužili da Bog dolazi k nama, a zahvalni jer nas je uzdigao i učinio svojom, Božjom djecom. Zahvaljujući toj Božjoj toplini možemo jedni drugima reći brate i sestro u Kristu“ rekao je mons. Puljić poželjevši da Božić svakom od suradnika bude Božji blagoslov i toplina koju će zajedno ponuditi gradu i nadbiskupiji. „Riječ Božja je došla i našla je svoju kuću i obitelj, a to je Crkva, kojoj s radošću i zahvalnošću pripadamo; i zahvaljujemo Bogu da u njoj možemo biti to što jesmo i služiti Bogu. S tim mislima od srca zahvaljujem na toplini i prijemu koji ste mi ukazali, da se nakon osam mjeseci u Zadru osjećam kao kod kuće. Hvala na toplini i bratskoj suradnji“ rekao je mons. Puljić. Nadbiskup je prisutnima dao sličicu na kojoj je motiv kako udjeljuje sakrament potvrde u katedrali sv. Stošije a na poleđini je tekst molitve za biskupa. Uz zaziv Gospodinu da Nadbiskupa jača milošću kako bi nas vodio apostolskom revnošću i želju da blagoslovi njegov rad, u molitvi između ostalog piše: „Neka s pažnjom pristupa mladima, a strpljivo bolesnima i starima. Obdari ga skrušenošću pred siromasima i hrabrošću pred onima koji Crkvu ne vole. Neka se trudi da pojedinci vjeruju bolje, te bude glasnik mira ljudima dobre volje“.

PREDBOŽIĆNI SUSRET ZADARSKOG NADBISKUPA I LOKALNIH VLASTI

Tradicionalni predbožični susret zadarskog nadbiskupa i predstavnika lokalnih vlasti održan je u ponедjeljak 20. prosinca u svečanoj dvorani Nadbiskupskog doma u Zadru, kad su izmijenjene božićne i novogodišnje čestitke. Mons. Želimir Puljić i generalni vikar nadbiskupije don Milivoj Bolobanić u dva odvojena susreta bili su domaćini županu Stipi Zriliću s dožupanom i suradnicima te zadarskom gradonačelniku Zvonimiru Vrančiću u pratnji dogradonačelnika i suradnika. „Važno je da u zajedničkoj stvari ljudi kažu 'Hajdemo zajedno djelovati'“ rekao je mons. Puljić istaknuvši da je u Zadru konkretno uvidio ono što je i prije, iako živeći u drugom gradu, osjetio: sinergiju pozitivnih snaga i zajedništva različitih struktura ujedinjenih u nastojanju za opće dobro. Župan Zrilić je istaknuo aktivnost Županije u obnovi škola, cesta, domova zdravlja. U nadležnosti Županije je 47 škola, 65 ustanova i poduzeća s 5000 zaposlenika, u općoj bolnici je 1000 djelatnika. Župan je upozorio na veliku centralizaciju države, no zadarska županija nastoji biti partner državi, a u nadolazećem razdoblju će i EU financirati županijske razvojne projekte. U tom smjeru već i ospozobljuju kadrove za aktivan pristup i suradnju. Župan je istaknuo potrebu odgovornog ponašanja prema svemu što su stvorile prethodne generacije, prirodnim vrijednostima zadarskog područja i zemljopisnom položaju. Nadbiskup je izrazio priznanje umreženosti institucija i zajedničkom radu u zajedničkim projektima rekavši da je time oduševljen. Aktivnosti usmjerenе prema najugroženijima i usamljenima ne trebaju stati, rekao je župan Zrilić, istaknuvši: „Sve što radimo, radimo za opće dobro. Naša je regija iskoristila svoje prilike i izdigla se u razvoju. Zadnjih godina imamo i 10 000 novih zaposlenih“ rekao je župan Zrilić istaknuvši da u Zadarskoj županiji, u kojoj živi 162 000 stanovnika, svatko ima pravo reći što misli: županija, grad, udruge, sindikati i Crkva. „Zadar je model uspješnosti stabilne strukture i obnove. Osjetilo se da je zajednička stvar najvažnija, da su ljudi uzdignuti nad svađe, podvale; postoji stabilnost i ulaganje u projekte. Doživljavam Zadar kao oazu u kojoj je zajednički interes u prvom planu. Nastavite tako“ rekao je nadbiskup Puljić predstavnicima vlasti. Gradonačelnik Vrančić je zahvalio na tome rekavši da je to rezultat promišljenog nastojanja i stvaranja stabilnosti uzdignutog nad uskostranačke interese. „Mi jesmo zadovoljni ostvarenim. Mnogi nam čestitaju. Realnost je teška, gospodarske poteškoće su i nas okrnule, no važan je optimizam. Vjerujem da ćemo se nositi s poteškoćama i uspješno odgovoriti na njih“ rekao je dr. Vrančić istaknuvši da je oduvijek uspješna i obostrano dobra suradnja između Grada i nadbiskupije u raznim područjima. Smatra da je potrebno izaći iz atmosfere straha i nesigurnosti koja sprječava potrebna ulaganja. „Osjećam se primljenim i želim nastaviti u zajedničkom nastojanju za zajedničko dobro, putem mojih predšasnika“ rekao je mons. Puljić. Gradonačelnik je istaknuo da se u Zadru svatko mogao afirmirati iz koje god sredine došao; Zadrani su uvijek imali širinu u prihvatanju svih koji žele stvarati i Zadar doživljavaju kao svoj dom.

KONCERT „TISUĆU GLASOVA BOŽIĆU“ PREDSTAVLJEN NA KONFERENCIJI ZA MEDIJE

Koncert "Tisuću glasova Božiću" u organizaciji Zadarske nadbiskupije predstavljen je na konferenciji za medije u petak 17. prosinca u dvorani Ordinarijata u Zadru. Koncert se održava 12. godinu zaredom, no prvi put u velikoj sportskoj dvorani Krešmira Čosića na Višnjiku i s izmijenjenom koncepcijom koja je prije bila u znaku brojnog sudjelovanja djece vrtičke dobi, osmoškolaca, srednjoškolaca i mlađih; koncert se i održavao prije školskih praznika. Tu će tradiciju predstaviti nastup djece iz vrtića Radost i Sunce pod vodstvom s. Klare Puljić te Zbor mlađih Magnificat iz Bibinja. Sudjeluje i 12 klapa, osam solista, četiri KUD-a, Zbor Ivana Pavla II. koji čini 18 župnih zborova te još Muški katedralni zbor sv. Stošije, Pučki crkveni pjevači Sali i Katolička karizmatska zajednica Apostoli Krv Kristove. Pokrovitelji koncerta su Grad Zadar i Zadarska županija, a sponzor OTP banka. Zadarski nadbiskup Želimir Puljić izrazio je radost zbog nastavka te duhovno kulturne tradicije dugo prisutne u Zadru kao najznačajnije glazbene blagdanske manifestacije božićne radosti koja je u Jazinama okupljala tisuće posjetitelja svih uzrasta. Mons. Puljić koncert smješta i u ozrače hoda ususret Nacionalnom danu obitelji u Zagrebu kad će Hrvatsku pohoditi papa Benedikt XVI. Nadbiskup je poželio da koncert bude prvi susret obitelji, djece i mlađih Zadarske nadbiskupije koji žele sudjelovati na tom velikom događaju u kontekstu obiteljskog ozračaja. „Koncert je u znaku velikog događaja obitelji, radujem se našem susretu“ rekao je mons. Puljić. Don Milivoj Bolobanić, predsjednik Organizacijskog odbora za pripremu koncerta istaknuo je značaj kontinuiteta održavanja koncerta. Poželio je da se što više ljudi uključi i da dvorana bude puna. Poslan je i dopis školama da se potakne dolazak djece s roditeljima. „Neka se Višnjik napuni jer će biti snažan doživljaj te će svi moći doživjeti božićnu radost“ rekao je don Milivoj. Don Dario Tičić, tajnik Organizacijskog odbora, zahvalio je sponzoru, OTP banci. Višnjik je preuzeo tehničku, a Nadbiskupija kulturni vid organizacije i sudjelovanje izvođača, sa željom da ne bude nastup profesionalaca nego vjernički doživljaj kroz pjesmu. „Dvorana je spremna za koncert koji se u njoj prvi put održava“ rekao je Dino Bailo, direktor Š.C. 'Višnjik' zahvalivši Organizacijskom odboru na suradnji. Uime Uprave OTP banke, Ivana Lončar je zahvalila Nadbiskupiji što im je omogućila sudjelovanje; koncert je plod suradnje i dobrih odnosa između Nadbiskupije i OTP banke. „Živimo u vremenu teških tema, a Božić je vrijeme radosti. Zato nam je draga da u božićno vrijeme građanima možemo darovati poklon radosti i optimizma“ rekla je Lončar. Dr. Josip Kraljić, županijski pročelnik za zdravstvo i socijalnu skrb, poželio je da svi za Božić dožive puninu obiteljske sreće i da dođu na koncert kojeg će osigurati i sanitetom; 'Odazovite se božićnoj bajci' pozvala je Snježana Jurinić, pomoćnica pročelnika za kulturu i šport Grada Zadra.

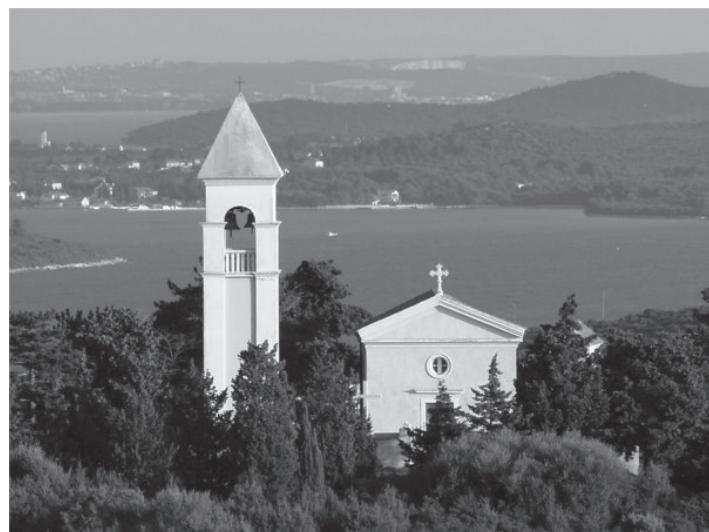
Žan Morović, umjetnički ravnatelj projekta, istaknuo je da koncert predstavlja Božić hrvatske tradicije, a u programu su vrijedni napjevi iz glagoljaške baštine, hrvatske tradicijske božićne pjesme te poznate božićne pjesme svijeta. Svi su izvođači poklonili svoj nastup i koncert gradu i nadbiskupiji, naglasio je Morović, poželjevši da u pjevanju sudjeluje cijela dvorana i da svi budu veliki zbor koji slavi božićnu radost. Milena Dundov, redateljica koncerta, rekla je da će se pjesme najavljivati mislima iz hrvatske božićne lirike te će to biti svečana riječ i pjesma Božiću. Poželjela je da na Višnjik dođu svi uzrasti jer koncert nosi snažne poruke, poruku ljubavi i lijepo zajedništvo koje nam je svima potrebno. Ulaz je slobodan, te je to ujedno i prilika svima koji dosad nisu bili u velebnoj dvorani Višnjika da je vide. „Zajedno proslavimo Božić“ poručio je Morović, istaknuvši s Dundov da je ljepota koncerta zajedništvo; nastupa tko god je htio i prijavio se; nema odabranih nego sudjeluju svi koji su željeli i u tome je vrijednost tog koncerta.

NADBISKUP POHODIO OTOK SESTRUNJ

Četvrte nedjelje Došašća, 19. prosinca 2010., zadarski nadbiskup mons. dr. Želimir Puljić, u pratnji don Josipa Kera, župnika Sestrunjja, don Marinka Mlakića, svećenika Šibenske biskupije i ravnatelja tamošnjeg Caritasa, te mr. don Darija Tičića, Nadbiskupova tajnika, pohodio je župu Sestrunj na istoimenom otoku. Otok Sestrunj jedan je od manjih otoka zadarskog arhipelaga s istoimenim naseljem na samom vrhu otoka. Na otoku danas živi pedesetak žitelja, uglavnom starijih, dok većina Sestrunjaca živi u Zadru i inozemstvu, ali rado pohađa svoj otok u ljetnim mjesecima. Župa se spominje još daleke 1579. godine, kada je sagrađena i župna crkva sv. Petra i Pavla. Sačuvala je osam glagoljskih rukopisnih matičnih knjiga kao i starinsko glagoljaško pjevanje. Župi Sestrunj pripadaju i žitelji susjednog otoka Rivnja. Župnik svake nedjelje dolazi na Sestrunj iz Zadra. Škole, nažalost, više nema.

Nadbiskupa Puljića je dočekao i uime svih Sestrunjaca pozdravio predsjednik Mjesnog odbora i župni vijećnik gosp. Ivo Šužberić, koji ga je pratio u obilasku mjesta i uvale Hrvatin. Na misi se okupilo sedamdesetak Sestrunjaca koji su radosno i zanosno pjevali na svojim drevnim glagoljaškim napjevima, podijeljeni u muški i ženski kor, ispunivši svoju novoobnovljenu župnu crkvu. Crkva se nalazi na uzvisini izvan mjesta i oko nje je mjesno groblje. Godine 1991. pokraj nje je sagrađen i lijepi zvonik. Nadbiskup je u svojoj riječi izrazio radost što je mogao pred Božić pohoditi ovu otočku župu te, pozivajući se na pročitanu Božju riječ, progovorio o nadi i iščekivanju. Neumorni prorok Izaija budi nadu u svom narodu, pozivajući sve na radosno i krepreno iščekivanje Spasitelja. Kao primjer svetog iščekivanja, Evanđelje nam donosi lik ponizne Djevice Marije, koja u strpljivosti, nadi i razmatranju iščekuje svoga Prvorodenca. Nadbiskup je naglasio potrebu za nadom u našem današnjem naraštaju, iskušavanom jednakom kao i prethodni naraštaji. Osvrnuo se i na nedavnu poruku hrvatskih biskupa u kojoj su podsjetili upravo na nedostatak nade u našem narodu u ovom povijesnom času tranzicijskih promjena. Na kraju misnog slavlja Nadbiskup je predmolio Odrješenje za sve pokojne.

Susret nadbiskupa Puljića i vjernika Sestrunjia nastavio se zajedničkim i razdražanim druženjem u župnoj kući, gdje nije nedostajalo ni domaćih specijaliteta ni domaće pjesme. Nakon obilaska crkve Gospe od Zdravlja, koja se nalazi u samom mjestu, a spominje se još početkom 17. stoljeća, Nadbiskup se sa svojom pratnjom vratio u Zadar.

NADBISKUPOV PREDBOŽIĆNI POHOD CARITASU

U božićnom pohodu Caritasu zadarske nadbiskupije u utorak 21. prosinca, nadbiskup Želimir Puljić susreo je korisnike i djelatnike zadarskog Caritasa predvođene ravnateljem don Ivicom Jurišićem. Zadarski Caritas raznim službama pomaže više od 1500 obitelji, a prošle godine za razne kategorije potrebnih izdvojio je oko 3,5 milijuna kuna. Nedavno je suradnjom Caritasa i OTP banke donesena odluka o stipendiranju 27 studenata iz obitelji u potrebi. Djelatnici Caritasa su sastavili pravilnik po kojem kriteriju obitelji mogu ostvariti pravo na stipendiju; Zadrani koji studiraju u Zadru mjesečno primaju 500,00 kn, a Zadrani koji studiraju izvan Zadra mjesečno dobivaju 1000 kn. U 17 godina djelovanja, uz skupne programe, zadarski caritas ostvario je 40 000 savjetovanja s pojedincima u potrebi. Mons. Puljić je izrazio priznanje toj činjenici, jer, rekao je, individualni pristup je iscrpljujući, ali nezamjenjiv. Nezamjenjiva je i uloga Caritasa koji potrebama ljudi odgovara gdje ne može država, istaknuto je na susretu Nadbiskupa s djelatnicima koji sudjeluju i na susretima s nadležnima iz socijalne skrbi iz državnih tijela. U tim se prigodama razmatra kako državna tijela osiguraju obiteljsku pravnu zaštitu, a Caritasu se povjeri psihosocijalni pristup u tretmanu potrebnih. Zadarski Caritas počeo je novi projekt za čiju su realizaciju aplicirali i program za odobrenje sredstva iz EU; to je suradnja s crkvenim pokretom Ivan XXIII. čije je sjedište u Riminiju, a imaju četiri kuće kod Splita. Brinu o ljudima u problemu s prostituticom, beskućnicima, ovisnicima. Zadarski Caritas im je omogućio da kod njih pripremaju mladiće i djevojke za komunu u kojoj može biti i onaj tko uzima lijekove. Imaju i susrete po župama gdje govore o svom radu i svjedoče. Svaki utorak dolaze u zadarski Caritas gdje od 10,00 do 14,00 sati može doći svatko tko je zainteresiran i želi biti u pripremi za ulazak u tu komunu ili se informirati. Zadarski Caritas će posredovati i razmjenu ozbiljnih mladih ljudi, studenata iz Zadarske nadbiskupije s Caritasom iz biskupije Carpi pokraj Bologne. Taj Caritas okuplja mlade volontere koji su u Zadru boravili i ovo ljeti i sad želete ostvariti dodatnu suradnju s Caritasom u razmjeni studenata. Novost u Caritasu je i suradnja Caritasovih djelatnika s Framom. Mjesečno im u župi na zadarskoj Relji održe radionice o temi prijateljstvo, komunikacija, odnosi u obitelji, potrebe mladih, usmjerene na koheziju njih kao grupe, da porastu i doprinesu u župi ali i na cijelom području nadbiskupije kao zajednica mladih. U suradnji s Povjerenstvom za obitelj Caritas je uključen i u održavanje radionica 'Mozaik obiteljskih prava' za bračne parove. Bračni odnos je u krizi, iz te krize proizlazi kriza obitelji; zato treba učvrstiti bračni odnos. Mladen Klanac iz Caritasovog Obiteljskog savjetovališta izrazio je zadovoljstvo nakon održane prve radionice u kojoj su sudjelovali bračni parovi iz raznih župa, kako je dobra povratna reakcija. Djeca iz Caritasove Dnevne škole pred nadbiskupom su izvela prigodan recital. Školu je prošlih godina pohodilo 350 djece; djeci u školi pomažu stručni ljudi, rješavaju zadaće i primaju pomoć u predmetima s kojima imaju teškoće te uspješno završe daljnje školovanje. „Djeca se osjećaju tu kod kuće i znaju se radovati uz sve poteškoće koje imaju. Čestitam svima koji rade s njima“ rekao je mons. Puljić,

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

u zajedništvu s volonterima koji rade s djecom i djecom kojima je uručio darove. Nadbiskup je pohodio i udrugu 'Svjetlo' za osobe s teškoćama u razvoju kojima je Caritas u svojoj zgradi dao prostoriju za djelovanje i plaća režije. Mons. Puljić je izrazio zadovoljstvo da može biti u blizini ljudi u potrebi istaknuvši kako je značajno usporedo hoditi s bližnjim, podržati ga materijalno, ali i rječju i dobrom gestom. Roditelje poginulih branitelja je ohrabrio na daljnja druženja i okupljanja, istaknuvši da je važno da u sastajanju ne gube nadu. Usmjerio ih je i prema Mariji da njoj kao Majci upućuju molitve. „Nitko vam ne može nadokanditi gubitak djeteta. Ali kršćani su narod nade. Razumijem da je vaša bol velika; jedino vam Bog može biti prava utjeha“ rekao je mons. Puljić roditeljima koji su podsjetili na svoje prošlogodišnje susrete s nadbiskupom Ivanom Prendom; on je svakoga od njih i osobno poznavao. Roditelji su rekli da su im susreti s mons. Prendom uvijek bili trenuci utjehe, ohrabrenja, podizanja i zadovoljstva. Nadbiskup Puljić je pohodio i Prenoćište u kojem su svojevremeno spavali i Englez i Korejanac. Ljubo, korisnik Prenoćišta, podsjetio je na riječ apostola Pavla da sve može u Kristu koji daje snagu. Ljubo je rekao da u prenoćištu vlada zajedništvo, a Nadbiskup je izrazio zadovoljstvo njihovim poznavanjem Svetog Pisma i čestitao im na posvjedočenoj katehezi. Mons. Puljić je sve ohrabrio navještenom proročkom porukom od toga dana: Neka vam ne klonu ruke: „Kad se čovjek nađe u raznim teškoćama, zaista nam je potrebna Božja snaga i pomoći da nam ne klonu ruke“.

BOŽIĆ U ZADARSKOJ KATEDRALI

"Bog je po Kristu ušao u trajni popis svega pučanstva; po utjelovljenju svoga Sina on je ušao u naše obitelji, u našu osobnu povijest. Njegovo je ime Emanuel, Bog s nama", poručio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi mise polnočke koju je predvodio u katedrali Sv. Stošije u Zadru, istaknuvši da je Krist jedini Spasitelj jučer, danas i uvijek. Njegova su vremena i vjekovi i nema drugog imena u kojem nam se spasiti. "Neka vas Novorođeni ispunи svojim mirom, radošću i čežnjom za nebeskim dobrima", poželio je mons. Puljić. U rođenom djetetu Isusu dogodio se Božji poklon – dar zemlji, svim ljudima, svim vremenima i svim narodima. U njemu su se susreli Bog i čovjek, nebo i zemlja, zauvijek, istaknuo je Nadbiskup, citirajući Ivana Pavla II. da se Bog utjelovio u ljudskoj povijesti jer se raduje čovjeku. Bog voli čovjeka i raduje mu se; kako je to lijepo i utješno, rekao je Nadbiskup. "Kristovim rođenjem očima naše duše sinulo je novo svjetlo njegove slave. Jer, dok u božićnom djetetu spoznajemo Boga, budi se u nama čežnja za nebeskim dobrima. Gospodin je obznanio spasenje svoje" rekao je mons. Puljić. Inače je rođenje djeteta radosna vijest u obitelji, naglasio je Nadbiskup, dodavši da se zahvaljujući današnjim sredstvima sve brzo sazna, stižu čestitke i dobre želje, darovi. "No, spomendan rođenja Isusa odudara od tih standarda. Isusovo rođenje zbilo se u nepoznatom judejskom selu i nepoznatoj židovskoj obitelji. Dapače, u zabačenoj štali čijeg vlasnika povijest nije zabilježila. Njegovi roditelji nisu imali kome javiti sretno rođenje sina. Nikoga u mjestu nisu poznavali, u to vrijeme nema telefona, pisma i olovke. A onda se nebo uključilo. Bog se poslužio svojim komunikacijskim sustavom: najavi anđelima nebeskim tu radosnu vijest i odredi neka je hitno prenesu pastirima koji su čuvali stada po betlehemskim brežuljcima", rekao je Nadbiskup potaknuvši na radost zbog otajstva utjelovljenja Boga koji je postao našim bratom i došao je k nama.

Na Božić ujutro, Nadbiskup je predvodio svečano božićno misno slavlje, u Katedrali, u 11 sati. Vjernicima je poručio: "Obdareni upravo božićnim blagoslovom i mi smo pozvani biti jedni drugima dar i blagoslov; biti blagoslov članovima naše obitelji, svom narodu i svim ljudima dobre volje. Ustani, moli, zovi, kucaj i traži! Ne umaraj se upravljati Novorođenome molitveni vapaj: Isuse, ti si i moja čežnja, čežnja moje obitelji, moga srca. Ti si mir i utjeha naša", rekao je mons. Puljić, izražavajući radost zbog rođendana Isusa Krista kad razmišljamo o neobičnom povjesnom i natpovjesnom događaju i čudesnom otajstvu: dijete Božje leži na slamici u štalici, jer za njega nije bilo mjesta u svratištu. "Prihvaćamo poziv. Podi i pokloni se Isusu, Bogu koji je čovjekom postao. To vjerom prihvaćamo. On postade siromašan kako bi nas obogatio svojim božanstvom i učinio nas dionikom svoje punine. U utjelovljenom djetetu ostvarilo se ono što su govorili starozavjetni pisci i proroci kad su ga najavljavali kao kneza mira koji tješi svoj narod. Kako bismo prošli sve povjesne nedaće, kao narod i osobno, da nije bilo te utjeha", rekao je mons. Puljić, istaknuvši: "Božić nije obični dan, obični rođendan nekoga. To je Božji rođendan čijom zaslugom i mi postadosmo djeca Božja te nas Bog i ove godine milosno pohodi". Isus kao sluga Božji donosi pravdu, on je svjetlo i život koji osigurava mir. Utjelovljenje Riječi je slavljeno vrijeme, dan spasenja, mira i pomirenja. Za tim su vremenom toliko žudjeli i gorljivo željeli drevni patrijarsi i proroci, rekao je Nadbiskup, istaknuvši Ivanovu poruku da je Isus došao čovjeka obasjati svjetлом istine, a pokajniku vratiti dostojanstvo i život. "Ne boj se, čovječe! Možda s nevjericom slušaš riječi o Bogu u jaslicama. No, u iščekivanju susreta s njime i njegova dolaska pod naš krov, u naše obitelji i naša naselja, od srca mu kličimo i molimo: 'Dodji, Gospodine Isuse'", potaknuo je mons. Puljić u zahvalnosti Bogu za njegov pohod. Svima je poželio čestit Božić, da nas Novorođeni obdarí blagoslovom, radošću i ljubavlju i u novoj godini, da njegov mir zavlada u našim srcima.

Jaslice u kripti Katedrale

BLAGDAN SV. OBITELJI – SUSRET ZAJEDNICE ČETVERO I VIŠE DJECE - ZADAR

Na blagdan Svetе Obitelji, u nedjelju 26. prosinca, svečano misno slavlje u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Ta misa tradicionalno okuplja članove udruge 'Zajednica obitelji s četvero i više djece - Zadar'. Uz obiteljski koncert 'Tisuću glasova Božiću' 28. prosinca na Višnjiku, Nadbiskup je ta dva obiteljska susreta smjestio u kontekst daljnje priprave Zadarske nadbiskupije za susret sa Svetim Ocem u Zagrebu. „Crkva drži svojom bitnom zadaćom služiti obitelji, jer ona je oduvijek smatrana kućnom Crkvom“ poručio je mons. Puljić, istaknuvši kako je normalno da dijete ima obitelj u kojoj raste, uči i napreduje. Obitelj je njegovo obzorje preko kojeg umrežuje odnose s drugim ljudima i obiteljima, a i Božji Sin, Isus Krist, svojim utjelovljenjem i dolaskom u obitelj sjedinio se sa svakim čovjekom i sa svakom obitelji. Velik dio života proveo je u obitelji u nazaretskoj skrovitosti, gdje je poslušan Josipu i Mariji rastao, jačao se, napunjao mudrošću i milošću Božjom. Nadbiskup Puljić je podsjetio na misli Pavla VI. koji je na hodočašću u Svetu Zemlju 1964. g. u Nazaretu opisao što Nazaret znači i što Sveta Obitelj iz Nazareta poučava: „Nazaret nas najprije uči šutjeti. O kad bi u nama ojačala cijena šutnje, tog divnog i tako potrebnog svojstva duše, u vrijeme ovog uznemirenog života, u doba tolike vike, galame i buke. O nazaretska šutnja, nauči nas da budemo učvršćeni u dobrim mislima, zaokupljeni nutarnjim nadahnucima, da budemo pripravni slušati Božje savjete i upute istinskih učitelja. Nazaret nas uči koliko je potrebno spremati se, učiti, razmatrati, skrovito živjeti i moliti u tajnosti koju vidi samo Bog. Nazaret nas podsjeća što je obitelj: ona je zajedništvo osoba i zajedništvo ljubavi; ona je sveto i nepovredivo vlasništvo obitelji; ona nas poučava kako obitelj ne može ništa drugo zamijeniti; neka nas nauči koja je prirodna uloga obitelji u društvenom poretku. U svetom gradu Nazraetu upoznajemo obvezu rada. U kući drvodjelčeva Sina shvaćamo otkupiteljski zakon ljudskog rada i želimo obnoviti dostojanstvo rada“. Mons. Puljić je poželio da vrijeme priprave za nacionalni susret hrvatskih obitelji u Zagrebu bude prigoda obnoviti i produbiti obećanja vjenčanja dana pred Bogom i ljudima. Potaknuo je i da se ne zaboravi one koji su doživjeli obiteljski brodolom. „Neka sve obitelji osjete kako su zagrljene molitvenom ljubavlju i brigom svoje braće i sestara. Neka vas Sveta Obitelj prati svojim moćnim zagovorom, da ostvarite građansko i crkveno poslanje što ste ga prihvatili činom sklapanja ženidbenog saveza. U tomu će vas pratiti moja naklonost, podrška i žarka molitva novorođenom Isusu“ poručio je Nadbiskup obiteljima. Podsjetio je da je 2001. g. Ivan Pavao II. na čast oltara uzdigao prvi bračni par u povijesti Crkve: Mariju i Alojzija Beltrame Quattrocchi. Živjeli su jednostavno i skromno. O odgoju svoje djece Marija je rekla: ‘Nastojali smo sačuvati njihove svježe duše od utjecaja Zloga. Poticali smo neka se raduju životu, hrane euharistijom, uživaju u ljepoti Božje prirode, sastaju se u zdravom društvu, vole svoju domovinu i poznaju vjeru. To smo im pokušali dati i prenijeti’. „Divan mali katekizam supružnika koji su ostvarili svoje obiteljsko zvanje. Preko njih Crkva potiče očeve i majke da s radošću rađaju i odgajaju djecu koja će biti spremna služiti Bogu, Crkvi i narodu“ rekao je mons. Puljić poželjevši očevima i majkama pomoći zagovora i primjera tog blaženog para da ostanu vjerni u ljubavi, postojani u molitvi, gorljivi u apostolatu i dobrotvornosti. „Neka svi članovi naših obitelji riječu i primjerom svjedoče vjeru kako bi u trajnom zajedništvu Katoličke Crkve uživali obilje Božjeg blagoslova, zdravlja, slege i mira“ zaključio je Nadbiskup.

KONCERT UČENIKA OSNOVNE GLAZBENE ŠKOLE „SV. BENEDIKTA“

Božićni koncert učenika Osnovne glazbene škole Sv. Benedikta u Zadru održan je u utorak 21. prosinca u svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru. To je prvi nastup učenika te škole izvan njihovog prostora koji se nalazi u sklopu ženskog benediktinskog samostana sv. Marije u Zadru, a u velikoj dvorani ispunjenoj brojnim posjetiteljima tada je prvi put javno nastupio i školski zbor. Koncert je počeo nastupom polaznika predškolske glazbene skupine, a još 28 učenika izvelo je razne prigodne skladbe uz glasovir, gitaru, klarinet, flautu, violinu i obou. Ravnatelj škole Igor Cecić zahvalio je donatorima na novčanoj pomoći djelovanju škole koju ove školske godine pohađa 71 učenik, što je nadmašilo interes i predviđene kapacitete škole. Pomoći su pružila poduzeća Obala i lučice, Splitska banka, Tankerska plovidba, Euroherc i Marina Dalmacija. Osnovnu glazbenu školu sv. Benedikta osnovale su benediktinke sv. Marije u Zadru s obzirom da su dugo godina pružale privatnu poduku glazbe brojnoj djeci iz zadarske nadbiskupije. U sklopu samostana do Drugog svjetskog rata djelovao je i ženski licej. Nastava se odvija na pet razina školovanja: predškolski glazbeni program pohađa 13 učenika, a po dvije skupine pohađaju 1. do 4. razred. Za tom glazbenom školom pod vodstvom prof. Igora Cecića u kojoj predaju glazbeni stručnjaci među roditeljima i djecom vlada veliki interes.

KONCERT „TISUĆU GLASOVA BOŽIĆU“ –

**PRVA OBITELJSKA SVEČANOST U NADBISKUPIJSKOJ PRIPREMI ZA NACIONALNI SUSRET
OBITELJI S PAPOM U ZAGREBU**

Želja Zadarske nadbiskupije, organizatora koncerta „Tisuću glasova Božiću“, da ta središnja glazbena božićna manifestacija u Zadru bude u obiteljskom ozračju u cijelosti se ostvarila. Dvanaestu godinu zaredom, ali prvi put u velikoj sportskoj dvorani Krešmira Čosića na Višnjiku, u utorak 28. prosinca, velebnu dvoranu do posljednjeg mesta ispunilo je pet tisuća posjetitelja, pred kojima je u različitim glazbenim skupinama nastupilo osam stotina izvođača. To su: Zbor Ivana Pavla II. kojeg čini 18 župnih zborova pod ravnjanjem Žana Morovića i u orguljaškoj pratnji Dragana Pejića, Andela Ćuković Petković i Josip Mihalov, ujedno i likovi Marije i Josipa u prizoru živih jaslica otvorili su svečanost Marijinom uspavankom.

Osobitu radost izazvala je razigranost i raspjevanost djece iz vrtića Radost i Sunce pod vodstvom s. Klare Puljić koji su izveli Visom leteć i Djetešće nam se rodilo. Pučku tradiciju božićnog čestitanja izvrsno su uprizorili Djeca kolendari Kali čija je izvedba „Na dobro vam došla Badnja večer“ u narodnoj nošnji i interpretaciji poput baka i djedova izazvala višestruke aplauze publike. Božićnu tradiciju predstavili su i KUD-ovi Nevijana – Neviđane i Gradina – Polača, dječja folklorna skupina Ražanac, Pučki crkveni pjevači Sali, muške klapе Pakoštane, Bibinje, Kondura iz Nina, Vir, sv. Nikola biskup iz Crnog, Težaci – Paljuv, Cantus, a klapа Kadena je izvela „Dubrovačko kolendavanje“. Nastupili su i Muški katedralni zbor sv. Stošije, Branimir Buturić, Ivan Dražović, Ićo Sikirić, Amendra Stošić, Zoran Jelenković, Marinko Rušev Bepo, Albino Pino Kotlar, Mihovil Modrinić, Zbor mladih Magnificat Bibinje, Vokalni sastav Udruge katoličkih medicinskih sestara i tehničara Zadar, ženke klapе Libar iz Privlake i Barufa, Katolička karizmatska zajednica Apostoli Krvi Kristove i svećenička klapа sv. Zoilo. Pokrovitelji koncerta su Grad Zadar i Zadarska županija, a sponzor OTP banka. Umjetnički ravnatelj koncerta je Žan Morović, scenograf Darko Petković, a u želji da to bude svečanost božićne pjesme i riječi redateljica Milena Dundov je između pjesama čitala misli iz hrvatske božićne lirike. „Lijepo, pobožno i sadržajno. Vjerujem da će svatko sanjati tu večer i čuti u svojoj duši prekrasne glasove koje smo čuli“ rekao je zadarski nadbiskup Želimir Puljić srdačno zahvalivši izvođačima i publici na veličanstvenom odazivu koja je došla u zajedništvu podijeliti radost Božića. „To je prva obiteljska svečanost i druženje u Zadarskoj nadbiskupiji ususret susretu s papom Benediktom XVI. u Zagrebu. Zato ću poslati brzojav Svetom Ocu i reći da smo se počeli pripremati za nacionalni susret obitelji u Zagrebu“ poručio je mons. Puljić i najavio još jedan veliki obiteljski susret, na otvorenom, u župi sv. Mihovila u Vrani, uz podršku i nadbiskupijskog Povjerenstva za obitelj. U Vrani se već 2004. god. održao veliki nadbiskupijski susret obitelji, a okoliš župne crkve svojom prostornošću i ambijentom zadovoljava potrebe tako velikog zajedništva. Uz želju za Božjim blagoslovom u novoj godini, mons. Puljić je rekao: „Mislio sam i na mog predšasnika Ivana koji je zdušno podržavao manifestaciju 'Tisuću glasova Božiću' i preporučio ga Božjem milosrđu“. Don Milivoj Bolobanić, predsjednik Organizacijskog odbora za pripremu istaknuo je značaj kontinuiteta održavanja tog koncerta duge tradicije, rekavši da je Nadbiskupiju u organizaciji vodila želja za kršćanskom, obiteljskom proslavom Božića jer Nadbiskupija i jest velika obitelj; ujedno je to i dug djeci, mladima i svim vjernicima Zadarske nadbiskupije. Uz svećenstvo i redovništvo, bake i djedove i tisuće roditelja s djecom koja su pjesme pratila veseleći se i igrajući u svojim razigranim krugovima, na koncertu su sudjelovali i zadarski gradonačelnik Zvonimir Vrančić i župan Stipe Zrilić.

**ČESTITKA ZADARSKOG NADBISKUPA PAPI BENEDIKTU XVI. I MOLBA ZA BLAGOSLOV
OBITELJI ZADARSKE NADBISKUPIJE**

Zadar, 28. prosinca 2010.

Nr. 393/2010 – prez.

Sveti Oče!

Svećenici, redovnice i redovnici, roditelji, djeca i mladi, predstavnici građanske vlasti, bogoslovi, sjemeništarci i vjeroučitelji, te brojni aktivni vjernici laici okupili su se u sportskoj dvorani na Višnjiku na uobičajenom koncertu '1000 glasova Božiću' kako bi pjesmom izrazili svoju radost Ocu koji nam je darovao svoga Sina Isusa Krista. U zajedništvu molitve i pjesme 12 klapa, 8 solista, 2 dječja zpora, 4 Kulturno umjetnička društva, te veliki zbor 'Ivan Pavao II.' od 400 pjevača, sastavljen od župnih zborova diljem grada i nadbiskupije, svi skupa izričemo Vašoj Svetosti osjećaje dubokog sinovskog poštovanja, odanosti i vjernosti, te Vam od srca čestitamo svetkovinu Isusova rođenja i povjeravamo snazi Duha Svetoga Vaše služenje općoj Crkvi i svijetu u Novoj 2011. godini. Ovaj božićni obiteljski susret, kao i slijedeći koji kanimo održati u svibnju 2011. naša je neposredna priprava za Vaš dolazak u Hrvatsku.

Ovim Božićnim koncertom već sada izražavamo Vašoj Svetosti iskrenu zahvalnost što ćete nas 4. i 5. lipnja iduće godine pohoditi i utvrditi u zajedništvu apostolske vjere. Molimo Vaš apostolski blagoslov za naše obitelji, posebice za one s brojnom djecom, za siromašne i sve druge koji trpe zbog socijalnih nevolja, da potpomognuti razumijevanjem i solidarnošću braće i sestara budu ispunjeni Božjom utjehom i nadom. Dok se s pjesmom radujemo božićnjem Otajstvu, od srca Vas, Sveti Oče, i s ljubavlju pozdravljamo.

Mons. Želimir Puljić, nadbiskup zadarski i Apostolski upravitelj Dubrovačke biskupije

**ZAHVALA SVETOG OCA BENEDIKTA XVI. ZADARSKOM NADBISKUPU NA
ČESTITCI PRIGODOM BOŽIĆA I NOVE GODINE**

SEGRETARIO DI STATO

PRIMA SEZIONE - AFFARI GENERALI

Vatikan, 14. siječnja 2011.

Br. 168.100

Preuzvišeni gospodine,

Sveti je Otac s radošću primio srdačnu čestitku praćenu molitvama i dobrim željama koju ste mu, u Vaše osobno, kao i u ime svih vjernika Zadarske nadbiskupije, uputili prigodom svetkovine Rođenja Gospodinova i za početak Nove Godine.

Njegova Svetost od srca zahvaljuje na tom ljubaznom znaku poštovanja i odanosti te moli da, *utjelovljenje Riječi, u kojoj se na nenađmašan način ispunja Božja susretljivost* (Apostolska postsinodalna pobudnica *Verbum Domini, 11*), bude izvor naše nutarnje radosti i razlog još predanijeg navještanja Radosne vijesti spasenja.

S tim željama, Vrhovni Svećenik, dok prosi nebeski zagovor Blažene Djevice Marije, *Majke Riječi i Majke radosti*, od srca, Vama, svim obiteljima kao i svima koji su povjereni Vašoj pastirskoj brizi, udjeljuje zamoljeni apostolski blagoslov.

Priopćujući ovo, s osobitim Vas poštovanjem pozdravljam u Kristu Isusu.

* Fernando Filoni

zamjenik za opće poslove Državnoga tajništva

Preuzvišeni gospodin
Mons. Želimir PULJIĆ
Nadbiskup zadarski
ZADAR

DONACIJA DJEĆJEM VRTIĆU SAMOSTANA KARMELIĆANKI BSI

Njemački dobročinitelji Manfred i Marion Nürnberger iz Humanitarnog akcijskog kruga iz Töpena u Njemačkoj, u srijedu, 29. prosinca, posjetili su dječji vrtić sv. Male Terezije koji djeluje u samostanu Sv. Obitelji karmelićanki Božanskog srca Isusova u Bibinjama. Donirali su 2 000 eura za plaćanje namještaja i opreme vrtića. Trenutno je u vrtić kapaciteta 40 djece upisano 25 djece. Bibinje je župa u kojoj je natalitet godišnje gotovo trostruko veći od mortaliteta, obitelj u prosjeku ima četvero djece. Dosad je ove godine u Bibinjama 26 umrlih a 66 rođenih. „Bibinje zaista vole život i djecu. Život je ovdje vrijednost. Mi smo radosni što živimo u mjestu gdje se vrednuje život. Svake godine je više od 50 rođenih. Bibinje je živo i obitelji vole djecu. To je prava oaza nataliteta“ rekla je predstojnica samostana s. Paulina Andlar preporučivši se daljnjoj dobroti dobročinitelja. Preostaje još dječje igralište urediti potrebnim dječjim sadržajima, bliži se proljeće kad će se igrati u dvorištu. „Želimo pomoći našem mjestu i društvu. Ulažemo koliko možemo. Želimo ostvariti karizmu i apostolat naše utemeljiteljice Bl. Majke Marije Terezije od sv. Josipa. Svaka pomoć nam znači da možemo raditi s djecom i mladima“ rekla je s. Paulina istakнуvši na su na katu samostanske kuće dvije spavaonice gdje spavaju djeca iz dječjeg doma u Zagrebu na Vrhovcu kad dođu na ljetovanje. Zimi je to smještaj za djevojke koje sudjeluju na duhovnoj obnovi i susretima za mlade. Na susretu s dobročiniteljima u Bibinjama sudjelovala je i provincijalka karmelićanki BSI s. Anastazija Veić. Nürnberger je s. Paulini predao i veliki plakat na kojem su djeca iz vrtića u njegovom mjestu Hof na sjeveru Bavarske u raznim bojama otisnuli svoje dlanove te su poslali fotografije uz srdačne pozdrave i najbolje želje bibinjskim vršnjacima. Manfred im je donio i lijepo igračke što je izazvalo osobitu radost malenih Bibinjaca. U događaju je sudjelovao i bibinjski načelnik Nino Šimunić koji je sa zadovoljstvom upoznao njemačke prijatelje kako Općina Bibinje konkretno podržava život solidarnošću i socijalnom osjetljivošću. Za prvo novorođeno dijete obitelj dobiva 2 000 kn, za drugo, treće i dalje 3 000 kn. Stipendira se 61 student i nadareni sportaši s 3 000 i 5 000 kn; srednjoškolcima se subvencionira javni prijevoz, obitelji u potrebi primaju jednokratne pomoći. Općina je i za izgradnju samostana Sv. Obitelji donirala više od pola milijuna kuna. Načelnik Šimunić je pozvao njemačke dobročinitelje na ljetovanje u Bibinje. Sudionik susreta bio je i njemački vojni ataše u Hrvatskoj Ralf Mayer koji je u suradnji s volonterkom Pro Vite Jasnom Obad predložio pružanje pomoći bibinjskom vrtiću. Novac je donirala dobrovorna zaklada iz Münchena. Nürnbergerovi godinama pomažu potrebe u Zadarskoj nadbiskupiji: udrugu Pro vita, bolnice, domove u namještaju i ostalim potrebama. Mayer je rekao da njemačka vojska nakon svog preustroja podržava humanitarne aktivnosti raznim vrstama oprema, kuhinja, kreveta, saniteta; drago im je surađivati s Nürnbergerovima jer znaju da pomoći i sredstva dolaze na konkretno mjesto gdje treba. I njemačko veleposlanstvo želi pomoći općine, gradove i županije na putu EU jer i nakon članstva zemlje nailaze na administrativne potешkoće, rekao je Mayer.

Zato u Njemačkoj traže partnera koji mogu pomoći Hrvatskoj. U pratnji njemačkog veleposlanika u Hrvatskoj Bernda Fischera ti su se prijatelji Hrvatske susreli i sa zadarskim županom i gradonačelnikom te dogovorili moguće načine suradnje između Bavarske i zadarskog područja, npr. povoljnim letovima iz Bavarske u Zadar. Njemački dobročinitelji će darovati i kombi vozilo zadarskoj HVIDRI.

NADBISKUPOVA ČESTITKA KRŠĆANIMA KOJI SLAVE BOŽIĆ PO JULIJANSKOM KALENDARU

Na božićnoj misi u katedrali Svetе Stošije o. Nadbiskup je uputio čestitku svim kršćanima koji Kristovo rođenje slave 7. siječnja 2011.

“Otajstvo Božića vraća nas našim vjerničkim korijenima. Rođenje Spasitelja, naime, najsvijetlijiji je događaj povijesti koji se dogodio u "punini vremena". Tada je u svijet opterećen nepravdama, grijehom, sukobima i ratovima sišla Ljubav, Istina, Pravednost i Svetost. Zbog toga zemlja s anđelima pjeva pjesmu blaženih vremena: "Vijek slava Bogu, dani mira sreće ljudskome rodu". U tom duhu još jednom svim kršćanima koji žive i rade u Zadarskoj nadbiskupiji, a Božić slave 7. siječnja, upućujem iskrene čestitke i dobre želje za ove blagdane, kao i blagoslovljenu Novu 2011. godinu ispunjenu Božjim darovima mira, zdravlja, sloge i ljubavi.”

SVETKOVINA BOGOJAVLJENJA

Na svetkovinu Bogojavljenja, u četvrtak 6. siječnja, svečano misno slavlje u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Za vrijeme mise službu akolita primili su bogoslovi Ivan Perković i Šime Žilić, studenti pete godine teologije. Ivan Perković je rođen 1975. g. u Splitu gdje je završio i medicinski fakultet, a izabran je za duktora bogoslova. Šime Žilić je rođen 1988. g. u Zadru gdje je pohađao Klasičnu gimnaziju. Nadbiskup je poželio da bogoslovi budu na visini zadatka povjerenih od Crkve, na putu prema đakonatu i svećenstvu. U propovijedi je mons. Puljić rekao kako Bogojavljenje pokazuje da je sve u pokretu. Otkad je Bog odlučio sići na zemlju i poći ususret ljudima i ljudi su krenuli prema njemu. Mudraci s istoka objedinjuju svećeničku, kraljevsku i proročku dimenziju i predstavljaju ljude koji čitaju znakove vremena. Njihov broj i darovi koje nose, tri, tumači se kao punina, zajedništvo, rekao je Nadbiskup, tumačeći simboliku tog trojstva: starost, odraslost i mladost; prošlost, sadašnjost i budućnost; tri različite strane svijeta, uz stranu na kojoj je Betlehem; zora, podne i sumrak, tri rase. Mons. Puljić je protumačio i darove koje nose: smirnu, zlato i tamjan. Smirna upućuje na novo rađanje, čuva tijelo od raspadanja i simbol je preoblikovanja života. Zlato je simbol bogatstva i onog što izlazi iz dubine zemlje. Ono je i simbol prosvjetljenja, za zlato se kaže da je mineralna svjetlost, te je Nadbiskup istaknuo da Egipćani koriste istu riječ za sunce i zlato – ra. Tamjan simbolizira dim i miris. „On nosi naše zazive i molitve prema nebu. Tamjan spaja nebesko sa zemaljskim, jer je u tajni utjelovljenja, koju jaslice predstavljaju, očima naše duše sinulo novo svjetlo Božje slave“ rekao je Nadbiskup, tumačeći poruku i značenje uprizorenja jaslica koje pohodimo ovih dana.

Govoreći o teološkoj vrijednosti prisutnosti vola i magarca uz Isusove jasle, Nadbiskup je podsjetio da prorek Izajija opominje narod zbog nevjernosti Savezu s Bogom riječima, da vol poznaje svog vlasnika, magarac jasle gospodareve, a Izrael ne poznaje, 'narod moj ne razumije'. Magarac je slika otpora i neukroćenosti, a vol dobrote, smirenosti, posluha, pa je služio kao slika izabranog naroda koji je prihvatio Božju riječ. „Vol i magarac, usmjereni istim pogledom na Isusa u jaslama, postaju nositeljima novog značenja: predstavljaju novi izabrani narod, Crkvu koja je izrasla iz židovstva i drugih naroda. Vol i magarac predstavljaju 'mesijanski mir', pomirbu koja preobražava sve suprotstavljenosti koje su posljedica grijeha i pobune protiv Boga. Vol, magarac, stado, pastiri, Marija, Josip, mudraci, svi su u poklonstvenom odnosu prema Novorođenom Kralju. I svako je poklonstvo na drukčiji način. Neka i naš pohod jaslicama probudi u nama želju da se poklonimo Isusu“ poručio je nadbiskup Puljić, na početku mise prošavši među pukom u katedrali te ga poškropivši blagoslovljenom vodom.

ZADARSKI NADBISKUP KRSTIO SEDMERO DJECE U ŽUPI KISTANJE

Na blagdan Krštenja Gospodinova, u nedjelju 9. siječnja, u župi sv. Nikole biskupa u Kistanjama, zadarski nadbiskup Želimir Puljić krstio je sedmero djece, od kojih je Petra 13. dijete u svojoj obitelji. Nadbiskup je izrazio radost što su postali članovi Božjeg naroda, a uz čestitku roditeljima, rekao je da djecu primamo s radošću i zahvalnošću, u molitvi da budu Božja djeca koja će proći zemljom čineći dobro. To je dan života, fizičkog i duhovnog, poručio je mons. Puljić, dodavši da euharistijskim slavljem Krštenja Gospodinova svi slavimo dan života i svi smo pozvani oživjeti svoje krštenje. „Otkad se Isus rodio sve je u pokretu, pa se i samo nebo pokrenulo na blagdan krštenja. Sam Otac dolazi objaviti tko je Isus - njegov ljubljeni Sin. Koji Očev izljev ljubavi i pažnje“ rekao je Nadbiskup, ohrabrivši vjernike da se ne boje i da imaju povjerenje u Oca kao što ga je i Isus imao. „Prihvaćanjem krštenja postali smo članovi Božje Crkve. Krštenjem smo primili veliki Božji dar; i na našem se krštenju dogodilo što i Isusu, kad je Bog rekao 'Ovo je dijete moje'. Kao odrasli, upitajmo se pred Bogom jesmo li uistinu njegovo dobro i plemenito dijete. Možemo li reći da smo krenuli njegovim putem“ potaknuo je Nadbiskup. Roditeljima krštenika darovao je novčani prilog.

Župnik Kistanja mons. Nikola Dučkić podsjetio je da je na taj blagdan 2004. g., nadbiskup Ivan Prendić krstio osmero djece u Kistanjama. Mons. Puljić je pohodio Kistanje kao dubrovački biskup 2008. g. kad je mladima podijelio sakrament potvrde, a ovo je bio njegov prvi pohod Kistanjama kao zadarski nadbiskup. „Janjevci su kroz svojih sedam stoljeća cijenili dar života i surađivali s Bogom. To ih je održalo toliko stoljeća na Kosovu. Uvjereni smo da će naši vjernici, zahvalni dragom Bogu, i u Kistanjama prihvatići kulturu života a ne kulturu smrti i pomoći da se poboljša demografska slika naše domovine“ rekao je mons. Dučkić poželjevši da se obitelji ni u vremenima materijalne krize ne boje djece nego da ih smatraju najvećim Božjim darom i najvećim bogatstvom za obitelj, Crkvu i domovinu. „Dragi Bog koji nas nije napuštao i u puno težim vremenima na Kosovu, siguran sam, neće nas napustiti ni u našoj hrvatskoj domovini“ istaknuo je mons. Dučkić. Krštena djeca su: Petra, trinaesto dijete Violete i Rafaela Filića, Josipa, sedmo dijete Dragice i Ivana Berišića, blizanke Antonija i Leona, šesto i sedmo dijete Veronike i Tome Berišića, Martin, četvrto dijete Prende i Ivana Ćibarića, Ivan Pavao, četvrto dijete Marije i Marijana Ćibarića i Katarina, drugo dijete Renate i Mikelja Čolakića. U Kistanjama živi 1245 župljana, odnosno 243 obitelji. To je župa s prirastom stanovništva. Prošle je godine bilo 16 krštenja, a pet umrlih. Najveći broj krštenja u Kistanjama jedne godine bio je 36. Od dolaska Janjevaca u Kistanje 1997. g. do danas u župi je kršteno 359 djece, a pokopano 77 vjernika. U tom su razdoblju vjenčana 64 bračna para, od kojih u Kistanjama živi 48 novoosnovanih obitelji. Misno slavlje pjevanjem je obogatio crkveni zbor sv. Cecilije pod vodstvom s. Blaženke Delonga, za orguljama Vinko Tomić. U župnoj crkvi se nalaze višemeterske velike vrijedne jaslice, izuzetan umjetnički rad kojeg su župljani izradili pod vodstvom umjetnika, župljanina Nikole Golomejića. Među Janjevcima je tradicija izrada velikih jaslica i uključenost župljana u stvaralaštvo tog božićnog prikaza.

**SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA –
„JAVNA I PRIVATNA OBJAVA; KARIZMA SVEĆENIŠTVA I SVEĆENIKOVE KARIZME“**

Mostarsko-duvanjski biskup dr. Ratko Perić gostovao je na rekolekciji zadarskog prezbiterija u srijedu 12. siječnja, u dvorani sjemeništa 'Zmajević' u Zadru. U sklopu teme 'objava i karizma' razlagao je razlike između javne i privatne objave te protumačio određenje svećeništva kao karizme i raznih karizmi u svećenikovu življenju i djelovanju. Karizma, dar Božji je među šezdesetak najznačajnijih riječi Novog Zavjeta u kojem se spominje 17 puta; 16 puta u sv. Pavla i jednom u sv. Petra. Karizme su razlučene po svom podrijetlu, sadržaju i svrsi. Potkrijepljeno novozavjetnim citatima, dr. Perić je opisao što znači dar kao prirodni talent, karizma kao milost oproštenja ili opravdanja, pri čemu je istaknuo da se karizmom nazi va život vječni; to je dar nad darovima i milost nad milošću. Govoreći o karizmi kao osobnom duhovnom daru milosti, dr. Perić je spomenuo 13. poglavljje Prve poslanice Korinćanima kao himan Božjim darovima ili karizmama. Istaknuo je i da je karizma dar dan čovjeku kad je zaređen za službenika Božjeg. Sakrament ređenja za đakona, prezbitera i biskupa je vrhunski Božji milosni dar, besplatan poklon. Po tom je svetom redu čovjek u službi institucije Crkve; taj je milosni dar, pečat, neizgubiv, neuništiv, ali time nije prestao biti Božji dar, karizma. „I zato ništa nije stranije Pavlovu Evandelju nego suprotstaviti karizmu i instituciju. Kao da je crkvena ustanova neka okoštala, oguglala, oronula, šablonizirana institucija, mehanička organizacija, a karizma bi bila nešto što se neprestano ekstra ulijeva, daje po karizmaticima i karizmatičnim 'benzinskim postajama'“ upozorio je dr. Perić, istaknuvši da su Petrov primat, papin primat i papina nezabludivost, karizme. To je naglašeno i u dogmi. „Biskupov ministerij je karizma. Prezbiterat je karizma. Redovništvo je karizma. Apostolska su društva karizma. I sva je Crkva milosni dar. A sve se tijekom vremena institucionalizira, ustrojava u sustav s pravima i obvezama, a ne samo s razlivenim nekontrolivim karizmama. Jer sve je milosni dar i sve ostaje milosni dar, koliko god se institucionaliziralo. I ne znači da se taj institut, kad se institucionalizira, istodobno i dekarizmatizira, razmilošćuje. Stoga neispravno naučavaju oni koji govore da postoji Crkva institucije, a to bi bila petrovska; i Crkva karizama, a to bi bila pavlovska. To je jedna institucionalno-karizmatična Crkva, petro-pavlovska“ istaknuo je dr. Perić. Naglasio je da su darovi u službi dara Crkve.

Tumačeći značenje objave, predavač je između ostalog istaknuo da treba razlikovati objavu od inspiracije ili nadahnuća. „Sveto Pismo je bogoduho, nadahnuto, Bogom potaknuto i korisno za život, ali nije sve u Svetom Pismu objavljeno za naše spasenje. Prava se objava u konačnici odnosi na čovjekov spas i o njoj ima mjerodavnu i smjerodavnu riječ crkveno učiteljstvo. Dr. Perić je upozorio na razliku između prikladna izlaganja i same objave; između izražaja i sadržaja istine, tj. između vanjske formule i jezgrovite dogme. „Nema nove istine koja nije sadržana u Evangeljima odnosno Bibliji“ rekao je dr. Perić dodavši da je Bezgrešno začeće navješteno na početku Geneze, ostvareno u Nazaretu, a dogmatizirano u Vatikanu 1854. g., četiri godine prije nego se Bezgrešna privatno tako predstavila sv. Bernardici. Papin primat vlasti Isus je u Cezareji Filipovoj nagovijestio Petru, podijelio na obali Galilejskog mora u uskrsnom vremenu, dok je to dogmatski izraženo 1870. g. u bazilici sv. Petra u Rimu. „Jedno je čvrsta jezgra i sadržaj istine, a drugo je vanjsko istraživanje i prikladno ruho izlaganja. Jedno je istina u sebi, a drugo je naša spoznaja te istine. Kao što postoji činjenica struje u zidovima dvorane, bez obzira jesmo li upalili svjetla ili nismo, a drukčije je ako užežemo i pokaže se svjetlosni sjaj“ rekao je dr. Perić. Razlikovanje između javne i privatne objave prema Katekizmu Katoličke Crkve dr. Perić je sažeо u tri teze. Prvo: privatne objave, kako god bile razglasene i koliko god dugo trajale, ne pripadaju u polog vjere, depositum fidei. U polog vjere ulazi pisana i predana Božja riječ, auktorativno prihvaćena i odobrena. Privatne objave nemaju službeni ni obvezujući karakter da im se katoličkom vjerom daje pristanak. Drugo: privatne objave ne poboljšavaju niti upotpunjaju Kristovu objavu, niti mogu što dodati niti oduzeti javnoj objavi. Ako se ukazanje ne kosi s crkvenim naukom a odobreno je od Crkve, može pomoći da se potpunije živi Kristova objava u određenom razdoblju. Treće: razlučivanje što je pravi i istiniti poziv a što izmišljotina uvijek se čini pod vodstvom crkvenog učiteljstva. Jedan od kriterija autentičnosti privatne objave je poslušnost vidjelaca mjerodavnoj crkvenoj vlasti. Dr. Perić je podsjetio i na 'Verbum Domini', papinu pobudnicu od 11. studenog 2010. g. U njoj se preporučuje da se vjernicima pomogne da razluče Riječ Božju od privatnih objava čija uloga nije upotpuniti konačnu Kristovu objavu, nego pomoći živjeti je potpunije u određenom povijesnom periodu. Rekolekcija je počela molitvom Srednjeg časa i nagоворom koje je u sjemenišnoj kapeli predvodio o. Jozo Milanović, OSB.

SVEČANOM VEĆERNJOM ZAPOČELO SLAVLJE SVETKOVINE SV. STOŠIJE

Svetkovina ranokršćanske mučenice sv. Stošije, zaštitnice Zadarske nadbiskupije i naslovnice zadarske katedrale, počela je u petak, 14. siječnja, svečanom Večernjom koju je u katedrali Sv. Stošije predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Propovijedao je porečko-pulski biskup Ivan Milovan, a u slavlju je sudjelovao i kotorski biskup Ilija Janjić, uz brojne svećenike, bogoslove i sjemeništarce, redovništvo i vjerni puk.

“Svi koji pođu za Isusom doista ga doživljavaju kao svjetlo. U tom svjetlu, novim očima gledaju sebe i Boga. U njemu primamo sposobnost za djela svjetla. U susretu i srazu Svetoga i svijeta ogreznog u grijehu, dogodilo se ono što se događa kometi kad uđe u atmosferu ili baklji koja se stavi u led. Krist će proći stradanje, patnju i smrt, no Očevom snagom će ući u slavu uskrsnuća”, rekao je mons. Milovan, istaknuvši da su Stošija i sveti mučenici u Kristu otkrili svjetlo života, radost, snagu, prijatelja i spasitelja. Vjerom koja u njih nije bila samo na usnama nego im je prožimala cijelo biće, oni su za nj svjedočili djelima, životom. U prognu i pred izazovom odreknuća oni su izgorjeli kao kometa, baklja. Ostali su stameni, čvrsti, ustrajni, predani u ruke Očeve, ljubeći i oprijetili je samim uništenjem Crkve. No, ostvarilo se da je krv mučenika postala sjeme novih kršćana, rekao je biskup, dodavši da je i 20. st. Crkvi dalo nebrojene mučenike i svjedočke vjere od kojih su brojni proglašeni blaženima i svetima.

Među svjedocima vjere blista i lik sluge Božjeg Miroslava Bulešića, istarskog svećenika kojeg su u dobi od 27 godina ubili komunisti na krizmi u Lanišću, u Istri, 1947. g. Biskup Milovan izrazio je nadu u njegovu skoru beatifikaciju. “Tako mlad, a tako duhovno zreo. Do kraja zauzet u pastoralnom radu i brizi za sve ljude. Uvijek promišljen i razborit u odlukama i odnosima, ali doslijedan i hrabar, spreman unatoč prijetnjama ustrajati do kraja. U propovijedi na Božić 1944. g. je rekao: “Ničeg se ne bojam jer znam da u svemu činim svoju dužnost. Miran sam pred Bogom i ljudima. Znajte da će se uvijek držati vjere i svoga poštenja koje neću prodati za nikakvu zemaljsku cijenu. Bez straha će kazati svakome što je pošteno. Tim će načelima uvijek živjeti. A to su Kristova načela. Kuda i kako je on išao, onuda i onako idem i ja”, podsjetio je na Bulešićeve riječi mons. Milovan. U duhovnom dnevniku 1944. g., u teškoj situaciji stradanja nevinih ljudi, tri fronte, tri vojske, prijetnji koje je osobno primao, zapisuje: “Moj Bože, što se to događa... Ako me hoćeš sebi, evo me pripravna. Moj život ti sasvim darujem za svoje stado. Uz tvoju milost i ako me ti učiniš dostoјnim, ne bojam se mučeništva već ga žudim. Neka bude volja tvoja”.

“U sluzi Božjem don Miru vidimo jasan odgovor na pitanja o svećeniku. Bio je svjestan svog poziva i duboko dirnut činjenicom da ga je Bog izabrao. Nije se zbog svog zvanja uzdizao u oholost nego je gajio poniznost koja je prerastala u požrtvovnost. Bolno je doživljavao ratna stradanja pa je u svoju duhovnost ugradio svijest o prolaznosti ljudske veličine. Rado je i puno čitao. Bio je čovjek velike ljubavi prema Crkvi. Iz duboke pobožnosti proizlazila je njegova smirenost pa je oslobođen straha od smrti često ponavlja ‘Samo jedanput će se umrijeti’. Obrazac njegove nepopustljivosti prema komunizmu i neprihvatljivim ponudama za kršćanstvo odražavao je stav bl. Alojzija Stepinca, glede nastojanja da se Crkva odvoji od Svetе Stolice”, rekao je mons. Milovan. Nadbiskup Stepinac i Miroslav Bulešić poznavali su se i osobno. Kardinal Stepinac bio je dobrotvor Miroslava dok je bio u Rimu na studiju; u njemu je uočio vrijednog svećenika. Iz kućnog pritvora u Krašiću 1953. g. Stepinac je napisao: “S velikom bolju saznao sam, nakon svog dolaska iz tamnice, da je ubijen vlč. gospodin Bulešić, taj mladi, dobri i idealni svećenik. To ubojstvo neće donijeti blagoslova ubojicama niti onima pod čijim su direktivama izvršili to gadno ubojstvo”. “Prolazio je don Miro i kroz svoje duhovne krize i teškoće, kako svjedoči njegov posljednji zapis u duhovnom dnevniku iz srpnja 1947. g.: “Proživiljavam veliku nutarnju krizu, što me čini neraspoloženim i žalosnim. Kome da povjerim svoje poteškoće? Samo tebi, moj Bože, samo tebi, Marijo”. I upravo u trenutku kad mu se činilo da ima najmanje snage, Bog mu je dao svoju snagu. Okrutno se ubojstvo tako prometnulo u slavu pobjede a Miroslav Bulešić ovjenčan je palmom mučeništva”, rekao je mons. Milovan. Na zidu i podu župne kuće u Lanišću ostao je trag njegove mučeničke krvi, ali još dublji trag ostao je živjeti u ljudima. U narodu je živio glas o njegovoj svetosti. Mons. Milovan poželio je da taj sluga Božji i današnjim generacijama svećenika i svih vjernika bude uzor žive vjere, ustrajnosti, požrtvovnosti u služenju ljudima, hrabrosti i predanja Bogu do kraja. “Neka i nama Gospodin udijeli po zagovoru svetih mučenika i svjedoka vjere ustrajati u življenju te iste vjere”, zaključio je biskup Milovan.

MISNA SLAVLJA NA SVETKOVINU SV. STOSIJE

‘Popjevkom veselom blagdan objavite, Stošiju blaženu, Zadrani, častite’, tim je uvodnim stihom iz Stošijina himna puk Zadarske nadbiskupije pozdravio svoju zaštitnicu i zagovornicu koju kao uzvišen ures grada i nadbiskupije časti 12 stoljeća. Svečano prijepodnevno misno slavlje u katedrali Sv. Stošije u Zadru, prvotno posvećenoj apostolskom prvaku sv. Petru, predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. U homiliji je istaknuo Pavlov usklik “Tko će nas rastaviti od Božje ljubavi u Isusu Kristu?” koji je dosljedno u životu primjenila i sv. Stošija, te je Bogu pjevala za vrijeme mučenja. Stošija je kao osobita Božja izabranica ušla i u molitvu Prvog Rimskog kanona. U vremenu teškom za vjernike proslavila se djelima ljubavi prema siromasima, osobito za teških progona kršćana za vladavine Dioklecijana. Poma-gala je utamničenima i svima koji su oskudijevali. Svoja je dobra nesebično dijelila siromasima, njegovala je bolesne i bodrila klonule, podsjetio je nadbiskup Puljić. Istaknuo je kako je uvjerenje da je nevolja, progonstvo, pogibao niti ikoji stvor neće rastaviti od Krista posvjedočila pred prefektom Ilirika Probonom. Na ispitivanju u zatvoru predbacio joj je da isповijeda vjeru u Galilejca, da pomaže utamničene kršćane i učvršćuje u vjeri. “Na sve te prigovore ona bez straha odgovara: ‘Jest, pazila sam ih ko zjenicu oka i ako bi koga uhvatila malodušnost hrabrla sam ga; ako je tko bio tužan tješila sam ga. Cjelivala sam noge nevoljnima kako izmoreni i iscrpljen ne bi klonuli’”. Kao nagradu za takva djela osuđena je na smrt i spaljena na lomači 25. prosinca 304. g. Poput Isusa, koji je prošao zemljom čineći dobro, Anastazija je shvaćala kako je milosrde izričaj najuzvišenije ljubavi prema bližnjem. Sv. Stošija je izvrstan primjer takvog sebedarja”, rekao je nadbiskup Puljić. Na Stošijinu svetkovinu čitao se i ulomak iz Knjige Sirahove koja pripada mudrosnoj književnosti. Sv. Stošija je poticaj i za stjecanje mudrosti. Mudrost je Božji dar, rekao je Nadbiskup, a početak mudrosti je strah Božji. Stošija je sasvim odjelotvorila Sirahove riječi koji je svoje sunarodnjake želio učvrsti u vjernosti, štovanju pravog Boga, ohrabriti u kušnjama i očuvati od zavodljivosti poganske civilizacije.

Nadbiskup Puljić podsjetio je i na povijesni datum 19. obljetnice međunarodnog priznanja RH, rekavši da na taj spomen naviru sjećanja na naše teške dane stradanja, ali u duši odzvanjaju i divne scene naših molitvenih skupova i pjesama koje smo tih dana upućivali prema nebu, Europi i svijetu. Nadbiskup je istaknuo aktualnost sadržaja od Stošijina do našeg vremena u stihovima pročitanog Psalma 126 koji je hodočasnička pjesma povratnika iz sužanstva: “Kad Gospodin vraćaše sužnjeve sionske, bilo nam je ko da snivamo. Među poganima tad se govorilo, silna im djela učini Gospodin”. Mi smo Davidove probene psalme učinili svojima, prilagodili ih našim potrebama i vapajima. Ne treba se čuditi što povratnici iz sužanstva na muke i probleme s kojima su se susretali sad gledaju drugim očima. Oni koji siju u suzama, žanju u pjesmi; zato su radosni i vraćaju se noseći snoplje svoje”, rekao je mons. Puljić, istaknuvši Augustinovu misao: psalmi su evanđelje Isusa Krista prevedeno u hvalu, zahvalu, molbu i pomirbu. Na svetkovinu sv. Stošije mons. Puljić uvodno je rekao: “Danas je s nama, siguran sam, i moj predšasnik Ivan, koji je prošle godine u katedrali svečano slavio s vama; ali Božjim planom pozvan je da slavi u nebu. Siguran sam da je sad s nama, sa svim drugim dragim predšasnicima koji su ovdje ostavili vidnog traga – i raduju se u nebu zajedno sa Stošijom, jer vide, vjera u Zadru živi”.

Prošle godine u homiliji slavlja zaštitnice koju je doživljavao tako blisko da ju je zvao “Naša Stoša”, mons. Ivan Prenda poželio je: “Budimo dosljedni, ne dajmo se ničim zbuniti. Ali tada dolazi križ, dolazi trpljenje, patnja. U povijesti kršćanstva to se plačalo i životom. Ali mučenici su bili hrabri jer su znali da položiti život za svoje nutarne uvjerenje, za svoju vjeru, znači živjeti – znači položiti život, ali niknuti novom slavom. A to je proslava u Bogu koji čovjeka uzdiže do tolike svetosti da ne može ni zamisliti. I kaže mu ‘Tko mene poštaje, poštovat će ga moj Otac; k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti’”.

Svetkovina sv. Stošije zaključena je večernjim koncelebriranim slavljem koje je predvodio porečko-pulski biskup Ivan Milovan. Domaćin zadarski nadbiskup Želimir Puljić pozdravio je sudjelovanje biskupa koji su suslavili: splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, šibenski biskup Ante Ivas, gospičko-senjski biskup Mile Bogović, bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak i kotorski biskup Ilija Janjić. Uz brojan puk koji je molio zagovor svoje zaštitnice pred njenim moćima u mramornom sarkofagu sv. Stošije u sjevernoj pokrajnoj lađi katedrale, u misi su tradicionalno sudjelovali i vjernici iz Šibenske biskupije. „Mučenici su čuđenje u svijetu. Svojom spremnošću da i život žrtvuju bez fanatizma, dapače, u ljubavi prema Bogu, čovjeku i progoniteljima, mučenici provociraju, ‘bodu oči’. Ljudi se moraju pitati što to taj ima u sebi, što ga to nosi te je spreman i život žrtvovati. Provocira njihova ljubav, hrabrost, vjernost, ljubav, oprاشtanje”, istaknuo je biskup Milovan, dodavši da su kod smrti istarskog svećenika Mire Bulešića neki bogoslovi

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

svjedočili kako su tom smrću bili učvršćeni u svom zvanju k svećeništvu. „Primjer mučenika progoniteljima ne da mira i često ih dovodi obraćenju, kao što se dogodilo sv. Pavlu nakon Stjepanova mučeništva”, rekao je mons. Milovan, istaknuvši da je mučenik kršćanin koji svega sebe ulaže u to da iskaže pred svima kako se vjerom i ljubavlju povezao s Kristom; poistovjećuje sebe s Kristom i svoj život s njegovim životom. „Čine to u svakodnevnim djelima pravde, istine i ljubavi, a u izvanrednim prilikama, pred izazovima da se odrekne Krista, svoje savjesti, svoje duše, mučenik daje i najveće svjedočanstvo krvlju”, istaknuo je biskup Milovan. Štovanje starokršćanske mučenice Stosije živo je kroz svu povijest Crkve do danas. Mons. Milovan podsjetio je na mučenike iz vremena najvećeg progona kršćana u Rimskom carstvu, u vrijeme Dioklecijana. Uz Stošiju, 304. g. mučena je i slavna sv. Eufemija koja se časti u Istri; biskup je podsjetio da su počeci starodrevnih biskupija na jadranskoj obali nastalih u prvim stoljećima Crkve utemeljni na svjedočanstvu vjere davnih mučenika: sv. Mavro u Poreču, sv. Vid u Rijeci, sv. Kvirin na Krku, do Dujma, Vlaha i Tripuna na jugu. Progoni Crkvu prate sve do danas. Crkva je sveta, katolička, apostolska, ali i mučenička, rekao je mons. Milovan, upitavši: tko je mogao misliti da će tek 20 .st. brojem mučenika nadmašiti čak i progone iz rimskog doba. I Crkva u Hrvatskoj u tom je vremenu posvjedočila životnost svoje vjere, osobito po bl. Alojziju Stevincu, istaknuo je mons. Milovan. „Mučenici su svjedoci žive, osobne i djelotvorne vjere. Oni su kršćani vjernici koji su svim srcem opredijeljeni, predani Isusu Kristu kao osobnom spasitelju, učitelju, prijatelju. Gospodinu su zahvalni za dar svjetla duše. To je baza u njihovu životu”, rekao je biskup Milovan, podsjetivši na riječi Grgura Nazijanskog „Nama je velika čast biti i zvati se kršćanima”.

„U svijetu gdje prevladava razmišljanje i ponašanje ‘Ne talasaj’, u svijetu sivila gdje je moda živjeti po zakonima moralnog relativizma, hedonizma, sebičnosti i neosjetljivosti za druge, prihvatanja novog poganstva u gledanju na život, brak i obitelj – u takvom svijetu svako dosljedno življenje i svjedočenje vjere doista provocira. Ali to jest poziv i zadaća kršćana u svijetu: biti svjetlo, sol i kvasac”, rekao je mons. Milovan, dodavši da je dnevno, nekrvno, tzv. bijelo mučeništvo, kad se primjerom života svjedoče vrednote poštenja, rada, solidarnosti, ljubavi i zajedništva obitelji, zauzimanje za opće dobro, strpljivost u teškoćama i podnošenje životnih križeva s Kristom. „U svijetu sekularizacije kršćani su pozvani na dosljednije življenje vjere, svjedočenje primjerom života onoga svjetla koje po vjeri imamo u srcu, ali je često pre malo vidljivo u našem ponašanju. Mučenici su divan primjer dosljednog življenja po vjeri, svjedočenja vjere ne tek rijećima nego djelom, životom”, istaknuo je mons. Milovan. U tome cijelo tijelo Crkve ima veliku zadaću i poslanje.

„U današnjem sekulariziranom društvu osobitu važnost ima baš svjedočanstvo riječi i života vjernika laika; i to u životnoj sredini gdje je koga providnost postavila: u gospodarstvu, politici, kulturi, zdravstvu, medijima, prosvjeti. To je specifično poslanje koje vjernici laici imaju u Crkvi i svijetu. Kako je dobro i blagotvorno imati na što više mjesta, na svim razinama, što više ljudi koji ne misle prvenstveno na osobnu korist i probitak, nego im je svagdje sveto poštovanje istine, dobrote, pomirenja ljubavi prema Bogu i čovjeku”, poručio je biskup Milovan. Mučenik je svjedok vjere. U vjeri, Bogu je našao bolji temelj za svoju egzistenciju; temelj koji trajno ostaje i nitko ga ne može oteti. „Vjera životu daje novi temelj, novi oslonac, novo, čvrsto tlo pod nogama. Sloboda od navezanosti na materijalno došla je do izražaja kod tolikih mučenika i kršćana koji su iz ljubavi pema Kristu sve napustili, da bi drugima donijeli Kristovu vjeru i ljubav. Zahvaljujući tim osobama koje su živo susrele Krista, rodila se nada u srcima onih koji su ranije živjeli u tami i beznađu. U svijetu u kojem smo kao pojedinci, Crkva i narod stalno izloženi stresovima svih vrsta, a ima onih koji se trude da stresova bude što više, presudno je imati u srcu nadu. Potrebno je svakog dana vježbati se u kreposti nade, i kad puno toga izgleda beznadno. Nada se prvenstveno treba oslanjati na Boga koji jedini pomaže da i u mračnim vremenima vedro gledamo naprijed. U koncentracijskom logoru u Auschwitzu sv. Maksimilijan Kolbe bio je nositelj nade”, rekao je biskup Milovan, istaknuvši: Božji ljudi su uvijek i svugdje nositelji nade koja se hrani rječju Božjom, sakramentima i molitvom. Biskup je poželio da sv. Stošija bude zagovornica naše ustrajnosti i vedrijeg hoda naprijed u svjetlu njene mučeničke, slavne vjere. U svjetlu Nacionalnog dana obitelji u Zagrebu, rekao je da su svi pozvani poraditi u župama na promicanju vrednota braka i obitelji. Crkva se osjeća odgovornom u radu na očuvanju braka i obitelji kao temeljne jezgre; to je dio poslanja koje joj je Krist povjerio jer je obitelj temelj društva s ljudskim licem. Mons. Milovan podsjetio je na riječi Ivana Pavla II. da budućnost čovječanstva ide preko obitelji i da obitelji našeg vremena moraju pronaći novi zamah. I papa Benedikt XVI. upozorio je da Europa više neće biti Europa ako se u njoj izgubi pravi smisao za brak. Snaga za takvo svjedočenje može biti samo živa, osobna molitva i euharistija, istaknuo je biskup Milovan, koji je na svetkovinu sv. Stošije predvodio i prijepodnevno misno slavlje u župi sv. Stošije u Biogradu.

POHOD ZADARSKOG GRADONAČELNIKA BENEDIKTINKAMA SV. MARIJE

„Dobro formirana i odgojena benediktinka mora imati poštovanje prema gradskim ocima u sredini u kojoj služi, razvijati suradnički odnos i osjećaj za svoju biskupiju i grad“ rekla je opatica Anastazija Čizmin u petak, 14. siječnja, u svečanoj dvorani samostana benediktinki sv. Marije u Zadru na susretu sa zadarskim gradonačelnikom dr. Zvonimrom Vrančićem, koji tu najstariju hrvatsku redovničku zajednicu tradicionalno svake godine pohodi povodom proslave sv. Stošije čije ime opatica Anastazija nosi. Benediktinke su poželjele gradskim vlastima i suradnicima mudrost uma, spremnost volje i blagost srca, mir i uspjeh u radu. „Svaka benediktinka u sebi nosi povezanost s biskupijom i gradskim poglavarima. Benediktinke žive s ljudima svoga grada i mole za ljude na vlasti. Crpimo pouku od sv. Pavla koji govori da se mora moliti za crkvene i državne poglavare. Jer što su više podržani molitvom, bolje mogu djelovati, biti više odgovorni, širiti pozitivne vrednote u prilog životu, obitelji, kulturi. U našim starim zapisima vidi se da se oduvijek molilo za nositelje vlasti. To je sastavni dio našeg djelovanja“ rekla je opatica. Gradu i svima koji u njemu žive poželjele su napredak i blagostanje, uz Stošijin zagovor da obitelji budu kolijevka života, vjere i boljeg sutra. „To je naša čestitka, želja i odraz onoga što dnevno radimo za vas, grad, Hrvatsku i cijeli svijet“ rekla je opatica Čizmin koju je gradonačelnik darovao i radom Bogorodica na staklu J. Botterija. Dr. Vrančić je izrazio divljenje višestoljetnom djelovanju samostana i koludrica, čuvarica kulturne baštine, zahvalivši im na tome i na molitvama za grad i one koji ga vode. Koliko benediktinke u klauzuri 'dišu' s cijelom domovinskom Crkvom potvrđuje i poruka č. m. Anastazije „Ženite se, rađajte djecu i šaljite ih da služe Bogu“. „Hrvatska se sprema za doček pape i Nacionalni dan obitelji. I mi molimo za tu nakanu. Što ćemo bez obitelji...? Ako nema djece nema ni koludrica, biskupa, svećenika ni gradonačelnika“ rekla je opatica poželjevši da iz obitelji u njihov samostan pristigne i novoprdošla kandidatica. Trenutno je u samostanu sv. Marije devetnaest benediktinki, a posljednja je ušla u samostan 1994. g. U veljači će doživotan zavjet položiti još jedna koludrica, no sestre bi voljele nove snage. „Velika obitelj u laikatu i samostanu puno znači, jer ako ne bude benediktinki, ne znam kuda ćemo krenuti“ izrazila je ljudsku brigu č. m. Anastazija. Susret u znaku pažnje spram duhovnog života grada, iskazivanja uzajamnog poštovanja i podrške, istaknuo je veliku ulogu samostana koji čuva dragocjenu hrvatsku materialnu i nematerijalnu baštinu, a tijekom susreta koludrice su izvele i prigodne gregorijanske korale.

IZLAGANJE 'GEOGRAFIJA RELIGIJA – INTERAKCIJA RELIGIJE I PROSTORA'

„Geografija religije - interakcija religije i prostora“ naziv je izlaganja dr. Josipa Faričića s Odjela za geografiju Sveučilišta u Zadru koje je u organizaciji tog Odjela i Hrvatskog geografskog društva Zadar održao u srijedu, 19. siječnja, u dvorani Novog kampusa Sveučilišta u Zadru. Geografija religije je u svijetu prisutni, ali u Hrvatskoj još uvijek nepostojeći kolegij na sveučilišnim odjelima geografije, no želja je dr. Faričića tu temu kolegija pokrenuti na odjelu Sveučilištu u Zadru gdje predaje. Pred brojnim studentima i ostalom zainteresiranom javnošću dr. Faričić je iz raznih stručnih aspekata opisao odnos religije i geografije, interakciju čovjeka i prostora. „Geografija religije je nova disciplina u okrilju društvene geografije i usko je povezana s historijskom i kulturnom geografijom. Disciplina se afirmirala nakon Drugog svjetskog rata, a autori u temeljnoj bibliografiji su Pierre Defontaine, David Sopher i Chris Park. Postoje i brojne studije, zbornici radova i monografije“ rekao je dr. Faričić, istaknuvši da religija ima velik utjecaj na kulturu i način života. Poseban je otisak religije u društvenim strukturama i krajoliku, na način i tijek oblikovanja religijskih struktura i obrazaca utječe i prostor. Religija je sustav vjerovanja, no ona je i važan povijesno-zemljopisni element oblikovanja društva i prostora, istaknuo je predavač navodeći glavne predmete istraživanja geografije religije: geografski raspored religija, razvoj i raspršenost religija u prostoru od globalne do lokalne razine, način i posljedice širenja religije, sveti prostori: sveta mjesta (gradovi, planine, rijeke) i sveti smjerovi, utjecaj religije na preobrazbu prostora: uloga religija pri oblikovanju kulturnih regija, npr. Sveta zemlja; uloga religija pri oblikovanju kuturnih i političkih krajolika, npr. dioba Indije, Palestine, Irske, stanje u BiH, utjecaj religije na interakciju stanovništva, npr. između hočasnika i lokalnog stanovništva. U svijetu je oko 33 % kršćana (2,1 mld), 21 % muslimana (1,5 mld), hinduista je 14 %, budista 6 % a Židova 0,22 %. Velik je broj agnostika i ateista, 1,1 mld, a među njima je najviše Kineza, rekao je dr. Faričić. Jezgre velikih religija su oblikovane na periferiji velikih starovjekovnih civilizacijskih krugova: židovstvo, kršćanstvo i islam, na dodiru mezopotamskih civilizacija te civilizacije donjeg toka i delte Nila a hinduizam i budizam na rubu drevnih civilizacija uz dolinu rijeke Ind. Dr. Faričić je govorio o utjecaju okoliša na pojedine religijske motive i modele. U jezgrama velikih religija prevladavaju prirodni ekstremi kao važni čimbenici okoliša, npr. suše, velike vrućine i neizvjesne oborine u jugozapadnoj Aziji, te bipolarni odnos suhih i vlažnih razdoblja s mogućnostima poplavljivanja u južnoj Aziji. Pustinje su osobita mjesta kontemplacije, pokore i osobne neometane komunikacije s nadnaravnim. Budući da je religija važan tvorbeni element kulture, dr. Faričić je razlagao kako izgleda otisak religije u kulturnom krajoliku: graditeljskoj baštini (crkve, džamije, hramovi, groblja), jezičnoj baštini (hagionimi), običajima koji se na osobite načine manifestiraju u prostoru prilikom blagoslova polja, pučkih slavlja; utjecaj je i na prehrambene navike te s tim u vezi na razvoj poljoprivrede i agrarnog krajolika. Dr. Faričić je istaknuo i značaj religije na prostornu identifikaciju, npr. povezanost lokalne zajednice uz patrona, što je u Hrvatskoj osobito prisutno u Rovinju, sv. Eufemiju, Splitu, sv. Duje i Dubrovniku, Sv. Vlaho.

MISA POVODOM PRVE GODIŠNICE SMRTI ZADARSKOG NADBISKUPA IVANA PRENĐE

'Misa za pastira koji je ljubio Crkvu' naslovio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić svoju homiliju upućenu brojnom puku u katedrali sv. Stošije u Zadru u ponедјeljak, 24. siječnja, kad je predvodio misu za blagopokojnog zadarskog nadbiskupa Ivana Prendu uoči prve godišnjice njegove smrti. Budući da je mons. Puljić 25. siječnja sudionik zasjedanja HBK u Zagrebu, misa je služena dan ranije. „U zadarskoj prвostolnici mons. Prenda je toliko puta euharistiju slavio, narodu Božju riječ tumačio i radovao se da je mogao biti svjedokom njegove ljubavi na zemlji. Misom želimo zahvaliti Bogu za darove Crkve, vjere, apostolskog nasljеда, svećeništva i krsne milosti kojom Bogu zahvaljujemo da smo djeca Božja. Želimo zahvaliti i moliti na nakanu Crkve i za preminulog brata Ivana“ rekao je uvodno mons. Puljić pozdravljajući osobito braću i sestre, rodbinu i prijatelje blagopokojnog nadbiskupa Prendе, 112. pastira zadarske Crkve.

Mons. Puljić je podsjetio da je 25. siječnja prije godinu dana bio u Zagrebu na zasjedanju HBK. „U jutarnjim satima susreo sam na hodniku varaždinskog biskupa Josipa Mrzljaka koji mi je priopćio tužnu vijest o smrti nadbiskupa Prendе. Pošli smo odmah na Duhovni stol pomoliti se za njegovu plemenitu dušu. Još mi je pred očima ta posljednja ovozemna slika o njemu kojoj najbolje odgovara izričaj da je 'blago usnuo u Gospodinu'. Upravo tako. Samo dan prije toga u Zadru je dogovarao i planirao sa svojim suradnicima. No, čovjek snuje, a Bog određuje“ rekao je mons. Puljić koji je prije devet mjeseci preuzeo kormilo lađe zadarske Crkve koju je 15 godina vodio mons. Prenda. „Koliko je volio svoju krajevnu Crkvу pokazao je pri preuzimanju službe nadbiskupa kad je veliko područje bilo porušeno, a ljudi raseljeni i osiromašeni. I dok je zauzeto obavljao pastirske pohode po župama, veselio se obnovi kuća i sakralnih objekata i povratku raspršenih vjernika. S osobitom radošću i ponosom ugostio je i pozdravio 9. lipnja 2003. g. papu Ivana Pavla II. S kakvom se radošću pripremao za susret mladih 8. i 9. svibnja 2010. g. najbolje znaju njegovi najbliži suradnici. Pamtim ga kao ugodnog sugovornika i zauzetog pastira koji je bio pun optimizma i ljubavi za sve što je Božje i crkveno. Upravo u duha svog gesla 'Ljubiti Crkvу'“ rekao je mons. Puljić. U svjetlu navještaja kako je Isus živi kruh koji je s neba sišao, Nadbiskup je rekao da je mons. Prenda 46 godina lomio kruh nebeski, hranio ljudе riječu i sakramentima, osobito euharistijom za koju Crkva isповijeda da je središte i vrhunac zajedništva Božjeg naroda. Nadbiskup je rekao da su riječi oproštaja na ispraćajima odraz žalosti zbog rastanka od osobe koju se poštivalo. „U trenutku smrti pucaju rodbinske, prijateljske i druge veze. Ljudi osjećaju bol i samoću. Smrt je rastanak, ali nije kraj. Vjera nas hrabri. Ona nam pomaže shvatiti neshvatljivo: naši pokojni prijatelji su nevidljivi, ali živi. S njima ćemo se kasnije

sastati. No, to po molitvi možemo i prije učiniti. I dok nas uspomene na pokojne vode u prošlost koja više ne postoji, molitva po vjeri vodi nas k Bogu koji nije mrtva uspomena, nego živo otajstvo, velika stvarnost, pravi život. Zbog toga, kad molimo za pokojnike i blagujemo tijelo Kristovo, mi se u Bogu susrećemo. Molitva nam omogućuje dozvati u pamet sve koje smo ljubili, kako bi im pomogli i iskazali milosrđe“ rekao je mons. Puljić u zahvalnosti mons. Prendi što je Božju riječ navještao i kruh nebeski s vjerom lomio, zajednicu Božjeg naroda oko stola Gospodnjeg okupljaо, pjevao i molio, slušao i razmraо. „I dok počiva u kripti naše katedrale, on nas pred tajnom smrti, u kontekstu nekrvne žrtve Novog Saveza, poziva da s vjerom ponavljamo: ‘Tvoju smrt, Gospodine, navještamo, tvoje usrksnuće slavimo i tvoj slavni dolazak isčekujemo!“ rekao je Nadbiskup.

Mons. Puljić je podsjetio i na biografske podatke: mons. Prendi je rođen u Gornjem Zemuniku 1939. g., za svećenika je zaređen 1964. g. Imenovan je nadbiskupom koadjutorom 29. ožujka 1990. g. a za biskupa je posvećen 9. lipnja 1990. g. Nadbiskup ordinarij je bio od 2. veljače 1996. g. „Njegovo svećeničko geslo ‘Dođi kraljevstvo tvoje’ i biskupsko ‘Ljubiti Crkvu’ jasno govore koji su bili njegovi ideali. Budući da je imao u planu biti u Rimu na svečanostima završetka Svećeničke godine, na svetkovinu Srca Isusova, 11. lipnja 2010. g., zamijenio sam ga na tom susretu s Petrom naših dana. Pomolio sam se na grobu služe Božjeg Ivana Pavla II. za pokoj njegove plemenite duše i za sve svećenike, redovnice i redovnike, bogoslove, sjemeništarce i vjernike laike nadbiskupije koju je nadbiskup Ivan vodio i volio. Iako je naš duhovni poziv predodređen ostati vječnom tajnom koju samo Bog u potpunosti razumije, očima vjere ipak uspijevamo ponekad ‘dešifrirati’ tu tajnu koju je Bog položio u srce onih koje je pozvao. Tako prepoznajemo da je pastir zadarske Crkve u Augustinovom duhu uzeo riječi ‘Ljubiti Crkvu’. S tom ljubavlju je dugi niz godina neumorno i zauzeto pratio sjemeništarce i bogoslove na njihovom rastu i hodu. Pa i onda kad je postao nadbiskupom, nije ‘prestao biti rektorm’. I nije krio svoju osobitu ljubav prema sjemeništu, koje je nazivao ‘zjenicom nadbiskupije’“ poručio je Nadbiskup. Na kraju mise mons. Puljić i svećenici su se pomolili pokraj groba mons. Prende u pokrajnoj lađi zadarske katedrale, a Katedralni zbor sv. Stošije pod vodstvom Žana Morovića predvodio je pjevanje pjesme 'Slavim te Gospode'. To je bila omiljena pjesma blagopokojnog nadbiskupa Ivana Prende, što je i oporučno napisao kao želju, da na sprovodu bude ispraćen tom pjesmom.

**SPOMEN IZDANJE VJESNIKA ZADARSKE NADBISKUPIJE POSVEĆENO
NADBISKUPU IVANU PRENĐI**

Zadarska nadbiskupija je povodom prve godišnjice smrti zadarskog nadbiskupa Ivana Prende izdala posebno spomen izdanje Vjesnika u kojem su sabrani tekstovi koji su objavljivani povodom ispraćaja mons. Prende u siječnju 2010. g. Objavljeni su faksimili brzjava sućuti pape Benedikta XVI., hrvatskih (nad)biskupa i drugih uglednika, popis brzjava sućuti koje su uputili osobe i ustanove iz domovine i svijeta, dokumenti iz zadarskog Ordinarijata poput službene obavijesti o smrti ili prijedloga nagrade za životno djelo. Objavljene su i homilije kardinala Josipa Bozanića sa sprovodne mise te kardinala Vinčka Puljića s Bjedenja, govori koje su izrekli pojedinci na kraju mise, među kojima je i predsjednik HBK, đakovačko - osječki nadbiskup Marin Srakić. Vjesnik donosi i neke od poruka iz Knjige sućuti, kao i iz grupe u spomen na nadbiskupa Prendu na stranici Facebook. U uvodnoj riječi 'Pastir koji je ljubio Crkvu' zadarski nadbiskup Želimir Puljić napisao je da taj Vjesnik može pomoći bolje upoznati zauzetog pastira Ivana i poticaj je zahvaliti Bogu na njegovom daru. U Vjesniku su i fotografije iz života i djelovanja Ivana Prende od njegova mladenaštva do raznolikih susreta koje pokazuju bogatstvo i brižnu pažnju za sve ljude u njegovoj pastirskoj službi. Objavljen je i tekst oporuke nadbiskupa Prende, faksimil originala i prijepis, datiran 21. listopada 2006. g., s dodatkom od 7. ožujka 2008. g. Pod nazivom 'Moj testament', nakon znamena 'U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen', mons. Prenda je napisao: „Iz moje duše uzdiže se hvala Ocu nebeskom za dar života, za milost vjere primljene na krštenju po Crkvi Kristovoj i neprestano jačane otajstvima vjere naše. Posebno zahvaljujem Gospodinu za milost odabranja, poziva, posvećenja u Kristovu svećeništvu i poslanja u izgradnji Crkve Kristove u hrvatskom narodu, po biskupskom služenju u Crkvi. Crkvu Kristovu doživljavao sam od svojih mladenačkih dana kao najveći Kristov dar svijetu. Trudio sam se iskreno je ljubiti u svojim svećenicima i vjernicima te joj poklanjati sve svoje sile, danju i noću. Dostojna je da je ljubimo Kristovim srcem. Misleći na Gospodinov dolazak (Mt 25,13) želim ga dočekati spremno, u kajanju za svoje grijeha mišlju, riječju, djelom i propustom, ali u nadi da će mi milosrdni Otac sve oprostiti 'jer neće da propadne ni jedan od malenih' (Mt 18,14) kakvim se uistinu osjećam. I sam želim zamoliti za oproštenje svih koje sam uvrijedio ili zanemario, kao što i svima oprاشtam svim srcem (Mt 18,21)" napisao je mons. Prenda, navodeći da sve što je imao pripada Zadarskoj nadbiskupiji. Veličinu nadbiskupove ljubavi prema sjemeništu i njegovu ljubav za odgoj zvanja i svećeništa potvrđuje i oporučna želja mons. Prende da se novčana sredstva s jednog njegovog računa daju zadarskom sjemeništu 'Zmajević'. „Radujem se što će, po treći put, hoditi Kristovim stazama dok je kao Emanuel – Bog za nas, hodao po ovoj zemlji. Uvijek sam, usred brojnih zala koji pograđuju našu planetu i civilizaciju čovjekovu, iza Golgotе gledao svitanje koje nam je zajamčio Uskrstli svojom pobjedom nad zlom svijeta. U toj pobjedi gledao sam i hod svoje Zadarske nadbiskupije u mučnim procesima obnove poslije tolikih povijesnih kušnji. Molim da me se pokopa u moju katedralu gdje će pod majčinskim pogledom Marijinim i zagovorom sv. Stosije čekati uskrsnuće mrtvih. Neka sprovod bude jednostavan - obredi kao i za sve druge. Misa de Angelis, sa skladbom 'Slavim te Gospode' u završnici obreda. Molim i za mise i molitve poslije smrti. 'U Gospodina je milosrđe i obilno je u njega otkupljenje' (Ps 129 ili 130,9)" zaključuje blagopokojni nadbiskup Prenda svoju oporuku.

Vjesnik je poslan na adrese osoba i ustanova Crkve kojima se inače šalje redovni dvomjesečni Vjesnik zadarske nadbiskupije. Ostali zainteresirani mogu kupiti Vjesnik po cijeni od 50,00 kn u zadarskom Ordinarijatu radnim danom od 7,00 do 15,00 sati. Puk redovito pohodi grob mons. Prende u zadarskoj katedrali, donosi cvijeće, svijeće i moli, a u velikom broju u katedrali se okupio i na misi zadušnici 24. siječnja. „Uvijek je u razmišljanju, misliš da ćeš ga i fizički vidjeti. No osjećam ga svaki dan, da sam s njim" rekao je dr. Marko Prenda, brat nadbiskupa nakon mise zadušnice u kojoj su sudjelovali i zadarski župan i gradonačelnik Stipe Zrilić i Zvonimir Vrančić. „Divan čovjek, human, plemenit, želio je pomoći. Ostavljao je lijep dojam. Bio je draga i plemenita osoba, uvijek je zračio ljubavlju, spreman za svakoga. Ostavio je duboke tragove. Puno je sjećanja... što je osobno učinio za mene i moju djecu kad sam bila u progonstvu i teškoj situaciji. Njegovi prvi župljani Škabrnjani nikad ga ne mogu zaboraviti. Zahvaljujem mu i preporučujem da se moli za svoju Crkvu" dojmovi su puka nakon mise povodom prve godišnjice smrti mons. Prende. „Samo dobra sjećanja. Volio je branitelje, domovinu, izbjeglice. Sjećam se kad su u ratu ljudi dolazili iz okolnih sela, sve je s radošću primao, posjećivao domove i hotele s izbjeglicama, nudio svesrdnu duhovnu i materijalnu pomoć. Uključivao je Caritas. Živio je s narodom" rekao je jedan branitelj. „Toliko je u tkivu svih nas. Pamtim njegovu blagost, zanimanje za svakog čovjeka - i najmanjeg.

Ni jedan čovjek za njega nije bio malen, da on ne bi imao vremena, zanimanja i radosti, dijeliti radost i tugu svakog čovjeka“ rekla je jedna gospođa. Članovi njegove rodbine su rekli: „Uvijek je bio nasmijan, dobre volje, ljudstven. Kad smo bili mali igrao se s nama školice, mogao se spustiti na nivo djeteta; uvijek se spuštao na nivo drugih, nije gledao da je nešto više. Pomogao je svima kroz rat. Bio je nositelj veselja, razumio je stare i nemoćne, imao razumijevanje za svakog. Uvijek se založio za svakoga. Njegov osmijeh nedostaje svima. Ponosni smo što smo ga imali“.

EKUMENSKA VEČERNJA MOLITVA U SVJETSKOJ OSMINI ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

Ekumenska Večernja molitva Zadarske nadbiskupije i Pravoslavne crkvene općine sv. Ilike u Zadru održana je u utorak, 25. siječnja, na blagdan Obraćenja sv. Pavla, u crkvi sv. Frane u Zadru. U uvodnom pozdravu mr. don Marinko Duvnjak, povjerenik za ekumenizam Zadarske nadbiskupije, rekao je da su vjernici svojim sudjelovanjem na takvim susretima ujedinjeni u molitvi za jedinstvo i zajedništvo, kao što je prvi Krist molio Oca za svoje učenike, da svi budu jedno. „Ovogodišnja tema 'Bijahu postojani u nauku apostolskom, zajedništvu, lomljenu kruhu i molitvama' poziva na otvorenost u zajedničkom hodu prema sve dubljem jedinstvu kršćanskih Crkava; Božji duh čini da smo jedno. I blagdan Obraćenja sv. Pavla pokazuje da je za svačiji život temeljno obraćenje; po primjeru sv. Pavla težimo k Bogu i svjedočimo njegovu istinu“ rekao je don Marinko. Molitvu Večernje predvodio je fra Diego Deklič iz zadarskog samostana sv. Frane; sudjelovali su protojer stavrofor o. Petar Jovanović, paroh Srpske pravoslavne crkve sv. Ilike u Zadru, o. Josip Sopta, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima, rektor i duhovnik zadarskog sjemeništa 'Zmajević' don Čedomil Šupraha i don Stanislav Wielinski sa sjemeništarcima te ostali svećenici, katolički i pravoslavni vjernici, među kojima su bili i brojni mladi. Prigodnu riječ održao je paroh Petar Jovanović. „Moleći se zajednički, ljudi u molitvama pomažu jedni drugima. Kao i u svakom drugom poslu, tako i u molitvi, više ljudi predstavlja veću snagu pred Bogom. Iako u različitostima, potrebno je da se što češće sastajemo. Korisno je za naše odnose, ne samo za područje Zadra nego i šire, što su siječanjski susreti postali tradicionalni“ rekao je o. Petar, dodavši da čovjek ne izlazi usamljen pred lice Božje, jer je pred Bogom odgovoran i za ljude s kojima živi. Živeći pravednim životom među ljudima, čovjek čini dobro pred Bogom, a opet ljudi grijese, čineći zlo bližnjima oko sebe. Bogu je mila zajednička molitva“ rekao je o. Petar poželjevši da želje i molitve tog susreta postanu stalni sadržaj u našim odnosima. „Svjetska i naša situacija nalaže da svi zajedno doprinosimo stabilnosti našeg društva, učvršćivanju odnosa među ljudima i Crkvama. To je imperativ našeg vremena. Crkva nas upućuje da se uzajamno prihvaćamo, tolerantno odnosimo jedni prema drugima.

Sve što govorimo s crkvenih govornica, vjerni Evangeliju koje se okreće konkrentom čovjeku, nikome nije odštete, nego od koristi. Također, sve što društvo čini za čovjeka, za njegovu egzistenciju, društvenu i pravnu zaštitu, za njegov socijalni položaj i bolju budućnost, u okviru je onoga što želimo mi u Crkvi, ne samo kao dio ovog društva, nego je to i sastavni dio crkvenog učenja“ poručio je o. Petar. Podsjetio je da mnoga bogoslužja počinju s molitvom za mir. „Mir je potreban za naš život. Bitno je da čovjek u sebi ima mir, mir u zemlji, društvu, među ljudima u svijetu. Treba moliti Boga za naš duševni mir, ali uz to i moliti za mir svih ljudi na svijetu, bez obzira na vjeru i naciju“ rekao je o. Petar potaknuvši vjernike na razmišljanje pitanjima možeš li dobro činiti, praštati, možeš li se radovati dobru svog bližnjega, kajati za grijehu i mijenjati na bolji način života. „Važno je zajedničarstvo u Gospodu. Potrebno je da kršćani budu što češće zajedno, osjećajući da su braća i sestre u Kristu. To nam je potrebno da bi među nama bilo više ljubavi, osjećanja, više odgovornosti jednih prema drugima, sloge i dobre volje među nama;

da bi bilo što manje isključivosti, nesloge, egoizma i mržnje“ poručio je o. Petar istaknuvši da je u vrijeme prve Crkve, kad su svi imali sve zajedničko, na djelu bila bila velika kršćanska ljubav. „Ako budemo tako radili, postat ćemo veliki protagonisti na unaprijeđenju ekumenskog duha. Najbliži smo jedni drugima kad smo najbliži Bogu i Kristu, kad u najvećoj mjeri osjećamo svoju međusobnu kršćansku, evanđeosku, ljudsku odgovornost, u pravoj iskrenosti i solidarnosti. To je prilika koja nam može pomoći da se rastere-timo žalosnih nesporazuma, krivih shvaćanja, promašaja i grijeha. Svi tu mogu puno doprinijeti, ali mi crkveni ljudi najviše. Ako slijedimo Krista, moramo slijediti i njegov zakon, ispunjavati njegove zapovijedi“ rekao je o. Petar istaknuvši da je taj susret prilog ostvarenju dobrih ekumenskih odnosa katolika i pravoslavnih u Zadru.

„Ispunimo i mi volju Božju, živeći sa svim ljudima u slozi, dobroj volji i iskrenom prijateljstvu. Radeći što je ugodno pred Bogom, učiniti ćemo sve što možemo da svi kršćani budu jedno, kao što su jedno Otac, Sin i Duh Sveti. Neka je blagoslovлен dan našeg sastajanja i neka Božji blagoslov bude sa svima nama“ zaključio je paroh Petar Jovanović.

BLAGDAN SV. IVANA BOSCA

„Dobar vojskovođa nikad ne kaže 'Vojnici naprijed' pa se povuče u pozadinu, nego 'Vojnici, za mnom!' pa kreće prvi“ poručio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u propovijedi misnog slavlja koje je predvodio na blagdan sv. Ivana Bosca u ponедјeljak, 31. siječnja, u župnoj crkvi Gospe Loretske u zadarskom predjelu Arbanasi gdje djeluju salezijanci. Čestitajući im blagdan njihova utemeljitelja, Nadbiskup je rekao da don Bosco uživa glas idealnog svećenika, odgojitelja i apostola mladeži. Veliko djelo koje je ostavio Crkvi je njegov preventivni sustav odgoja mladih a objasnio ga je s tri riječi: razum, vjera i ljubaznost. „Kad se ne prijeti nego razumije, a pri tomu je Bog domaćin u kući, vlasta ljubav i pravo obiteljsko ozračje, rekao je don Bosco. On je to stvarao svojom vedrinom pa je privukao mnoge s ulice. Znao je pjevati, igrati se, učiti, moliti i šetati. Utemeljio je salezijansku družbu koja će se brinuti za siromašnu, zapuštenu djecu i mlade, pomagati, odgajati i spremati za život. Svoj odgojni sustav opisao je rečenicom 'S vama se osjećam dobro, za vas živim, studiram i radim, za vas sam spreman i život svoj dati'. To su nazvali preventivnim sustavom koji se temelji na vjeri, razumu i ljubavi“ istaknuo je mons. Puljić dodavši da su ciljevi tog sustava radost, učenje, pobožnost, mudrost, rad i čovječnost. „U takvom sustavu mladi u svom odgojitelju ne gledaju prvenstveno poglavara nego oca, brata i prijatelja“ rekao je mons. Puljić povezujući to s navještenim Evangeljem u kojem se apostoli nadmeću tko će biti prvi do Isusa. „To je trajna napast, ne samo apostolima“ upozorio je mons. Puljić istaknuvši Isusove riječi 'Tko želi biti prvi, neka bude svima poslužitelj'. „Apostoli su podlegli napasti biti prvi, glavni, rasporediti važna mesta. Razmišljaju kako biti odmah do Isusa. Isus kaže da među nama ne smije biti prvih; zna da su nužni oni koji zapovijedaju, određuju, moraju biti prepostavljeni; no ističe, oni koji su na prvim mjestima ne bi smjeli zaboraviti da biti predvodnik ne znači biti gospodar a da mu drugi služi. Predvodnik mora biti sluga, prvi imati odgovornost i uhvatiti se u koštač s problemima. To je pokazao Isus. Nije svoje učenike poslao na križ, nego je sam tamo pošao. A njegov je primjer bio tako snažan da je onaj kojeg je on izabrao da bude prvi, Petar, želio dijeliti istu sudbinu sa svojim učiteljem, biti razapet“ poručio je mons. Puljić, dodavši da su apostoli u služenju isli do kraja; živjeli su za druge, stavili sebe u službu Isusu i svoj vlastiti život na raspolaganje. „Sv. Ivan Bosco je bio sasvim zauzet za druge, potpuno zaokupljen srećom svojih pitomaca. Svojim duhovnim sinovima salezijancima je poručio da nikad ne zaborave da oni zamjenjuju roditelje drage mladeži za koju se uvijek s ljubavlju trudio i vršio svećeničku službu. Koliko se puta uvjerio da je lakše naljutiti se nego svladati, djetetu prijetiti nego uvjeravati. Našoj nestrpljivosti i oholosti je lagodnije kazniti tvrdokorne nego ih odlučno i blago popravljati“ podsjetio je na odgajateljsku narav don Bosca nadbiskup Puljić.

Opisao je njegov životni put od seljačke obitelji pokraj Torina; s dvije godine ostao je bez oca a majka Margareta je preuzela brigu za gospodarstvo. „Bila mu je velika želja okupljati djecu i mlade. Rad s mladima mu se činio kao jedina zadaća zbog koje bi bio na svijetu. Zato se razumiju djela koja je Gospodin preko njega izveo. Bio je nadaren, iznimnih sposobnosti i spremnosti“ istaknuo je mons. Puljić, dodavši da se razumio u glazbu, zanatstvo, znao je praviti likere i slatko, graditi, zidati, uvezivati knjige, napraviti svaku vrstu alata i igračaka. „Kao mladi svećenik došao je u Torino koji mu je otvorio polje rada među zapuštenom mladeži koja je na ulicama upadala u poroke, zatvarana u predgrađu, bilo je ne-zadovoljstva. Bili su mladi, besposleni, izgubljeni i spremni na svako zlo“ podsjetio je Nadbiskup. Don Bosca se najviše dojmio susret s maloljetnim delikventima u zatvoru pa je odlučio da mora spriječiti

tu tragediju. „Sebi je kao životni zadatak i načelo dušobrižničkog rada postavio da ga u svemu mora voditi ljubav i i dobrota sv. Franje Saleškog. Zaokuplja ga je problem kako udomiti tolike mlade beskućnike, a njegova prva dobrotvorka je bila njegova siromašna majka, koja u svojoj 59. godini napušta kuću na selu i dolazi u Torino kuhati i prati za don Boscove štićenike“ rekao je Nadbiskup. Među dječacima kojima je bio otac i učitelj bili su i oni koji su ga htjeli naslijedovati. Tako je nastala salezijanska družba sv. Franje Saleškog odakle i ime salezijanci. Nadbiskup je potaknuo odgajatelje riječima don Bosca da one prema kojima trebaju izvršavati neku vlast promatralju kao sinove. „Stavimo im se u službu poput Isusa koji je došao slušati a ne zapovijedati. Nastojmo im bolje služiti a ne vladati, jer takav je bio Isus prema apostolima. Bolje se Bogu moliti nego sasuti bujicu rijeći; jer riječi vrijede slušatelja a krivcima ne pomažu“ zaključio je mons. Puljić, u zahvalnosti Bogu za tog Božjeg slugu preko kojeg Crkva poučava i progovara o važnosti preventivnog odgoja i ljubavi koju u tome treba pokazati. „Moramo je očitovati u obiteljima, institucijama i cijelom društvu. Tropletom razuma, vjere i ljubavnosti, uz pedagoški savjet sv. Pavla da to činimo s radošću, moguće je izvršiti odgojno poslanje“ poručio je nadbiskup Puljić.

PROSLAVA DANA POSVEĆENOG ŽIVOTA

Dan posvećenog života u Zadarskoj nadbiskupiji svečano je proslavljen u utorak, 1. veljače, svečanom Večernjom koju je u crkvi sv. Šime u Zadru predvodio fra Diego Deklič, predstojnik Vijeća za posvećeni život Zadarske nadbiskupije. U Zadarskoj nadbiskupiji djeluje osam ženskih i sedam muških redovničkih zajednica koje su i obnovile zavjete za vrijeme Večernje. Dan posvećenog života, koji se na poticaj pape Ivana Pavla II. u Crkvi slavi 15 godina, prilika je da se Bogu posvećene osobe osvrnu na svoj život i poslanje i na osobit način zahvale Gospodinu za tako veliki dar. Bogu posvećene osobe na poseban su način pozvane utjeloviti Gospodinov život sada, u ovom svijetu, rekao je fra Diego u homiliji. „One prikazuju Krista i oživljaju Kristov način života u ovom vremenu, Crkvi, u ovom svijetu. U tome je naš identitet. Naš identitet ne stoji u onome što radimo, jer mnoge poslove kojima se bavimo mogu vršiti i ostali koji nisu Bogu posvećene osobe; nisu se morali zavjetovati da bi vršili neke djelatnosti i službe u Crkvi i svijetu. Specifičnost, posebnost nije nešto što radimo nego ono što jesmo“ istaknuo je fra Diego dodavši da

se Bogu posvećeni mogu prepoznati u Gospodnjim slugama koje psalmist poziva hvaliti ime Gospodnje. „To je naš prvi poziv, da budemo u hvali slave njegove; da naš život, prije nego se nečim drugim bavimo, bude proslava Boga. Nije se uzalud u staro doba Bogu posvećeni život, osobito monaški, gledao kao andeoska služba. To znači, ono što anđeli u nebu vrše, to Bogu posvećene osobe čine na zemlji. Slave Boga. Zato je jedan od bitnih dijelova redovničkog života bogoštovlje časova, raspoređeno u različita doba dana i noći, da posvećuje čitav dan i da bude slika bogoštovlja i hvale koja se vrši u nebeskom Jeruzalemu. Tu treba prepoznati naš identitet - da slavimo i hvalimo Gospodina. Na to smo pozvani“ poručio je fra Diego dodavši da su i prema Zakoniku kanonskog prava redovnici aktivnih i kontemplativnih ustanova pozvani na prvom mjestu na neprekidnu sjedinjenost s Gospodinom u molitvi. „To je prvo, osnovno, najbitnije. Tako možemo učiniti i ispit savjesti. Lumen Gentium naglašava da se zavjetima kojima se vjernik obvezuje na vršenje tri evandeoska savjeta on potpuno dariva Bogu i posebnim se naslovom određuje za Božju službu i njegovu čast. Naš život treba biti proslava Boga. Slika toga je i naša molitva. Dobro je zapitati se kakva su naša bogoslužja, kakvo je naše bogoslužje časova. Jer ono na dobar način odrazuje stanje i naše zajednice. Koliko se pažnje polaze na bogoštovlje? Je li nam to trenutak kojeg trebamo obaviti jer smo na njega obvezni, da ne ispovijedamo da smo izostavljeni molitvu, ili je to zaista jedna od bitnih sastavnica našeg dana? Nešto, ne u čemu moramo sudjelovati, nego u čemu uživamo sudjelovati“ potaknuo je fra Diego. Rekao je i kako psalmist zahvaljuje za primljenu milost, istovremeno osjećajući potrebu Gospodinu nešto dati kao znak zahvalnosti. Smatra da pravi način zahvale nije onaj koji se inače u bogoslužju čini, prinos žrtve paljenice pred Gospodinom u hramu. Njegovo Bogu odano srce primjećuje da to nije dostatno da izrazi svoju zahvalnost Gospodinu, pa zaključuje da je više od svih paljenica i žrtvi, važnije da samog sebe prinese Gospodinu. „Da dade Gospodinu ne kao žrtveni dar nešto od svoga, nego samoga sebe. S pravom je pisac poslanice Hebrejima to stavio u usta Isusu. Jer cijeli njegov život je bio izvršenje Očeva plana, vršenje Očeve volje. Sam je na jednom mjestu rekao ‘Moja je hrana vršiti volju Očevu’. Dakle, najelementarnija potreba je vršiti volju Očevu, ono što je najvažnije“ rekao je fra Diego. Istaknuo je i važnost naslijedovanja Isusa u njegovoj opljeni, njegovom poniženju. „Gledano iznutra, naši zavjeti, zajednički život i rad, sve je to poziv na življenje vazmenog otajstva u nama. Što je vazmeno otajstvo koje se ponavlja u Bogu posvećenoj osobi? Jedan dokument kaže - to je smrt radi uskrsnuća. Pozvani smo, ako na intenzivniji način trebamo slijediti Isusa, da ga slijedimo i u tome: u njegovom poniženju, u njegovoj opljeni. U izvlaštenju od sebe samih. Drugim riječima, pozvani smo umirati sebi, svom egoizmu, svojoj egocentričnosti. A to je najteže u redovničkom životu. Nije teško ni ono što radimo ni gdje jesmo. Najteže je umrijeti sebi“ poručio je fra Diego.

Zaključno je istaknuo dio antifone koja se molila prije i poslije evanđeoskog hvalospjeva, a odnosi se na jeruzalemског proroka sv. Šimuna: 'Starac je uzeo na ruke dječaka, a dječak je podržavao starca'. Ponekad nam se čini da smo mi oni koji držimo Boga, da smo mi oni koji Bogu pomažu. Da smo mi oni bez kojih bi Bog bio slabiji ili nemoćniji u svijetu. Ali je suprotno. Starac je držao dječaka, a dječak je podržavao starca. Iako se možda nekad Bog čini nemoćniji, malen i skriven, on je onaj koji nas nosi. On je onaj koji nas podržava. Ne pomažemo mi njemu, nego on nama. Ne držimo mi njega, nego on drži nas" zaključio je fra Diego Deklič.

BLAGDAN PRIKAZANJA GOSPODINOVA - SVIJEĆNICA

Bog prosvjetljuje, a ne zasljepljuje, poručio je na svečanom misnom slavlju Svićećnice u srijedu, 2. veljače, u crkvi sv. Šime u Zadru, don Josip Lenkić, kancelar Zadarske nadbiskupije i upravitelj svetišta sv. Šimuna u kojem se nalazi tijelo sv. Šimuna, jeruzalemског proroka koji je za Marijina i Josipova prikazanja djete-ta Isusa u hramu u njemu prepoznao Mesiju, te je rekao za njega da je svjetlost na prosvjetljenje naroda. Misa je počela blagoslovom svijeća i ophodom oko svetišta. Marija je uljanica koja drži u sebi ulje koje svijetli, Isusa, rekao je don Josip. U jeruzalemском hramu četrdeset dana nakon Isusova rođenja izvana je sve bilo uobičajeno, jer je žena nakon četrdeset dana trebala doći u hram radi očišćenja. "Naizvan je ispunjaо zakon, a zapravo je pošao ususret svome narodu. Netko tko gleda srcem približio se njima, potaknut Duhom Svetim. Primio je iz Marijinih ruku njenog Sina, a ona ga je s povjerenjem predala u ruke Šimuna" rekao je don Josip upozorivši da inače majčina privrženost djetu nekad prijeđe u posesivnost. No Marija izlazi iz sebe i nadilazi se, prepoznavajući Božji govor u osobama s kojima se susreće. "Zato je otvorena za susret. Ne zna što će proizići iz susreta, ali je spremna. Šimun Isusa koji je imao četrdeset dana priznaje Gospodarom; nekoga tko još ne zna govoriti. Ali Šimun gleda dublje od površine tijela. Duh Sveti mu je objavio da to nije obično dijete, iako se obukao u običnost, neznatnost, daleko od senzacionalizma. Jer stvari se i ne događaju na razini osjetila nego dodirivanja srca" istaknuo je don Josip dodavši da je Marija naučila predavati sebe većem od sebe. Naučila je realno računati sa svojom neznatnošću, stavljajući je u kontekst Božje svemoći. Zato je mogla postajati velikom, rasti u dobi, milosti i mudrosti kao i njen Jedinorođenac. Zato je s radošću prihvatile obvezu da prinese dijete Bogu, priznavajući da Isus nije samo njezin nego i Oca nebeskog.

“Roditelji su veliki kad prihvaćaju realnost da nisu vlasnici svoje djece nego prvi i najvažniji glasnici Radosne vijesti djeci. Pravi je vlasnik samo Bog. On je ‘posudio’ roditeljima djecu do određene dobi, kako bi sami osnovali obiteljsko glijezdo. Zato roditelji dobro čine kad Bogu daju prednost s djecom, kad prihvaćaju da je on najodgovorniji za njih, što ne znači da će postati neodgovorni. U ravnoteži će dovesti do suodgovornosti prema djeci, jer dopuštaju Bogu da bude najodgovorniji prema njima. Iz takvog zdravog odnosa prema Bogu rađa se zdrav odgoj djece koja neće postati tirani, gospodari ni božanstva roditeljima. Znat će da su roditelji okvir morala kojeg se trebaju držati da bi zdravo rasli” poručio je don Josip. Istaknuo je da se Marija s Josipom čudila i divila što se govori o Isusu, ali nije upala u idolopoklonstvo, nego u klanjanje Ocu da mu zahvali za najveći dar koji je ikada itko mogao dobiti. “Otac je Isusa darovao s povjerenjem onoj koja je u posvemašnjem predanju Bogu bila odabrana postati najveći evangelizator koji se pojavio na kugli zemaljskoj. A evangelizator ne naviješta sebe nego Isusa. Marija je najzivrsnija suradnica u djelu spašavanja i otkupljenja čovjeka. Zato je ona naša duhovna Majka. Ona i nas prinosi Ocu nebeskom, kako bi se u nama otvorili prostori našeg vlastitog predanja Bogu. Zato nam treba njena velikodušnost kojom nas neće sebično zadržati za sebe, nego će nas opskrbljene Isusom i njom poslati u svijet, da svi koji Boga ne poznaju, mogu ga upoznati po našem svjedočenju” poručio je don Josip. Isusa iz Nazareta, svjetlo upaljeno prije dvije tisuće godina, prepoznala je starica jer je u njoj bilo svjetlo koje je podržavala molitvom i postom. Prepoznao ga je i Šimun, jer je molio te mu je Bog objavio da neće umrijeti prije nego vidi onoga čije će svjetlo upaliti cijeli svijet, rekao je don Josip, dodavši da ga ne mogu ugasiti nikakva povjesna oružja mraka, nehumanosti i suprotstavljanja. I Isusovi suvremenici su ga htjeli ugasiti prikovanošću na križ. „No on je uskrsnuo i iskra Isusa postala je veličanstvena uskrsna snaga vatre koju nitko nikad ne može ugasiti. To Svjetlo nije zemaljsko. To je Bog sam, snaga neba i vječnosti. Tko god upali svoju savjest, srce i volju na toj svijeći, sam postaje svjetlo i najsnažnija vatra koja može sve ogrijati, osvijetliti i svima darovati život vječni” poručio je don Josip. Istaknuo je da je uz materijalnu svijeću važnije upaliti svijeću u srcu, povjerovati Isusu, citati njegovu riječ i moliti se, postati mu prijatelj i tako postati svjetlo koje će druge voditi u život, društvo činiti humanijim. „Ništa ne trebamo toliko koliko milijune svijeća upaljenih na Isusu, ljudi koji vjeruju, koji se ne boje i koji znaju da je život neuništiv te da je čovjek najsretniji kad je s Bogom” zaključio je don Josip Lenkić.

POHOD ZADARSKOG CARITASA RODILIŠTU POVODOM DANA ŽIVOTA

Povodom proslave Dana života, ravnatelj Caritasa zadarske nadbiskupije don Ivica Jurišić i njegova zamjenica Mirjana Tadić, u ponedjeljak, 7. veljače, posjetili su rodilište Opće bolnice u Zadru i prigodno darovali roditelje s 30 poklon paketa u kojima su higijenske potrepštine za majku i dijete. Zadnjih godina zadarski Caritas na taj način prigodno želi obilježiti početak života novorođenčeta nakon poroda s njegovim začećem. „Želeći povezati početak i kraj života, uz Dan života podemo u rodilište, a o blagdanu Gospe Lurdske posjetimo i darujemo stare i nemoćne na odjelu gerijatrije u bolnici u Biogradu. Neka to bude poticaj i drugim ustanovama i institucijama da se sjete djece, da se više djece rađa. Kao narod smo u debelom minusu; u župi koju vodim stojimo na istom; jednako je rođenih i umrlih“ rekao je don Ivica. Dr. Zdenko Matas je zahvalio Caritasu na darovima u želji da se ta tradicija susreta održava i ubuduće. U siječnju ove godine u Zadru je rođeno 155 djece, a u veljači je dosad 30 poroda, koliko je trenutno rodilja na odjelu. Bilo je više blizanačkih poroda; 2010. g. u Zadru je rođeno sedam parova blizanaca, a i trenutno su na odjelu dvije majke s blizancima. U zadarskom rodilištu se 2010. g. rodilo 50 djece manje u odnosu na prethodnu, 2009. godinu. Prošle godine u Zadru su rođena dva razreda djece manje; 2010. g. rođeno je 1759 djece, a 2009. g. u Zadru je rođeno 1831 dijete. „Prošle godine vratili smo se na rang 2008. g. kad je u Zadru bio 1751 porod“ rekla je dr. Linda Pavić, pedijatrica, zahvalivši Caritasu što se sjete novorođenčadi a osobito što doniraju tutice i benkice. Prošle i godinu prije u Zadru su rođene i trojke. U zadarskom rodilištu rodile su majke od 16 do 44 godine starosti, no dr. Pavić ističe da je primjetan trend starijih trudnica.

Prenosimo iz IKE, 06.02.2011

NADBISKUP PULJIĆ PREDVODIO SLAVLJE SV. VLAHA NA GORICI

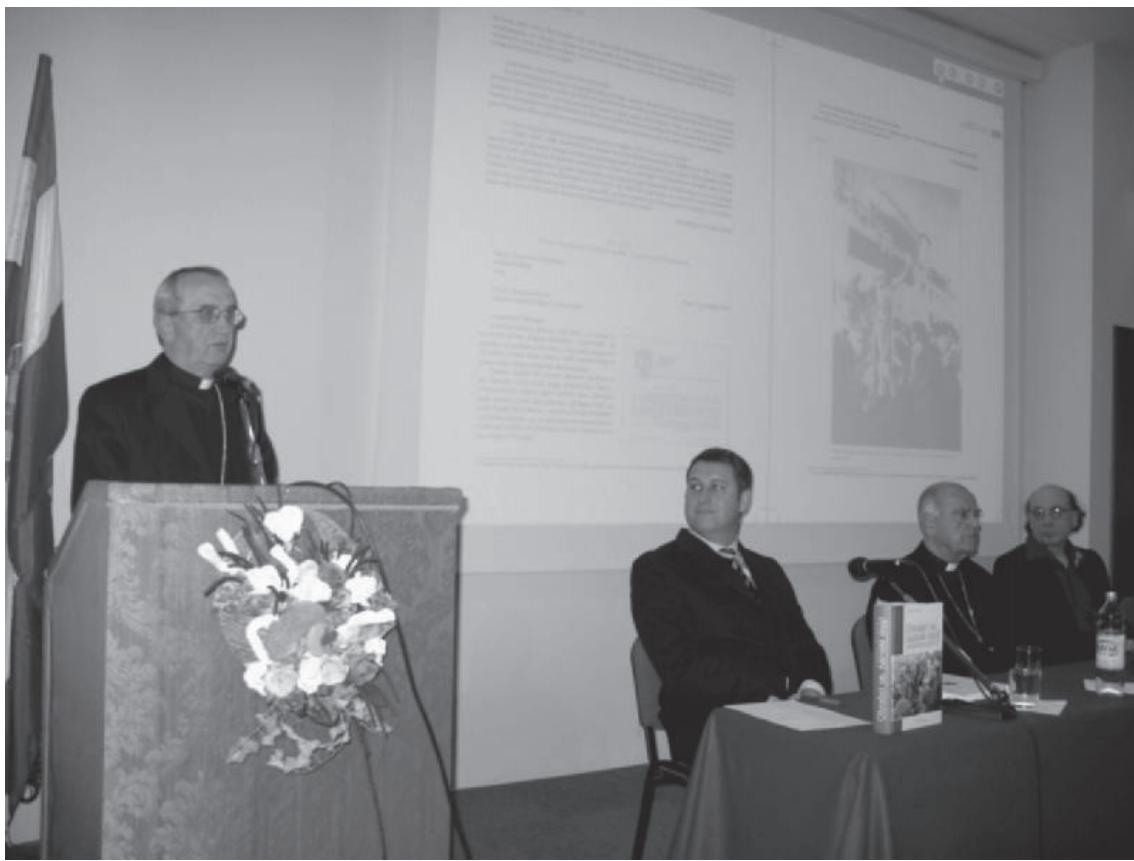
Dubrovnik, (IKA) - Euharistijskim slavljem na Gorici sv. Vlaha, koje po tradiciji prethodi zatvaranju feste sv. Vlaha, apostolski upravitelj Dubrovačke biskupije zadarski nadbiskup Želimir Puljić oprostio se od biskupije kojoj je dvadeset godina bio biskup. Kako je istaknuo na Gorici sv. Vlaha, 1990. godine je započeo i na istom mjestu ove godine završava svoju službu u Dubrovačkoj biskupiji. Zahvalivši svima na svemu lijepom što je doživio nadbiskup Puljić je dodao kako ovo ipak nije zbogom nego doviđenja – do sljedeće Feste sv. Vlaha. Tijekom mise nadbiskup Puljić blagoslovio je obnovljenu crkvu Sv. Vlaha na Gorici. Na zatvorenim vratima crkve neposredno prije mise Nadbiskupa je dočekao gospa Hrvoje Macan, u ime Društva prijatelja dubrovačke starine, koje je financiralo obnovu crkve, te mu predao ključ crkve. Nakon otključavanja crkve uz Himnu sv. Vlaha svećenici i vjernici su ušli u novoobnovljenu crkvu koju je Nadbiskup blagoslovio i u kojoj je služena misa. Crkva Sv. Vlaha na Gorici tijekom povijesti bila je više puta oštećivana od nevremena, groma, ratnih stradanja, također je bila više puta pregradjivana i obnavljana, ali je uvjiek ostala hodočasničko mjesto, kazao je u propovijedi nadbiskup Puljić. S osjećajem nostalzije i sjete Nadbiskup se spomenuo svojih šetnji do crkvice, budući da se ona nalazi u blizini biskupske dvore, a odakle se pruža prekrasan pogled na grad i dijelove biskupije te kako je s tog mjesta često zazivao Božji blagoslov i zagovor sv. Vlaha na povjerene mu vjernike. Čestitao je župniku što je uspio pronaći donatore za obnovu crkve koja će u budućnosti služiti i hodočasniciма i šetačima. Upitavši što bi danas sv. Vlaho poručio okupljenim vjernicima, nadbiskup Puljić citirao je misao blagopokojnog pape Ivana Pavla II. koji je uz Veliki jubilej 2000. godine pozvao vjernike da bez oklijevanja krenu putem svetosti. Razne ideologije devetnaestog i dvadesetog stoljeća stvarale su ozračja društvenih nastranosti i zastranjenja koje su cijenile bogatstvo bez rada, znanost bez čovječnosti, trgovinu bez morala, ozakonjivanje neprirodnih veza, vođenje politike bez principa. Krenuti putem svetosti danas znači da su kršćani došli do uvjerenja da je besmisleno zadovoljavati se površnom pobožnošću i duhovnošću, rekao je nadbiskup Puljić. Još je sv. Pavao upozoravao da vjerodostojnost Crkve ovisi o svetosti njezinih članova, pa bi promicanje svetosti danas bilo drugo ime za pravdu i solidarnost, izmirenje podjela u društvu, buđenje nade u čovjeku, poručio je propovjednik. Zahvalivši svima na pomoći u organizaciji proslave sv. Vlaha na Gorici župnik don Željko Kovačević je na kraju mise predstavio knjigu „Crkva sv. Vlaha na Gorici“ koju je uz ovogodišnju proslavu objavila župa sv. Mihajla, na čijem području se crkva nalazi. Veliki broj vjernika koji se na sunčani i topli dan okupilo na Gorici sv. Vlaha pristupio je grličanju, a prema tradiciji crkvu su pri dolasku i odlasku naklonom i izvijanjem pozdravili barjaci gradskih župa i bratovština.

Prenosimo iz IKE, 07. 02. 2011.

U DUBROVNIKU PREDSTAVLJENA KNJIGA "OHRABRI SE, NARODE MOJ" O DJELOVANJU MONS. ŽELIMIRA PULJIĆA OD 1990. DO 1993.

Dubrovnik, (IKA) - Knjiga dr. Jakše Raguža "Ohrabri se, narode moj!" koja prikazuje djelovanje dubrovačkog biskupa Želimira Puljića u razdoblju pada komunizma i Domovinskog rata 1990.-1993. godine, predstavljena je 6. veljače, u prepunoj dvorani Ivana Pavla II. u samostanu sv. Klare u Dubrovniku. Predstavljači knjige bili su povjesničar i ravnatelj Dubrovačkih ljetnih igara dr. Ivica Prlender i mostarsko-duvanjski biskup Ratko Perić. Na 639 stranica sakupljen je veliki broj povijesnih dokumenata koji svjedoče ne samo o djelovanju devedeset i četvrtog po redu dubrovačkog pastira nego i o djelovanju Katoličke Crkve u Domovinskom ratu, o čemu je do sada jako malo djela objavljeno.

Kako je kazao dr. Prlender, sam se prvi put susreće s predstavljanjem ovakve vrste knjige koja donosi materijal koji je živ, materijal koji je još uvjek u ljudima premda to nemaju možda osviješteno. Knjiga prikazuje djelovanje biskupa Puljića od njegova imenovanja za dubrovačkog biskupa do jednog trenutka okončanja otvorene vojne agresije na njegovu biskupiju. Dr. Prlender podsjetio je na ulogu dubrovačkih biskupa u tijeku povijesti koji su gradili i održavali zajedništvo Grada. Pozvao je one koji knjigu budu čitali da osvježe osnovne misli koje su tada u ljudima postojale i da ih provjere iz perspektive sadašnjeg života.

Biskup Perić objasnio je naslov knjige koji potječe iz Baruhove knjige, ustvrdivši kako je to čitanje bilo u liturgiji Crkve petog dana od početka agresije na Dubrovnik te da je to možda nadahnulo biskupa Puljića u njegovim obraćanjima narodu u okupiranom Dubrovniku. Mostarski biskup je, na svoj način, prikazao životni put nadbiskupa Puljića, zadržavši se na "mostarskom" dijelu njegova života, apelima i pismima iz ratnog Dubrovnika, te odlučnosti s kojom je djelovao u tim vremenima. Iznio je podatak kako je u Domovinskom ratu na području Dubrovačke biskupije stradalo 206 od 661 bogoslužnih objekata, te 59 od 124 crkvena stambena prostora. Autor knjige dr. Raguž govorio je o okolnostima nastanka knjige koje su se tijekom nastajanja promijenile. Prvotno je knjiga trebala biti rađena uz 20. obljetnicu biskupske službe, no kako je ubrzo nakon toga došlo do imenovanja biskupa Puljića zadarskim nadbiskupom pristupilo se intenzivnjem radu na knjizi. Kazao je kako je biskup Puljić "za sve nas koji smo ostali 1991. godine u okupiranom Gradu bio simbol slobode". Njegove riječi ohrabrenja i utjehe izrečene putem valova Radio Dubrovnika odjekuju i danas u srcima Dubrovačana. Dr. Raguž upozorio je i na dvije humanitarne akcije biskupa Puljića iz tih vremena, a to su "Župa župu pomaže" i "Krov nad glavom".

Obraćajući se okupljenima, protagonist knjige nadbiskup Puljić, zahvalio je svima koji su omogućili izlazak te knjige, svima koji su mu pomogli nositi odgovornost u biskupiji, rekavši kako mu je dragو što je mogao sudjelovati u tom "procesijunu".

U glazbenim dijelom programu sudjelovale su klape Ragusavecchia, Oštrosko - Konavle i sopranistica Mihuela Tepšić. Izveli su skladbe iz vremena o kojima knjiga svjedoči. Tekstove iz knjige čitali su učenici dubrovačke Klasične gimnazije. Knjiga je podijeljena na četiri glavna dijela: Jesen komunizma, Proljeće novih sloboda, Zima agresije i Ljeto slobode. Predgovore su napisali zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić, đakovačko-osječki nadbiskup Marin Srakić i autor knjige. U uvodnom dijelu donosi se rođoslavlje Želimira Puljića, bibliografija objavljenih djela i kronološki pregled biskupovih aktivnosti od 1990. do 1993. godine. Knjiga donosi i priloge deset suvremenika: dr. Jure Burića, generala Nojka Marinkovića, mons. Ivana Šimića, Rastka Barbića, h. Salkana ef. Herića, Đele Jusića, Milke Podrug Kokotović, Bože Vodopije, Angeline Tadić i Nedje Koprivec. Tu su i pogovor, sažeci na talijanskom, engleskom, njemačkom i francuskom jeziku, zahvala autora, popis izvora i literature, dijelovi iz recenzija, bilješka o autoru i kazalo osobnih imena. Bogato je opremljena fotografijama, povjesnim dokumentima i dopisima.

Uz Dubrovački biskupiju nakladnici knjige su Hrvatski institut za povijest iz Zagreba i Izdavačka kuća Meridijani iz Samobora. Na naslovni je fotografija dočeka uzvanika iz "Konvoja Libertas" 31. listopada 1991. godine pred crkvom Sv. Vlaha u opkoljenom Dubrovniku, a na poleđini Stradun u plamenu na blagdan sv. Nikole 1991. godine. Predstavljanju knjige "Ohrabri se, narode moj!" nazočila su i dvojica novomenovanih hrvatskih biskupa: mons. mr. Mate Uzinić, imenovani dubrovački biskup, i mons. dr. Tomo Vukšić, imenovani vojni ordinarij u Bosni i Hercegovini, te dubrovački gradonačelnik Andro Vlahušić i župan Nikola Dobrosavljić.

VELIKA HUMANITARNA POMOĆ CARITASU ZADARSKE NADBISKUPIJE

Caritas zadarske nadbiskupije, u utorak, 8. veljače, primio je humanitarnu pomoć od 28 tona u donaciji dobrotvorne nizozemske zaklade Cro bos koju čine Hrvati koji žive u Nizozemskoj, a vodi je Nada van Eyk Curać, Hrvatica udana za Nizozemca. To je najveća poslijeratna humanitarna pomoć zadarskom Caritasu. Ravnatelj Caritasa don Ivica Jurišić je zahvalio toj zakladi koja niz godina, svaki put u drugoj sredini, pomaže potrebe u Hrvatskoj i BiH. Pomoć sačinjava 22 tone hrane te 20 bolničkih kreveta, ortoped-ska pomagala, deset hodalica za stare i nemoćne, invalidska kolica. „Krevete ćemo dostaviti u veće župne i dekanatske centre, da u svakom bude jedan ili dva kreveta, pa ljudi neće morati trčati u središnjicu Caritasa u Zadru nego će potrebno biti na terenu. Znat će se kod koga je krevet i nakon pružene pomoći moći će se dati drugome tko treba. Zaklada surađuje s proizvođačima hrane koji dio daju u humanitarne svrhe. Konzervirana hrana je iz tvornice za tržište i pomoći će nam u stvaranju obiteljskih paketa. Tako novce koje inače trošimo za te pakete možemo preusmjeriti u druge programe pomoći. Dio je i za Pučku kuhinju u Zadru i Benkovcu“ rekao je ravnatelj Jurišić. Caritas mjesечно pripremi 30 obiteljskih paketa u vrijednosti od 700 kn a sastoje se od namirnica poput brašna, ulja, šećera, tjestenine, riže i mlijeka. „Bolnički kreveti su jako važni. Po izlasku iz bolnice ljudi su otpušteni na kućnu njegu do kraja života. Patronažna služba i kućna njega koja se nastavlja u obitelji uz pomoć kreveta će biti puno lakša nego na običnom krevetu; čovjek ima posebne potrebe kad ga treba okrenuti, previti, bolesniku je udobnije i bolje“ rekla je zamjenica ravnatelja Mirjana Tadić koju očekuje susret s predsjednicom zaklade u travnju. Cijeli rat i poraće Curać je prikupljala pomoć i distribuirala je u Hrvatskoj, a ovo je prvi put u Zadru. U vrijeme obnove robnih zaliha, zadarski Caritas je zadnje dvije godine prije Božića primio pomoć u hrani i od Vlade RH koja to svake godine čini naizmjence Pučkim kuhinjama u Hrvatskoj. „Pristigle tone hrane nikako nisu viška i ne pitamo se gdje s njom. U ova dva mjeseca već smo potrošili devet tona hrane koju je donirala Vlada. Tijekom 2010. g. godine u Pučku kuhinju zadarskog Caritasa uključen je 141 novi korisnik. Od osnutka kuhinje 1996. g. to je najveći porast korisnika u jednoj godini. U programu socijalne pomoći zadarskog Caritasa je više od 1000 obitelji“ kaže Mirjana Tadić, čija socijalna služba osigurava mjesecne pakete hrane, prehranu u kuhinji, novčanu pomoć, školovanje djece, plaćanje režija.

„Zadržali smo osnovne programe u humanitarnoj pomoći i svim drugim pomoćima koje ne daje država. Nastojimo dati ljudima tamo gdje nema zakonskih prepreka. Zakon određuje granice u dobivanju novčane pomoći. Mi smo prilagodljiviji jer znamo da čovjek s 5000 kn mjesечно ne može prehraniti četveročlanu obitelj. Njima je od velike koristi kad još dobiju mjesecni paket, kruh u pučkoj kuhinji ili im se plate režije. U tim obiteljima supružnici rade u trgovačkim centrima i oboje zajedno dobiju 5000 kn. To su radno aktivne obitelji, većinom podstanari i ne mogu zadovoljiti cijenu podstanarstva, školovanja djece i elementarne potrebe“ kaže Tadić ističući veliku vrijednost dnevnog obroka kao pomoć samcima čija socijalna pomoć samačkom domaćinstvu iznosi 500 kn. Za pristiglu pomoć zadarski Caritas je platio troškove prijevoza i organizacije transporta 2800 eura. Caritas je zahvalan i poduzeću Merkur koji je na raspolaganje dao viljuškar te se pomoć lakše dovezla od transportne luke do Caritasa. U iskrčavanju su se zauzeto i rado angažirali volonteri Caritasa i korisnici prenosišta koji su zajedničkim snagama brzo posložili pakete pomoći u skladište Caritasa. Pomoć je stigla u Zadar posredovanjem Zadranke Luce Cetinić koja je invalid i gospodu Curać poznaje jer joj je poslala opremu za invalide.

BLAGDAN BL. ALOJZIJA STEPINCA U ZADRU

U župi bl. Alojzija Stepinca na Bilom Brigu u Zadru, prvoj župi u Hrvatskoj posvećenoj Stepincu, svečano koncelebrirano slavlje u četvrtak 10. veljače u župnoj crkvi predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić, kad su brojni vjernici počastili i Stepinčeve moći. Suslavilo je 15 svećenika, a pozdravnu riječ uputio je župnik Marino Ninčević. Duhovni knez 20. stoljeća, nepokolebivi branitelj vjere, neustrašivi čuvar pravovjerja, neumorni zaštitnik čovjeka, osobito siromašnih i progonjenih – opisao je mons. Puljić Stepinca, istaknuvši da će ga povijest Crkve, tada najmlađeg biskupa na svijetu koji je to postao u 36. godini života, upisati u niz najhrabrijih biskupa Europe onog tužnog razdoblja. „Hravo se s moćima da zaštiti nemoćne. Hrabro je i bez straha osudio svaku zabludu i mržnju: rasnu, klasnu, nacionalnu, vjersku i političku. Svoj je život završio kao žrtvu ljubavi za Boga, Crkvu, čovjeka i za dobro svog voljenog naroda. Za nas je ime Stepinac poruka istine i vjernosti Bogu, Crkvi i čovjeku, poruka ljubavi prema svom narodu. S njegovog groba dopiru nam aktualne i sadržajne riječi iz njegove oporuke: 'Predragi sinci, ljubite se međusobno! Bratski se ljubite! Budite jedno srce i jedna duša.' Jesu li te riječi bile aktualne samo onda kad ih je pisao, prije smrti? Osjećam da su i danas vrlo aktualne. Stepinac nam poručuje i moli nas da budemo jedno srce i jedna duša“ istaknuo je mons. Puljić, poželjevši da zahvaljujemo Bogu što smo naraštaj koji je doživio veličanstveno bogoslužje u Mariji Bistrici 4. listopada 1998. g., kad je povijest presudila u Stepinčevu korist, a papa Ivan Pavao II. rekao da je to povjesni događaj u životu našeg naroda i Crkve koju je Stepinac tako volio, za nju se žrtvovao i do kraja joj se bio spremam dati. „Veliki papa Ivan Pavao II. proglašio ga je moralnim pobjednikom. Hvala ti, Ivane Pavle II., da si nas na to podsjetio, da si nam pokazao tko je Stepinac i uždigao ga na čast oltara da mu se možemo utjecati“ rekao je nadbiskup istaknuvši: Bog je Stepinca odabrao za velike stvari. Izabrao ga je i odredio biti svjetлом u vremenu velikog mraka. Živio je u teškom razdoblju tri nehumane i opake diktature. „Fašizam, nacizam i komunizam, bezbožni režimi s kojima se uspješno hravo, odoše u povjesni nepovrat. Bez ustručavanja se usprotivio tim ideologijama i branio Božja, crkvena, ljudska i narodna prava. Izložio se brojnim opasnostima. Podnijevši u svom tijelu i duhu okrutnosti komunističkog sustava, Stepinac, jedan od najistaknutijih likova Crkve, sad se povjerava sjećanju svojih sunarodnjaka s blistavim znamenjem mučeništva“ rekao je mons. Puljić. Po zajedništvu Crkve Stepinac je među nama i raduje se što smo okupljeni u Kristovo ime. S njim smo povezani molitvom, narodnim korijenima i osjećajima. Predaje nam se na sjećanje vjerom i pripadnošću Crkvi koju je neizjerno volio, branio i za nju se žrtvovao. „Ništa ga u tomu nije moglo pokolebiti. Želio je uvijek predstavljati i zastupati poniznu i slobodnu Crkvu. Poniznu pred malenima, patnicima i progonjenima, a slobodnu pred velikim, moćnim vladarima i silnicima ovog svijeta. U Božje ime branio je slobodu Crkve. Iskrenim je domoljubljem tumačio pravo hrvatskog naroda i svakog naroda na dostojan život u miru, slobodi i pravednosti. Zauzimao se za prava i dostojanstvo svake osobe bez obzira na nacionalnost, vjeru i svjetonazor. Koliko mu se baš to prigovaralo, da je bio nacionalist, šovinist, da nije branio druge, Srbe, Židove, Rome. A ovih je dana u New Yorku i kod nas predstavljena knjiga Židovke koja je prikupila dokumentaciju i bjelodano pokazala da je sve što su protiv njega govorili izmišljotine. Eto dokaza, spašenih upravo njegovim zauzimanjem. Volio je svoj narod, ali mu nisu smetali drugačiji ljudi“ poručio je mons. Puljić, dodavši da je sva prava temeljio na Božjoj Riječi i Božjoj volji.

„Koliko li je puta Alojzije morao reći 'Ti si Gospodine baština moja'. Koliko je puta, poput Isusa, isповједио, 'Potresena mi je duša'. Ali danas, nakon toliko godina i razornih ideologija koje je proživio, možemo veličati njega koji se u to vrijeme pokazao stupom, herojem i junakom, Božjim djetetom i ljubiteljem Boga, čovjeka i naroda. Blagoslovjen Bog koji nam ga je darovao“ istaknuo je nadbiskup. Podsjetio je na povratak mladog Stepinca iz Rima u Hrvatsku prije 78 godina, kad je u izvješću njegovog rektora Germanikuma, koji je u tom mladiću prepoznao velikog čovjeka, za Stepinca napisao da je u svemu solidan, istinski pobožan, u stezi vjeran i savjestan i izvrsne naravi. „Kako je lijepo kad za nekog kažemo 'Izvrstan je! Rado ga imamo u društvu, rado s njim razgovaramo, rado bih s njime živio, surađivao, ako treba i patio“ rekao je nadbiskup, dodavši da je Alojzije bio vojnik, ratnik i zarobljenik; potom ratar koji je obradivao svoju dobru zagorsku i plodnu zemlju hrvatsku. Te svećenik, biskup i pastir, molitelj i pokornik, propovjednik i odgojitelj Božjeg puka. „Ta tri različita životna razdoblja učinili su ga divnim povijesnim likom koji savršeno uskladjuje svoje tri velike ljubavi: prema čovjeku, domovini, Bogu i Crkvi. Bogoslovni studij u Rimu, hodočašće u Svetu zemlju gdje je hodao jeruzalemskim stopama svog Učitelja te imenovanje najmlađim biskupom pokazuju simboliku. U Rimu je zaređen za svećenika, u Jeruzalemu pripravljen za mučenika, a u Zagrebu posvećen za predvodnika velike nadbiskupije i svog naroda. I postao je stijenom preko koje nije mogla nijedna sila i moć ovoga svijeta“ poručio je mons. Puljić, podsjetivši na Stepinčeve riječi da želi slijediti nauk križa i bez ikakva straha braniti katoličku istinu i pravednost. „Kao što sam za dobro svog naroda spremjan dati sve, tako sam spremjan na sve i za Crkvu Katoličku, koja me od najranije mladosti učila dati svakome što je njegovo i ljubiti ljude istinskom ljubavlju“ rekao je Stepinac. Nadbiskup je podsjetio i na Stepinčeve riječi 1941. g. kad je predvodio svečanost sv. Vlaha u Dubrovniku. Tada je u propovjedi osudio komunizam, fašizam i nacizam, istaknuvši da se umjesto simbola Kristova križa, simbola ljubavi i žrtve, nastoji postaviti srp i čekić koji je simbol mržnje i krutog materijalizma. „To je potrebno isticati danas kad se jedinog Učitelja čovječanstva, Isusa Krista, nastoji nadomjestiti učiteljima i vođama koji su smrtnici od danas do sutra i ni sami često ne znaju što hoće, a kamo li da druge vode k sreći i miru“ rekao je tada Stepinac, a mons. Puljić poručio: „Hvala ti Alojzije za tu proročku viziju koju mnogi nisu shvaćali“. Gospodin mu je udijelio i dvije posebne milosti, istaknuo je zadarski nadbiskup: utjehu i snagu da nije otisao od svog stada, premda su komunisti svim mogućim metodama sve poduzili.

mali kako bi ga nagovorili da ode iz domovine, u 'slobodu'; da 'uživa' slobodu u Italiji, Americi, gdje hoće. „Ali nije htio. Ovdje sam posađen i tu sa svojim narodom želim do kraja ostati. I čeka dan uskrsnuća u srcu svoje biskupije u zagrebačkoj katedrali. S njegovim grobom postala je jačom i zemlja Hrvatska koju je toliko poštivao. A narod, kojeg je toliko volio i u tome se ni od koga nije dao natkriliti, dobio je sigurnost i dar bl. Alojzija kome se možemo moliti i u svim potrebama utjecati“ poručio je nadbiskup Puljić, podsjetivši na reakciju katoličkog tiska na Stepinčevo imenovanje zagrebačkim nadbiskupom: "Mlad je i rese ga velike vrline. Duboko je odan molitvi i srca milostiva prema sirotinji koju ljubi ljubavlju sv. Vinka Paulskog. Pun je apostolskog žara, osjećajne duše, pa će znati svom vjernom puku biti otac i prijatelj, spreman moliti i trpjeti za svoj narod".

BLAGDAN GOSPE LURDSKE U ZADRU

Blagdan Gospe Lurdske u Zadarskoj nadbiskupiji svečano se proslavlja u crkvi sv. Mihovila u Zadru u kojoj se brojan puk svakodnevno utječe Marijinom zagovoru pred kipom Gospe Lurdske više od stoljeća. Na blagdan, u petak 11. veljače, svečano večernje euharistijsko slavlje predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić u zajedništvu s 15 svećenika. „Marijanska svetišta odbrana su mjesta djelovanja Božje milosti a bolnice osobita svetišta gdje patnici i bolesnici sudjeluju u Kristovom uskrsnom otajstvu, po patnji i onome što im život donosi“ poručio je nadbiskup Puljić, istaknuvši bit blagdana Gospe Lurdske: Marija se stavlja na raspolaganje ljudima, kao što je željela pomoći svojoj rođakinji Elizabeti. „Kao brižna mati izlazi ususret potrebama i očekivanjima svoje djece. Ona u svojim svetištima liječi patnje i vraća svojoj djeci zdravlje duše i tijela“ rekao je Nadbiskup, istaknuvši ljepotu susreta dviju velikih žena. Nakon milosnog susreta s anđelom Gabrijelom Marija se odlučila za daleki put. Pošla je zbog potrebe drugoga, željela je biti blizu, na usluzi i pomoći rođakinji, starici, u iščekivanju poroda“ rekao je Nadbiskup. Marijin primjer 'biti pri ruci' čovjeku ohrabrenje je i poticaj svima koji služe drugima u potrebi. „Neka nam ne dojadi činiti dobro svima koji našu pomoć zatraže“ potaknuo je Nadbiskup. To se često odvija u otežavajućim okolnostima, u znaku je žrtve i trpljenja. Stoga je mons. Puljić podsjetio na Torinsko platno, obris lica Krista koji je ponio na sebi trpljenje svih ljudi. Njegovo promatranje poziva razmišljati o onome što piše sv. Petar, da se Isusovom modricom izliječismo, rekao je mons. Puljić naglasivši: „Kristove rane postaju znakom našeg otkupljenja, oproštenja, liječenja i pomirenja s Ocem. No one postaju i kamenom kušnje za vjeru Isusovih učenika i za našu vjeru: svaki put kad Gospodin govori o svojoj muci i smrti, apostoli ne razumiju, odbacuju, protive se. Ne razmišljaju Očevom logikom nego svojim ljudskim tijelom i pameću. Za njih, kao i za nas, trpljenje ostaje uvijek bremenito tajnom. Patnju je teško prihvati, a još teže podnosi. Tek kada im se Uskrsnuli pridružio na putu, oči im se otvorile te počeše na te događaje gledati drugim očima. Ono što je ranije bila nepremostiva prepreka, da prihvate Isusovu patnju kao čin spašavanja, jer je bio znak prividnog Isusova neuspjeha, nakon susreta s Uskrsnulim postaje dokaz pobjedičke ljubavi. Nadutoj sili zla Bog je suprotstavio svemoć svoje ljubavi“ poručio je nadbiskup Puljić dodavši da zato Crkva svojim svjedočanstvom ljubavi nastoji biti živa slika Isusa Krista, dobrog Samarijanca, koja prepoznaće Gospodinovu prisutnost u bolesnoj braći i sestrama. Nadbiskup je povjerio puk Bezgrešnoj Djevici, da čuje molitve koje se dižu iz svetišta patnje. „Neka ona, koju s pouzdanjem nazivamo Zdravlje bolesnih i Utjeha žalosnih, bude uz vas zajedno s Kristom. Ona neka briše suze svima koji trpe, bdije uz one koji su sami u svojoj bolesti i majčinskim zagovorom pomogne svima koji rade na području zdravstvene skrbi“ zaključio je mons. Puljić. Blagdan je proslavljen prvi put u nedavno završenoj temeljitoj obnovi crkve sv. Mihovila a sva su sredstva plod Božje providnosti po darovima vjernika i ljudi dobre volje. O. Miroslav Barun, gvardijan franjevačkog samostana glagoljaša koji djeluje pri crkvi sv. Mihovila, zahvalio je brojnim vjernicima koji svakodnevno pohode crkvu i podržavaju njihov rad.

SVJETSKI DAN BOLESNIKA U OPĆOJ BOLNICI ZADAR

Na Svjetski dan bolesnika, u petak 11. veljače, misno slavlje u kapeli Opće bolnice u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić. Zahvalio je papi Ivanu Pavlu II. što je od 1982. g. uveo poticaj obilježavanja Dana bolesnika na blagdan Gospe Lurdske, želeći nas učiniti osjetljivijim za taj vid života za koji suvremenim svijet nema sluha i od kojeg bježi, upozorio je mons. Puljić. „Kad se promatra logika ovog svijeta i sve ono što ljudi čine, vidi se da ljudi čine sve da se izbjegne bol, da se ne suoče s patnjom. No to ne ozdravlja čovjeka, nego sposobnost prihvatići nevolje i sazrijevati u njima poput Krista koji je patnje podnio beskrajnom ljubavlju. Tako je činio Krist“ istaknuo je mons. Puljić, dodavši da je Dan bolesnika prigoda razmišljati o tajni trpljenja od koje bježi sav naš mentalitet, tijelo, naša misao i cijelo naše biće. Nerado prihvaćamo patnju i o njoj razmišljamo. No, papa Benedikt XVI. u poruci za Dan bolesnika patnju podiže na razinu poput Kristove koji je patnjom spasio i otkupio svijet. I mi svojom patnjom pomažemo spašavati svijet, poručio je Nadbiskup, istaknuvši Papino ohrabrenje da svi neznani patnici koji osjećaju teret križa i plaču, budu hrabri: „Vi ste miljenici Božjeg kraljevstva; vi ste braća trpećeg Krista; i s njim, ako to želite, vi spašavate svijet!“. Svjetski dan bolesnika potiče nas da vodimo brigu o oboljelima i zahvalimo onima koji imaju osjećaj za potrebe bolesnika i skrbe o njima: zdravstvenim, socijalnim, vjerskim i drugim djelatnicima i volonterima, rekao je mons. Puljić, istaknuvši da je pastoralna služba onih koji su potrebni naše skrbi sastavni dio crkvenog poslanja i na tragu Kristovog spasenjskog poslanja. „Isus kao božanski liječnik prošao je zemljom čineći dobro i ozdravljajući. I mi smo pozvani činiti djela milosrđa poput Samarijanca. Mjera čovječnosti društva i pojedinca određuje se temeljem njihova odnosa prema onima koji trpe. Društvo koje ne uspijeva prihvatići bolesne, trpeće ili ne suosjeća s njima, okrutno je i neljudsko društvo, kaže Papa. Bojim se da idemo u tom pravcu. Ako nemamo suosjećanja i razumijevanja s onima koji pate i trpe stvaramo društvo koje je okrutno“ upozorio je mons. Puljić poželjevši da budemo osjetljiviji prema bolesnoj braći i sestrama. Potaknuo je sve koji izravno ili neizravno skrbe za bolesne da budu pozorni na njihove potrebe. „Povezujte stručnost i čovječnost trudeći se otkrivati na licima bolesne braće lice Krista vična patnjama. Na taj način Dan bolesnika dobiva značenje koje je htio Ivan Pavao II. kad ga je ustanovio. Htio je u zdravima tijelom probuditi osjećaj strahopoštovanja pred pacijentima i svima koji su upućeni na našu pomoć“ rekao je mons. Puljić. Suslavili su bolnički kapelan Šime Zubović, duhovnik zadarskog HKLD-a fra Kristijan Kuhar i župnik Arbanasa Tunjo Blažević, a u misi su sudjelovali ravnatelj zadarske Opće bolnice dr. Dario Nakić, brojni liječnici, medicinsko osoblje i pacijenti. Mons. Puljić je izrazio priznanje i članovima Hrvatske katoličke udruge medicinskih sestara i tehničara Zadar s predsjednicom s. Melhiorom Biošić koji su također sudjelovali u misi s učenicima Klasične gimnazije Ivan Pavao II. Zadar i Medicinske škole. Čestitao je članovima Udruge što su povodom Dana bolesnika posjetili, darovali i ohrabrili pacijente i štićenike u svim zdravstvenim ustanovama u Zadarskoj nadbiskupiji.

MISNO SLAVLJE ZA BRANITELJE I DOMOVINU

Mirno prosvjedno okupljanje hrvatskih branitelja u subotu 12. veljače u Zadru kao podrška zatočenom branitelju Tihomiru Purdi i poticaj na ispravno vrednovanje Domovinskog rata i svih branitelja završilo je misom za branitelje, domovinu i dar slobode. U katedrali sv. Stošije u Zadru misu je predvodio don Zdenko Dundović. „Nezahvalnost je veliki problem najočitiji u našoj domovini i duboko žalosti. To nije pitanje hoće li se netko naći uvrijedjen i visoko misliti o sebi, smatrati da ima više prava u odnosu na nekoga ili reći da je zaslužniji od drugog. Ovdje se radi o temeljnoj ljudskoj vrednoti, a to je zahvalnost. Zahvalnost izostaje, nje nažalost sve manje ima i događa se to što se događa. Zato je najprije potrebno moliti Boga, prije svega za jedinstvo unutar hrvatskog naroda. Jer smo postali razjedinjeni na mnogo načina. Možda nas je razjedinila politika, neki zbor, udruga; nitko nikome ne vjeruje, svi u svakoga upiru prstom, među nama nema istinoljubivosti; bojimo se reći istinu jedni drugima u oči, razgovarati iskreno i otvoreno – normalno da takav narod ne može napredovati. Valjda nijedan narod na svijetu oko svojih vrijednosti nije toliko razdijeljen kao naš hrvatski narod“ upozorio je don Zdenko dodavši da se trebamo upitati kakvi smo mi to ljudi ako smo indiferentni i ravnodušni prema žrtvi za domovinu, ako ponižavamo one koji su život ugradili u slobodu i bili se spremni žrtvovati za vrijednosti. „Za što smo se to žrtvovali? Pitanje je vrlo ozbiljno. Nije retoričko, žaljenje, pokazivanje nemoći i nesigurnosti u ono što činimo. Čovjek se zaista treba zapitati gdje je nestala zahvalnost našeg naroda kad je u pitanju vrijednost Domovinskog rata i žrtve za koju su mnogi platiti životom“ rekao je don Zdenko, istaknuvši veličinu žrtve branitelja tih godina, kad se nije znalo što će i kako sve završiti. „Kad vidite ljude na pozicijama, od kojih očekujte da će voditi narod i usmjeravati ga pravom putu i svjetlu, budete razočarani. Jer shvatite da svatko želi nešto za sebe i mnogi nisu spremni na žrtvu. Sve nam je postalo teško: odvojiti vrijeme za molitvu, saslušati drugoga što nam ima reći i na što potužiti. Postalo nam je teško brinuti o ljudima uopće. Svatko gura od sebe problem i poteškoću i onda se dogodi da čovjek izvisi; stojimo i kao da mu ne možemo na nijedan način pomoći. To je zaista žalosno. A sve se rađa i događa iz naše nezahvalnosti, sebičnosti. Kad smo sami sebi važniji od onoga što je iznad nas i za što se isplati živjeti i umirati“ upozorio je don Zdenko istaknuvši da čovjek umire i nestaje kad sebe stavi iznad vrednote. „Može netko odmahnuti rukom i reći kako su to prazne riječi sto puta izrečene. Ali svatko od nas treba se zapitati kakav je moj nutarnji stav prema prema činjenicama za koje molimo a dovele su nas do toga da živimo u slobodi i miru. Jesmo li kadri krenuti od sebe, početi čistiti loše u nama? Jesmo li kadri staviti vrijednost naroda, našeg dostojanatva i svega za čim čovjek čezne ispred jadnog vlastitog interesa? Jesmo li kadri vratiti zahvalnost u svoje srce?“ propitivao je predvoditelj slavlja podsjetivši da se čuje kako ljudi s podsmijehom kažu da sve to nema smisla, nepotrebno je; 'sto ste se okupili, što hoćete, o čemu pričate'. „Čovjek se zaista zapita u što smo se mi to pretvorili? Je li zaista vjerujemo da je smisao postojanja i života da mi bude dobro u životu pod svaku cijenu, da će i samog sebe pogaziti da bi mi bilo 'dobro'.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

Je li u životu jedini smisao jesti, piti i uživati? Ili postoje neke vrijednosti za koje su mnogi ljudi dali život? I vjerujem da su mnogi ponovno spremni dati život“ poručio je don Zdenko podsjetivši na sve koji su branili Hrvatsku od Vukovara do Dubrovnika, i poginule koje su preživjeli krvave nosili na rukama, izvlačili mrtve iz rovova da bi ih vratili obiteljima za dostojan pokop. „Jesmo li se kadri sjetiti i biti zahvalni žrtvi tih ljudi? Vjerujem da nismo izgubili srce i ljudskost. A nadasve da nismo izgubili vjeru. I da vjerujemo u Boga i imamo strahopštovanje pred Bogom. Ako to izgubimo, sve smo izgubili“ upozorio je don Zdenko izražavajući nadu da taj mirni prosvjed neće proći kao neka lamentacija i upozorenje, nego da će iz njega izniknuti pravednost, mir i da će se zbog istine, ljubavi prema domovini i narodu, svojim obiteljima vratiti ljudi u zatvorima. „Za to molimo. Netko plače zbog tih ljudi. Ako čovjek ima ljudskosti i osjećaja, mora mu doći teško kad vidi suprugu branitelja Purde. Ja u toj ženi gledam svoju majku. U toj obitelji gledam svoju obitelj. Jesmo li kadri biti zahvalni do te mjere da ćemo se odreći i sami sebe da istina izade na vidjelo? Da se nećemo lakonski smješkati, ulagivati se i svima ugadati kako bismo dobili par korica kruha i malo brašna, kako stoji u Svetom Pismu. Jesmo li još jednom kadri podnjeti žrtvu radi istine, ljubavi i pravednosti? Neka nam ta pitanja odzvone u srcima, ušima i razumu“ rekao je don Zdenko potaknuvši da ne dopustimo sebi spustiti se na razinu neljudskosti i nezahvalnosti. Poželio je da u svemu iskreno i otvoreno jedni drugima kažemo što mislimo. „Razgovarajmo o istini, miru i tada će se istina i mir roditi u našem srcu. Neka vam Bog udijeli vjeru i hrabrost da možete nadvladati ove žalosne trenutke, da se iz njih izrodi dobro za domovinu i hrvatski narod“ zaključio je don Zdenko Dundović u obraćanju braniteljima, uz koje su u misi sudjelovali brojni članovi braniteljskih i domovinskih udruga, žene i muškarci svih životnih dobi.

OTKRIVENE BROJNE NADGROBNE PLOČE PRILIKOM OBNOVE CRKVE SV. FRANE U ZADRU

U crkvi sv. Frane u Zadru, prvoj crkvi u Dalmaciji izgrađenoj u gotičkom stilu a nalazi se u sklopu samostana sv. Frane u središtu grada na poluotoku, prilikom obnove unutrašnjosti crkve pod nadzorom Konzervatorskog odjela u Zadru otkriveno je da je na cijeloj površini poda crkve od gotovo 400 četvornih metara sačuvano niz nadgrobnih ploča od 14. do 19. st., svaka s natpisom i grbom pojedine obitelji. To značajno otkriće javnosti je predstavljeno u utorak 15. veljače, o čemu su govorili Anastazija Magaš, pročelnica Konzervatorskog odjela u Zadru i gvardijan franjevačkog samostana Drago Ljevar. U već postojećim stručnim zapisima evidentiran je i objavljen popis 123 grobnice, no mislilo se da su te nadgrobne ploče većim dijelom odnesene ili uništene. Dosad je dokumentirano 80 grobnica. Na njima je izrezbareno ime i prezime osobe, godina života, rođenja i smrti, grb obitelji od kojih su neki i u boji. Dio ploča je na mjestu na kojem je zabilježeno i u povjesnom zborniku o samostanu sv. Frane, a dio nije na svom mjestu; vjerojatno su premještene u radovima krajem 19. st. Najviše ploča je iz 17. st., njih 25 i 18. st. (19); 14 ih je iz 16. st., 11 iz 15. st., 3 iz 14. st. a jedna iz 19. st. Dvanaest najkvalitetnijih među njima, duboko izrezbarenih, prilikom obnove crkve sv. Frane 1882. g. uzidane su uz zidne stijene dviju strana franjevačkog klastra, a ostale su bile prekrivene mramornim pločama koje su dotrajale; bile su puknute i vlažne, pod je bio hladan i trošan, te se ovog siječnja pristupilo temeljitoj obnovi. „Prilikom uklanjanja poda naišli smo na niz nadgrobnih ploča koje nismo očekivali. Svi smo bili iznenadeni kad su se počele pojavljivati, iako smo znali da ispod jesu grobnice. Cijeli je pod njima popločan. Otkriće je izuzetno značajno za povijest grada, samostana i ima veliku kulturnu i povijesnu vrijednost. Pažljivo smo podigli pod pazeći da se ploče ne oštete, dokumentirali smo ih i izradili potpunu arhitektonsku i arheološku foto dokumentaciju“ rekla je Magaš. Utvrđilo se puno toga što se nije znalo. Analiza ploča će se naknadno izvršiti i objaviti. U crkvi su pokopani pripadnici mnogih uglednih zadarskih obitelji kroz povijest. Naišlo se i na nadgrobnu ploču iz 15. st., poznate graditeljske obitelji Bilšić koja je jako značajna za graditeljstvo u Zadru u 15. st. Na ploči piše 'Grgur Bilšić i njegovi nasljednici zidari'. Nikola, sin Grgura, sklopio je ugovor s benediktinkama sv. Marije 1438. g. za gradnju zvonika crkve sv. Marije koji su izgradili članovi te obitelji, kao i one crkve u Salima, Zaglavu, Kuli Atlagića. Član te obitelji je radio i na franjevačkom samostanu u Zadru. Na ploči iz 1383. g. goticom je upisano ime Hrvata iz Glamoča. Nakon podrobno izvršene dokumentacije ploče će se pažljivo prekriti geotekstilom, pijeskom a pod će se popločati novim pločama, kvalitetnim kamenom dolitom kojim su uglavnom popločane crkve u Zadru; bordure će prema tradiciji biti od kamena rossa di verona. „Bilo bi šteta dirati nadgrobne ploče. Svako premještanje narušava njihovu spomeničnost. Moramo ih ostaviti na mjestu na kojem jesu za buduće generacije, ali će ostati kompletna kataloška dokumentacija. Svaka ploča će imati svoju sliku, nacrt, natpis koji je na njoj i nacrt grba. Stručnjaci i svatko tko

želi moći će pogledati, analizirati i objavljivati znanstvene rade. Nismo htjeli dirati u grobnice. Nema potrebe za arheološkim radovima koji bi jako dugo trajali, a grobnice iz 17. i 18. st. su jako duboke. Kad se ploče ostave vidljivima podložne su oštećivanju. A kako su vrijedne da bi se po njima hodalo i stavile klupe. Najbolji je konzervatorski pristup; ploče će se najbolje čuvati ako ih dobro dokumentiramo; svatko će moći vidjeti tu dokumentaciju, za buduće generacije koje će možda to znati prezentirati na način da se po njima hoda a da se ne oštećuju“ rekla je Magaš. Crkva sv. Frane posvećena je 1280. g. i u njoj se pokapalo do zabrane pokapanja u gradu koju je sredinom 18. st. uvela Venecija. Napoleon i Francuzi su pooštirili taj zakon i zabranili svaki ukop u gradu unutar zidina. Od početka 19. st. više se nije ukapalo u gradu i crkvama te i je otkrivena samo jedna grobnica iz 19. st. Ostale su iz prethodnih razdoblja. Osobito su značajne najstarije grobnice iz 14. st. koje će puno reći o osobama koje su pokopane i životu u gradu. „Svaka ta nadgrobna ploča ima svoju priču koja se tek treba obraditi i predstaviti. Franjevci brinu o svojoj baštini, obrađuju je i ti nalazi dodatno obogaćuju povijest samostana“ rekla je Magaš. Fra Drago je podsjetio da samostan sv. Frane dogodine obilježava 800 godina otkako je sv. Frane 1212. g. bio u Zadru.

TREĆA GODIŠNICA SMRTI ZADARSKOG NADBISKUPA MARIJANA OBLAKA

Na treću godišnjicu smrti zadarskog nadbiskupa Marijana Oblaka, misu u katedrali sv. Stošije u Zadru u utorak 15. veljače predvodio je katedralni župnik mons. Ivan Mustać. U 17 stoljeća zadarske Crkve mons. Oblak je 67. zadarski nadbiskup, a prethodila su im 43 zadarska biskupa. Mons. Oblak, 111. pastir zadarske Crkve čije je biskupsko geslo bilo 'Cum Maria' - S Marijom, preminuo je 15. veljače 2008. g. u 89. godini života, 63. godini svećeništva i 50. godini biskupstva. „Prije nego se uputio na liječenje u Zagreb, nekoliko dana prije proslave sv. Stošije, pitao je, je li grob završen. Upravo je on htio urediti kapelu gdje je sarkofag sv. Stošije i tu napraviti mjesto za počivališta zadarskih biskupa, gdje su zemni ostaci nadbiskupa Mate Garkovića, Marijana Oblaka i Ivana Prendę. Dok molimo za pokoj njegove duše sjećamo se svega što je mons. Oblak učinio za nadbiskupiju i grad. Da nije nadbiskupa Marijana Zadar bi drugačije izgledao; ne bi bio tako lijep; od katedrale sv. Stošije koju je detaljno obnovio do drugih crkava i institucija“ rekao je mons. Mustać na misi u kojoj su sudjelovali i nadbiskupova rodbina i nećak dr. Ante

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

Uglešić, rektor Sveučilišta u Zadru. Prateći razvoj i širenje grada te duhovne potrebe puka, mons. Oblak je utemeljio brojne nove župe u Zadru, izgradio crkve i pastoralne centre. U molitvi da pastiri mogu izvršiti što riječima propovijedaju i da ih Bog uvede u blaženstvo izabranih i svetih, mons. Mustać je rekao da su u Crkvi neki pozvani biti pastiri kao biskupi, da mogu voditi lađu mjesne Crkve. „Nadbiskup Marijan je 27 godina bio na čelu zadarske Crkve. Radovao se svemu što je dobro i žalostio zbog lošega. Rijetko je bilo susresti čovjeka koji je toliko volio grad i nadbiskupiju kao on. To je prenosio na sve nas. Tu ljubav je prenosio na sve s kojima je surađivao, radio, koje je odgajao, s kojima je dočekao svoju starost i smrt. Misa je naša zahvala Bogu za dar poziva i svećeništva koje je mons. Oblak imao kao pastir u Crkvi“ rekao je mons. Mustać. Izrazio je zadovoljstvo što su grobovi zadarskih biskupa posjećeni, ljudi tu dolaze i mole. „Uvjeren sam da mole za nas. Ako nas itko zagovara pred Bogom, to su njih dvojica, Marijan i Ivan. Na taj način vjerujem u općinstvo svetih i da smo tako povezani. Mi molimo za njih, a vjerujem da oni još više mole za nas“ rekao je mons. Mustać. Svećenička služba mons. Oblaka počela je u teškom poslijeratnom razdoblju. Zalagao se za nacionalno jedinstvo, bio ražalošćen stradanjem domovine i naroda u Domovinskom ratu, te je mons. Oblak rekao: „Bog me stavio u teško vrijeme, nesklono Crkvi, no osjećao sam kao da me netko nosi na krilima. Bez straha i kompleksa pred ikim vršio sam svoju dužnost“. „Križ je veliki znak Isusova povjerenja u ljubav svog Oca da ga neće ostaviti i napustiti. Bog nikad nije napustio pravednika usprkos njegovoj patnji smrti. Crkva je sakrament spasenja, svjetlo naroda, kako ju je nazvao Koncil. Ulaskom u Crkvu otkrili smo spasenje u Isusu Kristu, vidjeli smo Božju ljubav, Crkvu kao majku u kojoj se rađamo, živimo i u vjeri Crkve umiremo“ rekao je mons. Mustać. Marijan Oblak rođen je 8. prosinca 1919. g. u Velom Ratu na Dugom otoku u obitelji Ante i Marije rođ. Uglešić s petero djece. Na otoku je odmalena zavolio liturgiju i glagoljaštvo te je i njegovo svećeničko geslo ‘Zavolio sam krasotu doma tvoga i mjesto gdje prebiva slava twoja’. Osnivač je Zbirke ‘Biblija’ zadarske nadbiskupije kojih je u 20 godina prikupio 1200 primjeraka na više od 400 jezika iz svijeta i Stalne izložbe crkvene umjetnosti u Zadru, iznimnog kulturnog hrvatskog blaga, a godišnje je posjeti 60 000 posjetitelja. Osobito ga je obradovala obnova samostana sv. Marije i Stalne izložbe crkvene umjetnosti te se tako sačuvalo crkveno blago, čemu su ondašnje vlasti 20 godina pružale otpor.

Mons. Oblak je poticao Novu evangelizaciju, Bogu zahvalan za pokrete koje budi u Crkvi. Sudjelovao je na Drugom vatikanskom saboru od 1962.-1965. g. kao predstavnik BK Jugoslavije. Na Saboru je bio u grupi s krakowskim nadbiskupom Karolom Wojtيلom otkad ih je povezivalo i osobno prijateljstvo. Upravo je prijedlog mons. Oblaka na Saboru da molitvu Očenaša, nakon Koncila, zajedno mole svećenik i puk. Nadbiskup je to smatrao zadarskim doprinosom sveopćoj Crkvi, što je zabilježeno i u saborskim dokumentima. "Za svakog od nas, osobito za biskupe iz komunističkog istočnog bloka, Sabor je bio otvaranje; bilo je otkriće doživjeti Crkvu u njenoj univerzalnosti. To je događaj Duha Svetog da to možemo jedva procijeniti" rekao je mons. Oblak. Do zadnjih dana svoje životne snage taj veliki erudit i poliglot pisao je knjigu o Europskoj uniji i kršćanskom svjetonazoru na kojem je utemeljena.

SJEDNICA SVEĆENIČKOG VIJEĆA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Sjednica Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije pod predsjedanjem nadbiskupa Želimira Puljića održana je u srijedu 16. veljače u dvorani Nadbiskupskog ordinarijata u Zadru. Nakon konstituiranja Svećeničkog vijeća u novom sastavu, izabran je tajnik Vijeća don Ivan Rončević. Izabrana su i dvojica članova Upravnog vijeća Nadbiskupijske Ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika: don Tomislav Dubinko i don Martin Jadreško. Na sjednici je uz informaciju o imenovanju odbora za rekolekcije svećenika i redovnica bilo govora o tome kako omogućiti obrazovanje župnih suradnika: ministranata, članova župnih i ekonomskih vijeća, pjevača koji se okupljaju u zborovima i klapama te članova crkvenih pokreta. U vidu priprave obitelji za susret s Papom u Zagrebu 4. i 5. lipnja, razgovaralo se kako potaknuti ili intenzivirati osobnu i zajedničku molitvu koja se pomalo gasi u našim obiteljima. Uz božićni susret obitelji na Višnjiku, planira se u svibnju još jedan susret obitelji u Vrani. Dogovoren je da to bude u subotu, 14. svibnja, s određenim liturgijskim i kulturnim programom za tu prigodu.

Nadbiskup Puljić je naglasio da Drugi Vatikanski sabor potiče da se u pastoralnom radu njeguje sinodalni duh. „A to znači 'ići skupa', gledati na stvari 'zajedničkim očima' i biti 'zajedno na putu' (syn-hodos). Sabor na to sve potiče. I biskupe koji božanskim poslanjem predvode krajevnu Crkvu. I svećenike i redovnike koji im izbliza pomažu, kao i vjernike laike. Puno je stvari na koje treba zajedničkim očima gledati i skupnim silama pratiti. Puno je izazova i problema kojima, usprkos svemu, treba zajedno naprijed ići“ poručio je zadarski nadbiskup, upozorivši kako od tog sinodalnog duha odudaraju dvije krajnosti: ako se odbija suradnja i prepusti sve biskupu ili župnicima. „Ili pak kad se nešto nameće, ometa ili osporava zajednički hod. Ideal je communio, zajedništvo kako bi se zajedničkim silama rješavalo zadatke, pitanja i probleme u Crkvi. Na ispit u je, dakle, odgovornost odgovornih i suodgovornost svih“ naglasio je mons. Puljić poželjevši da u tom zajedničkom hodu pomogne i okupljanje svećeničkog vijeća. Jer „Crkva nije puka skupina ljudi, društvo ili sindikalna udruga koja se bori za svoje ciljeve. Ona je živi organizam čija je glava Krist, a Duh Sveti život i duša. Isus nije htio Crkvu kao masu, organizaciju ili pak nadgradnju društva. Želio je da njegovi budu zajednica braće i sestara čije je odlike opisao evanđelist Luka kao zajedništvo nauka, molitve, lomljenja kruha i dobara. O tomu nam valja trajno razmišljati“ rekao je nadbiskup Puljić, zahvalivši članovima Svećeničkog vijeća na odazivu i aktivnom sudjelovanju u radu.

VJERONAUČNE OLIMPIJADE U ZADARSKOJ NADBISKUPIJI

Predstavnici Zadarske nadbiskupije na državnom natjecanju iz vjeroučenika iz OŠ Smiljevac te Srednje škole Biograd n/m. Rezultat je to vjeroučenice olimpijade učenika osnovnih i srednjih škola u zadarskoj županiji održanih u petak 18. veljače u OŠ Bartula Kašića i u srednjoj Medicinskoj školi Ante Kuzmanića u Zadru. „Marija – Isusova majka“ tema je olimpijade u kojoj je među osmoškolcima od ekipa iz 16 škola prvo mjesto osvojio Smiljevac (mentorica s. Antonela Malenica), drugoplazirani su OŠ Jurja Dalmatinca iz Paga (s. Tamara Bota) a trećeplasirana OŠ Kistanje (s. Blaženka Delonga). Četvrto mjesto zauzela je OŠ Bartula Kašića (Jolida Klarić) a peto Braća Ribar iz Posedarja (Berta Perica). Njihovo je natjecanje bilo neizvjesno do samog kraja i preokret se dogodio u Milijunaku, kad su dotad petoplazirani Kistanjci osvojili bodove kojima su pretekli, do tog dijela natjecanja, nakon pismenog testa i tombole, trećeplasirani B. Kašić i četvrtoplasirano Posedarje. Od 18 ekipa srednjoškolaca prvoplazirani je Biograd (Ivica Kero), drugo mjesto pripada Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. (s. Viktorija Gadža) a treće Gimnaziji Franje Petrića (Marija Klanac Jozić). Slijede Gimnazija Jurja Barakovića (Slobodan Šarić) i Gimnazija Vladimira Nazora (Jelena Mičić). Imena vjeroučenika pobjedničke ekipe sa Smiljevca su: Lucija Kutija, Kristina Zurak, Marta Kardum i Karmen Lovraković. Imena vjeroučenika pobjednika iz Srednje škole Biograd su: Tanja Zrilić, Ana Milat, Josipa Pribilović i Anita Koštroman. Ostale ekipe osmoškolaca dolaze iz sljedećih zadarskih škola: Krune Krstića (s. Antonija Jurić), Šimuna Kožičića Benje (Darija Santini), Petra Preradovića (Svetlana Mišković Sladović), Zadarski otoci (Marija Šimunić), Stanovi (Cecilija Pedić) te škola Braće Radić iz Pridrage (don Jure Zubović), Pakoštane (Šime Lonić), Polača (Krešimir Erlić), Valentin Klarin iz Preka (Iva Lilić Pekas), Petra Lorinija iz Sali (Nada Dominis), Obrovca (Predrag Režan), Vladimira Nazora iz Škabrnje (Anica Galešić) te Stjepana Radića iz Bibinje (s. Marina Kosina). Među srednjoškolcima natjecale su se ekipe iz Benkovca (Hrvoje Oštarić), Paga (Ivana Marija Maržić) te iz Zadra Tehnička škola (Harold Vrkić), Hotelijersko turistička ugostiteljska škola (Tomislav Paleka), Obrtnička škola Gojka Matuline (Vesna Čirjak), Pomorska škola (Sandra Čulina), Škola primjenjene umjetnosti i dizajna (Anita Šerer Matulić), Poljoprivredna, prehrambena i veterinarska škola Stanka Ožanića (s. Rita Maržić), Prirodoslovno-grafička škola (Anita Šerer), Medicinska škola Ante

Kuzmanića (s. Danijela Kovačević) i Ekonomsko-birotehnička i trgovačka škola (Ante Čoza). U pozdravnoj riječi osmoškolcima predstojnik Katehetskog ureda zadarske nadbiskupije don Gašpar Dodić rekao je da Marija ne zaklanja Isusov put i slavu. „Ona čini samo jedno: objavljuje nam Sina, ljudi vodi svome Sinu. U upravljenosti na Krista Marija uvijek ostaje putokaz Crkvi, svima nama. Bog nam je zadao vrlo važnu zadaću; u ovom životu naći put koji će nas dovesti u njegovo vječno Kraljevstvo: Marija, njegova Majka, već ga je pronašla. Njoj je bilo povjereno dijete Isus koje je slijedila jer je znala tajnu koja se u njemu krije“.

MISNO SLAVLJE NA 50. SVEĆENIČKOJ SKUPŠTINI ZADARSKE NADBISKUPIJE

Pedeseta godišnja svećenička skupština Zadarske nadbiskupije održana je u srijedu, 23. veljače, u Nadbiskupskom sjemeništu 'Zmajević' u Zadru. Nakon sakramenta isповједi, svećenici su sudjelovali u misnom slavlju koje je u sjemenišnoj kapeli predvodio zadarski nadbiskup Želimir Puljić. „Zlatno mjerilo i pravilo ponašanja za kršćane Isus je oblikovao riječima: "Tko nije protiv nas, za nas je!" rekao je mons. Puljić u homiliji tragom navještaja iz Markova evanđelja u kojem je opisano kako su apostoli bili netolerantni prema čovjeku koji je izgonio zloduhe u Isusovo ime, a nije pripadao njihovom društvu. „Učenici se ne ravnaju Isusovim nego svojim uskogrudnim pravilom: Tko nije s nama, protiv nas je. Isus je kao i Mojsije odgajao učenike za toleranciju i širinu pogleda. Premda ih je pripremao da po svem svijetu liječe bolesne, izgone zloduhe, navješćuju Radosnu vijest svakom čovjeku, oni su još uvijek bili uskogrudni i sebični. Ne shvaćaju i ne prihvataju kako činiti dobro nije ograničio samo na Crkvu. Svi su ljudi na to pozvani. Gdjegod se čini dobro slavi se Gospodina i raste čovječnost. Zbog toga se treba radovati kad se to dogada. No, valja to uočiti, priznati i ne biti uskogrudni i zavidni. Tragikomično je kad takva netolerancija i isključivost vlada među crkvenim ljudima, ustanovama i društvima, redovima i družbama, pokretima i karizmama. 'Mi, pa mi. Mi karizmatici ovoga ili onoga nadahnuća. Mi smo jedini ispravni. Pogotovo mi Petrovi ili Pavlovi, Apolonovi ili Benediktovi, Franjini, Dominikovi ili Ignacijevi'“ upozorio je mons. Puljić dodavši da kad nas obuzima takva isključivost nije na djelu Bog nego naši uskogrudni interesi. „Isključivost nije djelo njegova Duha. 'Isključivi' stvaraju svoj geto, svoju zajednicu, svoje prijatelje i okružje. Zbog toga je Drugi vatikanski sabor pozvao sve vjernike, osobito katolike, da imaju širinu pogleda i shvaćanja. Neka ne zaborave da Bog djeluje na različite načine u svim ljudima i iskrenim vjernicima“ rekao je mons. Puljić upitavši tko može pomisliti da se pet milijardi ljudi koji nisu kršćani neće spasiti i da nisu dragi Bogu ako žive po svojoj savjesti. One koji ne pripadaju Crkvi ali se trude savjesno živjeti i ispunjavati ljudske dužnosti teolog Karl Rahner nazvao je anonimnim kršćanima. „Bog je svuda gdje ljudi jedan drugom pomažu. Gdje Božji Duh djeluje, zlo uzmiče, razbija se uskogrudnost, nestaje zavisti, pobjeđuje dobro. Humanitarna društva koja se zauzimaju za potrebne u nepogodama, ratom stradalim područjima, u nerazvijenim, siromašnim zemljama, vrše Božje djelo, makar to ne činili izričito u ime Božje. Isus nas potiče i upozorava da ne upadnemo u napast ljubomore, zavisti i isključivosti. Ne smijemo Božjem djelovanju stavljati ograničenja. Njegov Duh puše gdje hoće“ poručio je nadbiskup Puljić.

TEME 50. SVEĆENIČKE SKUPŠTINE ZADARSKE NADBISKUPIJE

Povrat crkvene imovine, sanacija crkvenih objekata i ususret beatifikaciji Ivana Pavla II. bile su teme 50. godišnje svećeničke skupštine Zadarske nadbiskupije održane u srijedu 23. veljače u sjemeništu ‘Zmajević’ u Zadru. U dvorani Sjemeništa Ivan Tadić iz Tajništva za povrat crkvene imovine i sređivanje pokretne i nepokretne imovine Zadarske nadbiskupije te Denis Gjergia konkretnim primjerima pojedinih župa predstavili su proces povrata crkvene imovine, sređivanje vlasništva, njeno evidentiranje i upravljanje. O svećeničkoj solidarnosti, obnovi i sanaciji crkvenih objekata govorio je don Šimun Šindija. U uvodu teme o odnosu Crkve i vremenitih dobara, zadarski nadbiskup Želimir Puljić je podsjetio na praksu podjele crkvenih dobara na dobra namijenjena siromasima, bogoslužju i crkvenim objektima, uzdržavanju svećenika te pomoći mjesnoj i općoj Crkvi. Biskup sve nadzire i odgovoran je za vremenita dobra u mjesnoj Crkvi, a ideal je da vlada duh zajedništva, rekao je nadbiskup, ističući osobine poštenja, stručnosti u ekonomiji i pravu. Za nekretnine koje su u posjedu fizičkih osoba više od 40 godina, Zadarska nadbiskupija je zauzela stav da se ne protivi uknjižbi tog vlasništva i ne traži upis u posjed, uz dostavljanje povijesti posjeda iz kojeg se vidi da je dotična osoba upisana u taj posjed. To je odlučilo Ekonomsko vijeće zadarske nadbiskupije, a i zakonom o dosjelosti nakon 40 godina mirnog posjeda stječe se pravo vlasništva nad tom nakretninom. „U drugim slučajevima inzistiramo na promjeni upisa posjeda u korist vlasnika iz vlasničkog lista za koji je podnesen zahtjev od strane Nadbiskupije. Članovi župnog ekonomskog vijeća kao domaći ljudi mogu imati saznanja o posjednicima nekretnina, na koji je način nešto stećeno i od kada je tko u posjedu, ako osoba nema pismenu ispravu temeljem koje je upisana u Katastar kao posjednik. Ukoliko se utvrdi da su se stekli uvjeti za priznavanje vlasništva, župno ekonomsko vijeće bi se trebalo pismeno odrediti prema Uredzu zadarske nadbiskupije i mi bismo se mogli odrediti prema predmetu“ rekao je Ivan Tadić iz nadbiskupijskog ureda za povrat imovine. Tamo pak gdje su riješeni i posjed i vlasništvo crkvenog zemljišta, Ekonomsko vijeće zadarske nadbiskupije na prijedlog župnih ekonomskih vijeća dozvolilo je potpisivanje ugovora o zakupu sa zainteresiranim osobama koji će na unajmljenom zemljištu posaditi trajne nasade, najčešće masline i vinograde.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

Tragom teme 'Ususret beatifikaciji Ivana Pavla II.', mons. Puljić je opisao neke od njegovih karakteristika. „Nazivali su ga 'novim Mojsijem' koji je došao otkriti 'obećanu zemlju'. Njegov 'športski mač' bio je uperen protiv idola našeg vremena i svijeta koji bježi od Boga. Zato je bio vrlo kritičan prema suvremenim filozofskim zastranjnjima, odvažan u susretima sa svjetskim moćnicima, apostolski zagrijan za navještaj istine, neustrašiv i nepopustljiv prema svim vrstama lažnih ideologija i zavodenja ljudi“ rekao je mons. Puljić. Podsetio je na novu knjigu izazovnog naslova, 'Wojtylin šok', profesora povijesti iz Perugie Marka Impagliazza. Petnaest znastvenika prilozima su prikazali fenomen 'Pape Poljaka'. „Izbor pape Poljaka bio je prava utjeha s terapeutskim posljedicama za kršćane istočnog dijela Europe pred strahom komunističke ideologije koja je bila stjerala Crkvu u sakristiju. No pojava Wojtyle unijela je tračak nade i čistog zraka i kršćanima Zapada koje je val sekularizma dobro nagrizao. Nitko se nije tako umješno i uspješno približio suvremenom čovjeku kao Karol Wojtyla. Bio je blizu sportašima i umjetnicima, političarima i znanstvenicima, biskupima, svećenicima i Bogu posvećenim osobama, radnicima, obrtnicima i težacima. Bio je blizu onima koji ne drže do vjere i onima koji vjeruju na različite načine. Brojnim pohodima zemljama i narodima na svim kontinentima, Ivan Pavao II. je urastao u njihovu povijest. I zato je svojom pojavom i čudesnom aktivnošću postao osobiti građanin svijeta“ zaključio je mons. Puljić.

PREDSTAVLJENA KNJIGA 'MARIJANSKA HODOČAŠĆA' – ZBIRKA TEKSTOVA KNJIŽEVNIKA I UZNIKA MATE MARČINKA

Tekstovi koji su nova budnica cijelom hrvatskom narodu, nazvao je Nedjeljko Pintarić, direktor izdavačke kuće 'Glas Koncila' zbirku zapisa Mate Marčinka u knjizi 'Marijanska hodočašća', koja je u petak 25. veljače, nakon Petrinje i Zagreba, predstavljena u Gradskoj knjižnici u Zadru. U riznici vrijednih zapisa, uz fotografije u boji, na 194 stranice objavljeno je 46 Marčinkovih putopisa i zapažanja. Marčinko je književnik, rodoljub i uznik koji je prepoznavao bilo hrvatskog naroda a u komunizmu je pisao pod raznim pseudonimima. I u Glasu Koncila neki su autori pisali pod pseudonimima, podsjetio je Pintarić, istaknuvši da su Marčinkovi tekstovi svjedočanstvo vremena koje hrvatski narod nažalost zaboravlja, ali i nagovještaj nove zore buđenja. Čovjek spremjan na razgovor, radio je u stolariji i proizvodio sjedalice, nostalgičan jer su mnoga mjesta zapuštena, neke su od osobina Marčinka koje je opisao Pintarić izražavajući zadovoljstvo da je Glas Koncila tim izdanjem na jednom mjestu sabrao i od zaborava spasio Marčinkove tekstove objavljivane u raznim časopisima i zbornicima. Sabrala ih je Nives Gajdobrański, urednica te dokumentarne lirsko-epske povijesnice, rekavši da su poticaj za ljubav prema domovini u koju je Marčinko bio zaljubljen. Za nju je platio i cijenu. Rođen 1925. g. u Hrastovici pokraj Petrinje, Marčinko je bio sudionik Križnog puta, uhićen i zatvaran. Najprije mu nije bio dozvoljen upis na Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu kojeg mu vlasti dopuštaju 1947. g. pa je bio vanjski student zagrebačkog KBF-a. Pratila ga je UDBA, a 1972. g. je na robiji u Staroj Gradiški zbog pjesme 'Hrvatska molitva'.

Na te je podatke podsjetio dr. Adalbert Rebić, autor predgovora knjige nakon kojeg je, kad mu ga je Gajdočanski pročitala na bolesničkoj postelji, Marčinko pustio suze od ganača znajući da će knjiga biti tiskana. Umro je 31. siječnja 2010. g. Knjigu je posvetio supruzi Mariji kojoj je ta knjiga najljepši prošlogodišnji božićni dar. Sva je putovanja prošao sa suprugom koja je uz njega bila do kraja života i veliki poticaj njezinom stvaralaštvo. To je na predstavljanju istaknuo novinar Ante Rogić, prof. književnosti, istaknuvši da se Marčinko usuđuje pisati o obitelji, stvarnosti koja se danas prešuće. „Knjiga je iskreni doživljaj svih mesta gdje je Marčinko bio te imate osjećaj kao da ste i sami tu bili. Opisao je svaki kraj Hrvatske, na poseban način i Zadar. Volio je Zadar jer je Zadar oduvijek volio Hrvatsku“ rekao je Rogić. Mato se u Zadru osjećao kao kod kuće, pohodio je franjevace, sa suprugom je ljetovao u Vrsima; opisuje Nin, Diklo, uspoređuje crkvu u Krakovu s crkvom sv. Marije u Zadru. Opisivao je razna mesta sjećajući se hrvatske prošlosti te dolaskom u pojedino mjesto opisuje hrvatsku povijest potaknut baštinom koju tu zatekne. Često je događaje promatrao kroz povjesnu zbilju. Opisuje ulogu obitelji, božićne običaje iščezle u narodu, crkve, krajolike, jezera, more, otoke, analizira pjesme. Pokazuje veliku ljubav prema Mariji. Marčinko je hodočastio cijelom Hrvatskom te knjiga započinje zapisom s hodočašća u Zagrebu gdje je više crkava posvećenih Mariji. „Marčinko zna vješto opisivati svijet oko sebe. Ima bistro oko i zapažanje, kad npr. pred crkvom sv. Marije na Dolcu opisuje tržnicu. To plemenito štivo čita se s užitkom. Piše izvrsnim hrvatskim jezikom i s gracioznošću stvara nove riječi. Njegov stil je bogat vrlo izražajnim hrvatskim riječima te se može osyežiti i znanje hrvatskog jezika“ rekao je dr. Rebić za stvaralaštvo Marčinka čiji su radovi prevedeni i na latinski, slovenski, španjolski i njemački jezik.

PREDSTAVLJENA KNJIGA 'ŽAO MI JE NARODA' MONS. DR. MILE BOGOVIĆA

Pojam modernog biskupa polemičara koji zna artikulirati težnje i misli naroda – tako je književnik Hrvoje Hitrec opisao osobnost gospičko-senjskog biskupa dr. Mile Bogovića čija je knjiga 'Žao mi je naroda' predstavljena u četvrtak 24. veljače u dvorani Matice hrvatske u Zadru. „U svakom razdoblju hrvatske povijesti bilo je svećenika koji su svoj ugled, energiju, znanje i duhovnu snagu stavljali na raspolaganje narodu, uljevali mu nadu vlastitim primjerom i hrabrošću u vremenu smutnje i nevolja. Takve ljude Bogović smatra uzorima“ rekao je Hitrec istaknuvši potrebu vremena da biskup postane branitelj naroda, istine, branitelja, prava, da kao povjesničar i osjetljivi suvremenik glasno i jasno kaže što misli o prošlosti i sadašnjosti. Videći dalje od mnogih, Bogović je reagirao nizom intervjeta tiskanih u knjizi. Odabralo je taj put i takav stil jer smatra da zlo i neman ne treba hraniti nego ga, čim se pojavi, treba odbiti i napasti punom snagom uz Božju pomoć. „Tako je činio i zato su se njegovi govorovi pretvorili u istinitu kroniku žalosne remisije hrvatske političke razboritosti, u izvor za povjesničare koji pišu s distancom i neće moći zaobići onoga koji je reagirao brzo, dajući događajima točnu ocjenu i dimenziju, sažeto, čvrsto, beskom-promisno, u skladu sa stajalištima kršćanskog nauka i vrijednostima koje narod poštuje“ rekao je Hitrec dodvši da Bogović razotkriva tragediju mučnih podjela i protivi se progonima. Piše o politički tendencijnom Haškom sudu a nakon jednog njegovog nastupa Carla del Ponte je tražila sankcije od Vatikana što je Vatikan ignorirao. Bogović govorio o puzajućem putu Hrvatske u EU, o cjelini hrvatskog narodnog bića, Hrvatima u domovini i izvan nje, o nezaliječenim ranama naroda, zahvalan žrtvama stradalima da bi drugi živjeli. Priredivač knjige dr. Ante Bežen inicirao je tiskanje Bogovićevih medijskih istupa jer je među medijski najeksponiranijim hrvatskim biskupima i djelotvoran tumač brojnih zbivanja. Intelektualni je autoritet koji daje izravne, nedvosmislene i argumentirane odgovore i na najspornija pitanja te ne zazire od oštrene stavova i oponiranja političkim i drugim autoritetima. „Ta je knjiga dokaz da crkveni intelektualac može osvojiti medijski prostor govoreći i o svjetovnim temama, bez senzacionalizma i zluradosti, kad o njima govoriti s hrabrom dosljednošću i jasno, svima razumljivo i snagom argumentata. Njegove intervjuje rado čitaju oni koji se s njim jesu i nisu slagali“ rekao je Bežen istaknuvši da Bogović po svojoj naravi probleme ne umata u celofan. To je dragocjeno publicističko svjedočanstvo vremena ujedno dokumentacijska vrijednost za prvih deset godina Gospičko-senjske biskupije. Bogović kao svećenik, biskup, znanstvenik i graditelj nove biskupije otvara nove obzore osvješćivanja i daje stavove o povijesnim pitanjima koja opterećuju javni život u Hrvatskoj. Ravnateljici zagrebačkog Caritasa Jeleni Brajši, izloženoj konstruiranoj medijskoj hajci, a javnosti je gotovo nepoznato da ju je sud oslobođio svake krivnje, Bogović je jedini uputio javno pismo potpore objavljeno i u knjizi. Bežen je istaknuo da knjiga daje ljudski, narodni, kršćanski i hrvatski uvid u aktualnu stvarnost, javne pučke i intelektualne dvojbe i muke te iznevjerene ideale. Autor vodi kroz to iskrenošću, mudrosti i dobrotom pastira koji se

ne zadovoljava čuvanjem stada nego nastoji usmjeriti pravce izlaska. Bogović je snažni slikar postojećeg i glasnik boljeg vremena, apostol osvještene Hrvatske, zaključio je dr. Bežen.

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić upozorio je da su od 1945. do 2010. g. u Hrvatskoj brojni izloženi izrugivanju zbog vjerskog uvjerenja, a velikom broju protukatolika u medijima, politici i kulturi suprostavio se skromni, intelligentni, kato-lički mons. Mile Bogović. „Svojim glasnim razmišljanjima postao je pozitivni korektiv zavodljivim manipulatorima našeg doba i navjestitelj vječnih istina o Bogu, životu i čovjeku. Kritičan je prema suvremenim zastranjnjima, apostolski zagrijan za objavu istine, neustrašiv i nepopustljiv pred neistinama i zavođenjima ljudi. Ne ide niz dlaku manipulatorima javnog mnijenja i potiče na otpor protiv idola i kad su umotani europskim zakonima“ rekao je mons. Puljić za biskupa Bogovića, istaknuvši da se uspješno nosi u tom ringu imajući sluha za drugog i drugačijeg. „Govori i piše kao otac, brat, priatelj i odvjetnik. Ne da se podvrći masovnim medijskim harangama. Novinari ga nastoje navući na tanak led, no on te slučaje koristi da objasni i kao dobar povjesničar održi korisnu lekciju. Stalo mu je da u medijskoj blokadi istina dopre do ljudi. U ulozi pastirske službe ponaša se kao dobar skrbnik i mudar otac koji savjetuje, ukorava, potiče ali i sažalijeva. Zahvalni smo autoru što se nije plasio izači na medijsko poprište i reći svoju o svemu što su ga pitali“ zaključio je nadbiskup Puljić. Božidar Petrač, glavni urednik nakladničke kuće ALFA, rekao je da je ta knjiga spomen negativnih događaja kojima se biskup suprotstavlja. Mons. Bogović je rekao: „Kao biskup još odgovornije pratim život naroda i nastojim učiniti koliko mogu. Ali vidim da je to malo i da je narodu loše. Narod je otvoren istini, ali ga se može i prevariti. Narod se da voditi, ali se može i zavoditi. Narod traži istinu. Neki mu u tome pomažu, no ima i sustavnog rada da se narod zavede i predoči mu se prošlost i sadašnjost u drugačijem svjetlu“ rekao je mons. Bogović. Zato je njegov desetogodišnji govor u duhu 'žao mi je naroda'. Biskup je istaknuo da je Isus narod vodio a ne zavodio, ne želeći iskoristiti njegovu navinost i nerazumijevanje. Nažalost, već na početku Biblije opisano je kako napasnik zavodi čovjeka i potiče ga da bude nezahvalan Bogu; napasnik puno obećava ali ne želi i ne može ispuniti obećanje, istaknuo je biskup Mile Bogović.

PASTORALNI PRILOG

Razmišljanje

PROBLEMI ODGOJA U SUVREMENOM DRUŠTVU

Problemi odgoja stari su kao i čovjek, pa će i trajati dok bude čovjeka. Ipak, „svako vrijeme ima svoje breme“, kaže narodna mudrost, pa tako ima i naše. Stoga, evo nekoliko misli o tom „bremenu“ našega vremena, kao povod za moguće razmišljanje u Godini obitelji.

Što obilježava naš danas? Ideal liberalnog društva u kojem je materijalno blagostanje jedina vrijednost, u kojem su odbačene sve vrednote i kriteriji. Tako uz globalizam (totalitarizam) imamo i nihilizam.

U takvom okruženju mladi je čovjek stavljen u poziciju da bude takmičar sa svima i na svim poljima. On mora uvijek biti protiv drugoga i uvijek mora biti najbolji, jer to svi žele. On se tako samo takmiči s drugima, a ne razvija solidarnost i priateljstvo s drugima. Naprotiv, čovjek koji druge voli najviše sebe voli, jer time najviše izgrađuje sebe i svoju dušu. Samo u ozračju prave ljubavi, solidarnosti („drugo ime za ljubav“, Ivan Pavao II.) čovjek dozrijeva za ono što treba biti. Zbog toga 75% mlađih ljudi ne mogu izdržati takav tempo života i oni su izgubljeni u ovom globalnom svijetu.

Tko su današnji mladi? Oni nisu onakvi kakvima ih mi odrasli zamišljamo i sanjamo. Ako su stvari prije bile više-manje jasne, danas to više nije slučaj. Današnji mladi su protiv vođa, protiv institucija, obveza, rata, njih danas može pokrenuti samo njihov ugroženi želudac, a ne bilo kakva solidarnost. Oni su pasivni, od mnogo čega otrovani.

Što oni vole? Uživanje, zabavu, putovanja, ocjene bez rada, slobodu bez odgovornosti.

Što oni toleriraju? Razne životne stilove, homoseksualnost, lezbijstvo.

Dogmatizam mladog čovjeka (dokeo= činiti se, mišljenje, sud).

Oni moraju rano ući u spolna iskustva, u kinoteke, u drogu, pušenje, oni moraju (kako ono to kažu) „biti in“. Zato su umorni, jer sve to ne mogu stići, niti o tome ozbiljno razmišljati, a kamoli sve to „progutati“. Oni, dakle, sve moraju, a odrasli od toga prave biznis. I kao konačna posljedica svega toga i mnoštva drugoga jest:

Bijeg u virtualni (nepostojeći) svijet. Ne pita se više što je istina, nego što mi se više sviđa.

Popustljivost roditelja. Da bi djecu oslobodili tereta ili zbog nestrpljivosti da ih čekaju, roditelji rade umjesto njih. Djeca se tako ne nauče raditi, a kad uđu u život to moraju, a kako to nisu naučili to sad ne mogu. Roditelji toj popustljivosti trebaju staviti granice.

Pozicija roditelja. Biti roditelj takvog mladog čovjeka vrlo je teško, kao i biti bilo koja vrsta odgojitelja. Jer, odgoj je proces oblikovanja čovjeka. Sastavni dio svake vrednote je biti odgovoran, bez čega nema vrednote. Smisao slobode je da je za istinu, jer istina će nas oslobođiti. Dostojanstvo čovjeka proizlazi iz osobe Isusa Krista, odnosno iz naše sličnosti Stvoritelju čovjeka, iz čovjeka kao slike Božje, iz čega onda sve ostalo slijedi. Problem čovjeka je u tome što on sebično ljubi, ljubi samo sebe, a time gubi sličnost Bogu. A kad čovjek izgubi svoj identitet da je slika Božja, a ljubi neki svoj izmišljeni identitet, tada on gubi svoj identitet i zato ga hvata strah.

Odrasli moraju shvatiti da su oni ti koji trebaju stvarati i mijenjati svijet (okruženje, ambijent) i u takvom svijetu će se mladi moći mijenjati, to jest – odgajati. Ta, ne kaže se bez razloga: „U zdravoj je jabuci i crv zdrav“. I danas vrijedi ona iz davnina: „Medice, cura te ipsum“ – Liječniče, izlječi sam sebe. To, na svoj način, vrijedi i za Crkvu kao „majku i učiteljicu“. Njoj je isto, ali na svoj način, kazao njezin Učitelj: „Obratite se i ...“. Tko to ne shvaća neka ne izlazi na pozornicu odgoja mlađih ljudi. Dok to ne bude, barem približno, tako, mladi će bježati iz takvog našeg okruženja (ambijenta). Bježat će iz zla - u gore... Neka nam za ilustraciju, a i putokaz djelovanja, posluži događaj Mojsija, koji je dobro video ono nevaljano što je učinio, i onda – pobjegao. U susretu s Bogom, Bog ga vraća natrag, na isto mjesto. Lako bi bilo biti roditelj i odgojitelj da se ne moramo vratiti i vraćati u probleme i na mjesto gdje smo pogriješili. I zato se treba vratiti u probleme i na probleme gdje oni jesu, a ne bježati tamo gdje oni nisu. I stoga, roditelji i odgojitelji najprije moraju poći i doći k Bogu, čuti i poslušati Njegov glas, a onda poći odgajati...

Don Joso Kokić

AKTUALNO

Prenosimo iz Lista "MI", 2-3/2011.

Dr. Mile Bogović

Zmaj u hrvatskoj Sileni

Prema predaji o sv. Jurju, u maloazijski grad Silenu došao je zmaj koji je u zahtjevu za hranom postojao sve izbirljiviji tako da je zatražio i nevinu djevojku. To je bio vrhunac zloće i sv. Juraj ubija zmaja. To je starodrevna poruka o zloći koja ljudskom suradnjom postaje sve jača i opasnija. Poruka je veoma aktualna i u našim prilikama i na našim hrvatskim prostorima.

Ovih dana mnogo se govori o slučaju jednog vukovarskog branitelja koji je uhićen kad je prešao iz Hrvatske u Bosnu i Hercegovinu jer je za njim raspisao međunarodnu tjeralicu - agresor na Vukovar. To je, dakako, političko pitanje i nije ovo mjesto da se daju preporuke kako bi se ono trebalo rješavati po normama političke uspješnosti. Po srijedi su moralna i etička načela po kojima se trebaju ravnati svi, bili oni u politici ili izvan nje. Zato smatram da se svi trebamo ozbiljno zamisliti nad tom činjenicom jer se u događaju odražavaju stavovi i odnosi koji zadiru u temeljna prava osobe uhićenoga, ali i sviju nas kao pojedinaca i kao hrvatskih građana. Valja dobro paziti da se u sveopćoj premreženosti raznim pravnim normama i sustavima ne zaboravi temeljne moralne i etičke postavke. Ne smije se zaboraviti pravna maksima da se može napraviti najveća nepravda i onda kada se slijepo držimo nekih pravnih propisa (Summum jus – summa injuria!).

„Birajte: Purda ili blokada 23. poglavlja za EU.“

Razloga za ovaj tekst ima mnogo, a povod je podatak iz dnevnih novina. Prema Večernjem listu od 1. veljače 2011. na str. 3, ministar pravosuda poručio je braniteljima: „Birajte, ili Purda ili blokada 23. poglavlja za EU.“ To je novinski naslov, oprema, a ne riječi ministra. Nipošto ne mislim ovdje izdvojiti jednog čovjeka i njega kritizirati. Bilo bi čak dobro kada bi to bila izjava tek jednoga čovjeka. Nažalost, takvo mišljenje imaju mnogi koji se kod nas bave politikom. Već se na mnogo načina očitovala hrvatska spremnost na žrtve za neke iluzije koje nam već dugo odmiču ispred očiju. Znakovito je u svemu tome da je naše pravosuđe zaključilo da je Purda nevin, ali ispada da smo i takva čovjeka, a uz to provjereno vukovarskog branitelja, spremni žrtvovati za deblokiranje spome-

-nutog 23. poglavlja. Ovdje, dakako, ne možemo donositi sud o tome postoji li ili ne postoji kakva krivnja. Naglasak je na tome da se ostavlja mogućnost izručivanja nevinih ljudi sudovima koji i takve kažnjavaju. Pitamo se što su razni „blokatori“ već izvukli od naših predstavnika i što li će još trebati „deblokirajućeg“ uložiti? Itekako je važno pitanje Purde, ali problem se ne odražava samo na ovom slučaju, nego treba postaviti u pitanje tu širokogrudnu spremnost za predavanje svojih ljudi na milost i nemilost drugima, sudovima koji istjeruju neku svoju pravdu, sve zato da se udovolji otrcanoj floskuli „da bi funkcionalne institucije sustava“. U ovom slučaju to znači dati i nevinoga čovjeka u ruke onoga kojemu treba suditi za agresiju.

Događanja u Hrvatskoj podsjećaju u mnogočemu na ono što se, prema predaji o sv. Jurju, događalo u maloazijskom gradu Sileni. Ta predaja je ustvari jedna propovijed o odnosu dobra i zla, što je uvijek aktualno, u svim prostorima i u svim vremenima, pa tako i u današnjoj Hrvatskoj.

Predaja o zmaju u gradu Sileni

U grad Silenu došao je gladni zmaj, simbol zloće. Zloća (zmaj) ne će nikada pomoći nego nastoji svima odmoći. Gladni zmaj bi se povukao ili bi krepao od gladi da nije imao u Sileni saveznike koji su vjerovali da će zmajska gladna uspjeti okrenuti prema drugima i da će se zmaj time zadovoljiti. U početku je to bila hrana s polja i od stada. Bilo ih je kojima je bio užitak što zmaj uništava imanje njegova protivnika, ne vodeći računa da će doći i njegovo imanje na red. Kada se to dogodilo, radovao se njihov zlobni neprijatelj. Stvorila se atmosfera prokazivanja krivaca, a zmaj je krivce kažnjavao hraneći se njihovim blagom. Budući da su mnogi bili s drugima posvađeni i da je mnogima bilo draga da se zmaj okrenuo dobru njemu omraženog sugrađanina, zmaj je stalno imao dovoljno hrane. Sve je više jačao, sve mu je više trebalo i bio je sve zahtjevниji i izbirljiviji. Kad se hranio jednom od zavađenih strana, ona druga je govorila da je to zadovoljenje pravde jer su „oni drugi“ pronevjerili društveno dobro. Stradali je dobio što je zaslužio!

U svojoj pohlepi i nezasitnosti zmaj je zatražio i ljudske žrtve. Zloča nema granica. I njih su na zahtjev zmaja davali, a neki se i toj „pravdi“ radovali sve dok nije došao red na njih. Zmaj je smatrao da je ljudi već toliko navikao na žrtvovanje pa je zatražio za hranu i jedno nevino čeljade koje se nije nikome zamjerilo, koje nije nikome nikada zlo učinilo. Bila je to nevina djevojka. U predaji je to kraljeva kći, što bi se moglo shvatiti da je tom suradnjom sa zmajem došlo do urušavanja funkcionaliranja cijelog društva. Predaja kaže kako je tada dohitao Juraj na konju i ubio zmaja svojim ubojitim kopljem te oslobodio nevinu djevojku, nevino čeljade. Taj konjanik je zapravo kršćanski vitez koji iz vjerskih i humanitarnih uvjerenja ne dopušta kažnjavanje nevinih. Dakako, širenjem te predaje kršćani nisu izražavali uvjerenje u osobnu snagu konjanika ni u kvalitetu njegova koplja. Njegova vjera i oslonjenost na Božju dobrotu bila je snaga koja je u stanju nadvladati svaku zloču i oduzeti joj slast pobjede, kao što je Krist pobijedio smrt.

Kako izbjegići silenski „pravni poredak“?

Kada je riječ o zlu u svijetu, ne valja locirati zlo na jedno mjesto (npr. odnosi međunarodne zajednice prema Hrvatskoj, Haški sud, pojedine stranke, obnavljanje Udbe i organizacija engleske špajjunaže u Hrvatskoj, i sl.). Važno je znati da smo time svi, neki manje neki više, zahvaćeni. No, treba se protiv toga boriti, ma gdje bilo, a ne hraniti zlo u sebi i u društvu.

Lako se može dogoditi da onaj koji zlo hrani u svojoj sredini postane i sam hrana iste zvijeri. Činjenica je da se već dugo događa da Hrvatska predaje raznim sudovima ljudi koji su zaslužni da ona uopće postoji, a ti kojima se ljudi izručuju nemaju takve zasluge, pače neki su bili otvoreno

protiv njegina postojanja. Tu će neki viknuti da su to politička pitanja koja ne rješavaju biskupi ni Crkva nego „institucije pravnog sistema“. Ipak bi se cijelo društvo, vjerničko i nevjerničko, trebalo zapitati koga i kome ljudi izručujemo jer bi se i nama moglo dogoditi, pače nam se već događa, da hranimo zlu praksu u svojoj državi i u međunarodnoj zajednici. U slučaju Purde događa nam se nešto slično kao i građanima Silene u čijem se gradu nastanio zmaj kojemu treba sve žrtvovati pa i nevino čeljade. I naše je sudstvo nevinim procjenjilo uhićenog branitelja, ali – što je najgore – izrazilo također neizravno spremnost da se ta i takva žrtva može prinijeti za otvaranje jednog poglavљa u pregovorima s EU. A koliko smo već žrtava prinijeli od uspostave samostalne Hrvatske!?

Koliki su izručeni drugim institucijama da im one – po svojim političkim aršinima i potrebama – dijagnosticiraju stupanj krivnje! Već se događa da su neki koji su drugima hranili takva „potraživanja“ i sami došli na red, a koliki su u nečijim nakanama već svrstani da u pogodan čas posebna „pravda“ utazi svoju glad. Zar nije takva glad prisutna na našem prostoru, u našem susjedstvu, u međunarodnoj zajednici? Ne smijemo dopustiti da se zaslužni za našu samostalnost i slobodu predaju na prosudbu i procjenu onima koji su bili i ostali protiv naše samostalnosti i naše slobode. To nije nikakva politika, nego zdravo razmišljanje. Bez obzira na bilo koje i bilo kakvo poglavlje, treba odbaciti svaku mogućnost da se nevinoga čovjeka preda na milost i nemilost njegovom dokazanom neprijatelju, onima koji nisu željeli Hrvatsku. To ne valja ni u slučaju da je taj danas spremjan istinski pravedno suditi. Ova država treba biti spremna braniti svoga građanina od nepravedne osude i u slučaju da je pogriješio, a kamo li kada ga je proglašila nevinim.

SADRŽAJ

Nadbiskupova riječ

Molitva učvršćuje duhovni sklad obitelji	3
--	---

Sveta stolica

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mira 2011.	4
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan bolesnika 2011.	10
Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2011.	12

Hrvatska biskupska konferencija

Priopćenje s XIII. zajedničkog zasjedanja HBK i BK BIH, 24. 1. 2011.	15
Poruka predsjednika Vijeća HBK za obitelj za XVI. dan života	16
Peticija Komisije Iustitia et pax HBK Vladi i Saboru RH uoči popisa pučanstva	17
Izjava Komisije Iustitia et pax HBK o izmjeni zakona o vodama	19
Mons. Mate Uzinić - novi dubrovački biskup	21
Čestitka mons. Želimira Puljića novoimenovanom dubrovačkom biskupu	22

Zadarska nadbiskupija

Mons. dr. Ratko Perić: Javna i privatna objava; Karizma svećeništva i svećenikove karizme (Svećenička rekolekcija 12. 2. 2011.)	23
Misa za pastira koji je ljubio Crkvu (Nadbiskupova homilija na prvu obljetnicu smrti nadbiskupa Ivana Prendje, 24. 1. 2011.)	30
Svećenička solidarnost i razumijevanje (Nadbiskupova homilija na misi 50. svećeničke skupštine Zadarske nadbiskupije, 23. 2. 2011.)	32
Odredbe i obavijesti	34
Naši pokojnici	53
Kronika	55
Iz života Zadarske Crkve	58

Pastoralni prilog

Razmišljanje - Don Joso Kokić: Problemi odgoja u suvremenom društvu	133
---	-----

Aktualno

Dr. Mile Bogović: Zmaj u hrvatskoj Sileni, List MI, 2-3/2011.	134
---	-----